

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

43. 223.

. ·

. 2

·

SELECT

PRIVATE ORATIONS

0 F

DEMOSTHENES,

AFTER THE TEXT OF DINDORF; WITH THE VARIOUS READINGS OF REISKE AND BEKKER.

WITH

ENGLISH NOTES,

FOR THE USE OF SCHOOLS.

ΒY

THE REV. CHARLES T. PENROSE,

HEAD MASTER OF THE GROSVENOR COLLEGE, BATH.

CAMBRIDGE:

PRINTED AT THE UNIVERSITY PRESS;

FOR J. & J. J. DEIGHTON, CAMBRIDGE;

JOHN W. PARKER, LONDON.

M.DCCC.XLIII.

CONTENTS.

	PAGE
First Speech against Aphobus	1
Second Speech against Aphobus	23
Speech in defence of Phanus against Aphobus	30
First Speech against Onetor	49
Second Speech against Onetor	61
Speech against Zenothemis	65
Speech against Apaturius	75
Speech against Phormion	88
Speech against Lacritus	105
Notes	124

PREFACE.

It is scarcely necessary to give any explanation of the Plan of the present Edition, which it is hoped may be found to make more available for the use of the higher classes of schools, some of the private orations of Demosthenes. This portion of classical literature has been considered by the best judges to be singularly well adapted for the purposes of education, from the insight which it affords into almost all matters of private life at Athens, conveyed in the words of the most perfect master of the noblest of all languages.

The Notes will be found to contain short abstracts of every paragraph, and explanations of all passages which may fairly be considered to contain difficulties not readily to be overcome by younger students, together with such historical and chronological matter as seemed to be required. The attention is also called to many of the more remarkable idioms, and to the uses of the prepositions.

My obligations will be found constantly acknow-ledged to Boeckh's Economy of Athens, Kennedy's Demosthenes, Wordsworth's Athens, Clinton's Fasti Hellenici, The Dictionary of Greek and Roman Antiquities, and other books. The quotations might have been greatly extended, but that I was anxious not to swell the notes to a greater length; and I hope that the student may be induced to refer to the books themselves, which he will find extremely profitable, and at the same time interesting.

The marginal pages, to which also the Notes are adapted, are the pages of Reiske's First Edition, by which Demosthenes is referred to in all Lexicons and books of reference wherever he is quoted.

C. T. P.

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ο Παιανιεύς, Δημοσθένους τοῦ ρήτορος πατήρ, τελευτών έπὶ δύο παισί, τῷ τε Δημοσθένει καὶ θυγατρὶ, ἐπιτρόπους καθίστησι καὶ των παίδων καὶ των χρημάτων τρεῖς, δύο μέν συγ-5 γενείς, Αφοβόν τε καὶ Δημοφώντα, ένα δὲ φίλον έκ παίδων, Θηριππίδην. και Θηριππίδη μέν δίδωσιν έβδομήκοντα καρποῦσθαι μνᾶς, ἄχρις ᾶν Δημοσθένης είς άνδρας έγγραφη. Δημοφώντι δέ έγγυα την θυγατέρα, προστάξας αὐτὸν προῖκα δύο τάλαντα 812 10 λαβείν Αφόβω δε την εαυτοῦ μεν γυναίκα, των δε παίδων μητέρα, Κλεοβούλην την Γύλωνος, άξιοῖ γήμασθαι μνας έπιδούς όγδοήκοντα, και χρησθαι κελεύει τη τε οίκία και τοις έν αυτή σκεύεσι μέχρι της Δημοσθένους είς ανδρας έγγραφης. οδτοι τα 15 μεν δοθέντα χρήματα αὐτοῖς δεύθυς λαμβάνουσι, γαμεί δε ούτε Αφοβος την γυναίκα του τελευτήσαντος ούτε Δημοφών την θυγατέρα. διαχειρίσαντες δε την ούσίαν τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων, ώς δ ρήτωρ επιδείκυυσιν, όφείλοντες τριάκοντα τάλαντα 20 εκτίσαι επικαρπίας και αποδούναι, μικρά παντελώς παρέδωκαν είς ἄνδρας έγγραφέντι τῷ Δημοσθένει. διό πρός του "Αφοβου είσελήλυθευ" επιτροπής, δέκα ταλάντων την δίκην λαχών, επειδή τρίτος ών επίτροπος τὸ τρίτον ὀφείλει τῶν χρημάτων ἃ καὶ 25 συντίθησιν ο ρήτωρ έκ τε των αρχαίων και της επικαρπίας. κατά Αφόβου, πρός τινας αντιρρήσεις

^{*} κεκρησθαι δὲ κελεύει, Reiske. - b αὐτοῖς, Reiske, Bekker.

άγομένας ὑπὸ τοῦ Αφόβου οὖτος ὁ λόγος ἐπηγώνισται, ἔχει δὲ καὶ τῶν προειρημένων ἐπανάμνησιν.

Εί μεν ήβούλετο Αφοβος, ω άνδρες δικασταί, 818 τα δίκαια ποιείν ή περί ων διαφερόμεθα τοίς οίκείοις 5 επιτρέπειν, ούδεν αν έδει δικών ούδε πραγμάτων απέγρη γάρ αν τοις υπ' έκείνων γνωσθείσιν έμμένειν, ώστε μηδεμίαν ήμιν είναι πρός τουτον δια-Φοράν, έπειδή δ' ούτος τους μέν σαφώς είδοτας τὰ ημέτερα έφυγε μηδέν διαγνώναι περί αυτών, είς δ 10 ύμας τους ούδεν των ημετέρων ακριβώς έπισταμένους έλήλυθεν, ανάγκη έστιν έν ύμιν παρ' αυτού πειρασθαι των δικαίων τυγχάνειν. οίδα μεν ούν, ω ανδρες δικασταί, ότι πρός ανδρας και λέγειν ικανούς καί παρασκευάσασθαι δυναμένους χαλεπόν έστιν 15 είς αγώνα καθίστασθαι περί των όντων απάντων. απειρον όντα παντάπασι πραγμάτων δια την ήλικίαν όμως δε, καίπερ πολύ τούτων καταδεέστερος ων, πολλάς έλπίδας έχω καί παρ ύμιν τεύξεσθαι των δικαίων και μέχρι γε του τα γεγενημένα διεξ-20 ελθείν και αυτός άρκούντως έρειν, ώσθ' ύμας μήτ απολειφθηναι των πραγμάτων μηδε καθ' εν μήτ' αγνοήσαι περί ων δεήσει την ψηφον ένεγκειν . δέομαι 814 δ΄ ύμων, ω άνδρες δικασταί, μετ' εύνοίας τ' έμοῦ ακούσαι καν ήδικησθαι δοκώ βοηθησαί μοι τα δίκαια. 25 ποιήσομαι δ' ώς αν δύνωμαι διά βραχυτάτων τους λόγους. άθεν δ' οὖν ραστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, έντεθθεν υμάς και έγω πρώτον πειράσομαι διδάσ-KELI'.

Δημοσθένης δικασ- Ταὶ, κατέλειπεν οὐσίαν μεν σχεδον τεττάρων καὶ

[🕩] ἐβούλετο, Reiske, Bekker. 🕴 τουτονί, Reiske,

e Reiske puts the comma before this word, and not after.

f διενεγκείν, Reiske. εκατέλιπεν, Reiske.

δέκα ταλάντων, έμε δ' έπτ' έτων όντα καὶ την άδελφην πέντε, έτι δε την ημετέραν μητέρα πεντήκοντα μνας είς τον οίκον είσενηνεγμένην. βουλευσάμενος δε περί ήμων, ὅτ' ήμελλε τελευτῶν, 5 άπαντα ταῦτα ένεχείρισεν ΑΦόβω τε τούτω καὶ Δημοφώντι τω Δήμωνος υίει, τούτοιν μεν άδελφιδοίν όντοιν, τῷ μὲν έξ άδελφοῦ, τῷ δ' έξ άδελφης γεγονότοιν, έτι δε θηριππίδη τῷ Παιανιεί, γένει μεν ούδεν προσήκοντι, Φίλω δ' έκ παιδός υπάρχοντι. 10 κακείνω μεν έδωκεν έκ των έμων εβδομήκοντα μνας καρπώσασθαι τοσούτον χρόνον, έως έγω άνηρ είναι δοκιμασθείην, όπως μη δί επιθυμίαν χρημάτων χειρόν τι των έμων διοικήσειεν Δημοφωντι δέ την έμην άδελφην και δύο τάλαντα εύθυς έδωκεν έχειν, αυτώ 15 δε τούτφ την μητέρα την ημετέραν και προῖκά τ^{'h} όγδοήκοντα μνας, καὶ τῆ οἰκία καὶ σκεύεσι χρῆσθαι τοις έμοις, ηγούμενος, και τούτους έτι οίκειοτέρους 6 εί μοι ποιήσειεν, ούκ αν χειρόν με επιτροπευθήναι ταύτης της οίκειότητος προσγενομένης. λαβόντες δ 20 ούτοι ταθτα πρωτον σφίσιν αυτοίς έκ την χρημάτων, καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν άπασαν διαχειρίσαντες, 8 καὶ δέκα ἔτη ήμᾶς ἐπιτροπεύσαντες, τὰ μὲν ἄλλα πάντα απεστερήκασι, την οίκίαν δε και ανδράποδα τετταρακαίδεκα καὶ άργυρίου μνᾶς τριάκοντα, μα-25 λιστα σύμπαντα ταῦτα είς εβδομήκοντα μνᾶς παραδεδώκασιν. καὶ τὸ μέν κεφάλαιον τῶν άδικημάτων, ως αν συντομώτατ είποι τις, τοῦτ έστιν, ῶ ἄνδρες δικασταί. τὸ δὲ πληθος της οὐσίας ὅτι τοῦτ΄ ἦν τὸ καταλειφθέν, μέγιστοι μέν αὐτοὶ μάρ-30 τυρές μοι γεγόνασιν είς γαρ την συμμορίαν ύπερ έμου συνετάξαντο κατά τας πέντε και είκοσι μνας πεντακοσίας δραχμάς είσφέρειν, όσονπερ Τιμόθεος

Pariske omits τ'.

i εί και τούτους έτι οίκειοτέρους έμοι ποιήσειευ, Reiske.

5

ό Κόνωνος καὶ οἱ τὰ μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα εἰσέφερον δεὶ δὲ καὶ καθ΄ ἔκαστον ὑμᾶς ἀκοῦσαι τά τ΄ ἐνεργὰ αὐτῶν καὶ ὅσα ἢν ἀργὰ καὶ ὅσου ἦν ἄξια ἕκαστα ταῦτα γὰρ μαθόντες ἀκριβῶς εἴσεσθε ὅσι τῶν πώποτ ἐπιτροπευσάντων οὐδένες ἀναιδέστερον οὐδὲ περιφανέστερον ἢ οὖτοι τὰ ἡμέτερα διηρπάκασιν. πρῶτον μὲν οὖν ὡς συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ ταύτην τὴν εἰσφορὰν εἰς τὴν συμμορίαν, παρ-έξομαι τούτων μάρτυρας, ἔπειθ΄ ὅτι οὐ πένητα 10 κατέλιπέ με ὁ πατὴρ οὐδ' ἐβδομήκοντα μνῶν οὐσίαν κεκτημένον, ἀλλὰ τοσαύτην ὅσην οὐδ' αὐτοὶ οὖτοι ἀποκρύψασθαι διὰ τὸ μέγεθος πρὸς³ τὴν πόλιν ἡδυνήθησαν. καί μοι ἀναγίγνωσκε⁴ λαβῶν ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δηλον⁵ μεν τοίνυν καὶ εκ τούτων έστὶ τό πληθος της οὐσίας. πεντεκαίδεκα γὰρ¹ ταλάντων τρία τάλαντα τίμημα ταὐτην¹ ηξίουν εἰσφέρειν 816 τὴν εἰσφοράν. ἔτι δ΄ ἀκριβέστερον εἴσεσθε τὴν οὐσίαν αὐτὴν ἀκούσαντες. ὁ γὰρ πατὴρ, ὧ ἄν-δρες δικασταὶ, κατέλιπε δύο έργαστήρια, τέχνης οὐ μικρᾶς ἐκάτερον, μαχαιροποιοὺς μὲν τριάκοντα καὶ δύο ἡ τρεῖς, ἀνὰ πέντε μνᾶς καὶ εξ, τοὺς δ΄ οὐκ ἐλάττονος ἡ τριῶν μνῶν ἀξίους, ἀφ ὧν τριά-5 κοντα μνᾶς ἀτελεῖς ἐλάμβανε τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν πρόσοδον, κλινοποιοὺς δ΄ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, τετταράκοντα μνῶν ὑποκειμένους², οὶ δώδεκα μνᾶς ἀτελεῖς αὐτῷ προσέφερον, ἀργυρίου δ΄ εἰς τάλαντον ἐπὶ² δραχμῆ δεδανεισμένου°, οὖ τόκος ἐγίγνετο τοῦ

k TavTnvl, Reiske.

Tαύτην δ', Reiske.

[•] dedaveto μένου, Reiske.

¹ ταλάντων γάρ, Reiske.

n τους μέν ανα πέντε μνας ή και εξ, Reiske.

ενιαυτου εκάστου πλείον ή επτά μναί, και ταῦτα μέν ένεργα κατέλιπεν, ώς και αύτοι ούτοι όμολογήσουσιν ών γίγνεται τοῦ μεν άρχαίου κεφάλαιον τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχίλιαι, τὸ δ΄ έργον 5 αὐτῶν πεντήκοντα μναῖ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου. χωρὶς δε τούτων ελέφαντα μεν και σίδηρον, δν κατειργάζοντο, καὶ ξύλα⁵ κλίνεια είς ο γδοήκοντα μνῶν ἄξια^ρ, κηκίδα δε και χαλκον έβδομήκοντα μνών έωνημένα, έτι δ' οικίαν τρισχιλίων⁷, έπιπλα δέ καὶ έκπώματα 10 και χρυσία και ιμάτια και κόσμον της μητρός άξια σύμπαντα ταῦτα είς μυρίας δραγμάς, άργυρίου δ' ένδον ογδοήκοντα μνας. και ταῦτα μεν οίκοι κατέλιπε πάντα, ναυτικά δ' έβδομήκοντα μνας, έκδοσιν 10 παρά Ξούθω, τετρακοσίας δε και δισχιλίας επί τη 15 τραπέζη τη Πασίωνος, έξακοσίας δ' έπὶ τη Πυλάδου, παρά Δημομέλει δὲ τῷ Δήμωνος νίει χιλίας και έξακοσίας, κατά διακοσίας δε και τριακοσίας 81 ομοῦ τι τάλαντον διακεχρημένον, καὶ τούτων αὖ τῶν χρημάτων το κεφάλαιον πλέον ή όκτω τάλαντα καί 20 τριάκοντα μυαί γίγνονται^α. συμπάντων δ' είς τετταρακαίδεκα τάλαντα ευρήσετε σκοπούντες.

Καί² το μεν πλήθος της οὐσίας τοῦτ΄ ην το καταλειφθεν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅσα δ΄ αὐτης διακάκλεπται καὶ ὅσα ἰδία ἔκαστος εἴληφε καὶ ὁπόσα 25 κοινη πάντες ἀποστεροῦσιν, οὐκ ἐνδέχεται πρὸς το αὐτὸ ὕδωρ εἰπεῖν, ἀλλ΄ ἀνάγκη χωρὶς ἔκαστον διελεῖν ἐστίν. ἃ μεν οὖν Δημοφῶν η Θηριππίδης ἔχουσι τῶν ἐμῶν, τότ΄ ἐξαρκέσει περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὅταν κατ΄ αὐτῶν τὰς γραφὰς ἀπενέγκωμεν ἃ δὲ τοῦτον 30 ἔχουτα ἐξελέγχουσιν ἐκεῖνοι καὶ ἐγὼ οἶδα αὐτὸν εἰληφότα, περὶ τούτων ήδη ποιήσομαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς. πρῶτον μὲν οὖν ὡς ἔχει τὴν προῖκα, τὰς

P agíav, Reiske.

r kal, Reiske.

⁴ γίγνεται, Reiske.
• ἐλέγξουσιν, Reiske.

ογδοήκοντα μνας, τοῦθ΄ ὑμῖν ἐπιδείξω, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὡς αν ἐγω δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Οὖτος γὰρ εὐθὺς μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον 5 ώκει την οικίαν είσελθων κατά την εκείνου διαθήκην, και λαμβάνει τά τε χρυσία της μητρός και τα έκπώματα τὰ καταλειφθέντα, καὶ ταῦτα μεν ώς είς πεντήκοντα μνας είχεν, έτι δε των ανδραπόδων των πιπρασκομένων παρά τε θηριππίδου και Δημοφων-10 τος τὰς τιμὰς ἐλάμβανεν, έως ἀνεπληρώσατο τὴν προίκα, τας ογδοήκοντα μνας. και έπειδή είχεν, έκπλειν μέλλων είς Κόρκυραν τριήραρχος άπέγραψε^{6 π} ταῦτα πρὸς Θηριππίδην έχοντα ἐαυτὸν καὶ ωμολόγει κεκομίσθαι την προίκα, καὶ πρώτον 818 15 μεν τούτων Δημοφών καὶ Θηριππίδης, οἱ τούτου συνεπίτροποι, μάρτυρές είσιν έτι δε καὶ ως αύτὸς ώμολόγει ταθτ' έχειν, Δημοχάρης τε ο Λευκονοεύς, ο την τηθίδα την έμην έχων, και άλλοι πολλοί μάρτυρες γεγόνασιν. οὐ γάρ διδόντος τούτου σίτον τη 20 μητρί, την δε προίκα έχοντος, ούδε τον οίκον μισθοῦν εθέλουτος, άλλα μετά των άλλων επιτρόπων διαγειρίζειν άξιουντος, εποιήσατο λόγους περί τούτων ο Δημοχάρης. οὖτος δ ακούσας οὖτ' ημφεσβήτησε μη έχειν ούτε χαλεπώς ήνεγκεν ώς ούκ είλη-25 φως, άλλ' ωμολόγει καί τι μικρον έφη προς την έμην μητ ρα περί χρυσιδίων αντιλέγεσθαι τοῦτ οὖν διευκρινησάμενος καὶ περὶ τῆς τροφῆς καὶ περὶ των άλλων ποιήσειν ούτως ώστ' έχειν μοι πάντα καλώς. καίτοι εί φανήσεται πρός τε τον Δημοχάρην 30 ταῦθ' ωμολογηκώς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους οἱ παρῆσαν, παρά τε τοῦ Δημοφώντος καὶ τοῦ Θηριππίδου τῶν

^t Reiske and Bekker omit ἐγὼ.

w ἀπεγράψατο, Reiske.

^y ήμφισβήτησε, Reiske.

[«] Κέρκυραν, Reiske.

^{*} τούτων μέν πρώτον, Reiske.

² ἔτι, Reiske.

άνδραπόδων είς την προίκα τὰς τιμὰς είληφως, αὐτός θ' ἐαυτὸν ἔχειν την προίκα ἀπογράψας πρός τοὺς συνεπιτρόπους, οίκων τε την οίκίαν ἐπειδη τάχιστα ἐτελεύτησεν ὁ πατηρ, πῶς οὐκ ἐκ πάντων δ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος εὐρεθήσεται φανερῶς την προίκα, τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς, κεκομισμένος καὶ λίαν ἀναιδῶς μη λαβεῖν έξαρνούμενος; ἀλλὰ μην ὡς ἀληθη λέγω, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAL

Την 2 μεν τοίνυν προϊκα τοῦτον τον τρόπον έχει λαβών. μη γήμαντος δ' αύτοῦ την μητέρα την έμην ο μεν νόμος κελεύει την προίκα οφείλειν επ' έννέα όβολοῖς, έγω δ' έπὶ δραχμή μόνον τίθημι. γίγνε- 81: ται δ, έάν τις συντιθη το τ' άρχαιον και το έργον 15 των δέκα έτων, μάλιστα τρία τάλαντα. καὶ ταῦτα μεν ούτως ύμιν επιδείκνυμι λαβόντα καὶ έχειν όμολογήσαντα μαρτύρων έναντίον τοσούτων άλλας τοίνυν έχει τριάκοντα μνας, τοῦ έργαστηρίου λαβών την πρόσοδου, και άναισχυντότατ' άνθρώπων άποστε-20 ρείν επικεχείρηκεν. έμοι δ' ο πατήρ κατέλιπε τριάκοντα μνᾶς ἀπ' αὐτῶν³ τὴν πρόσοδον ἀποδομένων δε τούτων τὰ ημίσεα τῶν ἀνδραπόδων πεντεκαίδεκά μοι μνας γίγνεσθαι κατά λόγον προσήκεν. πίδης μεν ουν επτά έτη των ανδραπόδων επιμεληθείς 25 ένδεκα μνας του ενιαυτου απέφηνε, τέτταρσι μναίς καθ' έκαστον ένιαυτον έλαττον ή όσον προσήκε λογιζόμενος οὖτος δὲ δύ ἔτη τὰ πρῶτα ἐπιμεληθεὶς ούδ ότιοῦν ἀποδείκνυσιν, ἀλλ' ενίστε μέν φησιν άργησαι τὸ ἐργαστήριον, ἐνίοτε δ ώς αὐτός μὲν 30 ουκ επεμελήθη τούτων, ο δ δ επίτροπος Μιλύας, ο

a $d\nu$ ris $\sigma \nu \nu ri\theta \hat{\eta}$, with the comma, Reiske, who also omits the comma after $\delta r \hat{\omega} \nu$.

30

απελεύθερος ο ημέτερος, διώκησεν αυτά, και παρ εκείνου μοι προσήκει λόγον λαβείν. αν οθν και νθν είπη τινα τούτων των λόγων, ραδίως ελέγχθήσεται Ψευδόμενος. έαν μεν οὖν άργον φη γενέσθαι, λόγον 5 αὐτὸς ἀπενήνοχεν ἀναλωμάτων οὐκ είς σιτία τοῖς ανθρώποις, αλλ' είς έργα, τον είς την τέχνην έλέφαντα καὶ μαχαιρών λαβάς καὶ άλλας επισκευάς, ώς έργαζομένων των δημιουργών. έτι δε θηριππίδη τριών ανδραπόδων, α ην αυτώ έν τω έμω έργαστη-10 ρίω, μισθον αποδεδωκέναι λογίζεται καίτοι μή γενομένης εργασίας ούτε εκείνω λαβείν μισθόν ούτ έμοι τὰ ἀναλώματα ταῦτα λογισθηναι προσήκεν. 89 εί δ΄ αὖ γενέσθαι μεν φήσει, τῶν δ΄ ἔργων ἀπρασίαν είναι, δει δήπου τά γε έργα αὐτον ἀποδεδωκότα 15 μοι Φαίνεσθαι, και ων εναντίον αποδέδωκε, παρασχέσθαι μάρτυρας. εί δε μηδεν τούτων πεποίηκε, πως ουκ έχει την πρόσοδον δυοίν έτοιν την έκ του έργαστηρίου, τὰς τριάκοντα μνας, Φανερώς οὕτω τῶν έργων γεγενημένων; εί δ' αὖ τούτων μεν μηδεν έρει, 20 Μιλύαν δ' αυτά φήσει πάντα διωκηκέναι, πως χρή πιστεύειν, όταν φη τα μέν αναλώματα αυτός ανηλωκέναι, πλέον η πεντακοσίας δραχμάς, λημμα δ εί τι γέγονεν, έκεινον έχειν; έμοι μέν γάρ δοκεί τουναντίον αν γενέσθαι τούτων, εί και Μιλύας αυ-25 τῶν ἐπεμελεῖτο, τὰ μὲν ἀναλώματ' ἐκεῖνος ἀναλῶσαι, τα δε λήμματα ούτος λαβείν, εί τι δεί τεκμαίρεσθαι² πρός τον ἄλλον αὐτοῦ τρόπον καὶ τὴν ἀναίδειαν. λαβέ οὖν τὰς μαρτυρίας ταύτας, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς.

MAPTYPIAI.

Ταύτας³ τοίνυν έχει^ς τριάκοντα μνᾶς ἀπὸ τοῦ έργαστηρίου, καὶ τὸ έργον αὐτῶν όκτω έτῶν ο καίτοι γε, Reiske.

ε εχει τὰς, Reiske.

έὰν ἐπὶ δραχμῆ τις τιθῆ μόνου, ἄλλας τριάκουτα μνας ευρήσει. και ταῦτα μεν ίδια μόνος είληφεν α συντεθέντα προς την προίκα μάλιστα τέτταρα τάλαντα γίγνεται σὺν τοῖς ἀρχαίοις. ἃ δὲ μετὰ τῶν 5 άλλων επιτρόπων κοινη διήρπακε, και όσα ένια μηδέ καταλειφθήναι παντάπασιν ήμφεσβήτηκε ταῦθ υμίν ήδη επιδείξω καθ' εν εκαστον. πρώτον μεν οδν περί των κλινοποιών, ούς κατέλιπε μέν ο πατήρ, άφανίζουσι δ΄ οὖτοι, τετταράκοντα μεν μνῶν ὑποκει-10 μένους, είκοσι δ΄ όντας τον άριθμον, επιδείξω υμίν 82 ώς λίαν άναιδώς και φανερώς με άποστερούσιν. τούτους γάρ καταλειφθηναι μέν οίκοι παρ' ήμιν πάντες ομολογούσι, καὶ τὰς δώδεκα μνᾶς εκάστου τοῦ ένιαυτοῦ τῷ πατρὶ γίγνεσθαί φασιν αὐτοὶ δὲ λήμμα 15 μεν παρ αυτών έν δέκα έτεσιν ουδεν έμοι γεγενημένον ἀποφαίνουσιν άλλ' ούδε μικρον, άναλώματος δε κεφάλαιον είς αὐτούς οὖτος όλίγου δεῖν λογί-(εται χιλίας είς τοῦτ αναιδείας ελήλυθεν αυτούς δέ τους ανθρώπους, είς ούς ταῦτ' αναλωκέναι φησίν, 20 οὐδαμοῦ μοι παραδεδώκασιν, άλλα πάντων κενότατον λόγον λέγουσιν, ώς ο ύποθείς τῶ πατρί τάνδράποδα πονηρότατος άνθρώπων h έστὶ καὶ έράνους 3 τε λέλοιπε πλείστους και υπέρχρεως γέγονε, και τούτων ούκ όλίγους κεκλήκασι κατ' έκείνου μάρτυ-25 ρας. τα δ' ανδράποδα όστις έστιν ο λαβών ή πως ι $\dot{\epsilon}\kappa$ $\tau\hat{\eta}_{S}$ oikias $\dot{\epsilon}\xi\hat{\eta}\lambda\theta\epsilon\nu^{4}$ $\hat{\eta}$ τis^{k} $\dot{a}\Phi\epsilon i\lambda\epsilon\tau o$ $\hat{\eta}$ $\pi\rho os^{51}$ τίνα δίκην ήττηνται περί αυτών, ουκ έχουσιν είπειν. καίτοι εί τι έλεγον ύγιες, ούκ αν κατά της εκείνου πονηρίας παρείχοντο μάρτυρας, ής ουδέν το μοι προσ-30 ήκει φροντίζειν, άλλα τούτων αν αντελαμβάνοντο

d ήμφίσβητηκε, Reiske. e Reiske omits εν. f ανηλωκέναι, Reiske. h ἀνθρώπων πάντων, Reiske.

ε κενώτατον, Reiske, Bekker.

i ὅπως, Reiske.

Ι πρός τινα, Reiske.

k ώς ἀφείλετό τις, Reiske.

m οὐδέν προσηκε, Reiske.

25

καὶ τοὺς λαβόντας ἀπεδείκνυσαν καὶ οὐδεν ἄν αὐτῶν παρέλιπονⁿ. νῦν δ' ὡμότατ' ἀνθρώπων ὑμολογοῦντες καταλειφθῆναι καὶ λαβόντες ὡς αὐτοὺς^ο καὶ καρπωσάμενοι δέκα ἔτη τοὺς ἀνθρώπους, ἄρδην ὅλον ⁵ τὸ ἐργαστήριον ἀφανίζουσιν. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρτυρίας καὶ ἀναγίγνωσκε.

MAPTYPIAI.

822

Ότι τοίνυν ούκ άπορος ην ο Μοιριάδης ούδ ην τω πατρί τουτο το συμβόλαιον είς τανδράποδα 10 ηλιθίως συμβεβλημένον, μεγίστω τεκμηρίω γυώσεσθε λαβών γὰρ ώς ἐαυτὸν Αφοβος τοῦτο τὸ έργαστήριου, ως αυτοί των μαρτύρων ήκούσατε, καί δέον αυτόν, εί καί τις άλλος ηβούλετο είς ταθτα συμβάλλειν, τοῦτον διακωλύειν ἐπίτροπόν γ' ὄντα, 15 αυτός έπὶ τούτοις τοῖς ἀνδραπόδοις τῷ Μοιρὶάδη πεντακοσίας δραχμάς εδάνεισεν, ας όρθως και δικαίως παρ' εκείνου κεκομίσθαι ώμολόγηκεν. καίτοι πώς οὐ δεινόν, εί ήμιν μεν πρός τῷ λημμα ἀπ' αὐτῶν μηδεν γεγονέναι καὶ αὐτὰ τὰ ὑποτεθέντα ἀπόλωλεν, οὶ 20 πρότερον συνεβάλομεν, τῷ δ' εἰς τὰ ἡμέτερα δανείσαντι καὶ τοσούτω χρόνω ὕστερον πράξαντι καὶ οὶ τόκοι καὶ τάρχαῖα ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀποδέδονται καὶ οὐδεμία ἀπορία γέγονεν; άλλὰ μὴν ώς άληθη λέγω, λαβέ την μαρτυρίαν και ανάγνωθι.

MAPTYPIA.

Σκέψασθε τοίνυν όσον άργύριον οὖτοι παρά³ τοὺς κλινοποιοὺς κλέπτουσι, τετταράκοντα μὲν μνᾶς αὐτὸ τὸ άρχαῖον, δέκα δ΄ ἐτῶν τὸ ἔργον αὐτῶν δύο τάλαντα δώδεκα γὰρ μνᾶς ἐκάστου τοῦ ἐνιαυτοῦ

[&]quot; παρέλειπον, Reiske. ^P έβούλετο, Reiske, Bekker.

ο αύτούς, Reiske. 9 λάβε μοι, Reiske.

την πρόσοδον αὐτῶν ἐλάμβανου. ἇρα μικρόν τι καὶ έξ ἀφανοῦς πόθεν καὶ παραλογίσασθαι ράδιον, ἀλλ' οὐ φανερῶς οὐτωσὶ μικροῦ δεῖν τρία τάλαντα ταῦτα ἀνηρπάκασιν; ὧν κοινῆ διαπεφορημένων τὸ τρίτον 5 δήπου μέρος παρὰ τοὐτου μοι προσήκει κεκομίσθαι.

Καί μην, ω άνδρες δικασταί, και τα περί τοῦ ελέφαντος και σιδήρου του καταλειφθέντος παρα-82 πλήσιά πως τούτοις πεποιήκασιν ούδε γαρ ταθτ' άποφαίνουσιν. καίτοι κεκτημένον μέν τοσούτους κλι-10 νοποιούς, κεκτημένον δε μαχαιροποιούς ούχ οδόν τε μή ούχὶ καὶ σίδηρον καὶ έλέφαντα καταλιπείν, άλλ' ανάγκη ταυτά γ' υπάρχειν' τί^t γαρ αν είργαζοντο τούτων μη υπαρξάντων; τον τοίνυν πλέον ή πεντήκοντα άνδράποδα κεκτημένον και δυοίν τέχναιν 15 έπιμελούμενον, ὧν θάτερον έργαστήριον είς τὰς κλίνας ραδίως δύο μνας του μηνός ανήλισκεν έλέφαντος, τὸ δὲ μαχαιροποιεῖον οὐκ ἔλαττον ἢ τοσοῦτον ἔτερον σὺν σιδήρω, τοῦτον οὕ φασι καταλιπεῖν οὐδὲν τούτων' είς τοῦτ' ἀναιδείας έληλύθασιν. 20 ότι μεν οὖν οὐ πιστά λέγουσι, καὶ ἐκ τούτων αὐτῶν ράδιον έστι μαθείν ότι δ' έκείνος κατέλιπε τοσούτον τὸ πληθος ὤστε μη μόνον ἱκανὸν εἶναι κατεργάζεσθαι τοις έαυτου δημιουργοίς, άλλα και τώ βουλομένω προσωνείσθαι των άλλων, έκείθεν φανερον, ότι αὐτός 25 τε επώλει ζων και Δημοφών και ούτος του πατρός ήδη τετελευτηκότος έκ της οίκίας της έμης απεδίδοντο τοῖς βουλομένοις. καίτοι πάσον τινά χρη τὸν καταλειφθέντα νομίζειν είναι, όταν φαίνηται τηλικούτοις τε έργαστηρίοις έξαρκων και χωρίς ύπο των 30 επιτρόπων πιπρασκόμενος; ἇρ' όλίγον, άλλ' οὐ πολλφ πλείω των εγκεκλημένων; λαβε τοίνυν τας μαρτυρίας ταυτασί, και άνάγνωθι αυτοίς.

^{&#}x27; άφανοῦς; πόθεν; Reiske. • τοῦτον, Reiske. ' τίνα, Reiske

ΜΛΡΤΥΡΙΑΙ.

Τούτου τοίνυν τοῦ ἐλέφαντός ἐστι πλέον ἢ τάλαντον, ὃν οὕτε αὐτὸν οὕτε τὸ ἔργον μοι ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἄρδην ἀφανίζουσιν ὅλον.

"Ετι¹ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, παρά² τον λόγον ον ἀποφέρουσιν, έξ ὧν αὐτοὶ λαβεῖν ὁμολογοῦσιν, ἐπιδείξω ὑμῖν τρεῖς μὲν ὄντας αὐτοὺς πλέον ή οκτω τάλαντα έκ των έμων έγοντας, ίδια δ' έκ 10 τούτων 'Αφοβον τρία τάλαντα και χιλίας είληφότα, τά³ τ' αναλωμένα χωρίς τούτων πλείω τιθείς καὶ όσα έκ τούτων απέδοσαν αφαιρών, ζν' είδητε ότι ου μικρας αναιδείας τα εγχειρήματ αυτων έστίν. λαβείν γάρ έκ των έμων όμολογούσιν ούτος μέν 15 όκτω και έκατου μυας, χωρίς ων έχοντ' αυτον έγω έπιδείξω νῦν, Θηριππίδης δε δύο τάλαντα, Δημοφων δ' έπτα και όγδοήκοντα μνας. τοῦτο δέ έστι πέντε τάλαντα καὶ πεντεκαίδεκα μναῖ. τούτου τοίνυν δ μεν οὐκ ἄθρουν^α ελήφθη, σχεδόν είσιν 20 έβδομήκοντα μναῖ καὶ έπτὰ, ἡ πρόσοδος ἡ ἀπὸ τῶν ανδραπόδων, δ δ εύθυς έλαβον οὖτοι, μικροῦ δέοντα τέτταρα τάλαντα οις τὸ ἔργον αν προσθήτε έπὶ δραχμη μόνον των δέκα έτων, όκτω τάλαντα ευρήσετε σύν τοις άρχαίοις και χιλίας γιγνομένας. την 25 μεν τοίνυν τροφήν από των εβδομήκοντα μνων καί έπτα λογιστέον των από τοῦ έργαστηρίου γιγνο-Θηριππίδης γάρ έπτα μνας εδίδου καθ έκαστον τον ένιαυτον είς ταθτα, και ήμεις τοθτο λαβείν ομολογούμεν. ώστε έβδομήκοντα μνας έν 30 τοις δέκα έτεσι τροφήν τούτων ήμιν ανηλωκότων 82 τὸ περιὸν τὰς ἐπτακοσίας προστίθημι αὐτοῖς, καὶ

[&]quot; άθροου, Reiske.
" ἐβδομήκοντα καὶ ἐπτὰ μνῶν, Reiske.

τούτω πλείω είμι τεθεικώς. δ δ έμοι δοκιμασθέντι παρέδοσαν καὶ όσον είς την πόλιν είσενηνόχασι, τοῦτο ἀπὸ τῶν όκτω ταλάντων καὶ τοῦ προσόντος αφαιρετέον έστίν, απέδοσαν μεν τοίνυν οδτος καί 5 θηριππίδης μίαν και τριάκοντα μνας, είσφορας δ' είσενηνοχέναι λογίζονται δυοίν δεούσας είκοσι μνας. έγω δ' υπερβαλών τοῦτο ποιήσω τριάκοντα μνᾶς, ίνα προς ταθτα μηδ΄ άντειπειν έχωσιν. ούκοθν αν άφέλητε το τάλαντον άπο των οκτώ ταλάντων, 10 έπτα τα λειπόμενα έστι, και ταῦτ', έξ ὧν αὐτοὶ λαβείν όμολογούσι, τούτους έχειν έστιν άναγκαίον. τοῦτο τοίνυν, εί και τάλλα πάντα ἀποστεροῦσιν άρνούμενοι μη έχειν, άποδοθναι προσηκεν όμολογοθντάς γε λαβείν ταῦτα έκ τῶν έμῶν. νῦν δὲ τί ποιοῦ-15 σιν ; έργον μέν ούδεν αποφαίνουσι τοις χρήμασιν, αυτά δὲ τὰ ἀρχαῖα πάντα ἀναλωκέναι Φασὶ σὺν ταις έπτα και έβδομήκοντα μναις. Δημοφών δέ και προσοφείλοντας ήμας ενέγραψεν, ταῦτ' οὐ μεγάλη καὶ περιφανής αναισχυντία; ταῦτ' οὐχ ὑπερβολή 20 δεινῆς αἰσχροκερδίας; τί² οὖν ποτ' ἐστὶ τὸ δεινὸν, εί μη ταῦτα δόξει τηλικαύτας ὑπερβολάς έχοντα; οὖτος τοίνυν τὸ καθ' αὐτὸν όκτω καὶ ἐκατὸν μνᾶς λαβεῖν ὁμολογῶν, ἔχει καὶ αὐτὰς καὶ τὸ ἔργον δέκα^δ έτων, μάλιστα τρία τάλαντα καὶ χιλίας. καὶ ταῦθ' 25 ως άληθη λέγω, καὶ έν τοῖς λόγοις τοῖς της έπιτροης τὸ λημμα έκαστος τοῦθ' ὁμολογῶν λαβεῖν 826 άπαν άναλωκέναι λογίζεται, λαβέ τὰς μαρτυρίας καὶ άνάγνωθι.

MAPTYPIAI.

30 Νομίζω τοίνου, ω άνδρες δικασταί, περί τού-

y ὑπερβαλών καὶ, Reiske. z ὁμολογοῦσι λαβεῖν, Reiske.

aloxponepoelas, Reiske, Bekker, and so, wherever the word occurs.

[•] τῶν δέκα, Reiske. c τοῦθ' ἕκαστος, Reiske.

15

των ίκανως μεν ύμας μεμαθηκέναι, καὶ ὅσα κλέπτουσι καὶ ἀ κακουργοῦσιν ἔκαστος αὐτων ἔτι δ΄ ἀκριβέστερον ἔγνωτ ἀν, εί μοι τὰς διαθήκας ὰς ὁ πατήρ κατέλιπεν οὖτοι ἀποδοῦναι ἡθέλησαν. ἐν γὰρ ἐκείναις ὅ ἐγέγραπτο, ὡς φησιν ἡ μήτηρ, ὰ κατέλιπεν ὁ πατήρ πάντα, ε καὶ ἐξ ὧν ἔδει τοὐτους λαβεῖν τὰ δοθέντα, καὶ² τὸν οἶκον ὅπως μισθώσοιτο. Γνῦν δ ἀπαιτοῦντος ἐμοῦ καταλειφθῆναι μὲν ὁμολογοῦσιν, αὐτὰς δ΄ οὐκ ἀποφαίνουσιν. ταῦτα δὲ ποιοῦσι τό τε το πλήθος οὐ βουλόμενοι καταφανὲς ποιῆσαι τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθὲν, ὁ διηρπάκασιν οὖτοι, τάς τε δωρεὰς ἵνα μὴ δοκῶσιν ἔχειν, ὥσπερ οὐκ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐλεγχθησόμενοι ραδίως. λαβὲ δ΄ αὐτοῖς τὰς μαρτυρίας ὧν απεκρίναντο καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAI3.

Οὖτος διαθήκην μὲν γενέσθαι φησὶ καὶ τὰ δύο τάλαντα Δημοφῶντι καὶ τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς τούτφ δοθῆναι μαρτυρεῖ τὰς δ' ἐβδομήκοντα μνᾶς, ὰς Θηριππίδης ἔλαβεν, οὐ προσγραφῆναί φησιν, 20 οὐδὲ τὸ πλῆθος τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθὲν, οὐδὲ τὸν οἶκον ὅπως μισθώσουσιν οὐ γὰρ αὐτῷ συμφέρει προσομολογῆσαι ταῦτα. λαβὲ δὴ τὴν τούτου ἀπόκρισιν.

MAPTYPIA.

827

25 Οὖτος αὖ τὴν μὰν διαθήκην γενέσθαι φησὶ καὶ τὸ ἀργύριον ἐκ τοῦ χαλκοῦ καὶ τῆς κηκῖδος ἀποδοθήναι τῷ Θηριππίδη, δ ἐκεῖνος οὕ φησι, καὶ τὰ δύο τάλαντα τῷ Δημοφῶντι περὶ δὲ τῶν αὐτῷ δοθέντων γραφῆναι μέν φησιν, οὐχ ὁμολογῆσαι δ΄

d καὶ ὅσα, Reiske.

^f μισθώσουσι, Reiske.

h αὐτῶ, Reiske, Bekker.

e ἄπαντα, Reiske.

ε ων ἐναντίον, Reiske.

αὐτὸς, ἴνα μὴ δοκῆ λαβεῖν. τὸ δὲ πληθος τῆς οὐσίας ούδ' ούτος αποφαίνει καθόλου, ούδε τό μισθούν τον οίκον ούδε γαρ ούδε τούτω συμφέρει προσομολογήσαι ταῦτα. δήλον τοίνυν έστιν ούδεν ήττον 5 τὸ πληθος τῶν καταλειφθέντων, καίπερ ἀφανιζόντων τούτων την οὐσίαν έκ τῶν διαθηκῶν, έξ ὧν τοσαῦτα χρήματα άλλήλοις φασί δοθηναι. ὅστις γάρ έκ τεττάρων ταλάντων καὶ τρισχιλίων τοῖς μὲν τρία τάλαντα και δισχιλίας προίκα δέδωκε, τῶ δ' έβδο-10 μήκοντα μνας καρπουσθαι φανερον δήπου πασιν ότι ούκ άπο μικρας ούσίας, άλλα πλέον ή διπλασίας ής έμοι κατέλιπε ταῦτ άφειλεν. οὐ γάρ δήπου τὸν μεν υίον έμε πένητα ήβούλετο καταλιπείν, τούτους δέ πλουσίους όντας έτι πλουσιωτέρους ποιησαι έπε-15 θύμησεν, άλλ' ένεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων Θηριππίδη τε τοσοῦτον άργύριον καὶ Δημοφώντι τὰ δύο τάλαντα, οὔπω μέλλοντι τῆ άδελφη τη έμη συνοικήσειν, καρποῦσθαι έδωκεν, ίνα δυοίν θάτερον διαπράξαιτο, η διά τα διδόμενα βελ-20 τίους αυτούς είναι περί την επιτροπήν προτρέψειεν, ή εί κακοί γίγνοιντο, μηδεμιάς συγγνώμης παρ' ύμων τυγχάνοιεν, εί τοσούτων άξιωθέντες τοιαῦτ' είς ήμᾶς 828 έξαμαρτάνοιεν. οὖτος τοίνυν καὶ αὐτὸς πρὸς τῆ προικὶ καὶ θεραπαίνας λαβών καὶ την οίκίαν οίκων, έπειδή 25 δεί λόγον αὐτὸν δοῦναι τούτων, τὰ αὐτοῦ πράττειν φησίν. καὶ είς τοσοῦτον αίσχροκερδίας ήλθεν ώστε καὶ τοὺς διδασκάλους τοὺς μισθοὺς ἀπεστέρηκε καὶ των είσφορων έστιν ας ου κατέθηκεν, έμοι δε λογί-(εται. λαβε δή και ταύτας αυτοίς τας μαρτυρίας, 30 καὶ ἀνάγνωθι.

i καθόλου τὸ καταλειφθέν, Reiske.

k έβούλετο, Reiske, Bekker, so also wherever the word occurs.

ι καὶ τὰς, Reiske.

MAPTYPIAI.

Πῶς 1 οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειε πάντα διηρπακότα καὶ μηδὲ τῶν μικρῶν ἀπεσχημένον, ἡ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνὺς μετὰ τοσούτων μαρ-5 τύρων καὶ τεκμηρίων τὴν μὲν προῖκα λαβεῖν ὁμολογήσαντα καὶ ἔχειν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους ἀπογράψαντα, τὸ δ΄ ἐργαστήριον κεκαρπωμένον αὐτὸν καὶ τὴν πρόσοδον οὐκ ἀποφαίνοντα, τῶν δ΄ ἄλλων τὰ μὲν πεπρακότα καὶ τὰς τιμὰς οὐκ ἀπο-10 δεδωκότα, τὰ δ΄ ὡς ἐαυτὸν λαβόντα καὶ ταῦτ΄ ἡφανικότα, ἔτι δὲ παρὰ τὸν λόγον ὃν αὐτὸς ἀπέδωκε τοσαῦτα κλέπτοντα, πρὸς δὲ τούτοις τὴν διαθήκην ἡφανικότα, τὰ ἀνδράποδα πεπρακότα, τἄλλα οὕτω πάντα διωκηκότα ὡς οὐδ' ἄν οὶ ἔχθιστοι διοικήσειαν; 15 ἐγω μὲν οὐκ οἶδ΄ ὅπως ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν.

Έτόλμα² τοίνυν πρὸς τῷ διαιτητῆς λέγειν ὡς ἀπὸ τῶν χρημάτων χρέα τε πάμπολλα ἐκτέτικεν ὑπὲρ ἐμοῦ Δημοφῶντι καὶ Θηριππίδη τοῖς συνεπι-20 τρόποις, καὶ ὡς πολλὰ τῶν ἐμῶν λάβοιεν, οὐδέτερον ἔχων ἐπιδεικνύναι τούτων. οὖτε γὰρ ὡς ὀφείλοντά με κατέλιπεν ὁ πατήρ ἐν τοῖς γράμμασιν ἀπέφηνενο, 829 οὖθ' οῖς ἀποδεδωκέναι ταῦτ' ἔφη παρέσχηται μάρτυρας, οὖτ' αὖ τὸν ἀριθμὸν τῶν χρημάτων εἰς τοὺς 25 συνεπιτρόπους ἐπανέφερεν ὅσον αὐτὸς φαίνεται λαβων, ἀλλὰ πολλοῖς ἐλάττω χρήμασιν. ἐρωτηθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ ταῦτά τε καθ' ἔκαστον καὶ τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ πότερον ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν ἡ τάρχαῖα ἀναλίσκων διড়κηκε, καὶ πότερον οὕτως¹ 30 ἐπιτροπευθεὶς ἀπεδέξατ' ἀν τοῦτον τὸν λόγον παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ἡ τάρχαῖ' ἄν ἀπολαβεῖν ἡξίου σὺν

m ἐπέδωκε, Reiske.

ο αναπέφηνεν, Reiske.

n καὶ τἄλλα, Reiske.

P ὅσονπερ, Reiske.

τοις έργοις τοις γεγενημένοις, πρός μεν ταῦτ' άπεκρίνατο ούδεν, προύκαλειτο δ' έθέλειν έπιδειξαί μοι την ουσίαν δέκα ταλάντων ουσαν εί δέ τι έλλείποι. αύτος έφη προσθήσειν. κελεύοντος δ' έμοῦ προς τον 5 διαιτητήν επιδεικνύναι ταθτα ουκ επέδειξεν, ουδ'2 ώς οι συνεπίτροποι παρέδοσαν ου³ γαρ αν αυτοῦ κατεδιήτησε μαρτυρίαν δ' ένεβάλετο τοιαύτην, περί ής πειράσεται τι λέγειν. έαν μέν οὖν καὶ νῦν έχειν με φῆ, τίνος παραδόντος έρωτᾶτε αὐτὸν, καὶ 10 καθ' έκαστον παρασχέσθαι μάρτυρας άξιοῦτε. έαν δ' είναι μοι φη τοῦτον τον τρόπου, λογιζόμενος τα παρ' εκατέρω των επιτρόπων, διπλασίοις ελάττω φανήσεται λέγων, έχοντα δ' ούδεν μάλλον αποφαίνων. έγω γαρ ώσπερ και τοῦτον τοσαῦτ' έχοντ' 15 έξήλεγξα, ούτω κάκείνων εκάτερον ούκ ελάττω τούτων έχοντα επιδείξω. ώστ' οὐ τοῦτ' αὐτῷ λεκτέον, άλλ' ως η αυτός η οι συνεπίτροποι παρέδοσαν. εί δε μή τουτ' επιδείζει, πως χρή ταύτη τη προκλήσει προσέχειν υμας τον νουν; ουδέν γαρ μαλλον έχοντά 85 20 με έπιδείκνυσιν.

Πολλά τοίνυν απορηθείς πρός τῷ διαιτητή περὶ πάντων τούτων, καὶ καθ΄ ἔκαστον έξελεγχόμενος ὥσπερ νυνὶ παρ΄ ὑμῖν, ἐτόλμησε ψεύσασθαι πάντων δεινότατον, ὡς τέτταρά μοι τάλαντα ὁ 25 πατήρ κατέλιπε κατορωρυγμένα καὶ τούτων κυρίαν τὴν μητέρα ἐποίησεν. ταῦτα δ΄ εἶπεν, ἵν΄ εἰ μὲν καὶ νῦν αὐτὸν προσδοκήσαιμι ἐρεῖν, ἀπολογούμενος περὶ αὐτῶν διατρίβοιμι, δέον ἔτερα αὐτοῦ κατηγορεῖν πρὸς ὑμᾶς εἰ δ΄ ὡς μὴ ρηθησομένων παραλίποιμι, 30 νῦν αὐτὸς εἴποι, ἵνα δοκῶν εἶναι πλούσιος ἦττον ὑφ΄ ὑμῶν ἐλεοίμην. καὶ μαρτυρίαν μὲν οὐδεμίαν ἐνε-βάλετο τούτων ὁ ταῦτ΄ εἰπεῖν ἀξιώσας, ψιλῷ² δὲ

λόγω χρησάμενος ως πιστευθησόμενος υπ'3 έκείνων. καὶ ὅταν μὲν ἔρηταί τις αὐτὸν είς τί τῶν έμῶν τοσαῦτα χρήματ ανήλωκε, χρέα φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ έκτετικέναι καὶ πένητα ένταυθὶ ζητεῖ ποιεῖν όταν 5 δε βούληται, πλούσιον, ώς εοικεν, είπερ γε καί τοσοῦτον ἐκεῖνος ἀργύριον οἴκοι κατέλιπεν. ώς δ' ούκ άληθη λέγειν οδόν τε αυτόν, άλλ' άδύνατόν τι γενέσθαι τούτων, έκ πολλων ράδιον μαθείν. εί μεν γάρ ο πατήρ ηπίστει τούτοις, δήλον ότι ουτ' αν τάλλα Ο επέτρεπεν ουτ' αν ταυθ' ουτω καταθιπών αυτοις έφραζεν μανία γάρ δεινή τὰ κεκρυμμένα είπειν, μηδε των φανερών μέλλοντα επιτρόπους καταστήσειν. εί δ' επίστευεν, ουκ αν δήπου τα μεν πλειστ αύτοις των χρημάτων ένεχείρισε, των δ ούκ αν 5 κυρίους έποίησεν. οὐδ' ᾶν τῆ μεν μητρί μου ταῦτα Φυλάττειν έδωκεν, αὐτην δ' ἐκείνην ἐνὶ τῶν ἐπιτρό-831 πων τούτω γυναικ' έδωκεν ού γαρ έχει λόγον σώζειν μέν τὰ γρήματα διὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς (ητειν, ἕνα δὲ των απιστουμένων και αυτής και των χρημάτων κύριον Ο ποιείν. έτι δε, τούτων εί τι ην άληθες, οίεσθ' ούκ αν αύτην λαβείν δοθείσαν ύπο του πατρός, δε την μέν προίκα αυτης ήδη, τας ογδοήκοντα μνας, έχων ώς συνοικήσων αυτή την Φιλωνίδου του Μελιτέως θυγατέρ' έγημε τεττάρων δε ταλάντων ενδον όντων, καί 5 ταθτ' έκείνης έχούσης, ώς οδτός φησιν, ούκ αν ήγείσθ αυτον καν επιδραμείν, ώστε γενέσθαι μετ' έκείνης αυτων κύριον; ή την μεν Φανεράν ουσίαν, ήν και ύμων οί πολλοί συνήδεσαν ότι κατελείφθη, μετά τῶν συνεπιτρόπων ούτως αίσχρως διήρπασεν, ων δ' ούκ ήμέλ-0 λεθ' ύμεις έσεσθαι μάρτυρες, άπέσχετ' αν έξον αὐτῶ λαβείν; και τίς αν πιστεύσειεν; ούκ έστι ταθτ,

r ἐνταυθοὶ, Reiske, Bekker.

^{*} είπερ καὶ τοσοῦτον άργύριον ἐκεῖνος, Reiske.

t τούτων, Reiske.

ῶ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὰ μὲν χρήμαθ ὅσα κατέλιπεν ὁ πατηρ πάντα τούτοις παρέδωκεν, οὖτος δ', ἵν' ἦττον ἐλεηθῶ παρ' ὑμῖν, τούτοις τοῖς

λόγοις χρήσεται.

5 Πολλά¹ μεν οὖν ε΄γωγ΄ εχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν εν δε περὶ πάντων κεφάλαιον είπων πάσας αὐτοῦ διαλύσω τὰς ἀπολογίας, τούτῳ γὰρ εξῆν μηδεν εχειν τούτων τῶν πραγμάτων μισθώσαντι² τὸν οἶκον κατὰ τουτουσὶ τοὺς νόμους, λαβε 10 τοὺς νόμους καὶ ἀνάγνωθι.

NOMOI.

Κατά τούτους τους νόμους Αντιδώρω μεν έκ τριών ταλάντων καί τρισχιλίων έν εξ έτεσιν εξ τάλαντα καὶ πλεῖον έκ τοῦ μισθωθηναι παρεδόθη, 832 15 καὶ ταῦθ' ὑμῶν τινὲς είδου Θεογένης γάρ ὁ Προβαλείσιος, ο μισθωσάμενος αυτού τον οίκον, έν τη άγορα ταῦτα τὰ χρήματα έξηρίθμησεν. έμοὶ δ' έκ τέτταρων καὶ δέκα ταλάντων εν δέκα έτεσι προς1 τον χρόνον τε καὶ τὴν ἐκείνου μίσθωσιν πλείον ή 20 τριπλάσια κατά τὸ είκὸς προσήκον γενέσθαι, τοῦτο δια τί οὐκ ἐποίησεν, ἐρωτατ' αὐτόν εί μὲν γάρ Φησια βέλτιον είναι μη μισθωθήναι τὸν οίκον, δειξάτω μη διπλάσια μηδε τριπλάσιά μοι γεγενημένα, άλλ' αὐτὰ τὰ ἀρχαῖά μοι πάντα™ ἀποδεδομένα. εἰ 25 δ' εκ τεττάρων και δέκα ταλάντων έμοι μέν μηδ' έβδομήκοντα μνᾶς παραδεδώκασιν, ό² δε και προσοφείλοντά με αυτώ απέγραψε, πως αποδέξασθαί τι προσήκει τούτων λεγόντων; ούδαμῶς δήπουθεν. Τοσαύτης τοίνυν ουσίας μοι καταλειφθείσης

Τοσαυτης τοίνυν ουσίας μοι καταλειφθείσης 30 όσην έξ άρχης ήκούσατε, και τοῦ 4 τρίτου μέρους

[&]quot; βέλτιον φησιν, Reiske. " ἀποδεδομένα πάντα, Reiske.

[×] αὐτῷ, Reiske.

πρόσοδον αὐτης Φερούσης πεντήκοντα μνας, έξον τούτοις απληστοτάτοις ουσι χρημάτων, και εί μή μισθούν τον οίκου ήβούλοντο, από μεν τούτων των προσιόντων, έωντας δώσπερ είχε κατά χώραν, ήμας 5 τε τρέφειν και τα προς την πόλιν διοικείν, και όσα έξ αὐτῶν περιεγίγνετο, ταῦτα προσπεριποιεῖν6, την δ' άλλην ουσίαν ένεργον ποιήσασιν, ουσαν ταύτης διπλασίαν, αυτοίς τε, εί χρημάτων έπεθύμουν, μέτρια έξ αὐτῶν λαβεῖν έμοί τε σύν τοῖς 10 άρχαίοις εκ των προσόδων τον οίκον μείζω ποιήται, τούτων μεν ούδεν εποίησαν, αποδόμενοι δ' άλλήλοις τὰ πλείστου ἄξια τῶν ἀνδραπόδων, τὰ δὲ παντά-835 πασιν άφανίσαντες, έμου μέν άνειλον και την ύπάρχουσαν πρόσοδον, σφίσι δ' αύτοις ου μικράν έκ των 15 εμων κατεσκευάσαντο. λαβόντες δε και τάλλα αίσχρως ούτω πάντα, πλέον η τὰ ημίση των χρημάτων μηδε καταλειφθήναι κοινή πάντες αμφισβητοῦσιν, ώς πεντεταλάντου δε μόνον της οὐσίας ούσης έκ τοσαύτης τους λόγους άπευηνόχασιν, ου b πρόσο-20 δον μεν έξ αὐτῶν οὐκ ἀποφαίνοντες, τὰ δὲ κεφάλαια Φανερά άποδεικνύντες, άλλ' αὐτά τὰ άρχαῖα οὕτως αναιδώς ανηλώσθαι φάσκοντες. και ούδ αίσχύνονται ταθτα τολμώντες, καίτοι τι ποτ' αν έπαθον υπ' αυτών, εί πλείω χρόνον επετροπεύθην, ουκ αν 25 έχοιεν είπειν. όπου γάρ δέκα έτων διαγενομένων παρά μέν των ούτω μικρά κεκόμισμαι, τω δέ καί προσοφείλων εγγέγραμμαι, πως ούκ άξιον διαγανακτεῖν $^{\mathbf{d}}$; δηλον δε παντάπασιν εί $^{\mathbf{e}}$ κατελεί $\phi\theta$ ην $^{\mathbf{2}}$ μεν ενιαύσιος, εξ έτη δε προσεπετροπεύθην υπ' 30 αὐτῶν, οὐδ' αν τὰ μικρὰ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀπέλα-

y δè καὶ, Reiske.

ἡμίσεα, Reiske, Bekker.

ε διαλαβόντες, Reiske. b où omitted by Reiske.

c ϵχοιμ' αν, Reiske. d αγανακτείν, Reiske, Bekker.

e el γαρ, Reiske. el [γαρ], Bekker.

βου. εί γαρ εκείνα αυήλωται ορθώς, ουδέν αν των νῦν παραδοθέντων εξήρκεσεν είς έκτον έτος, άλλ' ή παρ' αυτών αν με έτρεφον ή τῷ λιμῷ περιείδον απολόμενον καίτοι πως ου δεινον. εί έτεροι μεν οίκοι 5 ταλαντιαίοι καὶ διτάλαντοι καταλειφθέντες έκ τοῦ μισθωθηναι διπλάσιοι καὶ τριπλάσιοι γεγόνασιν, ώστε άξιουσθαι λειτουργείν, ο δ' έμος τριηραρχείν είθισμένος καὶ μεγάλας είσφορας είσφέρειν μηδέ μικράς δυνήσεται διά τάς τούτων άναισχυντίας; 10 τίνας δ' ούτοι λελοίπασιν υπερβολάς είπειν; οί καί την διαθήκην ηφανίκασιν ώς λήσοντες, καὶ τὰς μέν 83 σφετέρας αὐτῶν οὐσίας ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν διφκήκασι και τάρχαια των υπαρχόντων έκ των έμων πολλω μείζω πεποιήκασι, της δ' έμης οὐσίας, ώσπερ¹ τὰ 15 μέγιστα ὑφ' ἡμῶν ἀδικηθέντες, ὅλον τὸ κεφάλαιον ανηρήκασιν; καὶ ὑμεῖς μέν οὐδὲ τῶν εἰς ὑμᾶς άμαρτανόντων όταν τινὸς καταψηφίσησθε, οὐ πάντα τὰ οντα άφείλεσθε2, άλλ' ή γυναίκας ή παιδί αυτών έλεήσαντες μέρος τι κάκείνοις υπελείπετε ούτοι δέ 20 τοσοῦτον διαφέρουσιν ύμων ώστε καὶ δωρεάς παρ ημών προσλαβόντες, ίνα δικαίως επιτροπεύσωσι, τοιαθτ' είς ήμας υβρίκασι, και ουδ' ήσχύνθησαν εί μη ηλέησαν την έμην άδελφην, εί δυοίν ταλάντοιν ύπο τοῦ πατρος άξιωθεῖσα μηδενός τεύξεται τῶν 25 προσηκόντων, άλλ' ώσπερ έχθιστοί τινες, άλλ' οὐ φίλοι καὶ συγγενεῖς καταλειφθέντες οὐδεν τῆς οίκειότητος έφροντισαν. άλλ' έγω μεν ο πάντων ταλαιπωρότατος πρὸς ἀμφότερα ἀπορῶ, ταύτην θ' όπως εκδώ και τάλλ' οπόθεν διοικώ. προσεπίκειται δ' 30 ή πόλις άξιοῦσα εἰσφέρειν, δικαίως οὐσίαν γάρ ίκανήν πρός ταῦτα κατέλιπέ μοι ὁ πατήρ. τὰ δὲ χρήματα τὰ καταλειφθέντα οὖτοι πάντ' είλήφασι.

καὶ νῦν κομίσασθαι τάμαυτοῦ ζητών εἰς κίνδυνον καθέστηκα τὸν μέγιστον. ἐὰν γὰρ ἀποφύγη με ούτος, δ μη γένοιτο, την επωβελίαν οφλήσω μνας έκατόν καὶ τούτω μεν, έαν καταψηφίσησθε, τιμη-5 του, κούκ έκ των έαυτου χρημάτων, άλλ' έκ των έμων ποιήσεται την έκτισιν έμοι δ' ατίμητον τουτ έστιν, ώστ' ου μόνον έσομαι των πατρώων απεστερημένος ⁸, άλλα καὶ προς ^h ητιμωμένος ¹, έαν μη νῦν 835 ημας υμείς ελεήσητε. δέομαι ουν ύμων, ω άνδρες 10 δικασταί, και ίκετεύω και άντιβολώ, μνησθέντας καί των νόμων και των δρκων, ους ομόσαντες δικάζετε, βοηθήσαι ήμιν τὰ δίκαια, καὶ μὴ περὶ πλείονος τὰς τούτου δεήσεις ή τας ημετέρας ποιήσασθαι. δίκαιοι δ' έστ' έλεεῖν οὐ τοὺς άδίκους τῶν ἀνθρώπων, άλλὰ 15 τους παραλόγως δυστυχούντας, ούδε τους ώμως ούτως ταλλότρια αποστερούντας, αλλ' ήμας τους πολύν χρόνον ὧν ὁ πατήρ ήμιν κατέλιπε στερομένους k και πρός υπό τούτων υβριζομένους και νυν περί άτιμίας κινδυνεύοντας. μέγα δ΄ αν οίομαι στενάξαι 20 τον πατέρ' ημών, εί αίσθοιτο τών προικών και τών δωρεών ὧν αὐτὸς τούτοις ἔδωκεν, ὑπέρ τούτων τῆς έπωβελίας τον αύτου υίον έμε κινδυνεύοντα, και άλλους μέν τινας ήδη των πολιτών ου μόνον συγγενών, άλλα και φίλων ανδρών απορούντων θυγα-25τέρας παρά σφων αυτων εκδόντας, Αφοβον δε μηδ' ην έλαβε προικ' έθέλοντα αποδούναι, καί ταῦτ' ἔτει δεκάτω.

ε έστερημένος, Reiske.

h προσητιμωμένος, Reiske, Bekker.

i ὑμεῖς μ', Reiske, Bekker. k στερουμένους, Reiske.

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ Β.

ΠολλΑ καὶ μεγάλ εψευσμένου προς υμάς 'Αφόβου τοῦτ' αὐτὸν ἐλέγξαι^α πειράσομαι πρῶτον, έφ' ῷ μάλιστα ἡγανάκτησα τῶν ρηθέντων. εἶπε 3 γαρ ως ο πάππος ώφειλε τω δημοσίω, και δια ταῦθ 836 5 ο πατήρ ούκ ήβούλετο μισθωθήναι τον οίκου, ίνα μη κινδυνεύση, και την μέν πρόφασιν ποιείται ταύτην, ως δ' οΦείλων έτελεύτησεν έκεινος, ούδεμίαν παρέσχετο μαρτυρίαν άλλ ώς μεν ωφλεν , ένεβάλετο τηρήσας την τελευταίαν ημέραν, ταύτην δ΄ είς 10 τον ύστερον λόγον υπελίπετος ως διαβαλείν το πράγμα έξ αὐτης δυνησόμενος, έὰν οὖν ἀναγνῶ, προσέγετ αὐτῆ τὸν νοῦν εὐρήσετε γὰρ οὐχ ὡς ὁφείλει μεμαρτυρημένην, άλλ' ώς ωφλεν^d. τοῦτ' οὖν ἐλέγξαι^e πειράσομαι πρώτον, έφ' ὧ φρονεῖ μάλιστα δ καὶ 15 ἡμεῖς ἀμφισβητοῦμεν. είδ μεν οῦν τότ έξεγένετο καὶ μη τῷ χρόνω τοῦτ' ἐνηδρεύθημεν, παρεσχόμεθ' αν μάρτυρας ως έξετίσθη τα χρήματα και πάντ αύτω διελέλυτο τὰ πρός την πόλιν. νῦν δὲ τεκμηρίοις μεγάλοις επιδείξομεν ώς ουτ ωφειλεν ουτ ήν 20 κίνδυνος οὐδεὶς ήμιν φανερά κεκτημένοις τὰ ὅντα. πρῶτον μεν γάρ Δημοχάρης, έχων άδελφην της έμης μητρός, θυγατέρα δε Γύλωνος, ούκ αποκέκρυπται την ουσίαν, άλλα χορηγεί και τριηραρχεί και τας άλλας λειτουργίας λειτουργεί και ούδεν των τοιούτων δέ-25 δοικεν. Επειτ' αὐτὸς ὁ πατήρ τήν τ' ἄλλην οὐσίαν καὶ τέτταρα τάλαντα καὶ τρισχιλίας φανεράς

ἐξελέγξαι, Reiske.

c ὑπελείπετο, Reiske.

^{· ¿}ξελέγξαι, Reiske.

ο ώφειλεν, Reiske.

d ώφειλε, Reiske.

ι ήμιν ούδελε, Reiske.

έποίησεν, ἃς οὖτοι γραφηναί τε ἐν ταῖς διαθήκαις καὶ λαβεῖν σφᾶς αὐτούς κατ ἀλλήλων καταμαρτυροῦσιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς Ἄφοβος μετὰ τῶν συνεπιτρόπων τῆ πόλει τὸ πληθος τῶν καταλειφ. δ θέντων χρημάτων ἐμφανὲς ἐποίησεν, ἡγεμόνα τῆς β συμμορίας καταστήσας με οὐκ ἐπὶ μικροῖς τιμήμασιν, ἀλλ' ἐπὶ τηλικούτοις ὥστε κατὰ τὰς πέντε 837 καὶ εἴκοσι μνᾶς πεντακοσίας εἰσφέρειν. καίτοι εἴ τι τούτων ἦν ἀληθες, οὐδὲν ᾶν αὐτῶν ἐποίησεν, 10 ἀλλὰ πάντὶ ᾶν εὐλαβήθη. νῦν δὲ καὶ Δημοχάρης καὶ ὁ πατὴρ καὶ αὐτοὶ οὖτοι φαίνονται φανερὰ ποιοῦντες, καὶ οὐδένα τοιοῦτον κίνδυνον δεδιότες.

Πάντων δ' άτοπώτατον έστι, λέγοντας ώς ο πατήρ ούκ εία μισθούν τον οίκον την μέν διαθήκην 15 μηδαμού ταύτην αποφαίνειν, έξ ής ήν είδεναι τάκριβές, τηλικαύτην δ' άνελόντας μαρτυρίαν ούτως οίεσθαι δείν είκη πιστεύεσθαι παρ' ύμιν. άλλ' έχρην, έπειδή τάχιστ' έτελεύτησεν ο πατήρ, είσκαλέσαντας μάρτυρας πολλούς παρασημήνασθαι κελεύσαι 20 τὰς 2 διαθήκας, ἴν' εἰ τι ἐγίγνετο αμφισβητήσιμον, ην είς τὰ γράμματα ταῦτ' ἐπανελθεῖν καὶ την αλήθειαν παντων ευρείν. νυν δ' έτερα μέν παρασημήνασθαι ήξίωσαν, έν οίς πολλά τῶν καταλειπομένων ουκ εγέγραπτο, υπομνήματα δ' ην. 25 αυτήν δε την διαθήκην, δι ής τούτων ων έσημήναντο γραμμάτων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων γρημάτων έγίγνοντο κύριοι, καὶ τοῦ μὴ μισθοῦν τὸν οἶκον τῆς αίτίας απελέλυντο, ταύτην δ' οὐκ ἐσημήναντο, οὐδ' αυτήν απέδοσαν. άξιόν γε πιστεύειν αυτοίς ό τι αν 30 περί τούτων λέγωσιν.

Άλλ' έγω ούκ οίδ ο τι τοῦτ ἔστιν. ούκ εία

⁵ ήγεμόνα με της συμμορίας καταστήσας, Reiske, Bekker.

h τούτων είτι, Reiske. i πάντα ταῦτα εὐλαβήθη, Reiske.

k έγένετο, Reiske. 1 ἔγωγε, Reiske.

μισθοῦν τὸν οἶκον οὐδ' ἐμφανῆ τὰ χρήματα ποιεῖν ο πατήρ. πότερον 6 έμοι $^{\dot{m}}$ $\hat{\eta}$ τ $\hat{\eta}$ πόλει; φαίνεσθε γάρ τουναντίον έκείνη μεν Φανερά ποιήσαντες, έμοι δε παντάπασιν άφανη πεποιηκότες, και ούδε ταῦτα 5 αποφαίνοντες έξ ων τιμησαμενοι τας είσφορας είσε-Φέρετε. δείξατε γάρ ταύτην την οὐσίαν, τίς ην 838 καὶ ποῦ παρέδοτέ μοι καὶ τίνος έναντίον. τὰ μέν γάρ δύο τάλαντα καὶ τὰς όγδοήκοντα μνᾶς ἀπὸ τῶν τεττάρων ταλάντων καὶ τρισχιλίων ἐλάβετε, 10 ώστ' ούδε ταθθ' ύπερ έμου είς το δημόσιον έτιμήσασθε υμέτεραι γάρ ήσαν έν έκείνοις τοῖς χρόνοις. άλλα μην έκ γε της οικίας και των τεττάρων και δέκα άνδραπόδων και των τριάκοντα μνων, ά μοι παρεδώκατε, την είσφοραν ούχ οδόν τε γενέσθαι 15 τοσαύτην όσην ύμεις συνετάξασθε πρός την συμμορίαν. άλλ' άνάγκη μεγάλη τὰ καταλειφθέντα, πολλώ πλείον όντα τούτων, πάντα υμᾶς έχειν έστιν, α φανερώς ότι διηρπάκατε έξελεγχόμενοι τοιαθτα πλάττεσθαι τολμάτε, και τοτέ μέν είς 20 άλλήλους άναφέρετε, πάλιν δ' είληφέναι κατ' άλλήλων μαρτυρείτε. Φάσκοντες δ' οὐ πολλά λαβείν μεγάλων αναλωμάτων λόγους απενηνόχατε. πάντες δε κοινή με επιτροπεύσαντες ίδια μετά ταῦτα έκαστοι μηχανᾶσθε. καὶ τὴν μέν διαθήκην ήφανίκατε, 25 έξ ης ην είδεναι περί πάντων την άληθειαν, φαίνεσθε δ' οὐδέποτε ταὐτά περὶ άλλήλων λέγοντες.

Λαβε² δη τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς πάσας ἐφεξῆς, ἵνα μνησθέντες³ καὶ τῶν μεμαρτυρημένων ἀκριβέστερον διαγνῶσι περὶ αὐτῶν.

MAPTYPIAI.

Ταῦθ' οὖτοι πρὸς πεντεκαιδεκαταλάντους οἰκους συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ μνῶν δ' οὐδ' ἐβδομήκοντα

m έμοι ταῦτα, Reiske. έμοι [ταῦτα], Bekker.

30

άξίαν μοι παραδεδώκασι την οὐσίαν τρεῖς όντες. λέγε τὰς έφεξης.

MAPTYPIAI.

Ταύτην την προίκα, ην οί τε επίτροποι^π κατα- 835 5 μαρτυρούσιν αὐτὸν λαβείν, ἄλλοι τε πρὸς οὺς ἔχειν ωμολόγησε, ταύτην οὕτε αὐτην οὕτε τὸν σίτον ἀποδέδωκεν. λαβὲ τὰς° ἄλλας καὶ ἀναγίγνωσκε.

MAPTYPIAI.

Δύο έτη το έργαστήριον διοικήσας Θηριππίδη 10 μεν αποδέδωκε την μίσθωσιν, έμοι δε, δυοίν ετοίν λαβών την πρόσοδον, τριάκοντα μνας, ούτε αυτάς ούτε το έργον αποδέδωκεν. λαβε ετέραν και ανάγνωθι.

MAPTYPIA.

15 Ταῦτα τἀνδράποδα ὡς αὐτὸν λαβων οὖτος, καὶ τάλλα τὰ μετὰ τοὐτων ὑποτεθέντα ἡμῖν, ἀνάλωμα μὲν εἰς αὐτὰ τοσοῦτο^ῦ λελόγισται, λῆμμα δὲ ἀπὰ αὐτῶν οὐδ΄ ὀτιοῦν, καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡφάνικεν, οῦ δωδεκα μνᾶς ἀτελεῖς ἐκάστοῦ τοῦ ἐνι-20 αυτοῦ προσέφερον. λέγ' ἐτέραν.

MAPTYPIA.

Τουτον τον ελέφαντα και τον σίδηρον πεπρακώς ουδε καταλειφθηναί φησιν, άλλα και τούτων την τιμην αποστερεί με, μάλιστα τάλαντον. λέγε 25 ταυτασί.

MAPTYPIAI.

Ταῖθ΄ οὖτος τρία τάλαντα καὶ χιλίας ἔχει χωρὶς τῶν ἄλλων, τοῦ μὲν ἀρχαίου πέντε τάλαντα, \mathring{a}^{q}

n συνεπίτροποι, Reiske.

P τοσούτον, Reiske.

[·] Reiske omits τας.

⁴ ἃ οῦτος είληφε, Reiske.

είληφε συν δε τοις εργοις, εαν επι δραχμή τις τιθή μόνον, πλέον ή δεκα τάλαντα έχει. λέγε τὰς εφεξής.

MAPTYPIAI.

Ταῦθ' οδτοι γραφηναι μέν έν ταῖς διαθήκαις καὶ 5 λαβείν σφας αύτους κατ' αλλήλων μαρτυρούσιν. ούτος δε και μεταμεμφθηναι φάσκων ύπο του πατρός, και έλθων είς την οικίαν είσελθείν μέν ού 84 Φησιν ως τον μεταπεμψάμενον, ούδ' ομολογήσαι περί τούτων ούδεν, Δημοφώντος δ' ακούσαι γραμ-10 ματείον άναγιγνώσκοντος και θηριππίδου λέγοντος ώς έκεινος ταυτα διέθετο⁵, και προεισεληλυθώς και άπαντα διωμολογημένος πρός τον πατέρα όσαπερ έκεινος γράψας κατέλιπεν. ο γάρ πατήρ, ω άνδρες δικασταί, ως ήσθετο την νόσον ουκ αποφευξόμενος t, 15 συγκαλέσας τούτους τρείς όντας, και συμπαρακαθισάμενος Δήμωνα τον άδελφον, τὰ σώματα ἡμῶν είς τὰς χειρας ενέθηκε παρακαταθήκην επονομάζων, την μεν άδελφην Δημοφώντι και δύο τάλαντα προίκα διδούς εύθύς, καὶ γυναῖκ αὐτῶ ταύτην έγγυῶν, έμε 20 δε πασι κοινή μετά των χρημάτων παρακατατιθέμενος, καὶ ἐπισκήπτων μισθῶσαί τε τὸν οἶκον καὶ συνδιασωσαί μοι την ουσίαι, διδούς άμα" τε Θηριππίδη τας εβδομήκοντα μνας, και τούτω τήν τ' εμήν μητέρα έγγυων έπὶ ταῖς ὀγδοήκοντα μναῖς, κάμὲ είς 25 τὰ τούτου γόνατα τιθείς. Ψων οὖτος ὁ πάντων ανθρώπων ανοσιώτατος οὐδένα λόγον εποιήσατο, κύριος των έμων γενόμενος έπι τούτοις, άλλα τα χρήματά με πάντα άπεστερηκώς μετά τῶν συνεπιτρόπων έλεεισθαι νυν υφ' υμών άξιώσει, μνών

[&]quot; r oudends, Reiske.

t ἀποφευξούμενος, Reiske.

Ψ ἐντιθεὶs, Reiske.

^{*} διέθετο * * * καὶ, Reiske.

αμα Θηριππίδη τε, Reiske.
 αὐδενός λόγον ἐαυτῷ δέδωκε, Reiske.

οὐδ ἐβδομήκοντα ἄξια τρίτος αὐτὸς ἀποδεδωκώς, εἶτα καὶ τούτοις αὐτοῖς πάλιν ἐπιβεβουλευκώς. ὡς γὰρ τὰς δίκας ταύτας ἤμελλον εἰσιέναι κατ αὐτῶν, ἀντίδοσιν ἐπ' ἐπὲ παρεσκεύασαν, ἴν' εἰ μὲν 5 ἀντιδώην, μὴ ἐξείη μοι πρὸς αὐτοὺς ἀντιδικεῖν ὡς καὶ τῶν δικῶν τούτων τοῦ ἀντιδόντος γιγνομένων, 841 εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιοίην, ἵν' ἐκ βραχείας οὐσίας λειτουργῶν παντάπασιν ἀναιρεθείην. καὶ τοῦτ' αὐτοῖς ὑπηρέτησε Θρασύλοχος ὁ ᾿Αναγυράσιος. ἐγὼ 10 δὲ τούτων οὐδὲν ἐνθυμηθεὶς ἀντέδωκα μὲν, ἀπέκλεισα δὲ ὡς διαδικασίας τευξόμενος οὐ τυχών δὲ ταὐτης, τῶν χρόνων ὑπογυίων ὅντων, ἵνα μὴ στερηθῶ τῶν δικῶν, ἀπέτισα τὴν λειτουργίαν ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν καὶ τάμαυτοῦ πάντα, βουλόμενος εἰς ὑμᾶς 15 εἰσελθεῖν τὰς πρὸς τουτουσὶ δίκας.

Αρ' ου μεγάλα μεν έξ άρχης ηδίκημαι, μεγάλα δ', ὅτι δίκην ζητῶ λαβεῖν, νῦν ὑπ' αὐτῶν βλάπτομαι; τίς δ' οὐκ αν ύμων τούτω μεν Φθονήσειε δικαίως. ήμας δ' ελεήσειεν, όρων τω μεν πρός τη ούσία τη 20 παραδοθείση πλείον ή δέκα ταλάντων την έμην τοσαύτην οὖσαν προσγεγενημένην, ήμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν πατρώων διημαρτηκότας, άλλα καὶ τῶν νῦν παραδοθέντων δια την τούτων πονηρίαν απεστερημένους; ποῖδ δ ᾶν τραποίμεθα, εἴ τι ἄλλο ψηφίσαισθε 25 ύμεις περί αυτών; είς τὰ ύποκείμενα τοις δανείσασιν; άλλά τῶν ὑποθεμένων ἐστίν. άλλ' είς τὰ περιόντ' αὐτῶν; άλλὰ τούτου γίγνεται, τὴν έπωβελίαν έαν όφλωμεν. μηδαμώς, ω άνδρες δικασταί, γένησθε ημίν τοσούτων αίτιοι κακών μηδε την 30 μητέρα κάμε καὶ τὴν άδελφὴν ἀνάξια παθόντας περιίδητε, ούς ο πατήρ ούκ έπὶ ταύταις ταις έλπίσι κατέλιπεν, άλλα την μέν ως Δημοφωντι συν-

τ εμελλον, Reiske, Bekker. 2 δεκαταλάντω, Reiske.

οικήσουσαν έπὶ δυοίν ταλάντοιν προικί, την δ' έπὶ

ογδοήκοντα μναίς τούτω τω σχετλιωτάτω πάντων 84 ανθρώπων, έμε δ' υμίν διάδοχον άνθ' αυτοῦ τῶν λειτουργιών εσόμενον. βοηθήσατε οθν ήμεν, βοη-5 θήσατε, καὶ τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔνεκα καὶ ημών και του πατρός του τετελευτηκότος. σώσατε, έλεήσατε, έπειδή ούτοι συγγενείς όντες ούκ ήλέησαν, είς ύμας καταπεφεύγαμεν, ίκετεύω, άντιβολώ προς παίδων, προς γυναικών, προς των όντων άγα-10 θων υμίν. ούτως δυαισθε τούτων, μη περιίδητέ με, μηδέ ποιήσητε την μητέρα καὶ τῶν ἐπιλοίπων έλπίδων είς του βίον στερηθείσαν ανάξιον αυτής τι παθείν ή νῦν μεν οἴεται τυχόντα με τῶν δικαίων παρ' ύμιν ύποδέξασθαι και την άδελφην έκδώσειν 15 εί δ΄ ύμεῖς ἄλλο τι γνώσεσθε, δ΄ μη γένοιτο, τίνα οίεσθε αύτην ψυχην έξειν, όταν έμε μεν ίδη μη μόνον τῶν πατρώων ἀπεστερημένον, ἀλλὰ καὶ προς c ητιμωμένον, περί δε της άδελφης μηδ έλπίδα έχουσαν ως τεύξεταί τινος των προσηκόντων διά την 20 ἐσομένην ἀπορίαν; οὐκ ἄξιος, ω ἄνδρες δικασταί, οὕτ΄ έγω δίκης έν υμιν μή τυχείν ουθ' ούτος τοσαυτα χρήματ' άδίκω κατασχείν. έμου μέν γάρ εί καὶ μήπω πειραν είληφατε, ποιός τις αν είς υμας είην. έλπίζειν προσήκει μη χείρω τοῦ πατρὸς έσεσθαι. 25 τούτου δε πειραν έχετε, και^α σαφως ίστε ότι πολλην ουσίαν παραλαβών ου μόνον ουδέν πεφιλοτίμηται προς ύμας, άλλα και τάλλότρια αποστερών επιδέδεικται, ταῦτ' οὖν σκοποῦντες καὶ τάλλα μνησθέντες, η δίκαιον έστι, ταύτη διαψηφίσασθε. πίστεις δ 30 έχεθ΄ ίκανας εκ μαρτύρων, έκ^ε των είκότων, έξ ών 843 ούτοι λαβείν όμολογούσιν άθρόα τάμά. ταῦτα δ

^{*} ὄντων ὑμῖν ἀγαθῶν, Reiske. ὑ ὑποδέξεσθαι, Reiske.

c προσητιμωμένου, Reiske. d ωςτε, Reiske. e ἐκ τεκμηρίωυ, ἐκ τῶυ εἰκότωυ, Reiske.

άνηλωκέναι φασίν οὐκ άνηλωκότες, άλλ' αὐτοὶ πάντ' ἔχοντες. ὧν ἐνθυμουμένους χρη ποιήσασθαί τινα ήμῶν πρόνοιαν, εἰδότας ὅτι ἐγῶ μἐν τάμαυτοῦ δί ὑμῶν κομισάμενος εἰκότως λειτουργεῖν ἐθελήσω, χά- 5 ριτας ὀφείλων ὅτι μοι δικαίως ἀπέδοτε την οὐσίαν, οὖτος δ', ἐὰν αὐτὸν ποιήσητε τῶν ἐμῶν κύριον, οὐδὲν ποιήσει τοιοῦτον¹. μὴ γὰρ οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ ὧν ἤρνηται μὴ λαβεῖν, ὑπὲρ τούτων ὑμῖν λειτουργεῖν ἐθελήσειν, ἀλλ' ἀποκρύψεσθαι μᾶλλον, ἵνα δικαίως 10 ἀποπεφευγέναι δοκῆ.

ΠΡΟΣ¹ ΑΦΟΒΟΝ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ².

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ της επιτροπης Αφοβος εξήτ ειπαρά Δημοσθένους Μιλύαν είς βάσανον, είδως οὐ δοθησόμενον, οὐ γὰρ εδίδου Δημοσθένης, φάσκων οὐκ οἰκέτην, ἀλλ' ελεύθερον εἶναι τὸν Μιλύαν, ελευθερω-15 θέντα ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὅτε ἐτελεύτα, καὶ εἰς τούτου πίστιν ἄλλα τε παρεχόμενος καὶ δὴ καὶ μαρτυρίαν Φάνου , ώς εμαρτύρησε πρὸς τοὺς δικαστὰς, φάσκων ωμολογηκέναι Αφοβον ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ελεύθερον εἶναι Μιλύαν. ἀλοὺς δὴ τῆς ἐπιτροπῆς Αφοβος 20 ψευδομαρτυριῶν Φάνω δικάζεται, ὑπὲρ οὖ τοῦτον τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης λέγει, καὶ τάληθῆ φάσκων αὐτὸν μεμαρτυρηκέναι, καὶ πρὸς τούτω δεικνὺς ώς 84 οὐδὲν ἐκ ταύτης τῆς μαρτυρίας "Αφοβος ἐβλάβη,

f τούτων, Reiske.

^{*} $\Sigma \tau \epsilon \phi \dot{a} \nu o_{\nu}$, Reiske; also $\Sigma \tau \epsilon \phi \dot{a} \nu o_{\nu}$ just below, but where the name occurs in the speech itself, he reads $\Phi \dot{a} \nu o_{\nu}$.

άλλα δι' ετέρους ήλω μάρτυρας, οις οὐκ επισκηψάμενος δηλός εστιν ήδικηκώς.

Εί¹ μὴ πρότερόν μοι δίκης γενομένης πρὸς Αφοβον, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, συνήδη πολλῷ τούτων μείζω
5 καὶ δεινότερ αὐτοῦ ψευσαμένου ραδίως έξελέγξας
διὰ τὴν περιφάνειαν τῶν ἀδικημάτων, θαυμαστῶς² ἄν
ώς εὐλαβούμην μὴ καὶ νῦν οὐ δυνηθῶ δείξαι, πῆ³
παρακρούεταί ποθ ἔκαστα ὑμᾶς αὐτῶν. νῦν δὲ σῦν⁴
θεοῖς εἰπεῖν, ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γένησθε ἡμῶν
10 ἀκροαταὶ, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω μηδὲν ἤττον ὑμᾶς
τὴν ἀναίδειαν τὴν τούτου γνώσεσθαι τῶν πρότερον
δικασάντων. καὶ ταῦτ εἰ μὲν ἐδεῖτο λόγου τινὸς ἡ
ποικιλίας, ἔγωγε κατώκνουν ᾶν τὴν ἐμαυτοῦ καταμεμφόμενος ἡλικίαν νῦν δ ἀπλῶς δεῖ διδάζαι καὶ
15 διηγήσασθαι τὰ τούτω πεπραγμένα περὶ ἡμῶν. ἐκ
δὲ τούτων οἴομαι πᾶσιν ὑμῖν εὔγνωστον ἔσεσθαι,
πότερὸς ποθ΄ ἡμῶν ἔσθ΄ ὁ πονηρός.

Οίδα θ μέν οὖν ὅτι τὴν δίκην τοὖτος εἴληχε ταύτην οὐχὶ τῷ τὰ ψευδῆ τινὰ αὐτοῦ καταμεμαρτυρη20 κέναι έξελέγξειν πιστεύων, ἀλλ΄ ἡγούμενος διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τιμήματος τῆς δίκης, ἡν ὧφλεν, ἐμοὶ 84 μὲν ᾶν γενέσθαι τινὰ φθόνον, αὐτῷ δ ἔλεον, καὶ διὰ ταυτα περὶ τῆς γεγενημένης δίκης νῦν ἀπολογεῖται, περὶ ἡς τότε οὐδὲν ἔσχε δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ δ΄, ὧ 25 ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν ἐπεπράγμην τοῦτον τὴν δίκην ἡ μηδὲν ἡθελον μέτριον συγχωρεῖν, ἡδίκουν μὲν οὐδ ἄν οὕτως, τὰ παρ ὑμῖν γνωσθέντα πραττόμενος αὐτὸν, ὅμως δ ᾶν εἶχέ τις εἰπεῖν ὡς λίαν ωμῶς καὶ πικρῶς ὅντα συγγενῆ τοῦτον ἐκ τῆς

b lows, Reiske.

c παρακρούσεται, Reiske.

d αὐτοῦ, Reiske. Bekker.

e αὐτῷ, Reiske.

ί ἐπεπράγμην "Αφοβον τοῦτον, Reiske.

ούσίας απάσης έκβέβληκα. νῦν δὲ τουναντίον έστίν. ούτος εμε των πατρώων απάντων μετά των συνεπιτρόπων απεστέρηκε, και ούδ' έν ύμιν φανερώς έξελεγγθείς σίεται δείν ούδεν των μετρίων ποιείν. 5 άλλα διασκευασάμενος την ουσίαν, και παραδούς την μεν οικίαν 'Αφόβω2, τον δ' άγρον 'Ονήτορι, προς μέν εκείνους δίκην και πράγματ' έχειν έμε πεποίηκεν, έκ δε της οίκίας αὐτος τα σκεύη λαβών καὶ τάνδράποδα έξαγαγών καὶ τὸν λάκκον συντρί-10 ψας καὶ τὰ θυρώματ ἀποσπάσας καὶ μόνον οὐκ αυτήν την οικίαν εμπρήσας Μέγαράδ εξώκηκε κάκει μετοίκιον τέθεικεν. ώστε πολύ αν δικαιότερον δια ταθτα τὰ ἔργα τοθτον μισήσαιτε ἡ ἐμοθ τινὰ ανεπιείκειαν καταγνοίητε.

Περί μεν οὖν της αίσχροκερδίας της τούτου καὶ μιαρίας ύστερόν μοι δοκεί διεξελθείν πρός ύμας, καὶ νῦν δ' ώς εν κεφαλαίοις ακηκόατε περί δε των μεμαρτυρημένων , ως έστιν άληθη, περί ωνπερ οίσετε την ψηφον, ήδη πειράσομαι διδάσκειν ύμας. 20 δέομαι δ' ύμων ω άνδρες δικασταί δικαίαν δέησιν,

έξ ίσου ήμων αμφοτέρων ακούσαι. τούτο δ' έστὶ 846 καὶ ὑπερ ὑμῶν ὁμοίως ὅσφ γὰρ αν ἀκριβέστερον τα πεπραγμένα μάθητε, τοσούτω δικαιοτέραν καί ευορκοτέραν θήσεσθε την ψηφον περί αὐτῶν. ἐπι-25 δείξω δε τουτον ου μόνον ωμολογηκότα είναι τον

Μιλύαν έλεύθερον, άλλά και φανερον τοῦτ' έργω πεποιηκότα, καὶ πρὸς τούτοις έκ¹ βασάνου περὶ αύτων πεφευγότα τοῦτον τοὺς άκριβεστάτους έλέγχους, και ούκ έθελήσαντ' έκ τούτων έπιδείξαι 30 την άλήθειαν, άλλ' άει πανουργούντα και μάρτυ-

ρας ψευδείς παρεχόμενον και διακλέπτοντα τοίς

ε ουτος μέν έμέ, Reiske.

h After this word Reiske reads ω ανδρες δικασταί.

ι περί αὐτῶν τὴν ψῆφον, Reiske. k Bekker omits ael.

αύτοῦ λόγοις την άλήθειαν των πεπραγμένων, ούτω μεγάλοις καὶ φανεροίς έλέγχοις ώσθ' ύμας πάντας είσεσθαι σαφώς ὅτι ἡμεῖς μεν άληθη λέγομεν, ούτος δ' ούδεν ύγιες είρηκεν. άρξομαι δ 5 έντεθθεν όθεν και υμείς ράστ' αν μάθοιτε καγώ

τάχιστ' αν διδάξαιμι.

Εγω γάρ, ω άνδρες δικασταί, Δημοφωντι καί Θηριππίδη και τούτω δίκας έλαχον έπιτροπης άποστερηθείς απάντων των όντων γενομένης δέ μοι 10 της δίκης πρός τοῦτον πρώτον ἐπέδειξα σαφώς τοις δικάζουσιν, ώσπερ υμίν επιδείξω, πάνθ' όσα ήμιν κατελείφθη χρήματα απεστερηκότα τοῦτον μετ' έκείνων, οὐ καταψευδομαρτυρησάμενος 8. τεκμήριον δε μέγιστον μαρτυριών γάρ πλέον ή πάνυ 15 πολλών των απασών αναγνωσθεισών έπὶ τῆ δίκη, καλ τούτων τῶν μὲν ώς ἔδοσάν τι τούτω τῶν ἐμῶν καταμαρτυρουσών, τών δ ώς παρήσαν κομιζομένω, των δ ως πριάμενοι παρά τούτου τούτω τας τιμάς διέλυσαν, ούδ ή τινί τούτων τῶν ψευδομαρτυριῶν 20 επεσκή ψατο, ούδε τετόλμηκε διώκειν άλλ' ή ταύ-84 την μίαν οὖσαν, ἐν ἡ δραχμὴν οὐκ αν ἔχοι δείξαι μεμαρτυρημένην. καίτοι τό γε τίμημα των χρημάτων ὧν ἀπεστερήμην οὐκ ἐκ ταύτης συντίθεὶς έλογιζόμην τοσούτον, ού γαρ ένεστ αργύριον, 25 άλλ' έξ έκείνων καθ' έκαστα τιθείς, αίς ούτος ούκ έπεσκή ψατο. όθεν οι τότ' ακούσαντες ου μόνον αὐτοῦ κατέγνωσαν, άλλά καὶ τῶν² ἐπιγεγραμμένων έτίμησαν. τίνος οὖν ἔνεκ' ἐκείνας μὲν εἶασε, τῆδε δε επεσκήψατο; εγώ και τοῦτο διδάξω. τῶν μαρ-30 τυριών όσαι μέν αὐτοῦ χρήματ' ἔχειν κατεμαρτύρουν, ήδει σαφως ότι τοσούτω μάλλον έλεγχθήσεται ταῦτ' έχων όσω πλείων λόγος δοθήσεται

Ι [Δήμωνι καί] Δημοφώντι, Reinke.

καθ εν περὶ εκάστου. τοῦτο δ΄ ήμελλεν εν τῆ των ψευδομαρτυριων ἔσεσθαι κρίσει δ΄ γὰρ τότ ἐν μικρῷ μέρει τινὶ τοῦ παντὸς ὕδατος μετὰ τῶν ἄλλων κατηγορήσαμεν, νῦν πρὸς ἄπαν τὸ ὕδωρ 5 αὐτὸ καθ΄ αὐτὸ διδάζειν ἡμέλλομεν. ἀποκρίσει δ΄ ἐπισκηψάμενος ἐνόμιζεν ὥσπερ τόθ ωμολόγησεν, οὕτω πάλιν ἔξαρνος γενέσθαι ταῦτα ἐφ΄ ἐαυτῷ γενήσεσθαι. διὰ ταῦτα τήνδε διώκει. βούλομαι δὴ ταύτην, ως ἔστιν ἀληθής, ἐπιδείξαι σαφῶς πᾶσιν 10 ὑμῖν, οὐκ ἐξ εἰκότων οὐδὲ λόγων πρὸς τὸ παρὸν μεμηχανημένων, ἀλλ΄ ἐκ τοῦ παρὰ πᾶσιν ὑμῖν δόξοντος, ως ἐγω νομίζω, δικαίου. σκοπεῖτε δ΄ ἀκούσαντες.

Έγω γαρ, ω άνδρες δικασται, περί τῆς μαρ-15 τυρίας της έν τῷ γραμματείψ γεγραμμένης είδως όντα μοι τὸν ἀγῶνα, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον ύμας οίσοντας επιστάμενος, ώήθην δείν μηδέν άλλο τούτου πρότερον ή τοῦτον προκαλούμενος έλέγξαιⁿ, καὶ τί ποιῶ; παραδοῦναι παῖδα ἤθελον αὐτῷ γράμ- 84 20 ματα επιστάμενον βασανίζειν, δς παρην δθ' ώμολόγει ταθθ' οὖτος, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἔγραφεν, ούδεν υφ' ήμων κελευσθείς κακοτεχνείν, ούδε τό μεν γράφειν, το δ' άφαιρείν ων ούτος είρηκει περὶ τούτων, ἀλλ' ἀπλῶς ὑπερ τοῦ πάντα τάληθῆ 25 καὶ τὰ τούτφ ρηθέντα γράψαι. καίτοι τι κάλλιον ἦν τοῦ τὸν παῖδα στρεβλοῦντα ἐλέγξαι° ψευδομένους ήμας; άλλα συνήδει πάντων μάλιστ' άνθρώπων ότι τάληθη μεμαρτύρηται διόπερ έφυγε την βάσανον. άλλα μην ούχ είς ούδε δύο ταῦτ' ἴσασιν, 30 οὐδ΄ ὑτὸ μάλης ἡ πρόκλησις γέγονεν, άλλ΄ έν τῆ αγορά μέση πολλών παρόντων, καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

m γενέσθαι. ταῦτα δ', Reiske. n έξελέγξαι, Reiske. ο έξελέγξαι, Reiske.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὔτω² τοίνυν οὖτός ἐστι σοφιστὴς καὶ σφόδρ ἐκων τὰ δίκαι ἀγνοεῖν προσποιούμενος ὥστε ψευδομαρτυριῶν διώκων, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον
5 ὑμῶν μελλόντων οἴσειν καὶ ὁμωμοκότων, περὶ τῆς
μαρτυρίας μὲν ἔφευγε^ρ τὴν βάσανον, περὶ οὖ μάλιστα προσῆκεν αὐτῷ τὸν λόγον ποιεῖσθαι, περὶ
δ ἄλλων φησὶν ἐξαιτεῖν, ψευδόμενος. καίτοι πῶς
οὐχ ὑπερφυὲς αὐτὸν μὲν δεινὰ πεπονθέναι φάσκειν,
10 εἰ τὸν ἐλεύθερον ἐξαιτῶν, ὡς ἐγῶ σαφῶς ὑμῖν
ἐπιδείξω, μὴ παρέλαβε, τοὺς δέ μάρτυρας οὐ δεινὰ
πάσχειν νομίζειν, τὸν ὁμολογουμένως δοῦλον περὶ
ὧν ἐμαρτύρησαν ἐκδιδόντος, οὐκ ἐθέλοντος τούτου
παραλαβεῖν; οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν,
15 ὡς περὶ μὲν τινῶν ὧν αὐτὸς βούλεται σαφὴς ἡ
βάσανος, περὶ δ' αὖ τινῶν οὐ σαφής.

Ετι τοίνυν¹, ὧ άνδρες δικασταὶ, ταύτην την 849 μαρτυρίαν ἐμαρτύρησεν άδελφὸς¹ ὁ τούτου πρῶτος Αἴσιος, ὃς νῦν μὲν ἔξαρνός ἐστι τούτφ συναγωνι-20 ζόμενος, τότε δ ἐμαρτύρησε ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων, οὕτ' ἐπιορκεῖν οὕτ' εὐθὺς παραχρημα δίκην ὀφλισκάνειν βουλόμενος. ὃν οὐκ ᾶν δήπου, ψευδη μαρτυρίαν εἰ παρεσκευαζόμην, ἐνέγραψα ᾶν εἰς τοὺς μάρτυρας, ὁρῶν μὲν ᾿Αφόβψ² χρώμενον μά-25 λιστ' ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰδώς δὲ συνεροῦντ' αὐτῶ τὴν δίκην, ἔτι δ ἐμαυτοῦ δύτα ἀντίδικον' οὐ⁴ γὰρ ἔχει λόγον τὸν ἐαυτοῦ διάφορον καὶ τούτου άδελφὸν μὴ ἀληθινῆς μαρτυρίας ἐγγράψαι μάρτυρα. τούτων τοίνυν εἰσὶ μὲν πολλοὶ μάρτυρες, ἔτι δ οὐκ 30 ἐλάττω τεκμήρια τῶν μαρτύρων. πρῶτον μὲν γὰρ, εἰπερ ὡς ἀληθῶς ταῦτα μὴ ἐμαρτύρησεν, οὐκ ᾶν

P έφυγε, Reiske.

⁹ ἐμαρτύρησεν, Reiske.

r άδελφός, Bekker.

νῦν ἔξαρνος ἦν, ἀλλὰ τότ' εὐθύς ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου της μαρτυρίας αναγιγνωσκομένης, ηνίκα μαλλον αν αυτόν ή νυν ωφέλει. δεύτερον δ' ουκ αν ησυχίαν ήγεν, άλλα δίκην άν μοι βλάβης έλαχεν, 5 εί ψευδομαρτυριών υπόδικον αυτόν εποίουν κατά τάδελφοῦ οὐ προσηκον, ἐν ἡ καὶ περὶ χρημάτων και περι ατιμίας ανθρωποι κινδυνεύουσιν. έτι δε τό πραγμ' αν έξελέγξαι ζητων έξήτησεν αν με τον παίδα τον γράφοντα τὰς μαρτυρίας, το εί μή 10 παρεδίδουν, μηδεν δίκαιον λέγειν εδόκουν, νῦν δε τοσούτο του ποιήσαι τι τούτων έδέησεν ώστ' ούδ έμου παραδιδόντος, έπειδή ταυτ' έξαρνος έγένεθ', ούτος παραλαβείν ήθέλησεν, άλλ' ομοίως φαίνονται καὶ περὶ τούτων φεύγοντες τὰς βασάνους. καὶ 15 ταῦθ' ως άληθη λέγω, καὶ έν τε τοῖς μάρτυσι 850 μεμαρτυρηκώς Αίσιος ούκ ήρνήθη ταῦτα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου τούτω παρεστηκώς της μαρτυρίας άναγιγνωσκομένης, έμου τ' έκδιδόντος τον παίδα περί απάντων τούτων βασανίζειν αυτοίς ουκ ήθέλησε 20 παραλαβείν, καθ' έκαστον υμίν παρέξομαι τους μάρτυρας, καί μοι κάλει δεῦρ' αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

*Ο¹ τοίνυν, ω άνδρες δικασταὶ, πάντων των είρημένων οἴομαι μέγιστον ὑμῖν ἐρεῖν σημεῖον τοῦ ταῦτ΄
25 ἀποκρίνασθαι τοῦτον, βούλομαι διελθεῖνα. ἐπειδη
γὰρ ἐξήτει με τὸν ἄνθρωπον ταῦθ΄ ωμολογηκως ἃ
μεμαρτύρηται, βουλόμενος καὶ τοῦτ' αὐτὸν ἐξελέγξαι
τεχνάζοντα τί ποιῶ; προσκαλοῦμαι² κατὰ Δήμωνος εἰς μαρτυρίαν, ὄντος αὐτῷ θείου καὶ κοινωνοῦ τῶν
30 ἀδικημάτων, καὶ συγγράψας ταῦτ' ἐκέλευον μαρτυ-

[·] άδελφοῦ, Reiske.

t μηδέν αν, Reiske.

u διεξελθεῖν, Reiske.

ρείν, α νῦν διώκει τῶν ψευδομαρτυριῶν. οὖτος δέ τὸ μέν πρώτον απηναισχύντει, του δε διαιτητου κελεύοντος μαρτυρείν η έξομνύειν έμαρτύρησε πάνυ μόγις. καίτοι εί γ' ην δοῦλος 'άνθρωπος " καὶ μη 5 προωμολόγητο πρός τοῦδ' ελεύθερος είναι τί³ μαθών έμαρτύρησεν, άλλ ούκ εξομόσας άπηλλάγη τοῦ πράγματος; άλλα μην και περί τούτων ήθελον παραδοῦναι του παιδα του γράφοντα την μαρτυρίαν, ος τά τε γράμματ ήμελλε γνώσεσθαι τὰ έαυτοῦ, 10 καλ τοῦτον ἐμνημόνευεν ἀκριβώς μαρτυρήσαντα ταῦτα. καὶ ταῦτ' ήθελον οὐχὶ μαρτύρων ἀπορών οὶ παρησαν, ήσαν γάρ, άλλ ίνα μη τούτους αιτιώτο τὰ ψευδη μαρτυρείν, άλλα τὸ πιστὸν έκ της βασάνου τούτοις ὑπάρχοι. καίτοι πῶς ἄξιόν ἐστι καταγνῶ- 85 15 ναι τῶν μαρτύρων διὰ τοῦτο, οξ μόνοι τῶν πώποτ ήγωνισμένων δίκην εν ύμιν τον διώκοντ' αυτον αύτοις μάρτυρα τούτων έπιδεικνύουσι γεγενημένον; άλλα μην ως άληθη λέγω, λαβέ την πρόσκλησιν καί την μαρτυρίαν.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ. MAPTYPIA. 20

Τηλικαῦτα τοίνυν δίκαια φυγών οῦτος, καὶ ἐκ τοσούτων τεκμηρίων επιδεικνύμενος ότι συκοφαντεί, τοίς μεν αυτου μάρτυσιν άξιοι πιστεύειν υμάς, τους δ' έμους διαβάλλει καί φησιν ου τάληθη μαρτυρείν. 25 βούλομαι δή και έκ των είκότων περί αυτών είπειν. οίδ' οὖν ὅτι πάντες ᾶν ομολογήσαιτε τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυρούντας ή κέρδεσι δί απορίαν επαιρομένους η δι έταιρίαν η και δι έχθραν των άντιδικων έθέλειν άν τι τοιοῦτον ποιῆσαι. τούτων τοίνυν ούδε δί 30 εν αν είεν έμοι μεμαρτυρηκότες. ούτε γαρ εταιρία

[₩] ἄνθοωπος, Reiske.

γ μαρτυρείν τὰ ψευδή, Reiske.

^{*} τούς ψευδομαρτυρούντας, Reiske. b έταιρείαν, Reiske, Bekker.

^{× [}ησαν γαρ], Reiske.

² αὐτοῖς, Reiske.

πως γὰρ, οι γε μήτε ἐν ταις αὐταις διατριβαις μήτε καθ' ἡλικίαν, μὴ ὅτι ἐμοί τινες αὐτων, ἀλλ' οὐδὲς σφίσιν αὐτοις εἰσίν; οὕτ' ἔχθρα τούτου φανερὸν γὰρ καὶ τοῦτ' ἐστίν ὁ μὲν γὰρ άδελφὸς καὶ σύνδι-5 κος, Φάνος δ' ἐπιτήδειος καὶ φυλέτης, Φίλιππος δ' οὕτε φίλος οὕτ' ἐχθρὸς, ὥστ' οὐδὲ ταὐτην ἄν τις ἐπενέγκοι δικαίως τὴν αἰτίαν. καὶ μὴν οὐδὲ δι' ἀπορίαν ἄν τις φήσειεν' πάντες γὰρ κέκτηνται τοσαύτην οὐσίαν ὥστε καὶ λειτουργείν ὑμῖν προθύμως καὶ 10 τὰ προσταττόμενα ποιεῖν. χωρὶς δὲ τούτων οὕτ' ἀγνῶτες ὑμῖν οὕτ' ἐπὶ τὰ χείρω γιγνωσκόμενοι, μέτριοι δ' ὄντες ἄνθρωποι. καίτοι εἰ μήτ' ἄποροι μήτ ἐχθροὶ τούτου μήτε ἐμοὶ φίλοι, πῶς χρὴ κατὰ 852 τούτων λαβεῖν τιν' ὑποψίαν ώς τὰ ψευδῆ μαρτυ-15 ροῦσιν; ἐγω μὲν γὰρ οὐκ οῖδα.

Ταῦτα τοίνυν οὖτος είδως, καὶ πάντων μάλιστα έπιστάμενος τάληθη μεμαρτυρηκότας αὐτούς, όμως συκοφαντεί και φησιν ου μόνον ουκ είπειν ταθτα. ά πως τις αν μαλλον έξελέγξειεν είρηκότα; άλλα καί 20 δούλον είναι τον ἄνθρωπον τῷ ὅντι. βούλομαι δὲ διὰ βραχέων είπων προς ύμας έξελέγξαι καὶ τοῦτ΄ αὐτὸν ψευδόμενον. έγω γαρ ω ανδρες δικασταί καί περί τούτων ήθέλησα τούτφ παραδοῦναι βασανίζειν τας θεραπαίνας, αι τελευτώντος του πατρός μνημο-25 νεύουσιν άφεθέντα τοῦτον έλεύθερον είναι τότε. καὶ προς τούτοις ή μήτηρ κατ' εμού και της άδελφης, οὶ μόνοι παιδές έσμεν αυτή, δι' οῦς κατεχήρευσε τὸν βίον, πίστιν ηθέλησεν επιθείναι παραστησαμένη τον ανθρωπον τοῦτον ἀφεῖναι τὸν πατέρα ἡνίκ ἐτελεύτα, 30 καὶ νομίζεσθαι παρ' ἡμῖν ποῦτον ἐλεύθερον ἡν μηδεὶς ύμων νομιζέτω καθ' ήμων ποτ' αν όμνύναι ταθτ' έθέλειν, εί μη σαφως ήδει τα εύορκα ομουμένη. άλλα

μην ως άληθη λέγω και ταῦτ' ημεν ετοιμοι ποιείν, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΛΡΤΥΡΕΣ.

Τοσαθτα τοίνυν δίκαια λέγειν έχόντων ήμων, 5 και καταφεύγειν είς τους μεγίστους έλέγχους έθελόντων περί των μεμαρτυρημένων, πάντα ταῦτα Φυγών ούτος οίεται, περί της γεγενημένης δίκης διαβάλλων καὶ κατηγορών έμοῦ, τοῦ μάρτυρος ὑμᾶς πείσειν καταψηφίσασθαι, πάντων, οξμαι, πράγμα 10 κατασκευάσας άδικώτατον καὶ πλεονεκτικώτατον. αύτος μεν γάρ μάρτυρας ψευδείς παρεσκεύασται περί τούτων, συγχορηγον έχων Όνήτορα τον κη- 85 δεστήν και Τιμοκράτην ήμεις δ' ουχί προειδότες, άλλ' ὑπέρ αὐτης της μαρτυρίας ήγούμενοι τὸν ἀγῶν' 15 έσεσθαι, τούς περί των έκ της έπιτροπης χρημάτων μάρτυρας ου παρεσκευάσμεθα νῦν. ὅμως δε, καίπερ ούτω τούτου σεσοφισμένου, τὰ πράγματ' αὐτὰ διεξιων οίομαι ραδίως υμιν επιδείξειν δικαιότατ ανθρώπων τουτον ώφληκότα την δίκην, ούχ ότι τον Μι-20 λύαν εκώλυον βασανίζειν, ούδ ότι τοῦτον έλεύθερον ώμολόγησεν, οι δε μάρτυρες οίδε έμαρτύρησαν, άλλ ότι πολλα των έμων έξηλέγχθη λαβών και τον οίκον ούκ εμίσθωσε των νόμων κελευόντων καὶ τοῦ πατρὸς έν τη διαθήκη γράψαντος, ώς έγω σαφως ύμιν έπι-25 δείξω. ταθτα μεν γαρ ήν πασιν ίδειν, οἱ νόμοι καὶ τὸ πληθος ων ούτοι διηρπάκεισαν χρημάτων τον Μιλύαν δ ούδ όστις έστιν ούδεις ήδει. γνώσεσθε δ' έκ των2 έγκεκλημένων ότι ταῦθ' οὕτως ἔχοντ' ἐστίν.

Έγω³ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὴν^Δ δίκην ἕλαχον 30 τούτω τῆς ἐπιτροπῆς οὐχ ἐν τίμημα συνθεὶς, ὥσπερ ᾶν εἴ τις συκοφαντεῖν ἐπιχειρῶν, ἀλλ΄ ἔκαστον ἐγγράψας, καὶ πόθεν λαβών καὶ πόσον τὸ πλῆθος ^Δ Reiske omits τῆν. ^C Reiske omits τῆς. ^C Reiske omits εἰ.

καὶ παρά τοῦ, καὶ οὐδαμοῦ τὸν Μιλύαν παρέγραψα ως είδοτα τι τούτων, έστιν ούν του μεν έγκληματος άρχη "τὰδ' ἐγκαλεῖ Δημοσθένης Αφόβω έχει μου χρήματ' Αφοβος από επιτροπης εχόμενα, όγ-5 δοήκοντα μεν μνας, ην έλαβε προίκα της μητρός κατά την διαθήκην τοῦ πατρός." τοῦτο πρῶτόν έστι των χρημάτων ων αποστερησθαί φημι. τοις δε μάρτυσι τί μεμαρτύρηται; " μαρτυροῦσι παραγενέσθαι ποὸς τῶ διαιτητή Νοθάρχω, ὅτε Ἄφοβος ωμολόγει 854 10 Μιλύαν έλεύθερον είναι, άφεθέντα ύπο τοῦ Δημοσθένους πατρός." σκοπείτε τοίνυν παρ' ύμιν αὐτοίς, εί τις αν ύμιν ή ρήτωρ ή σοφιστής ή γόης ούτω θαυμάσιος δοκεί γενέσθαι και λέγειν δεινός ώστ' έκ ταύτης της μαρτυρίας διδάξαι τιν άνθρώπων ώς 15 έχει την προικ Αφοβος της μητρός της έαυτου. καί τί λέγων, ω προς Διός; ωμολόγησεν είναι Μιλύαν έλεύθερον; καὶ τί μαλλον έχων την προϊκα; ουδεν αν δήπου δια τοῦτό γε δόξειεν. άλλα πόθεν τουτ΄ έπεδείχθη; πρώτον μεν Θηριπ-20 πίδης ων αυτώ συνεπίτροπος κατεμαρτύρησε δουναι δεύτερον δε Δήμων θείος ών και τών άλλων οί παρόντες έμαρτύρησαν σίτον τη μητρί δώσειν όμολογείν τοῦτον ως έχοντα την προίκα. καὶ τούτοις ούκ έπεσκή ψατο, δηλονότι τάληθη μεμαρτυρηκότας 25 είδως. Έτι τοίνυν ή μήτηρ πίστιν ήθέλησε έπιθειναι κατ' έμου και της άδελφης, παραστησαμένη, λαβείν την προίκα τουτον την έαυτης κατά την τοῦ πατρὸς διαθήκην. ταύτας τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς πότερ αὐτὸν έχειν φῶμεν ἡ μή; καὶ πότερον διὰ 30 τούσδε όφλειν τους μάρτυρας ή διά τούσδε; έγω

s ὁμολογεῖs, Reiske, Bekker. h ἔχω, Reiske, Bekker.

¹ ήθέλησε πίστιν, Reiske.

k δφλειν, Reiske and Bekker, and so in all places where it occurs. The participle also they mark as a present.

μεν γάρ οίμαι διά την άληθειαν, ταύτας τοίνυν δέκ έτη κεκαρπωμένος, και ούδε δίκην όφλων αποδούναι τετολμηκώς, δεινά πεπονθέναι Φησί και διά τούσδε τους μάρτυρας ώφληκέναι. καίτοι τούτων γ' ούδεις 5 αυτον έχειν ταύτην έμαρτύρησεν.

Περίδ τοίνυν της εκδόσεως και των κλινοποιών καὶ τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ καταλειφθέντος ήμιν έλέ-Φαντος και της προικός της άδελφης, ην ούτος καθυΦεικεν^{5 m} υπέρ του και αυτός έχειν όσα βού-85 10 λοιτο των έμων, ακούσατε, και σκοπείθ' ως δικαίως τ' Φρληκε καὶ ουδεν ην Μιλύαν περὶ τούτων βασανιστέον. περί μεν γάρ ων καθυφείκας, νόμος έστι διαρρήδην δε κελεύει σε ομοίως οΦλισκάνειν ώσπερ αν αυτὸς έχης : ώστε τι τῶ νόμω καὶ τῆ βασάνω; 15 περί δ' αὖ τῆς ἐκδόσεως, ἐπικοινωνήσαντες τῷ Ξούθω καὶ διανειμάμενοι τὰ χρήματα καὶ τὰς συγγραφὰς άνελόντες, καὶ πάνθ' ον τρόπου ήβούλεσθε κατασκευάσαντες, καὶ διαφθείραντες τὰ γράμμαθ, ώς υμών ο Δήμων² κατεμαρτύρει, φενακίζετε καὶ του-20 τουσὶ παρακρούσασθαι (ητείτε. περὶ τοίνυν τῶν κλινοποιών, εί συ λαβών άργύριον και πολλά ίδία κερδάνας έπι τοις έμοις δανείζων, δν και τους άλλους προσήκε κωλύειν, είτ' άφανείς πεποίηκας, τί σοι ποιήσωσιν^ρ οι μάρτυρες; ου γάρ οδτοί γε 25 μεμαρτυρήκασιν ως ομολογείς έπι τοίς έμοις δανείζειν καὶ λαβεῖν τάνδράποδα ώς σαυτόν, άλλ' έν τῷ λόγφ τοῦτ' ͼγραψας σὺ, κατεμαρτύρησαν δὲ οι μάρτυρες. άλλα μην περί γε του ελέφαντος και τοῦ σιδήρου, πάντας έγωγέ Φημι τους οικέτας

¹ καίτοι γ' οὐδεὶς τούτων, Reiske.

m καθυφηκεν, Reiske, Bekker, so also wherever it occurs.

η σκοπεῖσθ', Reiske. ο παρακρούεσθαι, Reiske.

P ποιήσουσιν, Reiske.

⁹ ταῦτα γέγραφας σὸ συγκατεμαρτύρησαν δè, Reiske.

r μην καὶ, Reiske. * έγω, Reiske.

είδεναι τοῦτον πωλοῦντα, καὶ παραδοῦναι καὶ τότε καὶ νῦν ήθελον αὐτῶ τούτων ὅντινα βούλοιτο λαβών Βασανίζειν. εί τοίνυν Φήσει με, τον είδότα ούκ έθέλοντα έκδουναι, τους ούκ είδότας έκδιδόναι, πολύ 5 δη μαλλον αὐτῷ παραλαβεῖν φανήσεται προσῆκον: εί γάρ, ούς ώς είδοτας έξεδίδουν έγω, μηδέν έχειν έφασαν τούτων αυτόν, απήλλακτο δήπουθεν αν της αίτίας, άλλ' ούχι τοιοῦτόν έστιν, άλλα σαφώς αν έξηλέγχθη πωλών καὶ την τιμήν κεκομισμένος. 856 10 διόπερ τους ομολογουμένως δούλους παραβάς τον έλευθερον ηξίου βασανίζειν, δν ουδ όσιον παραδοῦναι, το πράγμα οὐκ ἄγειν είς ἔλεγχον ζητών, άλλα μη παραλαμβάνων βουλόμενός τι δοκείν λέγειν. περί τοίνυν πάντων τούτων, πρώτον μέν περί 15 της προικός, είθ' υπέρ ων καθυφείκεν, είθ' υπέρ των άλλων, αναγνώσεται τούς τε νόμους καὶ τάς μαρτυρίας, ζυ είδητε.

NOMOI. MAPTYPIAI.

Οὐ¹ τοίνυν μόνον ἐκ τοὐτων ᾶν γνοίητε ὅτι 20 δεινον οὐδ΄ ὁτιοῦν πέπονθε τον ἄνθρωπον οὐκ ἐκδόντος ἐμοῦ βασανίζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἰ σκέψαισθε. θῶμεν γὰρ δὴ τὸν Μιλύαν ἐπὶ τοῦ τροχοῦ στρεβλοῦσθαι, καὶ τὶ μάλιστ΄ ᾶν αὐτὸν εὕξαιτο λέγειν σκοπῶμεν. οὐχ ὅτι τῶν χρημάτων 25 οὐδ΄ ὁτιοῦν οἶδε τοῦτον ἔχοντα; καὶ² δὴ λέγει. διὰ τοῦτ΄ ἄρ΄ οὐκ ἔχει; πολλοῦ γε" δεῖ τοὺς γὰρ εἰδότας καὶ παρόντας μάρτυρας παρεσχόμην ἐγώ. τεκμήριον δὲ καὶ πίστις ἐστὶν οὐκ εἴ τίς τι μὴ οἶδε τοῦτον ἔχοντα, πολλοὶ γὰρ ᾶν εἶεν, ἀλλ΄ εἴ 30 τις οἶδεν. καταμαρτυρησάντων τοίνυν σου* τοσού-

t difrov, Reiske. "Ye kal, Reiske.

[«] dyayeiu, Reiske. « τοσούτων σου, Reiske.

των μαρτύρων τίνι τῶν ψευδομαρτυριῶν³ ἐπεσκήψω; δεῖξον. ἀλλ' οὐκ ἀν ἔχοις δεῖξαι. καίτοι πῶς οὐ σαφῶς σὰ σαυτὸν ἐξελέγχεις, ὅτι ψεὐδη δεινὰ πεπονθέναι φάσκων καὶ τὴν δίκην ἀδίκως ὑφλη-5 κέναι τὸν ἄνθρωπον οὐ παραλαβών, ὅς τοὺς ταῦτα μαρτυρήσαντας ἔχειν σε καὶ λαβεῖν, περὶ ὧν ὡς οὐ καταλειφθέντων σὰ τὸν Μιλύαν ἐξήτεις, ἀφῆκας τῶν ψευδομαρτυριῶν; οὖς πολὺ κάλλιον ἦν, εἴπερ ἡδίκησο, διώκειν. ἀλλ' οὐκ ἡδικημένος συκοφαντεῖς.

Πολλαχόθεν ι μεν οὖν ἄν τις ίδοι τὴν σὴν πονη- 85 ρίαν, μάλιστα δ, εί περί της διαθήκης ακούσειεν. τοῦ γὰρ πατρὸς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ καταλει-Φθέντα πάντα έν τη διαθήκη γράψαντος, και τον οίκον όπως μισθώσουσι, ταύτην μέν ούκ απέδωκεν, 15 ίνα μη τὸ πληθος ευροιμι έγω των χρημάτων έξ αὐτης, ώμολόγει δὲ κεκτησθαι ταῦθ' ἃ μάλιστα οὐγ οίον τ' ην εξάρνω³ γενέσθαι δια την περιφάνειαν. ην δε ταθθ α γεγράφθαι φησίν εν τη διαθήκη δύο μεν τάλαντα Δημοφώντα λαβείν εύθυς, την δ 20 άδελφην όταν ηλικίαν έχη, τοῦτο δ' ημελλεν είς έτος δέκατον γενήσεσθαι, τοῦτον δ ογδοήκοντα μνας και την μητέρα την έμην και την οικίαν οίκειν, Θηριππίδην δ' έβδομήκοντα μνας λαβόντα καρπώσασθαι, έως τα άνηρ έγω γενοίμην. τα δ 25 άλλα ὅσ' ἐμοὶ χωρὶς τούτων κατελείφθη, καὶ τὸ το μισθούν τὸν οἶκον ἡφάνιζεν ἐκ τῆς διαθήκης, οὐ συμφέρειν αυτώ νομίζων ταθτ' έπιδειχθήναι παρ ύμιν. ἐπειδή τοίνυν ώμολογειτο ὑπ' αὐτοῦ τούτου τον πατέρα ήμων τελευτώντα τοσούτον άργύριον 30 τούτων εκάστο δουναι, τεκμήριον οι δικάζοντες τότε τας ομολογίας εποιήσαντο ταύτας του πλήθους των χρημάτων όστις γάρ άπο των όντων τέτταρα

v ëws eyw avno, Reiske, Tews, Bekker.

^{*} συμφέρειν ταῦτα νομίζων αὐτῷ, Reiske.

τάλαντα καὶ τρισχιλίας προῖκα καὶ δωρεὰν ἔδωκε, φανερον ἢν ὅτι οὐκ ἀπὸ μικρᾶς οὐσίας, ἀλλὰ πλέον ἢ διπλασίας ἢς ἐμοὶ κατέλιπε ταῦτ' ἀφείλεν' οὐ γὰρ ἄν ἐδόκει τὸν μὲν υἰον ἐμὲ πένητα βούλεσθαι 5 καταστῆσαι, τούτους δὲ πλουσίους ὅντας ἔτι πλουσιωτέρους ποιῆσαι ἐπιθυμεῖν, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων Θηριππίδη τε τὰς ἐβδομήκοντα μνᾶς καὶ Δημοφῶντι τὰ δύο τάλαντα, 858 οὔπω μέλλοντι τῆ ἀδελφῆ τῆ ἐμῆ συνοικήσειν, καρ-10 ποῦσθαι δοῦναι. ταῦτα δὴ τὰ χρήματα οὐδαμοῦ παραδοὺς ἐφαίνετο, οὐδ' ἐλάττω μικροῖς ἀλλὰ τὰ μὲν ἀναλωκέναι, τὰ δ΄ οὐ λαβεῖν ἔφη, τὰ δ΄ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ τὸν δεῖν ἔχειν, τὰ δ΄ ἔνδον εῖναι, τὰ δὲ πάντα μᾶλλον ἢ ὅπου παρέδωκεν εῖχε 15 λέγειν.

Περί δε τοῦ μη καταλειφθήναι τὰ χρήματ' ένδον βούλομαι σαφώς υμίν επιδείξαι ψευδόμενον. τοῦτον γὰρ τὸν λόγον καθεῖκεν⁵², ἐπειδή τὰ χρήματα μέν πολλά πέφηνεν όντα, ούκ είχε δ' έπι-20 δείξαι ταθθ' ως αποδέδωκεν, ίνα έξ είκότος οὐδεν προσηκον ημίν φανή κομίζεσθαι τά γ' όντα παρ' ημίν εί μεν τοίνυν ο πατήρ ηπίστει τούτοις, δήλον ότι οῦτ' αν τάλλα ἐπέτρεπεν οῦτ' αν ἐκεῖν' ούτω καταλιπών αὐτοῖς έφραζεν ώστε πόθεν ίσα-25 σιν; εί δ' επίστευεν, ούκ αν δήπου τα μέν πλείστ' αὐτοῖς τῶν χρημάτων ἐνεχείρισε, τῶν δ οὐκ αν κυρίους εποίησεν, ούδ αν τη μεν μητρί μου ταθτα Φυλάττειν παρέδωκεν, αὐτην δε ταύτην ενί τῶν έπιτρόπων τούτφ γυναῖκ' ήγγύησεν ού γάρ έχει 30 λόγον σωσαι μεν τα χρήματα δι έκείνης ζητέιν, ένα δε των απιστουμένων ταύτης κακείνων κύριον

b εἰκότωυ, Reiske.

^{*} καθήκεν, Reiske, Bekker.

c ouv, Reiske.

ποιείν. ἔτι δε τοῦτον, εί τι τούτων άληθες ην, οίεσθε ούκ αν αυτήν λαβείν δοθείσαν ύπο του πατρός; δε την μεν προίκα αύτης ήδη, τας όγδοήκοντα μυας, έχων ώς αυτή συνοικήσων, την Φιλω-5 νίδου τοῦ Μελιτέως θυγατέρα έγημε δι αίσχροκερδίαν, ίνα προς αίς είχε παρ' ήμων επέρας ογδοήκοντα μνας λάβοι παρ' έκείνου τεττάρων δέ ταλάντων ένδον όντων και ταῦτ' έκείνης έχούσης, ώς ούτος φησιν, ούκ αν ήγεισθε αυτόν καν έπιδραμείν, 855 10 ώστε γενέσθαι μετ' έκείνης αυτών κύριον; ή την μεν Φανεράν ούσίαν, ην και ύμων πολλοί συνήδεσαν ότι κατελείφθη, μετά των συνεπιτρόπων ούτως αίσχρως διήρπακεν ών δ' οὐκ ήμέλλεθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, ἀπέσχετ' αν έξον αὐτῷ λαβείν; καὶ τίς 15 αν πιστεύσειεν; ούκ έστι ταῦτα, ω άνδρες δικασταί, ούκ έστιν. άλλα τα μέν χρήματα, όσα κατέλιπεν ό πατήρ, εκείνη τη ήμερα κατωρύττετο ότε είς τάς τούτων χειρας ήλθεν, ούτος δ' ούκ έχων ανε είπειν όπου τι τούτων απέδωκεν, ϊν εύπορος είναι δοκών 20 μηδενός τύχω παρ' ύμων έλέου, τούτοις χρηται τοις λόγοις.

Πολλά μεν οὖν εγωγ εχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν οὐκ ενδέχεται δε μοι, τῷ μάρτυρι τοῦ κινδύνου περὶ τῆς ἐπιτιμίας ὅντος, περὶ ὧν αὐτὸς 25 ἡδίκημαι λέγειν. ἀλλὰ βούλομαι πρόκλησιν ὑμῖν ἀναγνῶναι γνώσεσθε γὰρ έξ αὐτῆς ἀκούσαντες, τὰ μεμαρτυρημένα ὡς ἔστιν ἀληθῆ, καὶ τὸν Μιλύαν ὅτι νῦν περὶ πάντων Φησὶν έξαιτεῖν, τὸ δὲ πρῶτον ὑπὲρ τριάκοντα μόνων μνῶν ἐξήτει, καὶ 30 προσέτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. ἐγὼ

d ἔτι δὲ τούτων εἴ τι ἀληθὲς ἢν, Reiske.

e προϊκα της μητρός αὐτός ήδη, Reiske.

ι ἐν ἐκείνη, Reiske, Bekker. ε νθν, Reiske.

γάρ πανταχή τοῦτον ἐλέγξαι βουλόμενος, καὶ τὰς τέχνας αὐτοῦ καὶ τὰς πανουργίας έμφανεῖς ὑμῖν καταστήσαι πειρώμενος, ήρόμην αυτόν πόσα είη τὰ χρήματα τὸ πληθος καθ' ἃ τὸν Μιλύαν ὡς 5 συνειδόται εξήτησεν ούτος δε ψευσάμενος περί πάντων έφησεν. "περί μεν τοίνυν" έφην έγω " τούτου παραδώσω σοι τον έχοντα τάντίγραφα³, ως σύ με προϋκαλέσω. προομόσαντος δέ μου τον άνθρωπον ώς ώμολόγησας έλεύθερον είναι και κατά 860 10 Δήμωνος εμαρτύρησας, αν απομόσης τάναντία τούτων κατά της θυγατρός, αφίημί σοι πάνθ ύπερ ων αν έξαιτήσας φανής το πρωτον βασανίζομένου τοῦ παιδός, καὶ τοσούτω σοι γενέσθω τὸ τίμημα έλαττον ών ώφλες, καθ' ά^m τον Μιλύαν έξήτησας, 15 ίνα μηδεν ζημιωθής παρά τους μάρτυρας." ταῦτ΄ έμου προκαλεσαμένου πολλών παρόντων ούκ αν έφη ποιησαι. καίτοι όστις αυτός αυτώ ταυτ έφυγε δικάσαι, πως ύμας χρή τους όμωμοκότας τούτφ πειθομένους καταγνώναι των μαρτύρων, άλλ' οὐ 20 τοῦτον^η αναισχυντότατον πάντων ανθρώπων είναι νομίζειν; άλλα μην ώς άληθη λέγω, κάλει τούτων τούς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ⁸ τοίνυν έγω μέν ταῦθ ἔτοιμος ἦν, οι δὲ ²⁵ μάρτυρες οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην^ο έμοὶ εἶχον· ἀλλὰ κάκεῖνοι παραστησάμενοι τοὺς παῖδας, ὑπὲρ ὧν έμαρτύρησαν, πίστιν ἐπιθεῖναι ἡθέλησαν κατ΄ ἐκείνων· ὁ δ΄ οὕτ΄ ^p αὐτοῖς οὕτ΄ ἐκείνοις οὕτ΄ ἐμοὶ δοῦναι τὸν ὅρκον ήξίωσεν, ἀλλ΄ ἐπὶ λόγοις μεμηχανη-

h έξελέγξαι, Reiske, Bekker.

k ψευδόμενος, Reiske.

m ö, Reiske.

ο έμοι γνώμην, Reiske.

i εἰδότα, Reiske.

¹ δ' έμοῦ, Bekker.

n τοῦτον τον, Reiske.

P [οὖτ' αὐτοῖς], Reiske.

μένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τάληθη μαρτυρεῖν εἰθισμένοις τὸ πρᾶγμα καταστήσας έλπίζει ἡαδίως ὑμᾶς έξαπατήσειν. λαβὲ οὖν αὐτοῖς καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

5

Πως δουν άν τις σαφέστερον έξελέγξειε συκο-Φαντουμένους ήμας και καταμεμαρτυρημένον τάληθη καί την δίκην δικαίως ώφλημένην, ή τοῦτον τον τρόπου επιδεικυύς οικέτην τον την μαρτυρίαν γρά-10 φοντ' οὐκ ἐθελήσαντα τοῦτον βασανίζειν περί 86 αὐτῶν τῶν μεμαρτυρημένων, Αἴσιον τὸν άδελφὸν αύτοῦ ταῦτα μεμαρτυρηκότα ά φησιν είναι ψευδή, τοῦτον αὐτὸν ταὐτὰ τοῖς μάρτυσιν οὓς διώκει μεμαρτυρηκότα μοι κατά Δήμωνος ι όντος αὐτῷ θείου 15 καὶ συνεπιτρόπου, τὰς θεραπαίνας οὐκ έθελήσανθ' ύπερ τοῦ τον ἄνθρωπον ελεύθερον είναι βασανίζειν, την μητέρα την έμαυτοῦ πίστιν περί τούτων έπιθείναι καθ' ήμων έθέλουσαν, των άλλων οίκετων ούκ εθέλοντα τοῦτον παραλαμβάνειν οὐδένα των 20 πάντ' είδότων μαλλον ή Μιλύας, των μαρτύρων οϊ κατεμαρτύρουν χρήματ έχειν αὐτὸν οὐδενὶ τῶν Ψευδομαρτυριών επεσκημμένου, την διαθήκην ούκ άποδόντα ^q ουδέ τον οίκον μισθώσαντα των νόμων κελευόντων, πίστιν επιθείναι προομνύντος έμου καί 25 τῶν μαρτύρων, ὤστ' ἀφεῖσθαι τοῦτον τῶν χρημάτων καθ α τον Μιλύαν εξήτησεν, ούκ οίηθεντα δείν; μα τους θεους, έγω μεν ούκ αν έχοιμι έπιδείξαι ταθτ' ακριβέστερον ή τοθτον τον τρόπον. ούτω τοίνυν φανερώς των μαρτύρων καταψευδόμε-30 νος καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων οὐδὲν ζημιούμενος καὶ τὴν δίκην δικαίως ώφληκως διμος άναισχυντεῖ καὶ³

⁹ ἀποδιζόντα, Reiske.

[•] τῶν τε, Reiske.

τοῦτ', Reiske.

t μηδέν, Reiske.

εί μεν μή και παρά τοις αυτού φίλοις και παρά τω διαιτητή προεγνωσμένος άδικείν τούτους έποιείτο τους λόγους, ήττον αν ήν άξιον θαυμάζειν νῦν⁴ δ' ἐπιτρέψαι με πείσας Άρχενέω καὶ Δρακον-5 τίδη καὶ Φάνω τούτω τῷ νῦν ὑπ αὐτοῦ Φεύγοντι τῶν ψευδομαρτυριῶν, τούτους μεν ἀφηκεν άκούσας αὐτῶν ὅτι, εἰ μεθ' ὅρκου ταῦτα διαιτήσουσι, καταγνώσονται την επιτροπήν, επί τον κληρωτον δέ 862 διαιτητήν έλθων και ούδεν έχων απολύσασθαι των 10 έγκεκλημένων ώφλε την δίαιταν. οι δικασταί δ' ακούσαντες, είς οὺς έφηκε², ταὐτὰ καὶ τοῖς τούτου φίλοις και τω διαιτητή περί αυτών έγνωσαν και δέκα ταλάντων ετίμησαν, ου μα Δί ουχ ότι τον Μιλύαν ώμολό γησεν είναι έλεύθερον, τοῦτο μέν 15 γαρ οὐδεν ην, άλλ' ὅτι πεντεκαίδεκα ταλάντων ουσίας μοι καταλειφθείσης τον μέν οίκον ουκ έμίσθωσε, δέκα δ΄ έτη μετά των συνεπιτρόπων διαχειρίσας πρός³ μεν την συμμορίαν υπέρ παιδός οντος έμου πέντε μνας συνετάξατ' είσφέρειν, όσον-20 περ Τιμόθεος ο Κόνωνος και οι τα μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα είσέφερου, χρόνου δὲ τοσοῦτον τα χρήματα ταῦτα ἐπιτροπεύσας, ὑπὲρ ὧν τηλικαύτην αύτος είσφοραν ήξίου είσφέρειν, έμοι μεν το καθ αύτον ούδ είκοσι μνων άξια παρέδωκε, 25 μετά δ' έκείνων όλα τὰ κεφάλαια καὶ τὰς έπικαρπίας απεστέρησεν. θέντες οῦν οι δικασταί τοῖς πᾶσι χρήμασιν οὐκ ἐφ' ὅσω μισθοῦσι⁵ τοὺς οἰκους τόκον, αλλ' δε ἦν ἐλάχιστος, εὖρον τὸ σύμπαν πλέον η τριάκοντα τάλαντα αὐτοὺς ἀποστεροῦντας διο 30 τούτω των δέκα ταλάντων ετίμησαν.

ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΛΗΣ Α.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

"ΑΦΟΒΟΣ, μέλλοντος αὐτῷ Δημοσθένους τὰς τῆς 865 επιτροπης δίκας λαγχάνειν, έγημεν 'Ονήτορος άδελφην εκδοθείσαν αυτώ υπό Τιμοκράτους του προτέ-5 ρου ανδρός, επειδή εκείνος επίκληρον λαμβάνειν , πμελλε. μετὰ δὲ ταῦτα Ὀνήτωρ, ήδη φεύγοντος Άφόβου την της έπιτροπης δίκην, ώς ο ρήτωρ άποδείκνυσι, πλασάμενος απόλειψιν την αδελφήν παρ έαυτον άπήγαγεν. έπει δε Αφοβος έάλω, έπι την 10 οὐσίαν αὐτοῦ τὸν ῥήτορα άφικνούμενον καὶ είς τὰ? χωρία εἰσιόντα έξήλασεν Όνήτωρ, φάσκων τῆς αδελφης είναι τὰ χωρία, είς την προίκα άποτιμηθέντα. διόπερ εξούλης αυτώ δικάζεται ο Δημοσθένης ως έκ των Αφόβου πρότερον, νυν δέ 15 έαυτώ γεγενημένων έξεληλαμένος, φάσκων οὐκ είληφέναι την προίκα "Αφοβον, άλλα την γυναίκα μόνον την γάρ προϊκα μη βουληθηναι 'Ονήτορα δοῦναι*, διότι κινδυνεύοντα τὸν Αφοβον ἐώρα καὶ την ουσίαν αυτου. νυν ουν, φησί, πλαστή μέν η 20 απόλειψις, υπέρ δε ων ουκ είληφεν Αφοβος, το χωρίον αποτετίμηται έπ' αποστερήσει των έμων. τὸ δὲ τῆς ἐξούλης ὅνομα Αττικόν ἐξέλλειν γὰρ έλεγον το έξωθείν και έκβάλλειν βία.

Περι¹ πολλοῦ ποιούμενος, ὧ ἄνδρες δικασταί, 864 25 μήτε πρὸς Αφοβόν μοι συμβηναι την γενομένην διαφοράν μήτε την νῦν οῦσαν πρὸς 'Ονήτορα του-

[·] Reiske omits δοῦναι,

τονὶ, κηδεστην οντα αὐτοῦ, πολλά καὶ δίκαια προκαλεσάμενος άμφοτέρους ούδενος ήδυνήθην τυχείν των μετρίων, άλλ ευρηκα πολύ τουτον έκείνου δυςκολώτερον και μαλλον άξιον όντα δουναι δίκην. 5 τον μεν γάρ οιόμενος δείν έν τοις φίλοις διαδικάσασθαι τὰ πρὸς έμε καὶ μή λαβεῖν ύμῶν πεῖραν ούν οίος τ' έγενόμην πείσαι τοῦτον δ' αὐτὸν αὐτῷ κελεύων γενέσθαι δικαστήν, ίνα μή παρ υμίν κινδυνεύση, τοσούτον κατεφρονήθην ώστ' ούχι μόνον 10 λόγου τυχείν ουκ ήξιώθην, άλλα και έκ της γης, ην Αφοβος εκέκτητο ότε ωφλίσκανε μοι την δίκην, υβριστικώς υπ' αυτου πάνυ έξεβλήθην. έπειδή οὖν συναποστερεῖ τέ με τῶν ὄντων τῷ αὐτοῦ κηδεστή, πιστεύων τ' είς ύμας είσελήλυθε ταις έαυτοῦ 15 παράσκευαις , υπόλοιπόν έστιν εν ύμιν πειρασθαι παρ' αὐτοῦ τῶν δικαίων τυγχάνειν. οἶδα μέν οὖν, ω άνδρες δικασταί, ότι μοι πρός παρασκευάς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάληθη μαρτυρήσοντας ὁ άγών εστιν' όμως μέντοι τοσούτον οίομαι διοίσειν τφ 20 δικαιότερα τούτου λέγειν ώστ' εί καί τις υμών πρότερον τοῦτον ήγεῖτο είναι μή πονηρόν, έκ γε τῶν προς έμε πεπραγμένων γνώσεσθ' ότι και τον παρε-865 ληλυθότα χρόνον έλάνθανεν αυτον κάκιστος ών καί άδικώτα τος απάντων, αποδείξω γάρ αντον ου μόνον 25 την προϊκ' ου δεδωκότα, ης φησί νθν αποτετιμησθαι 1d το χωρίον, άλλα και έξ άρχης τοις έμοις έπιβουλεύσαντα, καὶ πρὸς τούτοις την μέν γυναικ ούκ απολελοιπυιαν, υπέρ ής έξήγαγέ με έκ ταύτης της γης, προϊστάμενον δ' έπ' αποστερήσει των έμων 30 Αφόβου καὶ τούτους ὑπομένοντα τοὺς ἀγῶνας, οὕτω μεγάλοις τεκμηρίοις καὶ φανεροίς έλέγχοις ώσθ ύμας απαντας είσεσθαι σαφώς ότι δικαίως και προσ-

[&]quot; b Reiske omits δντα.

d ἀποτιμήσασθαι, Reiske.

c γνώσεται, Reiske.

e πάντας, Reiske.

ηκόντως οὖτος φεύγει² ταύτην ὑπ' έμοῦ την δίκην. δθεν δὲ ράστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, έντεῦθεν ὑμᾶς καὶ έγω πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

Έγω γάρ, ω άνδρες δικασταί, πολλούς τε 5 άλλους Άθηναίων και τοῦτον οὐκ ἐλάνθανον κακῶς επιτροπευόμενος, άλλ' ην καταφανής εύθυς άδικούμενος τοσαθται πραγματείαι και λόγοι παρά τε τω άρχοντι και παρά τοις άλλοις έγίγνοντο υπέρ τῶν ἐμῶν. τό τε γὰρ πληθος τῶν καταλειΦθέντων 10 ην φανερον, ότι τ' αμίσθωτον τον οίκον εποίουν οί διαγειρίζοντες, εν' αυτοί τὰ χρήματα καρποιντο, οὐκ ἄδηλον ην. ὤστ' ἐκ τῶν γιγνομένων οὐκ ἔσθ' όστις ούχ ήγειτο των είδότων δίκην με λήψεσθαι παρ' αὐτῶν, ἐπειδὰν τάχιστα ἀνηρ είναι δοκιμασ-15 θείην. εν οίς καὶ Τιμοκράτης καὶ Ονήτωρ ταύτην έγοντες διετέλεσαν την διάνοιαν. τεκμήριον δε πάντων μέγιστον ούτος γάρ ήβουλήθη μεν Αφόβω δουναι την άδελφην, όρων της τε αυτού πατρώας ούσίας και της εμής ούκ όλίγης αύτον κύριον γεγε-20 νημένον, προέσθαι δέ την προϊκ ούκ έπίστευσεν, 86 ώσπερ¹ εἰ τὰ τῶν ἐπιτροπευόντων χρήματα ἀποτίμημα τοις επιτροπευομένοις καθεστάναι νομίζων. άλλα την μεν άδελφην έδωκε, την δε προικ αυτώ Τιμοκράτης έπὶ πέντ όβολοῖς όφειλήσειν ωμολό-25 γησεν, ῷ πρότερον ἡ γυνὴ συνοικοῦσα ἐτύγχανεν. όφλόντος δέ μοι την δίκην Αφόβου της έπιτροπης καὶ ούδεν δίκαιον ποιείν εθέλοντος, διαλύειν μεν ημας 'Ονήτωρ ουδ' έπεχείρησεν, ουκ αποδεδωκώς δε την προϊκα, άλλ' αυτός κύριος ών, ως άπολε-30 λοιπυίας της άδελφης και δούς, κομίσασθαι δ' οὐ δυνάμενος, άποτιμήσασθαι Φάσκων την γην έξάγειν μ' έξ αὐτης έτόλμησεν τοσοῦτον καὶ έμοῦ καὶ ὑμῶν

10

καὶ τῶν κειμένων νόμων κατεφρόνησεν. καὶ τὰ μὲν γενόμενα, καὶ δὶ ἀ φεύγει τὴν δίκην καὶ περὶ ὧν οἴσετε τὴν ψῆφον, ταῦτ' ἐστὶν, ὧ ἄνδρες δικασταί παρέξομαι δὲ μάρτυρας πρῶτον μὲν αὐτὸν Τιμο-5 κράτην, ὡς ὡμολόγησεν ὀφειλήσειν τὴν προῖκα καὶ τὸν τόκον ἀπεδίδον τῆς προικὸς ᾿Αφόβω κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἔπειθ ὡς αὐτὸς Ἅφοβος ὡμολόγει κομίζεσθαι τὸν τὸκον παρὰ Τιμοκράτους. καὶ μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAL

Έξε άρχης μέν τοίνυν ομολογείται μη δοθηναι την προίκα μηδέ γενέσθαι κύριον αυτης Αφοβον. δηλον δε και έκ των εικότων ότι τούτων ένεχ' ων είρηκα οφείλειν είλοντο μάλλον ή καταμίξαι την 15 προίκα είς την ούσίαν την Αφόβου την ούτω κινδυνευθήσεσθαι μέλλουσαν, ούτε γάρ δι άπορίαν οιόν τ΄ είπειν ως ούκ εύθυς άπέδοσαν Τιμοκράτει τε γάρ έστιν ούσία πλέον η δέκα ταλάντων, Ονήτορί 867 τε πλέον ή τριάκοντα, ώστ' ούκ αν δια τοῦτό γ 20 είεν ουκ εύθυς δεδωκότες ούτε κτήματα μέν ην αὐτοῖς, ἀργύριον δ΄ οὐκ ἔτυχε παρὸν, ἡ γυνὴ δ΄ ἐχήρευε, διὸ πρᾶξαι ταῦτ ἡπείχθησαν οὐχ ἄμα τὴν προίκα διδόντες. αργύριον τε γαρ ούτοι δανείζουσιν άλλοις ούκ όλίγον, συνοικοῦσάν τε ταύτην, άλλ' ού 25 χηρεύουσαν παρά Τιμοκράτους εξέδοσαν, ώστ' ουδ' αν ταύτην την σκηψιν είκότως αυτών τις άποδέξαιτο και^κ μεν δή, ω άνδρες δικασταί, κάκεινο αν πάντες ομολογήσαιτε, ότι τοιούτο πραγμα συναλλάττων οστισουν έλοιτ αν ετέρω μαλλον όφεί-

⁸ Reiske omits καί. h μάρτυρα, Reiske.

i διακινδυνευθήσεσθαι, Reiske.

k καὶ μὴν ώ, Reiske.

1 πάντες αν, Reiske.

λειν η κηδεστη την προϊκα[™] μη αποδούναι. μη διαλυσάμενος μεν γαρ γίγνεται χρήστης άδηλος είτ αποδώσει δικαίως είτε μη, μετα δε της γυναικός τάκείνης αποδούς οίκειος και κηδεστής εν ούδεμια 5 γαρ έστιν υποψία τα δίκαια πάντα ποιήσας. ώσθ ούτω του πράγματος έχοντος, και τούτων ούδε καθ εν ών είπον όφείλειν άναγκασθέντων, ούδε βουληθέντων αν, ούκ έστ' είπειν άλλην πρόφασιν δί ην ούκ απέδοσαν, άλλ' ανάγκη ταύτην είναι 10 την αίτιαν, δι' ην δούναι την προϊκ' ούκ επίσ-

Έγω τοίνυν ομολογουμένως ούτω ταθτ έξελέγχωνη, ώς ουδ΄ ύστερον απέδοσαν οίομαι ραδίως έπιδείξειν έξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων, ὥσθ' ὑμῖν γε-15 νέσθαι φανερον ότι, είο μή καὶ έπὶ τούτοις, άλλ' έπὶ τῶ διὰ ταχέων ἀποδοῦναι τάργύριον εἶχον, οὐκ ἄν ποτ' ἀπέδοσαν ούδ' αν προείντο. Τοιαύτας ἀνάγκας είχεν αυτοίς το πράγμα. δύο μέν γάρ έστιν έτη τά μεταξύ του συνοικήσαι τε την γυναικα και φήσαι 20 τούτους πεποιησθαι την απόλειψιν έγήματο μέν 86 γάρ έπὶ Πολυζήλου ἄρχοντος σκιροφοριώνος μηνός, ή δ' απόλειψις έγραφη ποσειδεώνος μηνός έπὶ Τιμοκράτους έγω δ΄ εύθυς μετά τους γάμους δοκιμασθείς ένεκάλουν και λόγον απήτουν και πάντων 25 αποστερούμενος τας δίκας έλαγχανον έπὶ τοῦ αὐτοῦ άρχοντος. ο δ δη η χρόνος οῦτος οφειλησαι μεν ενδέχεται κατά τάς ομολογίας, αποδούναι δ΄ οὐκ έχει πίστιν. δε γαρ δια ταῦτ' έξ αρχής οφείλειν είλετο και τόκον φέρειν, ίνα μη κινδυνεύοι η προίξ μετά 30 της άλλης ουσίας, πως ουτος αν απέδωκεν ήδη την

m προῖκα, μηδέ, Reiske. n ἐλέγχων, Reiske.

ο κάν el μή èπ l τούτοις, Reiske, Bekker.

P προτευτο, Reiske. 9 δè, Reiske.

r καὶ τὸν, Reiske.

δίκην φεύγοντος; δς εἰ καὶ τότ' ἐπίστευσε, τηνικαῦτ' αν ἀπολαβεῖν ἐζήτησεν. οὐκ ἔνεστι δήπουθεν, ω ἄνδρες δικασταί. ἀλλὰ μὴν ως ἐγήματο μὲν ἡ γυνὴ καθ' δν ἐγω λέγω χρόνον, ἀντίδικοι δ' ἡμεῖς 5 ἤδη πρὸς άλλήλους ἐν τῷ μεταξὺ χρόνω κατέστημεν, ὕστερον δ' ἡ ἐγω τὴν δίκην ἔλαχον τὴν ἀπόλειψιν οὖτοι πρὸς τὸν ἄρχοντ' ἀπεγράψαντο, λαβέμοι καθ' ἔκαστον ταύτας τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

10 Μετὰ τοίνυν τοῦτον τὸν ἄρχοντα Κηφισόδωρος, Χίων. ἐπὶ τούτων ἐνεκάλουν δοκιμασθεὶς, ἔλαχον δὲ τὴν δίκην ἐπὶ Τιμοκράτους. λαβέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

15 'Ανάγνωθι δε καὶ ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δήλον μεν τοίνυν καὶ ἐκ τῶν μεμαρτυρημένων ὅτι τὴν προῖκ οὐ δόντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ διασώζειν ἀφόβω τὴν οὐσίαν ταῦτα τολμῶσι πράττειν. οἱ 20 γὰρ ἐν τοσούτω χρόνω καὶ ὀφειλῆσαι καὶ ἀποδοῦναι καὶ οὐ κομίσασθαι καὶ τὴν γυναῖκ ἀπολιπεῖν καὶ 869 τὸ χωρίον ἀποτιμήσασθαί φασι, πῶς οὐ φανερὸν ὅτι προστάντες τοῦ πράγματος τὰ γνωσθένθ ὑφ ὑμῶν ἀποστερῆσαί με ζητοῦσιν; ώς δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς 25 οὖτος καὶ Τιμοκράτης καὶ Ἡφοβος ἀπεκρίναντο, οὐχ ρίον τ ἀποδεδόσθαι τὴν προῖκα, ταῦτ ἤδη πειράσριαι διδάσκειν ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, τούτων ἕκαστον ἡρόμην πολλῶν ἐναντίον μαρτύρων, Ὁνήτορα μὲν καὶ Τιμοκράτην, εί τινες εἷεν μάρ-

oltives, Reiske, both here and immediately below.

τυρες ων έναντίον την προϊκ απέδοσαν, αύτον δ' "Αφοβον, εί τινες παρησαν ότ' απελαμβανεν. καί μοι πάντες άπεκρίναντο καθ' έκαστον ότι ούδείς μάρτυς παρείη, κομίζοιτο δε λαμβάνων καθ' όπο-5 σονοῦν δέοιτ' "Αφοβος παρ' αὐτῶν. καίτοι τῷ τοῦτο ύμων πιστον, ώς ταλάντου της προικός ούσης άνευ μαρτύρων 'Ονήτωρ καὶ Τιμοκράτης 'Αφόβφ τοσοῦτον άργύριον ένεχείρισαν; ώ μη ότι τοῦτον τον τρόπον, άλλ' ούδε μετά πολλών μαρτύρων άποδιδούς 10 είκη τις αν επίστευσεν, ίν εί τις γίγνοιτο διαφορά, κομίσασθαι ραδίως παρ' υμιν δύνηται. μη γάρ ότι προς τουτον τοιουτον όντα, άλλ' ουδέ προς άλλον ουδ αν είς ουδένα τοιούτο συνάλλαγμα ποιούμενος άμαρτύρως αν έπραξεν άλλα των τοιούτων ένεκα 15 καὶ γάμους² ποιουμεν καὶ τους άναγκαιοτάτους παρακαλούμεν, ότι ου πάρεργον, αλλ' άδελφων καὶ θυγατέρων βίους έγχειρίζομεν, υπέρ ων τας άσφαλείας μάλιστα σκοπουμεν είκος τοίνυν και τουτον, ώνπερ εναντίον οφείλειν ώμολόγησε και τον τόκον 20 οίσειν, των αὐτων τούτων παρόντων διαλύσασθαι4 προς "Αφοβον, είπερ ως άληθως άπεδίδου την προίκ' 8 αύτω. τοῦτον μὲν γὰρ τὸν τρόπον πράξας ὅλου τοῦ πράγματος ἀπηλλάττετο1, μόνος μόνω δ' ἀποδιδούς τούς έπι ταις όμολογίαις παραγενομένους ώς 25 κατ' ο φείλοντος αν αυτου μάρτυρας υπελείπετο. νυν τοίνυν τους μεν όντας οίκείους και βελτίους αυτών ούκ ήδύναντο πείσαι την προίκ αποδεδωκέναι σφας μαρτυρείν, ετέρους δ' εί παρέχοιντο μάρτυρας μηδέν γένει προσήκοντας, ουκ αν ήγουνθ υμας αυτοις 30 πιστεύειν. έτι δάθρόαν μεν φάσκοντες δεδωκέναι την προικ ήδεσαν ότι τους άπενεγκόντας οικέτας έξαιτήσομεν, οθς μη γεγενημένης της δόσεως παρα-

t γένοιτο, Reiske.

10

δούναι μή θέλοντες ήλέγχοντ άν εί δ΄ αὐτοὶ μόνοι μόνω τοῦτον τὸν τρόπον δεδωκέναι λέγοιεν, ἐνόμιζον οὐκ ἐλεγχθήσεσθαι. διὰ τοῦτο τοῦτον εἴλοντο ἐξ ἀνάγκης ψεύδεσθαι τὸν τρόπον. τοιαύταις τέχναις 5 καὶ πανουργίαις, ὡς ἀπλοῦ τινὲς εἶναι δόξοντες ἡγοῦνται ραδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν, ἀπλῶς οὐδ ἀν μικρὸν ὑπὲρ τῶν διαφερόντων, ἀλλ ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα πράξαντες. λαβὲ τὰς μαρτυρίας αὐτοῖς μων ἐναντίον ἀπεκρίναντο, καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAI.

Φέρε δή, ω άνδρες δικασταί, και την γυναικα ύμιν ἀποδείξω λόγφ μεν ἀπολελοιπυιαν, ἔργφ δε συνοικοῦσαν Αφόβφ νομίζω γάρ, αν τοῦτ ἀκριβως μάθητε, μαλλον ύμας τούτοις μεν διαπιστήσειν⁸*, 15 έμοι δ΄ άδικουμένω τὰ δίκαια βοηθήσειν. μάρτυρας δε των μεν υμίν παρέξομαι, των δ΄ επιδείξω μεγάλα τεκμήρια καὶ πίστεις ἰκανάς. ἐγω γὰρ, ω ἄνδρες 871 δικασταί, μετά τὸ γεγράφθαι παρά τῷ ἄρχοντι ταύτην την γυναϊκ απολελοιπυΐαν και το Φάσκειν 20 'Ονήτορα άντὶ τῆς προικὸς άποτετιμῆσθαι τὸ χωρίον ορών "Αφοβον όμοίως έχοντα καὶ γεωργούντα την γην καί τη γυναικί συνικούντα, σαφώς ήδειν ότι λόγος ταθτα καὶ παραγωγή τοθ πράγματός έστιν. βουλόμενος δ' έμφανη ποιησαι ταθτα πασιν υμίν, 25 έξελέγχειν αυτον ήξίουν έναντίον μαρτύρων, εί μή Φάσκοι ταθθ' ούτως έχειν, καὶ παρεδίδουν οίκέτην είς βάσανον, δε συνήδει πάντ άκριβως δν έλαβον κατά την υπερημερίαν έκ των Αφόβου. ουτος δ έμου ταυτ' άξιώσαντος περί μέν του συνοικείν 30 Αφόβω την άδελφην έφυγε την βάσανον, ώς δ' οὐκ

[&]quot; δόξαντες, Reiske.
* έλέγχειν, Reiske.

^{*} ἀπιστήσειν, Bekker.

εκείνος εγεώργει την γην, ουκ ηδύνατ αρνηθηναι δια την περιφάνειαν, αλλά προσωμολόγησεν. ου μόνον δ' έκ τούτων ην ράδιου γνωναι ότι και συνώκει τη γυναικί και το χωρίον εκέκτητο έτι πρίν 5 γενέσθαι την δίκην, άλλα και έξ ων όφλων διεπράξατο περί αὐτῶν. ὡς γὰρ οὐκ ἀποτετιμηκῶς, άλλ έμων έσομένων κατά την δίκην, α μέν οδόν τ ην έξενεγκείν, ώχετο λαβών, τούς καρπούς και τα σκεύη τὰ γεωργικά πάντα πλήν τῶν πιθακνῶν ά 10 δ' ουχ οδόν τ' ην άνελειν, έξ άνάγκης υπέλιπεν, ώστ εγγενέσθαι τούτω νῦν αὐτης της γης άμφισβητείν. καίτοι δεινον τον μεν λέγειν ώς απετιμήσατο το χωρίον, τον δ' άποτετιμηκότα Φαίνεσθαι γεωργοῦντα, καὶ Φάσκειν μεν απολελοιπέναι την άδελ-15 φην, ύπερ αύτων δε τούτων φανερον είναι φεύγοντα τους έλέγχους, και τον μέν ού συνοικοθντα, ώς ουτός 87 Φησι, καὶ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ έκ τῆς γεωργίας άπαντ' έξενεγκείν, τον δ' ύπερ της απολελοιπυίας πράττοντα, ὑπὲρ ἦς ἀποτετιμῆσθαί Φησι τὸ χωρίον, 20 Φαίνεσθαι μηδ' ὑπὲρ ἐνὸς τούτων ἀγανακτοῦντα, άλλ' ήσυχίαν έχοντα. ταῦτ' οὐ πολλή περιφάνειά έστιν; ταῦτ' οὐχ ομολογουμένη προστασία; Φήσειέ γ' αν τις, εί διαλογίζοιτο όρθως έκαστα αὐτῶν. ώς τοίνυν ωμολόγει μεν έκεινον γεωργείν πρίν γενέ-25 σθαι την δίκην έμοι προς αυτον, υπέρ δε του μή συνοικείν την άδελφην ούκ ηθέλησε ποιήσασθαι την βάσανου, ή δε γεωργία εξεσκευάσθη μετά την δίκην πλην των έγγείων1, λαβέ ταύτας τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι,

⁷ ράστου, Reiske. 2 ανελειν, την γην, Reiske.

^{*} περιφάνεια πολλή, Reiske.

MAPTYPIAI.

Εμοί τοίνυν τοσούτων ύπαρχόντων τεκμηρίων, ούχ ήκιστ' αὐτὸς ἔδειξεν 'Ονήτωρ ὅτι οὐκ άληθινην έποιήσατο την απόλειψιν. ω γάρ προσήκε γαλε-5 πως Φερειν, εί την προίκα δούς, ως Φησιν, άντ' άργυρίου χωρίον άμφισβητούμενον άπελάμβανεν, ούτος ούχ ως διάφορος ούδ' ως άδικούμενος, άλλ' ως οίκειότατος πάντων την προς έμε δίκην αυτώ συνηγωνίζετο, κάμε μεν συναποστερησαι μετ' έκείνου 10 των πατρώων επεχείρησε, καθ' όσον αὐτὸς οδός τε ην, υφ' ου κακον ουδ' ότιουν ην πεπουθώς 'Αφόβω δ', δν άλλότριον είναι προσηκε νομίζειν, εί τι τούτων άληθες ην ων νυν λέγουσι, και τάμα προς τοις έκείνου περιποιείν έζήτησεν. και ου μόνον ένταθθα 15 τοῦτ' ἐποίησεν, ἀλλά καὶ κατεγνωσμένης ήδη τῆς δίκης αναβάς έπὶ τὸ δικαστήριον έδειτο ικετεύων ύπερ αύτοῦ καὶ άντιβολών καὶ δάκρυσι κλαίων ταλάντου τιμησαι¹, καὶ τούτου αυτός ἐγίγνετ'² ἐγ- 873 γυητής. καὶ ταῦθ' ὁμολογούμενα μέν έστι πολλα-20 χόθεν οί τε γάρ εν τῷ δικαστηρίφ τότε δικάζοντες καὶ τῶν ἔξωθεν παρόντων πολλοὶ συνίσασιν όμως δε και μάρτυρας υμίν παρέξομαι, και μοι λαβε ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

25 "Ετι³ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τεκμηρίφ μεγάλφ γνῶναι ράδιον ὅτι τῆ ἀληθεία συνψκει καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον ἀπολέλοιπεν. αὕτη γὰρ ἡ γυνὴ πρὶν μὲν ὡς "Αφοβον ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν οὐκ ἐχήρευσεν, ἀλλὰ παρὰ ζῶντος Τιμοκράτους ἐκείνω συσυκησε, νῦν δ ἐν⁴ τρισὶν ἔτεσιν ἄλλω συνοικοῦσ οὐδενὶ φαίνεται. καίτοι τῷ^δ πιστὸν, ὡς τότε μὲν,

b τώ τοῦτο, Reiske.

ίνα μη χηρεύσειε, παρ' ἀνδρὸς ὡς ἄνδρα ἐβάδιζε, νῦν δ', εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἀπολέλοιπε, τοσοῦτον ᾶν χρόνον χηρεύουσ' ἡνείχετο ἐξὸν ἄλλψ συνοικεῖν, τοῦ τε ἀδελφοῦ κεκτημένου τοσαύτην οὐσίαν, αὐτή τε 5 ταύτην ε΄ ἔχουσα τὴν ἡλικίαν; οὐκ ἔχει ταῦτ' ἀλήθειαν ὡ ἄνδρες δικασταὶ πιστὴν, ἀλλὰ λόγοι ταῦτ είσὶ, συνοικεῖ δ' ἡ γυνὴ φανερῶς, καὶ οὐκ ε΄ ἐπικρύπτεται τὸ πράγμα. παρέξομαι δ' ὑμῖν Πασιφῶντος μαρτυρίαν, δς ἀρρωστοῦσαν αὐτὴν θερα-10 πεύων ἐώρα παρακαθήμενον ဪοβον ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, ἤδη τούτψ ταυτησὶ τῆς δίκης εἰληγμένης. καὶ μοι λαβὲ τὴν Πασιφῶντος μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Έγω⁷ τοίνυν είδως, ω άνδρες δικασταί, και μετά 15 την δίκην τοῦτον εύθυς αποδεδεγμένον τα έκ της οίκίας της Αφόβου χρήματα, και κύριον των τ εκείνου καὶ τῶν ἐμῶν ἀπάντων γεγενημένου, καὶ 87 συνοικούσαν αύτώ την γυναίκα σαφώς έπιστάμενος, τρείς θεραπαίνας έξήτησα αυτόν, αι συνοικουσάν τε 20 την γυναϊκ ήδεσαν και τα χρήματα ότι παρά τούτοις ην, ίνα μη λόγοι μόνον, άλλα και βάσανοι περιά αυτών γίγνοιντο. οὖτος δ' έμοῦ προκαλεσαμένου ταῦτα καὶ πάντων τῶν παρόντων δίκαια λέγειν με άποφαινομένων ούκ ήθέλησεν είς τοῦτο τάκριβές 25 καταφυγείν, άλλ' ώσπερ ετέρων τινών όντων περί των τοιούτων σαφεστέρων ελέγχων ή βασάνων καί μαρτύρων, ούτε μάρτυρας παρεχόμενος την προίκα ως αποδέδωκεν, ουτ' είς βάσανον ε έκδιδους τας συνειδυίας περί του μή συνοικείν την άδελφήν, ότι

c οὐδὰ κρύπτεται, Reiske. Bekker.

d γίγνοιντο περί αὐτᾶν, Reiske.

e βασανους, Reiske.

ταῦτ' ήξίουν, ὑβριστικῶς πάνυ καὶ προπηλακιστικῶς οὐκ εἰα με αὐτῷ διαλέγεσθαι. τούτου γένοιτ' ἄν τις σχετλιώτερος ἄνθρωπος, ἡ μᾶλλον ἐκῶν τὰ δίκαι' ἀγνοεῖν προσποιούμενος; λαβὲ δ' αὐτὴν τὴν πρό-5 κλησιν καὶ ἀνάγνωθι'.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Υμεις τοίνυν και ίδια και δημοσία βάσανον? ακριβεστάτην πασων νομίζετε, και οπόταν δουλοι καὶ έλεύθεροι παραγένωνται, δέη δ' εύρεθηναι τὸ 10 ζητούμενον, ου χρησθε ταις των έλευθέρων μαρτυρίαις, άλλα τους δούλους βασανίζοντες ούτω ζητείτε την αλήθειαν εύρειν των πεπραγμένων, εικότως, ω άνδρες δικασταί των μέν γάρ μαρτυρησάντων ήδη τινες ου τάληθη μαρτυρήσαι έδοξαν, τών δε βασα-15 νισθέντων ουδένες πώποτ εξηλέγχθησαν ως ουκ άληθη τὰ ἐκ τῆς βασάνου είπον. οὖτος δὲ τηλικαῦτα δίκαια φυγών καὶ σαφεῖς οὕτω καὶ μεγάλους έλέγ-875 χους παραλιπών, "Αφοβον παρεχόμενος μάρτυρα καὶ Τιμοκράτην, τον μεν ως αποδέδωκε την προίκα, τον 20 δ ως απείληφεν, αξιώσει πιστεύεσθαι παρ' υμίν, άμάρτυρον την πρός τούτους πράξιν γεγενησθαι προσποιούμενος τοσαύτην ύμων ευήθειαν κατέγνωκεν. ότι μεν τοίνυν ουτ' άληθη ουτ' αληθεία εοικότα λέξουσι, καὶ ἐκ τοῦ ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ὁμολογεῖν τὴν 25 προίκα μη δούναι, και έκ του πάλιν άνευ μαρτύρων άποδεδωκέναι φάσκειν, καὶ εκ τοῦ τὸν χρόνον μη έγχωρείν αμφισβητουμένης ήδη της ούσίας αποδούναι τάργύριον, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἰκανῶς αποδεδειχθαί μοι νομίζω.

f αναγίγνωσκε, Reiske.

ε δούλων, Reiske, Bekker.

ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΗΛΣ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΠΑΡΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΑ τινὰ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ διὰ τούτου προστίθησιν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνεται, 5 καὶ δὴ καὶ πρός τινας ἀντιρρήσεις ἵσταται.

Περί δε τών λόγων τούτων προειρήκαμεν ότι πολλοί φασιν αὐτοὺς ὖπὸ Ἰσαίου συντεθήναι, τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες εἶναι διὰ τὴν ἡλικίαν, οὶ δέ γε, εἰ μὴ τοῦτο, διωρθώσθαί γε ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου ἐοἰκασι γὰρ 10 τοῖς ἐκείνου λόγοις. θαυμαστὸν δ οὐδὲν, εἰ τὸν διδάσκαλον ἐμιμήσατο καὶ μηδέπω πρὸς τὸ τέλειον ήκων ἐπὶ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα μετήει τέως.

 $^{^{\}circ}\mathrm{O}^{1}$ παρέλιπον έν τ \widehat{arphi} προτέρ \wp λό $\gamma \wp$ τεκμήριον, 87ούδενος των είρημένων έλαττον, του μη δεδωκέναι την 15 προίκα τούτους Αφόβω, τοῦτο πρώτον είπων μετά τουτο και περι ων ουτος έψευσται προς υμας έξελέγχειν αυτόν πειράσομαι. ούτος γάρ, ω άνδρες δικασταί, τὸ πρῶτον ὅτε τῶν Αφόβου διενοεῖτο ἀμ-Φισβητείν, οὐχὶ τάλαντον έφη την προίχ, ώσπερ 20 νυνί, άλλ' ο γδοήκοντα μνᾶς δεδωκέναι, κἇτα τίθησιν ορους επι μέν την οικίαν δισχιλίων, επι δε το χωρίον ταλάντου, βουλόμενος μη μόνον τοῦτο, άλλα κάκείνην διασώζειν αὐτῷ. γενομένης δέ μοι τῆς δίκης πρὸς αὐτον, ίδων ως διάκεισθ' ύμεις προς τους λίαν άναιδως 25 αδικοῦντας, έννους γίγνεται, και δεινά πάσχειν ηγήσατο δόξειν έμε τοσούτων χρημάτων απεστερημένον, εί μηδ ότιοῦν έξοιμι τῶν Αφόβου λαβεῖν τοῦ τάμα έγοντος, άλλ' ύπο τούτου κωλυόμενος φανερός

γενήσομαι. καὶ τί ποιεὶ; τοὺς όρους ἀπὸ τῆς οίκίας αφαιρεί, και τάλαντον μύνον είναι την προϊκά φησιν. έν δ το χωρίον αποτετιμησθαι. καίτοι δηλον ότι τους έπι της οικίας όρους εί δικαίως έθηκε και όντως 5 άληθεις, δικαίως και τους έπι του χωρίου τέθεικεν εί δ' εὐθὺς άδικεῖν βουλόμενος ψευδεῖς έθηκεν έκείνους, είκὸς καὶ τούτους οὐκ άληθεῖς ὑπάρχειν. τοῦτο τοίνυν 877 ουκ έξ ων έγω δεδήλωκα λόγων δει σκοπείν, άλλ' έξ ων αυτός ουτος διεπράξατο ουδ υφ' ένος γάρ 10 αναγκασθείς ανθρώπων αυτός ανείλε τους δρους. έργω φανερον ποιήσας ότι ψεύδεται και ταῦθ' ώς άληθη λέγω, τὸ μεν χωρίον καὶ νῦν οὖτός Φησιν αποτετιμήσθαι ταλάντου, την δ' οίκίαν ως προσωρίσατο δισχιλίων καὶ πάλιν τους δρους άνειλε γε-15 νομένης της δίκης, τους είδότας υμίν μάρτυρας παρέξομαι. καὶ μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δήλου τοίνυν ότι δισχιλίων μεν ώρισμένος τήν οἰκίαν, ταλάντου δε το χωρίον, ώς ογδοήκοντα μνας 20 δεδωκώς ήμελλεν° άμφισβητήσειν. μεῖζον οὖν ἄν τι γένοιτο τεκμήριον ὑμῖν τοῦ μηδεν ἀληθες νῦν¹ λέγειν τοῦτον, ἡ εἰ φανείη μὴ ταὐτὰ λέγων τοῖς έξ ἀρχῆς περὶ τῶν αὐτῶν; ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδεν ὰν δοκεῖς τούτου μεῖζον εὐρεθῆναι.

25 Σκέψασθε τοίνυν την αναίδειαν, ός γ' έν ύμιν ετόλμησεν είπειν ως ούκ αποστερεί με όσω πλείονος άξιόν έστι ταλάντου, και ταῦτ' αὐτὸς τιμήσας οὐκ άξιον είναι πλείονος. τί γὰρ βουλόμενος δισχιλίων προσωρίσω την οίκιαν, ότε τὰς όγδοήκοντα

c δτι τὸ, Reiske.

[·] čμελλεν, Reiske.
- δ δουβ, Reiske.

d ὅτι τοὺς, Reiske.

f Reiske omits νῦν here and inserts it after ταὐτά.

μνᾶς ένεκάλεις, εί γε τὸ χωρίον ἄξιον ἦν πλείονος, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὐτφ καὶ τὰς δισχιλίας ἐτίθεις; ἢ ὅταν μέν σοι δοκῆ πάντα τὰ ᾿Αφόβου διασώζειν, τό ħ τε χωρίον ἔσται ταλάντου μόνον ἄξιον, καὶ τὴν οἰκ-5 ίαν ἐν δισχιλίαις προσέξεις, ἢ τε προὶξ ὀγδοήκοντα μναὶ γενήσονται, καὶ ἀξιώσεις ἔχειν ἀμφότερα ὁ ὅταν δέ σοι μὴ συμφέρη, τάναντία πάλιν ἡ μὲν οἰκία ταλάντου, διότι νῦν ἐγὼ ταὐτην ἔχω, τοῦ δὲ χωρίου 87 ε τὸ περιὸν οὐκ ἐλάττονος ἢ δυοὶν ἄξιον, ἵν ἐγὼ δοκῶ ¹ 10 βλάπτειν τοῦτον, οὐκ ἀποστερεῖσθαι. ὀρᾶς ὡς ὑποκρίνη μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα, φαίνη δὲ κατ οὐδ ὀντινοῦν τρόπον δεδωκώς; τὰ ¹ γὰρ ἀληθῆ καὶ μὴ κακουργούμενα τῶν πραγμάτων ἀπλῶς οἶ ἃν ἐξ

άρχης πραχθη, τοιαθτ' έστίν σὸ δὲ τοὐναντίον 15 εξελέγχη πράξας είς την καθ' ήμων υπηρεσίαν.

Αξιον² τοίνυν καὶ τὸν ὅρκον, ὁποῖον τιν αν ὤμοσεν, εἴ τις ἔδωκεν, ἐκ τούτων ἰδεῖν. ὅς³ γὰρ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἔφη τὴν προῖκ εἶναι, εἰ τότ αὐτῷ τις ἔδωκεν, ὁμόσαντι ταῦτ ἀληθῆ λέγειν, κομίσασθαι, τί 20 ἐποίησεν ἄν; ἢ δῆλον ὅτι ὤμοσεν τί γὰρ καὶ λέγων οὐ φήσει τότ ἀν ὀμόσαι νῦν γε τοιαῦτ ἀξιῶν; οὐκοῦν ὅτι γ ἐπιώρκησεν ἀν, ἐαυτὸν ἐξελέγχει νῦν γὰρ οὐκ ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἀλλὰ τάλαντον δεδωκέναι φησίν. τί μᾶλλον ἀν οὖν εἰκότως τις αὐτὸν ἐκεῖνα 25 ἐπιορκεῖν ἢ τάδ ἡγοῖτο; ἢ τίνα τις δικαίως ἀν ἔχοι περὶ τούτου διάνοιαν τοῦ ρὰδίως οὕτως ἐαυτὸν ἐξελέγχοντος ὄντ ἐπίορκον;

Αλλά νη Δί Ίσως οὐχὶ πάντ αὐτῷ τοιαῦτα πέπρακται, οὐδὲ πανταχόθεν δηλός ἐστι τεχνάζων. 30 άλλὰ καὶ τιμώμενος φανερὸς γέγονεν ὑπὲρ Αφόβου ταλάντου, καὶ τοῦτ αὐτὸς ημῖν ἀποδώσειν ἐγγυώ-

h τύτε τὸ χωρίον, Reiske.

¹ Reiske places δοκῶ after ἀποστερεῖσθαι.

k ὑμῖν, Reiske.

μενος. καίτοι σκέψασθε ότι τοῦτ' έστὶ τεκμήριον οὐ μόνον τοῦ τὴν γυναῖκα συνοικεῖν Αφόβω καὶ τοῦτον οικείως έχειν, άλλα και τοῦ μη δεδωκέναι την προικα. τίς γαρ ανθρωπος ηλιθιός έστιν ούτως ώς αργύ-5 ριον μενη δούς τοσοῦτον, έπειθ' εν λαβών χωρίον αμφισβητούμενον είς αποτίμησιν, συν οίς πρότερον έζημίωτο, τον αδικήσαντα ως δίκαιον τι ποιήσαντα 879 καί του της δίκης οφλήματος προσεγγυήσασθαι; έγω μενο οὐδεν οἶμαι καὶ γάρ οὐδε λόγον τὸ 10 πράγμ' έχον έστὶ, τον αυτον αυτφ μη δυνάμενον κομίσασθαι τάλαντον, τοῦτον ἄλλφ τινὶ φάσκειν αποτίσειν και ταῦτ' έγγυασθαι, άλλα και άπ' αὐτων τούτων έστι δηλον ότι την μέν προίκα ου δέδωκεν, αντί δε πολλών χρημάτων των έμων οίκείος ών 15 Αφόβω ταῦτ' ἀπετιμᾶτο, κληρονόμον τὴν^ρ ἀδελφὴν τῶν ἐμῶν μετ' ἐκείνου καταστησαι βουλόμενος. εἶτα νῦν παρακρούσασθαι ζητεί καὶ Φενακίζει, λέγων ώς πρότερον τους δρους έστησεν η έκεινον την δίκην όφλειν. ου πρότερον γε ή παρά σοι, εί γε νυν 20 άληθη λέγεις δηλον γάρ ότι καταγνούς άδικίαν αύτοῦ ταῦτ' ἐποίεις. εἶτα καὶ γελοῖον τοῦτο λέγειν, ώσπερ ουκ είδότων υμών ὅτι πάντες οι τὰ τοιαῦτ΄ αδικούντες σκοπούσι τί λέξουσιν, και q ούδεις πώποτ ῶφλε σιωπων ούδ άδικειν ομολογων άλλ ἐπειδάν, 25 οἶμαι, μηθὲν ἀληθὲς λέγων έξελεγχθῆ, τότε γιγνώσκεται οποιός έστιν. ὅπερ καὶ οὖτος έμοιγε δοκεῖ πάσγειν. έπεὶ Φέρε, πῶς έστὶ δίκαιον, ἐὰν μὲν όγδοήκοντα μνων θης δρους, ογδοήκοντα μνας είναι την προίκα, έαν δε πλείονος, πλείον, έαν δε έλάττονος, 30 έλαττον; ή πως έστι δίκαιον, της άδελφης της σης μηδέπω και τήμερον άλλω συνοικούσης μηδ' άπηλ-

¹ ἀνθρώπων, Reiske, Bekker. -

n Reiske and Bekker omit μèν.

P των έμων την άδελφην, Reiske.

m ös. Bekker.

Reiske omits ἐγω μὲν.

⁹ oudels de, Reiske.

λαγμένης Αφόβου, μηδέ την προίκα δεδωκότος σοῦ μηδ ύπερ τούτων είς βάσανον μηδ' είς άλλο δίκαιον μηδέν καταφεύγειν έθέλοντος, ότι σύ στήσαι φής ύρους, σον είναι το χωρίον; έγω μεν ούδαμως οίμαι 5 την γάρ άληθειαν σκεπτέον, ούκ α τις έαυτώ παρεσκεύασεν έξεπίτηδες είς το λέγειν τι δοκείν, 880 ώς περ υμείς. Επειτα το δεινότατον εί και δεδωκότες ήτε ως μάλιστα την προίκα, ην ου δεδώκατε, τίς ο τούτων αΐτιος; ούχ ι ύμεις, έπει τάμα έδοτε; ούχ 10 όλοις έτεσι πρότερον δέκα τάμα λαβών είχεν έκεινος ων ωφλε την δίκην, η κηδεστήν σοι γενέσθαι; η σε μεν έδει κομίσασθαι πάντα, τον δε και καταδικασάμενον καὶ δι ορφανίαν ήδικημένου καὶ προικός άληθινης απεστερημένον, δυ μόνον ανθρώπων ούδε της 15 έπωβελίας άξιον ην κινδυνεύειν, ηναγκάσθαι τοιαῦτα παθείν, κεκομισμένον μηδ' ότιουν, καί ταυτ' έθέλοντα ποιείν υμίν αυτοίς, εί τι των δεόντων ήβούλεσθε" πράττειν;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣ ΖΗΝΟΘΕΜΙΝ.

20 ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΑΝΕΙΣΑΜΕΝΟΣ παρά Δήμωνος, ένος των Δημοσθένους συγγενών, έμπορός τις, Πρώτος όνομα, έπρίατο τοῦ ἀργυρίου σῖτον ἐν Συρακούσαις, καὶ τοῦτον ἐκόμισεν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ νεως ἢς Ἡγέστρατος ἐναυ-25 κλήρει. Ἡγέστρατος δὲ καὶ Ζηνόθεμις, πρὸς ὅν ἐστιν ἡ παραγραφὴ, Μασσαλιωται μὲν ἦσαν τὸ γένος, κακούργημα δὲ τοιοῦτον ἐν Συρακούσαις ἐκακούργησαν, ὡς ὁ ῥήτωρ φησίν. ἐδανείσαντο ¹ χρήματα, ταῦτα δὲ 881

r δεδωκότος τούτφ σοῦ, Reiske.

t enel els, Reiske.

[•] καταφυγείν, Reiske.

^{*} έβούλεσθε, Reiske.

είς μεν την ναθν ούκ ενέθεντο, λάθρα δε είς την Μασσαλίαν απέστειλαν, αποστερησαι τους δανείσαντας βεβουλευμένοι. έπειδή γάρ έγέγραπτο έν τῷ συμβολαίω, εί πάθοι τι ή ναθς, μή απαιτείσθαι αυτούς τὰ 5 χρήματα, έσκέψαντο καταδύσαι την ναύν. νύκτωρ οὖν έν τῷ πλῷ κατελθών ο Ἡγέστρατος διέκοπτε τοῦ πλοίου το έδαφος². Φωραθείς δέ καὶ Φεύγων τους επιβάτας είς την θάλασσαν είσπίπτει και παραγρημα απόλλυται. ὁ τοίνυν Ζηνόθεμις, ὁ κοινωνὸς. 10 ως φησιν ο ρήτωρ, τοῦ Ἡγεστράτου, μόλις σωθείσης είς Αθήνας της νεώς, ημφισβήτει τοῦ σίτου, λέγων είναι τον σίτον Ηγεστράτου, έκείνον δέ παρ έαυτοῦ δεδανείσθαι χρήματα. ένστάντων δε αυτώ του τε Πρώτου καὶ τοῦ Δήμωνος ἀμφοτέροις ἔλαχε δίκην 15 έμπορικήν, και τον Πρώτον έξ έρήμης ελών εκόντα, ώς φησι Δημοσθένης, καὶ συγκακουργοῦντα, εἰσάγει καὶ τὸν Δήμωνα δεύτερον είς τὸ δικαστήριον. ὁ δὲ παραγράφεται μη είσαγώγιμον είναι την δίκην, νόμον παρεχόμενος τον διδόντα τοις έμπόροις τας δίκας 20 είναι περί των Άθήνα(ε καί των Άθήνηθεν συμβολαίων. Ζηνοθέμιδι δέ φησι μηδέν συμβόλαιον είναι προς αυτόν . και ο μεν άγων έστι παραγραφικός, ό δέ λόγος, ώς της εύθυδικίας τοῦ πράγματος είσηγμένης, ούτως είρηται περί του μη Ζηνοθέμιδος είναι 25 τον σίτον, άλλα τοῦ Πρώτου, ῷ ό Δήμων ἐδάνεισε τὸ ἀργύριον. οὐ γὰρ βούλεται δοκεῖν ρήματι τοῦ νόμου μόνον ίσχυρίζεσθαι κατά τὸ πρᾶγμα άδικῶν, 882 άλλα δείκνυσιν ως θαρρεί μεν και τη εύθεία, έκ περιωνσίας δε αὐτῷ καὶ παραγραφήν ο νόμος δίδωσι.

^{30 &}quot;Ανδρες² δικασταί, βούλομαι παραγεγραμμένος μη είσαγώγιμον είναι την δίκην περί των νόμων

δανείσασθαι, Reiske.
 Beiske omits ö

πρώτον είπειν, καθ' ούς παρεγραψάμην. οι νόμοι κελεύουσιν, ω ανδρες δικασταί, τας δίκας είναι τοῖς ναυκλήροις και τοις έμπόροις των Αθήναζε και των Άθήνηθεν συμβολαίων, και περί ὧν αν ὧσι συγγρα-5 Φαί · έὰν δέ τις παρά ταῦτα δικάζηται, μη είσαγώγιμον είναι την δίκην. τούτω τοίνυν Ζηνοθέμιδι προς μεν έμε ότι ούδεν ην συμβόλαιον ούδε συγγραφή, και αυτός ομολογεί έν τω έγκλήματι δανεισαι δέ φησιν Ήγεστράτω^ε ναυκλήρω, τούτου δε 10 απολομένου έν τῷ πελάγει ἡμᾶς τὸ ναῦλον σφετερίσασθαι τουτί το έγκλημά έστιν. έκ δή τοῦ αύτοῦ λόγου τήν τε δίκην ούκ είσαγώγιμον οὖσαν μαθήσεσθε καὶ την όλην έπιβουλην καὶ πονηρίαν τουτουὶ τοῦ ἀνθρώπου ὄψεσθε. δέομαι δ΄ ὑμῶν πάν-15 των, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ ἄλλφ τινὶ πώποτε πράγματι τὸν νοῦν προσέσχετε , καὶ τούτω προσχείν ι άκούσεσθε γαρ ανθρώπου τόλμαν καὶ πονηρίαν ού την τυχούσαν, άνπερ' έγω τα πεπραγμένα αυτώ 885 πρός ύμας πολλάκις είπειν δυνηθώ. οἴομαι δέ.

20 Ζηνόθεμις γὰρ οὐτοσὶ ὢν ὑπηρέτης Ἡγεστράτου τοῦ ναυκλήρου, ὅν καὶ αὐτὸς ἔγραψεν ἐν τῷ ἐγκλήματι ὡς ἐν τῷ πελάγει ἀπώλετο, πῶς δ, οὐ προσέγραψεν, ἀλλ' ἐγὼ Φράσω, ἀδίκημα τοιουτονὶ μετ' ἐκείνου συνεσκευάσατο. χρήματα ἐν ταῖς Συ-25 ρακούσαις ἐδανείζετο οὐτος κάκεῖνος ἱ. ὡμολόγει δ' ἐκεῖνος μὲν πρὸς τοὺς τούτῳ δανείζοντας, εἴ τις ἔροιτο, ἐνεῖναι σῖτον ἐν τῆ νηὶ τούτῳ πολὺν, οὐτοσὶ δὲ πρὸς τοὺς ἐκείνῳ τὸν γόμον οἰκεῖον ἔχειν αὐτὸν τῆς νεώς · ὢν δὲ ὁ μὲν ναύκληρος, ὁ δὲ ἐπιβάτης, 30 ἐπιστεύοντο εἰκότως ἃ περὶ ἀλλήλων ἔλεγον. λαμ-

d âν, Reiske, Bekker.
 e Ἡγεστράτφ τῷ ναυκλήρφ, Reiske.
 f καὶ τουτὶ, Reiske.
 δὸ, Reiske, Bekker.

h προσείχετε, Reiske, Bekker.

k οὐτοσὶ, Reiske.

k οὐτοσὶ, Reiske.

k οὐτοσὶ, Reiske.

βάνοντες δε τὰ χρήματα οίκαδε ἀπέστελλον είς την Μασσαλίαν, και ούδεν είς την ναθν είσεφερον. ούσων δε των συγγραφων, ώσπερ είωθασιν άπασαι, σωθείσης της νεώς αποδούναι τα χρήμαθ', ίν' αποστερή-5 σαιεν τους δανείσαντας, την ναῦν καταδῦσαι έβουλεύσαντο, ὁ μὲν οὖν Ἡγέστρατος, ὡς ἀπὸ τῆς γῆς απηραν δυοιν[™] ή τριων ημερών πλούν, καταβάς της νυκτός είς κοίλην ναῦν διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ έδα-Φος' ούτοσὶ δ', ώς ούδεν είδως, άνω μετά των άλλων 10 έπιβατων διέτριβεν. Ψόφου δε γενομένου, αίσθάνονται οι έν τω πλοίω ότι κακόν τι έν νηι κοίλη γίγνεται, καὶ βοηθοῦσι κάτω. ώς δ' ηλίσκετο ό Ήγεστρατος καὶ δίκην δώσειν ὑπέλαβεο, Φεύγει καὶ εκδιωκόμενος ρίπτει εαυτον είς την θάλατταν, δια-15 μαρτών δε τοῦ λέμβου δια το νύκτα είναι απεπνίγη. έκεινος μέν οὖν οὕτως, ὥσπερ άξιος ἦν, κακὸς κακῶς απώλετο, α τους άλλους έπεβούλευσε ποιήσαι, ταῦ- 884 τα παθών αὐτός. οὐτοσὶ δ' ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ καὶ συνεργός το μέν πρώτον εύθύς έν τώ πλοίω παρά1 20 ταδικήματα, ως ουδέν είδως, άλλ' έκπεπληγμένος καί αύτος, έπειθε τον πρωρέα και τούς ναύτας είς τον λέμβον εκβαίνειν και έκλιπειν την ναθν την ταχίστην, ως άνελπίστου της σωτηρίας ούσης και καταδυσομένης της νεώς αυτίκα μάλα, ζν όπερ διενοήθη-25 σαν, τοῦτ' ἐπιτελεσθείη καὶ ή ναῦς ἀπόλοιτο καὶ τὰ συμβόλαια άποστερήσαιεν. άποτυχών δε τούτου, καὶ τοῦ ² παρ' ημῶν συμπλέοντος ^q ἐναντιωθέντος καὶ τοις ναύταις μισθούς, εί διασώσαιεν την ναθν, μεγάλους έπαγγειλαμένου, σωθείσης είς Κεφαλληνίαν" 30 της νεως δια τους θεούς μάλιστά γε, είτα και δια

m δυείν, Reiske.

n κοίλη νηὶ, Reiske, Bekker.

ο ὑπελάμβανε, Reiske.

P ἐμβαίνειν και ἐκλείπειν, Reiske.

⁹ ἐμπλέοντος, Reiske.

r Κεφαληνίαν, Reiske, Bekker; so also wherever the name occurs.

την των ναυτων άρετην, πάλιν μετά των Μασσαλιωτων των του Ἡγεστράτου πολιτων μη καταπλειν Αθήναζε το πλοιον ἔπραττε, λέγων ως αὐτός τε και τὰ χρήματ' ἐκειθέν ἐστι, και ὁ ναὐκληρος εἴη 5 και οι δεδανεικότες Μασσαλιωται. ἀποτυχων δε και τούτου, και των ἀρχόντων των ἐν τῆ Κεφαλληνία γνόντων Ἀθήναζε την ναῦν καταπλειν, ὅθενπερ ἀνήχθη, ὁυ οὐδ ἀν εις ἐλθειν ὥετο δεῦρο τολμησαι τοιαῦτά γε ἐσκευωρημένον και πεποιηκότα, οὖτος ω 10 ἄνδρες Ἀθηναιοι τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἀναιδεία και τόλμη ὥστ' οὐκ ἐλήλυθε μόνον, ἀλλὰ και τοῦ σίτου τοῦ ἡμετέρου ἀμφισβητήσας ἡμιν δίκην πρὸς 48 εἴληχεν.

Τί οὖν ποτ' έστὶ τὸ αἴτιον, καὶ τῷ ποτ' έπηρ-15 μένος οδτος καὶ ἐλήλυθε καὶ την δίκην είληχεν; έγω ύμιν έρω, ἄνδρες δικασταλ, άχθόμενος μεν νη τον Δία καὶ θεούς, ἀναγκαζόμενος δέ. ἔστιν έργαστήρια μοχ- 88 θηρων ανθρώπων συνεστηκότων έν τῷ Πειραιεί ους ουδ΄ υμεις αγνοήσετε ιδόντες. έκ τούτων ένα, ήνιχ 20 οὖτος ἔπραττεν ὅπως ἡ ναῦς μὴ καταπλευσεῖται δεύρο, πρεσβευτήν έκ βουλής τινά λαμβάνομεν γνώριμον ουτωσί, ὅ τια δ' ην ούκ είδότες, ἀτύχημα ούδεν έλαττον, εί οδόν τ' είπειν, άτυχήσαντες ή το έξ άρχης πονηροίς ανθρώποις συμμίξαι. οδτος ο πεμφθείς 25 υφ' ήμων, Άριστοφων όνομα αυτώ, δε και τα του Μικκαλίωνος πράγματα εσκευώρηται, ταῦτα γάρ νῦν ἀκούομεν, ἠργολάβηκεν² αὐτὸς καὶ κατεπήγγελται τουτωί, και όλως έστιν ο πάντα πράττων ούτος 3. όδι δε άσμενος δέδεκται ταῦτα. ως γάρ διή-30 μαρτε τοῦ διαφθαρήναι το πλοίον, οὐκ ἔχων αποδοῦναι τὰ χρήματα τοῖς δανείσασι, πῶς γὰρ ά γε έξ

[•] προσείληχεν, Reiske, Bekker.

[&]quot; ὅτι δ' ἦν τοιοῦτος οὐκ, Reiske.

ι άγνοήσαιτε, Reiske.

w ἐαυτὸν, Reiske.

άρχης μη ἐνέθετο; ἀντιποιεῖται τῶν ἡμετέρων, καί φησι τῷ Ἡγεστράτῳ ἐπὶ τούτῳ τῷ σίτῳ δεδανεικέναι δυ ό παρ ἡμῶν ἐπιπλέων ἐπρίατο. οἱ δὲ δανεισταὶ τὸ ἐξ ἀρχης ἐξηπατημένοι, ὁρῶντες ἐαυστοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἄνθρωπον πονηρὸν χρήστην, ἄλλο δ οὐδὲν, ἐλπίδα ἔχοντες ὑπὸ τούτου παρακρουσθέντων ὑμῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀπολήψεσθαι τὰ ἐαυτῶν, ὃν ἴσασι ψευδόμενον ταῦτα καθ ἡμῶν, τούτῳ συνδικεῖν ἀναγκάζονται τοῦ συμφέρον-10 τος ἔνεκα τοῦ ἐαυτῶν.

Τό μεν οὖν πράγμα ὖπερ οὖ τὴν ψῆφον οἴσετε, ώς εἰπεῖν ἐν κεφαλαίω, τοιοῦτόν ἐστι. βούλομαι δὲ τοὺς μάρτυρας ὧν λέγω πρῶτον ὑμῖν παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα δὴ καὶ τάλλα διδάσκειν. καί 15 μοι λέγε τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

886

Επειδη τοίνυν αφίκετο δεῦρο το πλοῖον, γνόντων των Κεφαλλήνων άντιπράττουτος τούτου, όθεν εξέπλευσε το πλοῖον, ενταῦθα καὶ καταπλεῖν αὐτὸ, 20 την μεν ναῦν οἱ ἐπὶ τῆ νηὶ δεδανεικότες ενθένδε εὐθέως εἶχον, τὸν δὲ σῖτον ὁ ἡγορακως εἶχεν ἡν δ΄ οὖτος ὁ ἡμῖν τὰ χρήματ ὀφείλων. μετὰ ταῦτα ἡκεν οὖτος ἔχων τὸν παρ ἡμῶν πεμφθέντα πρεσβευτήν, τὸν Αριστοφωντα, καὶ ἡμφισβήτει τοῦ 25 σίτου, φάσκων Ἡγεστράτω δεδανεικέναι. "τί λέγεις, ἄνθρωπε;" εὐθέως ὁ Πρῶτος τοῦτο γὰρ ἡν τοῦνομα τῷ τὸν σῖτον είσαγαγόντι, τῷ τὰ χρήμαθ ἡμῖν ὀφείλοντι, "σὰ χρήματα δέδωκας Ἡγεστράτω, μεθ' οῦ τοὺς ἄλλους ἐξηπάτηκας, ὅπως δανείσηταις,

[×] είνεκα, Reiske, Bekker.

z outos haer, Reiske.

y τάλλα, Bekker.

καί τοι πολλάκις λέγοντα ότι τοις προϊεμένοις δ απολείται τὰ χρήματα; σὺ οὖν ταῦτ' ἀκούων αὐτὸς $\hat{a}\nu \pi \rho o \dot{\eta} \kappa \omega^7$; $\hat{e} \phi \eta^8 \kappa a \dot{a} \dot{a} \nu a i \delta \dot{\eta} s \dot{\eta} \nu$. " $o \dot{u} \kappa o \hat{u} \nu \epsilon i^c \tau a$ μάλιστα άληθη λέγεις," των παρόντων τις υπέλαβεν, "ό σὸς κοινωνὸς καὶ πολίτης, ό Ηγέστρατος. 5 ως έοικεν, έξηπάτηκέ σε, καὶ ὑπὲρ τούτων αὐτὸς αυτώ θανάτου τιμήσας απόλωλεν." "καὶ ὅτι γ΄," έφη τις των παρόντων, "άπάντων έστι συνεργός ούτος εκείνω, σημείον ύμιν έρω προ γάρ του δια-10 κόπτειν έπιχειρησαι την ναθν, τίθενται πρός τινα των συμπλεόντων ούτος και ό Ηγέστρατος βιβλίον 9 συγγραφήν. καίτοι εί 10 μεν είς πίστιν έδωκας e, τί προ τοῦ κακουργήματος αν τὰ βέβαια έποιοῦ; εί δ' άπιστων ετύγχανες, τί ουχ ώσπερ οι άλλοι, 15 τὰ δίκαια ἐλάμβανες ἐν τῆ γῆ;" τί ἀν τὰ πολλὰ λέγοι τις; ην γάρ ουδ ότιοῦν πλέον ημίν ταῦτα λέγουσιν, άλλ' είχετο τοῦ σίτου. Εξηγεν αὐτὸν 887 ο Πρώτος και ο κοινωνός του Πρώτου, Φέρτατος: ούτοσι δ΄ οὐκ έξήγετο, οὐδ αν έφη διαρρήδην ὑπ' 20 ούδενος έξαχθηναι^ς, εί μη αυτον έγω έξάξω. μετά ταθτα προϋκαλείτο ο Πρώτος αυτόν και ήμεις έπι την άρχην την των Συρακοσίων, καν μέν έωνημένος τον σιτον έκεινος φαίνηται και τα τέλη κείμενα εκείνου h και τας τιμάς ο διαλύων εκείνος, τοῦτον 25 πονηρον όντα ήξιουμεν (ημιουσθαι, εί δε μή, καὶ τά 5 διάφορα ἀπολαβεῖν καὶ τάλαντον προσλαβεῖν, καὶ τοῦ σίτου ἀφιστάμεθα. ταῦτ' ἐκείνου προκαλουμένου καὶ λέγοντος καὶ ημῶν οὐδὲν ἦν πλέον, ἀλλ' ην αίρεσις η τουτον έξάγειν ήμας η απολωλεκέναι6 30 σωθέντα καὶ παρόντα τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν. ὁ γὰρ αὖ Πρώτος διεμαρτύρετο εξάγειν βεβαιουν αναπλείν

^{*} καίτοι πολλάκις λέγοντας, Reiske. b προεμένοις, Reiske.

e el καl, Reiske. d Reiske omits δ e δέδωκας, Reiske.

^{&#}x27; dντείχετο, Reiske. ε έξαχθηναι αν, Reiske. h έκείνω, Reiske.

έθέλειν εἰς τὴν Σικελίαν. εἰ⁸ δὲ ταῦτ' ἐθέλοντος αὐτοῦ προησόμεθ' ἡμεῖς τούτφ τὸν σῖτον, οὐδὲν αὐτῷ μέλειν. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ οὕτ' αν έξαχθῆναι ἔφη, εἰ μὴ ὑπ' ἐμοῦ, οὕθ' ἃ προὐκα-5 λεῖτο περὶ τοῦ ἀναπλεῖν ἐδέχετο, ἔν τε τῷ πλοίψ τὴν συγγραφὴν ἔθετο, λέγε τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

'Επειδή τοίνυν ουτ' έξάγεσθαι ήθελεν υπό τοῦ Πρώτου ουτ' είς την Σικελίαν αναπλείν επί τα 10 δίκαια, προειδώς θ' απαντα έφαίνετο α ο Ἡγέστρατος εκακούργει, λοιπον ην ημίν τοις ενθένδε μέν πεποιημένοις τὸ συμβόλαιον, παρειληφόσι δὲ τὸν σιτον παρά του δικαίως έκει πριαμένου, έξάγειν τοῦτον. τί γὰρ αν καὶ ἄλλο ἐποιοῦμεν; οὕπω γὰρ 15 τοῦτό γε οὐδεὶς ἡμῶν 10 τῶν κοινωνῶν ὑπέλαβεν, ώς 88ε ύμεις γνώσεσθέ ποτ' είναι τούτου τον σίτον, δν καταλιπείν ούτος έπειθε τους ναύτας, όπως απόλοιτο του πλοίου καταδύντος. δ και μέγιστόν έστι σημείον τοῦ μηδεν προσήκειν αὐτῷ τίς γάρ αν τὸν 20 έαυτοῦ σῖτον ἔπειθε προέσθαι τοὺς σώζειν βουλομένους; η τίς ουκ αν έπλει δεξάμενος την πρόκλησιν είς την Σικελίαν, οδ ταθτα ην ελέγξαι καθαρώς; καὶ μήν οὐδε τοῦτ ήμελλον τμών καταγνώσεσθαι, ώς είσαγώγιμον ψηφιείσθε τούτω την 25 δίκην περὶ τούτων τῶν χρημάτων, ἃ κατὰ πολλούς τρόπους οὖτος ἔπραττεν ὅπως μὴ εἰσαγώγιμα δεῦρ' ἔσται, πρώτον μέν ὅτε αὐτὰ καταλιπεῖν τοὺς ναύτας έπειθεν, είθ' ότ' έν Κεφαλληνία μη δεύρο πλείν την ναθν έπραττεν. πως γαρ ούκ αίσχρον καί 30 δεινον αν γένοιτο, εί Κεφαλληνες μέν, όπως τοις Άθηναίοις σωθή τα χρήματα, δεῦρο πλεῖν τὴν ναῦν

h ἐμέλλομεν, Reiske.

ι τούτφ ψηφιείσθε, Reiske.

κριναν, ύμεις δ΄ όντες Αθηναίοι τὰ τῶν πολιτῶν τοῖς καταποντίσαι βουληθείσι δοῦναι γνοίητε, καὶ ὰ μὴ καταπλεῖν ὅλως οὖτος δεῦρο ἔπραττε, ταῦτ΄ εἰσαγώγιμα τούτῳ ψηφίσαισθε; μὴ δήπου, ὧ Ζεῦ 5 καὶ θεοί. λέγε δή μοι, τί παραγέγραμμαι.

ПАРАГРАФН.

Λέγε δή μοι τον νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

"Οτι2 μεν τοίνυν έκ τῶν νόμων παρεγραψάμην 10 μη είσαγώγιμον είναι την δίκην ίκανῶς οίομαι δεδείχθαι τέχνην δ' άκούσεσθε τοῦ σοφοῦ τοῦ ταῦτα πάντα συντεταχότος, τοῦ Αριστοφῶντος. ὡς γὰρ έκ τῶν πραγμάτων ἀπλῶς οὐδὲν ἐώρων δίκαιον αὐτοῖς ένον, έπικηρυκεύονται³ τῷ Πρώτφ καὶ πείθουσι τον 15 ἄνθρωπου ἐνδοῦναι τὰ πράγμαθ' αὐτοῖς πράττοντες 889 μέν, ώς ἔοικε, καὶ έξ άρχης τοῦτο, ώς ημίν νυνὶ φανερον γέγονεν, ου δυνάμενοι δε πεισαι. ο γάρ άνθρωπος ο Πρώτος, έως μεν ψετο τον σιτον κέρδος έλθόντα ποιήσειν, άντείχετο τούτου καὶ μᾶλλον 20 ήρειτο αὐτός τε κερδαναί και ήμιν τα δίκαια άποδουναι ή κατακοινωνήσας τούτοις της μέν ώφελείας τούτους ποιήσαι μερίτας, ήμας δ' άδικήσαι ώς δέ δεύρο ήκοντος αὐτού καὶ περὶ ταῦτα πραγματευομένου έπανηκεν ο σίτος, άλλην ευθέως έλαβε γνώκαὶ άμα, είρήσεται γαρ ω άνδρες 'Αθηναίοι 25 μην. πασα προς ύμας ή αλήθεια, και ήμεις οι δεδανεικότες προσεκρούομεν αύτω και πικρως είχομεν, της τε ζημίας εφ' ήμας ιούσης της επί τον σίτον, καί³ συκοφάντην άντι χρημάτων αιτιώμενοι τουτον ήμιν 30 κεκομικέναι. έκ τούτων, ούδε φύσει χρηστος ῶν ἄνθρωπος δηλονότι, έπὶ τούτους ἀποκλίνει, καὶ συγ-

γωρεί την δίκην έρημον όφλειν, ην ούτος αυτώ λαγχάνει τότε, ότε ούπω ταύτα έφρόνουν. εί μεν γαρ αφηκε τον Πρώτον, έξελήλεγκτ' αν εύθέως ήμας συκοφαντών όφλειν δέ παρών έκεινος ου συνεχώρει, 5 "ιν' έαν μεν αύτω ποιωσιν α ωμολογήκασιν εί δέ μή, την έρημον άντιλάχη, άλλα τί ταῦτα; εί μέν γαρ α γέγραφεν ούτος είς το έγκλημα εποίει, ουκ όφλειν αν δίκην δικαίως, άλλ' άποθανειν ο Πρώτος έμοιγε δοκεί. εί γάρ έν κακοίς καί χειμώνι τοσού-10 τον οίνον έπινεν ώσθ' όμοιον είναι μανία, τί ούκ άξιός έστι παθείν; η εί γράμματ έκλεπτεν η ύπανέωγεν; άλλα ταῦτα μέν αὐτοὶ πρὸς έαυτοὺς ὑμεῖς όπως ποτέ έχει διακρινείσθε τη δ' έμη δίκη μη-89 δεν εκείνης πρόσαγε. εί τι σε ηδίκηκεν ο Πρώτος ή 15 λέγων ή ποιῶν, ἔχεις¹, ὡς ἔοικε, δίκην οὐδεὶς ἡμῶν έκωλυσεν, ούδε νῦν παραιτεῖται. εί δε σεσυκοφάντηκας, ου περιεργαζόμεθα νη Δία. άλλ' έκποδών έστιν ανθρωπος 1. διά γε υμας, τνα τάς τε μαρτυρίας τὰς ἡμετέρας λίπη, καὶ νῦν ὑμεῖς ὅ τι αν βού-20 λησθε λέγητε κατ' αὐτοῦ. εί μὴ γὰρ δί ὑμῶν ἔρημος εγίγνετο ή δίκη, αμα αν αντον προσεκαλοῦ καὶ κατηγγύας πρός τον πολέμαρχον, καὶ εί μεν κατέστησε σοι τους εγγυητάς, μένειν ήναγκάζετ αν η σύ παρ ων λήψει δίκην ετοίμους είχες, εί 25 δε μή κατέστησεν, είς το οίκημα αν ήει. νυν δε κοινωσάμενοι τὸ πραγμα, ὁ μὲν διὰ σοῦ τὴν γεγονυλαν έκδειαν ουκ αποδώσειν ημίν οίεται, σύ δ έκείνου κατηγορών των ήμετέρων κύριος γενήσεσθαι. τεκμήριον δέ έγω μεν γάρ αυτον κλητεύσω, συ δ 30 ούτε κατηγγύησας ούτε νῦν κλητεύεις m.

Έτι ⁸ τοίνυν έτέρα τίς έστιν έλπὶς αὐτοῖς τοῦ παρακρούσεσθαι καὶ φενακιεῖν ὑμᾶς. αἰτιάσονται Δη-

k έχη, Reiske, Ι ἄνθρωπος, Reiske. Εκλητεύσεις, Reiske.

μοσθένην, καὶ ἐκείνω ἐμὰ πιστεύοντα φήσουσιν ἐξάγειν τουτονὶ, ὑπολαμβάνοντες τῷ ρήτορα καὶ γνώριμον εἶναι ἐκεῖνον πιθανὴν ἔχειν τὴν αἰτίαν. ἐμοὶ δ' ἐστὶ μὰν ἀ ἄνδρες ᾿Αθηναῖοι, Δημοσθένης 5 οἰκεῖος γένει, καὶ πάντας ὑμῖν ὅμνυμι τοὺς θεοὺς ἢ μὴν ἐρεῖν τάληθῆ, προσελθόντος δ' αὐτῷ μου καὶ παρεῖναι καὶ βοηθεῖν ἀξιοῦντος, εἴ τι ἔχοι, Δήμων, ἔφη, ἐγωὶ ποιήσω μὲν ὡς ἄν σὰ κελεύῃς καὶ το γὰρ ἀν δεινὸν εἴη δεῖ μέντοι καὶ τὸ σαυτοῦ καὶ τούμὸν 10 λογίσασθαι. ἐμοὶ συμβέβηκεν, ἀφ' οὖ περὶ τῶν 89 κοινῶν λέγειν ἡρξάμην, μηδὲ πρὸς εν πρᾶγμα ἴδιον προσεληλυθέναι ἀλλαὶ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ τοιαῦτα ἐξέστηκα.....

ΠΡΟΣ ΑΠΑΤΟΥΡΙΟΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.

15 ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ό παραγραφόμενος την δίκην ίδία μέν τινα συμβόλαια προς 'Απατούριον έχων ἄφεσιν ἐπ' ἐκείνοις καὶ ἀπαλλαγὴν ἐποιήσατο, νῦν δὲ ὑπὲρ Παρμένοντος ἐγκαλεῖται καὶ ἀπαιτεῖται χρήματα. ὁ γὰρ 20 Παρμένων πολίτης μὲν ἦν τοῦ ἐμπόρου τοῦ 'Απατουρίου Βυζάντιος, φυγὴν δὲ ἐκ τῆς πατρίδος κατεδεδίκαστο. φίλω δὲ κατ' ἀρχὰς τῷ 'Απατουρίω χρώμενος, ὕστερον προσκρούσας² εἰς δίκας ῆλθε, καὶ ἐδίωκε τὸν 'Απατούριον πληγῶν τε καὶ βλάβης³, κάκεῖνος αὖθις 25 τῷ Παρμένοντι δίκην ἀντέλαχεν. ὁ μὲν οὖν 'Απατούριος ἐνὶ διαιτητῆ τὸ πρᾶγμα ἐπιτραπῆναί φησιν 'Αριστοκλεῖ, κάκεῖνον καταγνῶναι τοῦ Παρμένοντος διόπερ ἐπὶ τοῦτον ἤκει τὸν νῦν παραγραφόμενον

την δίκην, έγγυητην τοῦ Παρμένοντος γεγενησθαι φάσκων. ο δε ούδεν τούτων ομολογεί, άλλα πρώτον μέν φησι τρισίν αυτούς έπιτρέψαι διαιτηταίς, ούχ ένὶ τῷ Αριστοκλεῖ, ἔπειτα έγγυητην τοῦ Παρ-5 μένουτος εν ταις συνθήκαις "Αρχιππου γραφηναι, κάκείνας δε άφανισθηναι τάς συνθήκας κακουργία του 'Απατουρίου, πείσαντος τον 'Αριστοκλέα τον έχοντα αυτάς μη κομίζειν είς μέσον, άλλα λέγειν 892 ώς απολώλεκε το γραμματείον καθεύδων ο παίς. Ο έτέρας δε ουκέτι γραφηναι συνθήκας, ουδε έπιτραπηναι τὸ πράγμα διαιτητη, της μέν πρότερον άναιρεθείσης τη των συνθηκών άπωλεία, δευτέρας δε ουκέτι συμβαθείσης αυτοίς τον δε Αριστοκλέα παρά πάντα τὰ δίκαια κατὰ τοῦ Παρμένοντος άπο-5 Φήνασθαι οὐκέτ' όντα διαιτητήν, και ταῦτα άποδημοῦντός τε τοῦ Παρμένοντος κατὰ συμφορ**ὰν** μεγάλην καὶ άπηγορευκότος αὐτῷ μὴ διαιτᾶν. ταῦτά τε οὖν ο τὴν δίκην Φεύγων προτείνεται τὰ δίκαια, καὶ παραγράφεται του άγωνα, λέγων έπὶ μὲν τοῖς 10 γενομένοις αυτώ προς Απατούριον συμβολαίοις άφεσιν υπάρξαι, ύστερον δε ουδεν έτι γεγενησθαι συμβόλαιον, περί δε των τοιούτων τους νόμους μη διδόναι δικάζεσθαι.

Τοις² μεν εμπόροις, ω ἄνδρες Άθηναιοι, και τοις 15 ναυκλήροις κελεύει ο νόμος είναι τας δίκας προς τους θεσμοθέτας, εάν τι άδικωνται εν τῷ ἐμπορίω ἢ ἐνθένδε ποι πλέοντες ἢ ἐτέρωθεν δεῦρο, και τοις άδικουσι δεσμον ἔταξε τοὐπιτίμιον, ἕως ᾶν ἐκτίσωσιν ὅ τι ᾶν αὐτῶν καταγνωσθῆ, ἴνα μηδεὶς άδικῆ τοις ὁ τι ᾶν αὐτῶν είκῆ. τοις δὲ περὶ τῶν μὴ γενομένων συμβολαίων εἰς κρίσιν καθισταμένοις ἐπὶ τὴν παραγραφὴν καταφεύγειν ἔδωκεν ὁ νόμος, ἵνα 893

μηδείς συκοφαντήται, άλλ' αὐτοῖς τοῖς τη άληθεία άδικουμένοις των έμπόρων καὶ των ναυκλήρων αι δίκαι ώσιν. και πολλοι ήδη των Φευγόντων έν ταις έμπορικαις παραγραψάμενοι κατά τον νόμον 5 τοῦτον καί είσελθόντες είς ύμας έξήλεγξαν τους δικαζομένους άδίκως έγκαλοῦντας καὶ έπὶ τη προ-Φάσει τοῦ έμπορεύεσθαι συκοφαντοῦντας. ο μέν οῦν μετά τούτου μοι έπιβεβουλευκώς και τον άγωνα τουτονί κατεσκευακώς προϊόντος τοῦ λόγου καταφα-10 νης υμίν έσται έγκαλοῦντος δέ μοι Απατουρίου τὰ Ψευδή και παρά τους νύμους δικαζομένου, και όσα μεν έμοι και τούτω εγένετο συμβόλαια, πάντων απαλλαγής και άφέσεως γενομένης, άλλου δε συμβολαίου ούκ όντος έμοι πρός τοῦτον, ούτε ναυτικοῦ 15 ουτ' έγγαίου, παρεγραψάμην την δίκην μη είσανώνιμον είναι κατά τους νόμους τουτουσί.

NOMOI.

'Ως³ τοίνυν παρὰ τοὺς νόμους τοὐτους εἴληχέ μοι τὴν δίκην Άπατούριος καὶ τὰ ψευδῆ ἐγκέκληκεν, ἐκ 20 πολλῶν ὑμῖν τοῦτ' ἐπιδείξω. ἐγω γὰρ, ὡ ἄνδρες δικασταὶ, πολὺν ήδη χρόνον ἐπὶ⁴ τῆς ἐργασίας ὧν τῆς κατὰ θάλατταν μέχρι μέν τινος αὐτὸς ἐκινδύνευον, οὕπω δ' ἔτη ἐστὶν ἐπτὰ ἀφ' οὖ τὸ μὲν πλεῖν καταλέλυκα, μέτρια δ' ἔχων τούτοις⁵ πειρῶμαι ναυ-25 τικοῖς ἐργάζεσθαι. διὰ δὲ τὸ ἀφῖχθαι πολλαχόσε καὶ διὰβ τὸ εἶναί μοι τὰς διατριβὰς περὶ τὸ ἐμπόριον γνωρίμως ἔχω τοῖς πλείστοις τῶν πλεόντων τὴν θάλατταν. τούτοις¹ δὲ τοῖς ἐκ Βυζαντίου καὶ πάνυ οἰκείως χρῶμαι διὰ τὸ ἐνδιατρῖψαι αὐτόθι. 30 ἔχοντος δέ μου οὕτως ὡς λέγω, κατέπλευσαν δεῦρο 89. τρίτον¹ ἔτος οὖτός τε καὶ πολίτης αὐτοῦ Παρμένων,

μή συκοφαντῶνται, Reiske.

b τούτων, Reiske.

c wie eyw heyw, Reinke

Βυζάντιος μεν το γένος, φυγάς δ' έκειθεν. προσιόντες δέ α μοι έν τῷ ἐμπορίω οὖτος καὶ ὁ Παρμένων έμνήσθησαν περί άργυρίου. έτυχε δε ούτοσι όφείλων επί τη νηί τη αυτου τετταράκοντα μνας, και οί 5 χρησται κατήπειγον αυτόν απαιτούντες και ένεβάτευον είς την ναθν, είληφότες τη ύπερημερία άπορουμένω δ' αύτω μνας μέν δέκα ο Παρμένων ώμολόγησε δώσειν, τριάκοντα δε μνας εδείτο μου ούτοσὶ συνευπορησαί3, αιτιώμενος τους χρήστας 10 έπιθυμούντας της νεώς διαβεβληκέναι αυτόν έν τώ έμπορίω, ίνα κατάσχωσι την ναθν είς άπορίαν καταστήσαντες τοῦ ἀποδοῦναι τὰ χρήματα. ἐμοὶ μὲν οὖν οὐκ ἔτυχε παρὸν ἀργύριον, χρώμενος δ΄ Ἡρακλείδη τῷ τραπεζίτη έπεισα αυτον δανείσαι τὰ 15 χρήματα λαβόντα έμε εγγυητήν. ήδη δε των τριάκοντα μνών πεπορισμένων έτυχε προσκεκρουκώς τι τούτω ο Παρμένων ωμολογηκώς δ' εύπορήσειν αύτω δέκα μνας, και τούτων δεδωκώς τας τρείς. δια το προειμένον αργύριον ήναγκάζετο καὶ το 20 λοιπον διδόναι. αυτός μεν ουν δια τουτ ουκ ήβούλετο ποιήσασθαι τὸ συμβόλαιον, έμὲ δ' έκέλευε πράξαι όπως αὐτῷ ώς ἀσφαλέστατα έξει. λαβών δ' έγω τὰς έπτὰ μνᾶς παρά τοῦ Ηαρμένοντος, καὶ6 τας τρείς, ας προειλήφει ούτος παρ' έκείνου, άν-25 θομολογησάμενος πρός τοῦτον, ώνην ποιοῦμαι τῆς 🕈 νεως και των παίδων, έως άποδοίη τάς τε δέκα μνας, ας δι έμου έλαβε, και τας τριάκοντα, ων κατέστησεν έμε έγγυητην τῷ τραπεζίτη. καὶ ώς άληθη λέγω, 89! ακούσατε των μαρτυριών.

MAPTYPIAI.

30 Τον μεν τρόπον τοῦτον ἀπήλλαξε τοὺς χρήστας Απατούριος οὐτοσί. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ⁴ δ' έμοl, Reiske, Bekker. • με, Reiske.

μετά ταῦτα της τραπέζης ανασκευασθείσης² καὶ τοῦ ΄Ηρακλείδου κατ' άρχὰς κεκρυμμένου, έπιβουλεύει ούτοσὶ τούς τε παιδας ἐκπέμψαι Αθήνηθεν καὶ τὴν ναῦν έξορμίσαι έκ τοῦ λιμένος. ὅθεν έμοὶ πρὸς 5 τοῦτον ή πρώτη διαφορά έγένετο. αἰσθόμενος γάρ ο Παρμένων έξαγομένων των παίδων επιλαμβάνεται καί την ναθν κατεκώλυσεν αθτον έξορμίζειν, καί μεταπεμψάμενος έμε λέγει το πράγμα. ήκουσα, τοῦτον μεν ἀνοσιώτατον ήγησάμην είναι 10 τῶ ἐπιχειρήματι, ἐσκοπούμην δὲ ὅπως αὐτός τε άπολυθήσομαι της έγγύης της έπὶ την τράπεζαν, καὶ ὁ ξένος μη ἀπολεῖ α δι έμοῦ τούτω έδάνεισεν. καταστήσας δε φύλακας της νεώς διηγησάμην τοις έγγυηταις της τραπέζης την πράξιν, και παρέδωκα $15 \tau \dot{o}^5$ ένέχυρον, είπων αὐτοῖς ὅτι 6 δέκα μναῖ ἐνείησαν τῷ ξένῳ ἐν τῆ νηί. ταῦτα δὲ πράξας κατηγγύησα? τους παίδας, ίν' εί τις ένδεια γίγνοιτο, τὰ έλλείποντα έκ των παίδων είη. καὶ έγω μεν έπειδη έλαβον τοῦτον άδικοῦντα, διωρθωσάμην ὑπὲρ ἐμαυ-20 τοῦ καὶ τοῦ ξένου · ὁ δ' ἄσπερ ἀδικούμενος, ἀλλ' οὐκ άδικων εμέμφετό μοι, και ήρώτα εί ουχ ίκανόν μοι είη αὐτῶ 8 ἀπολυθηναι της έγγύης της πρὸς τήν τράπεζαν, άλλα και υπέρ του άργυρίου του Παρμένοντος την ναθν κατεγγυώ και τους παίδας, και 25 ύπερ ανθρώπου φυγάδος απεχθανοίμην αύτω. έγω 896 δε τον πιστεύσαντα έμαυτῷ τοσούτῳ έφην ήττον αν περιιδείν, όσω φυγάς ων και άτυχων ήδικείτο πάντα δε ποιήσας και είς πασαν ύπο τούτου. άπεχθειαν τούτω ελθών μόλις είσεπραξα τὸ άρ-30 γύριον, πραθείσης της νεώς τετταράκοντα μνών, όσουπερ η θέσις ην. αποδοθεισων δε των τριάκοντα μνών έπι την τράπεζαν και τών δέκα μνών τώ

Παρμένοντι, έναντίον πολλών μαρτύρων τάς τε συγγραφάς άνειλόμεθα, καθ' ας έδανείσθη τα χρήματα, και των συναλλαγμάτων άφειμεν και άπηλλάξαμεν άλλήλους, ώστε μήτε τούτω προς έμε μήτ δέμοι πρός τοῦτον πραγμ΄ είναι μηδέν. και ως άληθη λέγω, άκούσατε των μαρτυριών.

MAPTYPIAI.

Μετά² ταῦτα τοίνυν ἐμοὶ μὲν οὕτε μεῖζον οὕτ΄ ἔλαττον πρὸς αὐτὸν συμβόλαιον γέγονεν ὁ δὲ ΠαρΟ μένων ἐδικάζετο τούτῳ τῶν τε πληγῶν ὧν ἔλαβεν ὑπὸ τούτου, ὅτε τῶν παίδων ἐξαγομένων ἐπελάβετο, καὶ ὅτι τοῦ εἰς Σικελίαν πλοῦ διὰ τοῦτον κατεκωλύθη. ἐνεστηκυίας δὲ τῆς δίκης δίδωσιν³ ὁ Παρμένων ὅρκον τοὑτῳ περί τινων ἐγκλημάτων καὶ οὖτος ἐδέ5 ξατο, ἐπιδιαθέμενος ἀργύριον, ἐὰν μὴ ὁμόση τὸν ὅρκον. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δεξάμενος τοίνυν τον ὅρκον, είδως ὅτι πολλοὶ 20 αὐτῷ συνείσονται ἐπιορκήσαντι, ἐπὶ μὲν τὸ ὁμόσαι οὐκ ἀπήντα, ὡς δὲ δίκη λύσων τὸν ὅρκον προσκαλεῖται τὸν Παρμένοντα. ἐνεστηκυιῶν δ αὐτοῖς τῶν δικῶν πεισθέντες ὑπὸ τῶν παρόντων εἰς ἐπιτροπὴν 89 ἔρχονται, καὶ γράψαντες συνθήκας ἐπιτρέπουσιν ἐνὶ ²5 μὲν διαιτητῆ κοινῷ Φωκρίτῳ πολίτη αὐτῶν , ἔνα δ ἐκάτερος παρεκαθίσατο, οὖτος μὲν Ἀριστοκλέα Οίῆθεν, ὁ δὲ Παρμένων ἐμέ. καὶ συνέθεντο ἐν ταῖς συνθήκαις, εἰ μὲν τρεῖς ὅντες ὁμογνώμονες γενοίμεθα, ταῦτα κύρια εἶναι αὐτοῖς , εἰ δὲ μὴ, οῖς οἱ δύο γνοίη-

s αὐτῷ, Reiske.
i αὐτοῖς, Reiske, Bekker.

h αὐτῶν, Reiske,

σαν, τούτοις ἐπάναγκες εἶναι ἐμμένειν. συνθέμενοι δὲ ταῦτα έγγυητὰς τούτων ἀλλήλοις κατέστησαν, οὖτος μὲν ἐκείνω τὸν ᾿Αριστοκλέα, ὁ δὲ Παρμένων τούτω Ἦρχιππον Μυρρινούσιον. καὶ τὸ μὰν πρῶτον 5 ἐτίθεντο τὰς συνθήκας παρὰ τῷ Φωκρίτω, εἶτα κελεύσαντος τοῦ Φωκρίτου παρ᾽ ἄλλω τινὶ θέσθαι τίθενται παρὰ τῷ ᾿Αριστοκλεῖ. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

MAPTYPIAI.

"Οτι ι μεν ετέθησαν αι συνθήκαι παρά Αριστοκλεί καὶ ή επιτροπή εγένετο Φωκρίτω καὶ Αριστοκλει καὶ έμοι, οι είδότες ταῦτα μεμαρτυρήκασιν ύμιν. δέομαι δε ύμων, ω άνδρες δικασταί, τὰ μετὰ ταῦτα πραχθέντ' άκοῦσαί μου έντεῦθεν γὰρ ἔσται φανερον 15 υμίν ότι συκοφαντούμαι υπό τουτουί Απατουρίου. έπειδή γαρ ήσθετο ομογνώμονας όντας έμε και τον Φώκριτον και έγνω καταδιαιτήσοντας ήμας έαυτοῦ, λύσαι βουλόμενος την έπιτροπην διαφθείραι τας συνθήκας έπεχείρησε μετά τοῦ έχοντος αὐτάς. καί $20 \tilde{\eta} \lambda \theta \epsilon \nu \ \epsilon \pi i \ \tau \delta \delta i a \mu \Phi i \sigma \beta \eta \tau \epsilon i \nu^k \dot{\omega} s \ a \dot{\nu} \tau \hat{\omega}^1 \delta i a \tau \eta \tau \dot{\eta} s \ \epsilon i \eta$ ο Άριστοκλης, του δε Φώκριτον και έμε ουδενός κυρίους εφησεν είναι άλλ' ή τοῦ συνδιαλῦσαι3. άγανακτήσας δή τῷ λόγω ὁ Παρμένων ήξίου τὸν Αριστοκλέα έκφέρειν τὰς συνθήκας, οὐ πόρρω φάσκων 898 25 είναι τὸν έλεγχον, εί τι κακουργοίτο περί τὰ γράμματα γεγραφέναι γαρ αυτά οικέτην έαυτου. όμολογήσας δ' έξοίσειν τας συνθήκας ο Αριστοκλης εμφανείς μεν ούπω και τήμερον ενήνοχεν, είς δε τήν ημέραν την συγκειμένην απαντήσας είς το Ήφαι-30 στείον προύφασίζετο ως ο παίς περιμένων αὐτον απολωλεκώς είη το γραμματείου καθεύδων. ο δε

k ἀμφισβητεῖν, Bekker,

m ἔφη, Reiske.

¹ αὐτῶ, Reiske.
α οὐδέπω, Reiske.

20

ταῦτα κατασκευάζων ην Ερυξίας ὁ ἰατρὸς ὁ ἐκ Πειραιῶς, οἰκείως ἔχων τῷ ᾿Αριστοκλεῖ ˙ ὅσπερ καὶ ἐμοὶ
τοῦ ἀγῶνος αἴτιός ἐστι, διαφόρως ἔχων. καὶ ὡς
ἐσκήψατο² ἀπολωλεκέναι ὁ ᾿Αριστοκλῆς, ἀκούσατε
5 τῶν μαρτυριῶν.

ΜΛΡΤΥΡΙΑΙ.

Έντεῦθεν τοίνυν τὸ μὲν της ἐπιτροπης ἐλέλυτο, ήφανισμένων τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν διαιτητῶν ἀντιλεγομένων ' ἐπιχειροῦντες δὲ γράφειν ἐτέρας συν-10 θήκας περὶ τούτων διηνέχθησαν, οὖτος μὲν ἀξιῶν τὸν ᾿Αριστοκλέα, ὁ δὲ Παρμένων τοὺς τρεῖς, οἶσπερ καὶ ἐξ ἀρχης ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο. οὐ γραφεισῶν δ ἐτέρων συνθηκῶν, τῶν δ ἐξ ἀρχης ἀφανισθεισῶν εἰς τοῦτ ἡλθεν ἀναιδείας ὁ ήφανικῶς τὰς συνθήκας ὥστε τοῦτ ἡλθεν ἀναιδείας ὁ ήφανικῶς τὰς συνθήκας ὥστε δὲς ῶν ἀποφανεῖσθαι δ ἐφη τὴν δίαιταν. παρακαλέσας δ ὁ Παρμένων μάρτυρας ἀπεῖπε τῷ ᾿Αριστοκλεῖ μὴ ἀποφαίνεσθαι παρὰ τὰς συνθήκας καθ αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιατητῶν. καὶ ὧν ἐναντίον ἀπεῖπεν, ἀκούσατε τῆς μαρτυρίας.

MAPTYPIA.

Μετα ταῦτα τοίνυν τῷ Παρμένοντι συνέβη συμφορα δεινη, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οἰκοῦντος γαρ 89 αὐτοῦ ἐν Όφρυνίῳ διὰ την οἴκοθεν φυγην, ὅτε ὁ σεισμὸς ἐγένετο ὁ περὶ Χερρόνησον, συμπεσούσης 25 αὐτῷ της οἰκίας ἀπώλοντο ἡ γυνη καὶ οἱ παῖδες. καὶ ὁ μὲν πυθόμενος την συμφορὰν ῷχετο ἐνθένδε ἀποπλέων ὁ δ' ᾿Αριστοκλης, διαμαρτυραμένου τοῦ ἀνθρώπου ἐναντίον μαρτύρων μη ἀποφαίνεσθαι καθ΄ αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιαιτητῶν, ἀποδημήσαντος τοῦ 30 ἀνθρώπου διὰ την συμφορὰν ἐρήμην κατ' αὐτοῦ ἀπε-

ο συγκατασκευάζων έστιν, Reiske.

P τῷ μὲν, Reiske.

φήνατο την δίαιταν. καὶ έγω μεν καὶ ὁ Φωκριτος έν ταῖς αὐταῖς συνθήκαις γεγραμμένοι, ὅτι ήμφεσβήτησεν οὖτος μη εἶναι ήμᾶς διαιτητάς αὐτῷ^α, ἐφύγομεν τὸ διαιτησαι ὁ δ΄ οὐ μόνον ἀμφισβητη-5 θεὶς, ἀλλὰ καὶ ἀπορρηθεν αὐτῷ, οὐδεν ἦττον την ἀπόφασιν εἀποιήσατο. ὁ οὕθ' ὑμῶν οὕτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ὑπομείναι ἄν ποιησαι οὐδείς.

Α΄ μεν οὖν περὶ τὴν ἀΦάνισιν τῶν συνθηκῶν καὶ περί την γνωσιν της διαίτης Απατουρίφ και τω διαι-10 τητη πέπρακται, εάν ποτε σωθη ο ηδικημένος, δίκην παρ αυτών λήψεται έπειδη δ' είς τοῦτο ελήλυθεν Απατούριος αναιδείας ώστε καμοί δικάζεται, επιφέρων αίτίαν ως ανεδεξάμην εκτίσειν, εί τι καταγνωσθείη του Παρμένοντος, καί φησιν έγγραφηναι είς 15 τὰς συνθήκας έμὲ ἐγγυητὴν, ὥσπερ 6 προσήκει τοιαύτην αίτίαν απολύσασθαι, πρωτον μέν ύμιν μάρτυρας παρασχήσομαι ώς οὐκ ήγγυησάμην έγω τὸν Παρμένοντα, άλλ' Άρχιππος Μυρρινούσιος, ἔπειτα πειράσομαι και έκ τεκμηρίων την απολογίαν ποιή-20 σασθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί. πρῶτον μεν οὖν τὸν χρόνον έμαυτω ήγουμαι μάρτυρα είναι του μή άλη- 90 θες το έγκλημα είναι ή μεν γάρ επιτροπή τούτω προς του Παρμένουτα τρίτου έτος γέγουε και ή γνώσις τοῦ Αριστοκλέους αι δε λήξεις των δικών 25 τοις έμποροις έμμηνοί είσιν από του βοηδρομιώνος μέχρι του μουνυχιώνος, ίνα παραχρήμα τών δικαίων τυχόντες ανάγωνται. εί δη τη αληθεία έγγυητης ην του Παρμένοντος, δια τί πρωτον μεν ουκ εύθυς της γνώσεως γενομένης επράττετο την έγγύην; 30 ου γάρ δη τοῦτό γ' αὐτῷ ἔνι είπεῖν, ώς διὰ την προς έμε φιλίαν ώκνει μοι άπεχθέσθαι. αὐτὸς 3 γάρ είσε-

q αὐτῶ, Reiske, Bekker.

[·] ἄν [τις], Reiske.

r ἀπόφανσιν, Reiske.

t dè, Reiske.

and below.

πέπρακτο υπ' έμου προς έχθραν τὰς χιλίας δραχμὰς τας του Παρμένοντος, και ότ' έξωρμιζε την ναυν έπι-Βουλεύων αποδράναι και αποστερήσαι το έπι την τράπεζαν χρέως ", έκωλύθη υπ' έμοῦ. ώστε εί ην 5 έγγεγυημένος έγω τον Παρμένοντα, ούκ αν τρίτω έτει υστερον, άλλ' εύθυς τότε είσεπραττεν αν με την έγγύην. άλλά νη Δία εύπόρως διέκειτο, ώστ ένεδέχετο αὐτῷ καὶ ὕστερον ἐπ΄ έμὲ ἐλθεῖν, τότε δ άσχόλως δείχε περί άναγωγήν ών. άλλα δι άπο-10 ρίαν έξειστήκει των έαυτοῦ καὶ την ναῦν έπεπράκει. εί δ' ἄρ' έμποδών τι αύτῷ έγεγόνει τοῦ μη εὐθὺς τότε δικάσασθαι, δια τί πέρυσιν επιδημών μη ότι δικάσασθαι, άλλ' οὐδ ἐγκαλέσαι μοι ἐτόλμησεν; καίτοι προσήκεν, εί ὁ μὲν Παρμένων ώφλήκει αὐτῷ 15 την δίκην, έγω δ' έγγυητης ήν, προσελθείν αὐτόν μοι έχοντα μάρτυρας καὶ άπαιτησαι την έγγύην, εί μή προπέρυσιν, έν τῷ έξελθόντι ένιαυτῷ καὶ εί μέν αὐτῷ ἀπεδίδουν, κομίσασθαι, εί δὲ μὴ, δικάζεσθαι. τῶν γὰρ τοιούτων ἐγκλημάτων πρότερον τὰς 901 20 απαιτήσεις ποιούνται απαντες η δικάζονται. έστι τοίνυν όστις μαρτυρήσει παραγενέσθαι, **όπου** ούτος η πέρυσιν η προπέρυσιν έδικάσατό μοι η λόγον οντινούν εποιήσατο προς εμέ περί ων νυνί μοι δικάζεται. ότι δ' επεδήμει πέρυσιν, ότε ai δίκαι ήσαν, 25 λαβέ μοι την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Λαβε δή μοι² καὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὰς έγγγύας ἐπετείους εἶναι· καὶ οὖ διισχυρίζομαι τῷ νόμῳ, ὡς οὖ δεῖ με δίκην δοῦναι, εἰ ἡγγυησάμην^{3×}, ³0 ἀλλὰ μάρτυρά μοί φημι τὸν νόμον εἶναι τοῦ μὴ

[&]quot; χρέος, Reiske. " οὐκ Ισχυρίζομαι, Reiske, Bekker κ ἐιεγγυησάμην, Reiske here and below. ἐνεγυησάμην, Bekker here

έγγυήσασθαι καὶ αὐτὸν τοῦτον: ἐδεδίκαστο γὰρ ἄν μοι τῆς ἐγγύης ἐν τῷ χρόνῳ τῷ ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένῳ.

NOMOS.

5 Γενέσθω τοίνυν καὶ τοῦτο ὑμῖν τεκμήριον τοῦ ψεύδεσθαι Ἀπατούριον εἰ γὰρ ἡγγυησάμην έγω τούτω τὸν Παρμένοντα, οὐκ ἔστιν ὅπως τούτω μὲν ὑπὲρ ἐκείνου ἀπηχθόμην πρόνοιαν ποιούμενος ὅπως μὴ ἀπολεῖ ἃ δι ἐμοῦ τούτω συνέβαλεν, αὐτὸς δ το ἐκείνου περιεῖδον ὰν ὑπ ἐκείνου πρὸς τοῦτον ἐν ἐγγύη καταλειπόμενον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἔσχον τοῦτον ἀποσχήσεσθαί μου, ὃν αὐτὸς ἡναγκάκειν ἐκείνω τὰ δίκαια ποιῆσαι; καὶ τὴν ἐγγύην αὐτὸν εἰσπράξας τὴν εἰς τὴν τράπεζαν πρὸς ἀπέχθειαν, τί τοσσεδόκων ὑπὸ τούτου αὐτὸς πείσεσθαι;

Αξιον τοίνυν καὶ τοῦτ ἐνθυμηθῆναι, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι οὐκ ἄν ποτε ἔξαρνος ἐγενόμην, εἰ ἐγγεγυήμην πολὺ γὰρ ὁ λόγος ἢν μοι ἰσχυρότερος ὁμολογοῦντι τὴν ἐγγύην ἐπὶ τὰς συνθήκας ἰέναι, 20 καθ΄ ἄς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο. ὅτι μὲν γὰρ τρισὶν ἐπετράπη διαιτηταῖς, μεμαρτύρηται ὑμῖν ὁπότε β δὲ μὴ ἔγνωσται ὑπὸ τῶν τριῶν, τί βουλόμενος ἡρνούμην ᾶν τὴν ἐγγύην; μὴ γὰρ γενομένης 902 τῆς γνώσεως κατὰ τὰς συνθήκας οὐδ ᾶν ἐγὰ τῆς 25 ἐγγύης ὑπόδικος ἦν. ὥστε οὐκ ἄν ποτε, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, παραλιπών τὴν οὖσάν μοι ἀπολογίαν, εἰ ἐνεγυησάμην, ἐπὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ἦλθον ...

Αλλα μην και τοῦτο μεμαρτύρηται ύμιν, ὅτι ἐπειδη ήφανίσθησαν αι συνθηκαι ὑπὸ τοῦτων, εζή30 τουν ἐτέρας γράφεσθαι οὖτος και ὁ Παρμένων, ὡς

τ απηχθανόμην, Reiske.

δè καὶ τοῦτ', Reiske.

c ἀπηλθον, Reiske.

^{*} συνέβαλλεν, Reiske.

b ἐνεγγεγυήμην, Reiske.

ακύρων ὅντων αὐτοῖς τῶν πρότερον ώμολογημένων. καίτοι ὁπότε περὶ τῆς μελλούσης γνώσεως γενήσεσαι ἐτέρας ἐνεχείρουν συνθήκας γράφεσθαι, ἐπειδη αὶ ὑπάρχουσαι ἀπώλουτο, πῶς ἐνῆν μη γραφεισῶν 5 συνθηκῶν ἐτέρων ἢ δίαιταν γενέσθαι ἢ ἐγγύην; περὶ αὐτοῦ γὰρ τούτου διενεχθέντες οὐκ ἔγραψαν ἔτερα γράμματα, ὁ μὲν ἀξιῶν ἔνα διαιτητην αὐτῷ^ε εἶναι, ὁ δὲ τρεῖς. ὁπότε δ αὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς συνθῆκαι ἡφανίσθησαν, καθ' ᾶς ἐμέ φησι γενέσθαι ἐγ-10 γυητην, ἔτεραι δὲ μὴ ἐγράφησαν, πῶς ὁρθῶς ἀν ἐμοὶ¹ δικάζοιτο, καθ' οὖ μὴ ἔχει παρασχέσθαι συνθήκας;

Άλλα μην και ώς απηγόρευευ ο Παρμένων τω 'Αριστοκλεί καθ' αυτού μη γιγνώσκειν άνευ των 15 συνδιαιτητών, μεμαρτύρηται ύμιν. όταν δη ο αυτος ήφανικώς φαίνηται τὰ γράμματα καθ' ἃ έδει την δίαιταν γενέσθαι, καὶ άνευ των συνδιαιτητών παρά3 την απορρησιν φη δεδιητηκέναι, πως αν τούτω τω ανθρώπω πιστεύσαντες δικαίως έμε απολέσαιτε; 20 σκέψασθε γάρ τοῦτ', ὧ ἄνδρες δικασταί, εί μη έμὲ νυνί, άλλα τον Παρμένοντα έδίωκεν Απατούριος ούτοσὶ, είσπράττων τὰς είκοσι μνᾶς, ίσχυριζόμενος 903 τη Αριστοκλέους γνώσει, ο δε Παρμένων παρών απελογείτο υμίν και μάρτυρας παρείχετο, τοῦτο1 25 μεν ότι οὐ μόνω τω Αριστοκλεί, άλλά τρίτω επέτρεψεν, είθ' ὅτι ἀπείπεν αὐτῷ ἄνευ τῶν συνδιαιτητών καθ' αύτου μή άποφαίνεσθαι, και ότι απολομένης αυτώ^h της γυναικός και των παίδων ύπο τοῦ σεισμοῦ καὶ ἐπὶ τηλικαύτην συμφοραν 30 απάραντος οίκαδε ο τας συνθήκας ήφανικώς έρήμην αυτου k έν τη αποδημία κατέγνω την δίαιταν, έστιν

d αὐτοῖς ὄντων, Reiske.

ε απηγόρευσεν, Reiske.

i [wal], Reiske.

e αὐτῷ, Reiske. f μοι, Reiske.

h αὐτῶ, Reiske, Bekker.

k αὐτοῦ, Reiske, Bekker.

ὕστις ἂν ὑμῶν ταῦτα τοῦ Παρμένοντος ἀπολογουμένου την οὐτω παρανόμως γνωσθεῖσαν δίαιταν κυρίαν ἔγνω εἶναι; μη γὰρ ὅτι ἀμφισβητουμένων ἀπάντων, ἀλλ' εἰ ἦσαν μὲν αὶ συνθῆκαι, ὡμολογεῖτο ὅ εἶς εἶναι ὁ διαιτητης ᾿Αριστοκλῆς, μη ἀπεῖπε δὲ ὁ Παρμένων αὐτῷ καθ' αὐτοῦ μη διαιτᾶν, ἀλλὰ συνέβη πρὶν ἢ την ἀπόφασιν™ γενέσθαι τῆς διαίτης ἡ συμφορὰ τῷ ἀνθρώπῳ, τίς οὕτως ώμός ἐστιν ἀντίδικος ἡ διαιτητης ὡς οὐκ ἂν ἀνεβάλετο εἰς τὸ 10 ἐπιδημῆσαι τὸν ἄνθρωπον; εἰ δ' ὁ Παρμένων εἰς λόγον καταστὰς πανταχοῦ δικαιότερ ἂν φαίνοιτο λέγων τούτου, πῶς ᾶν ὀρθῶς ἐμοῦ καταγιγνώσκοιτε, ῷ τὸ παράπαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τουτονὶ μηδὲν συμβόλαιόν ἐστιν.

15 "Οτι² μὲν οὖν ἐγώ μὲν όρθῶς τὴν παραγραφὴν πεποίημαι, Ἀπατούριος δὲ τὰ ψευδῆ μοι ἐγκέκληκε καὶ παρὰ τοὺς νόμους τὴν λῆξιν πεποίηται, ἐκ πολλῶν οἴομαι ἐπιδεδεῖχθαι τοῦτο ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί τὸ³ δὲ κεφάλαιον πρὸς ἐμὲ οὐδ ἐπιχει-20 ρήσει λέγειν Ἀπατούριος, ὡς συνθῆκαί τινες αὐτῷ εἰσίν. ὅταν δὲ λέγη ψευδόμενος ὡς ἐν ταῖς πρὸς 904.

τον Παρμένοντα συνθήκαις ένεγράφην έγγυητής, άπαιτείτε αὐτον τὰς συνθήκας. καὶ ένταῦθ' αὐτῷ άπαντᾶτε, ὅτι πάντες ἄνθρωποι, ὅταν προς ἀλλή-25 λους ποιῶνται συγγραφάς, τούτου ἕνεκα σημηνάμε-

νοι τίθενται παρ' οῖς ᾶν[™] πιστεύσωσιν, ἵν' ἐάν τι άντιλέγωσιν, ἢ αὐτοῖς ἐπανελθοῦσιν ἐπὶ τὰ γράμματα ἐντεῦθεν τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι περὶ τοῦ ἀμφισβητουμένου. ὅταν δ' ἀφανίσας τις τάκριβὲς Βο λόγω ἐκατατὰν πειρᾶται, πῶς ᾶν δικαίως πιστεύ-

30 λόγφ έξαπαταν πειραται, πώς αν δικαίως πιστεύοιτο; αλλα νη Δία, το ραστον τοις αδικείν καὶ

¹ ὅτι γε, Reiske.

m dπόφανσιν, Reiske, Bekker.

n ἐἀν πιστεύωσι, Reiske.

συκοφαντείν προηρημένοις, μαρτυρήσει τις αὐτῷ κατ΄ έμοῦ. ἐἀν¹ οὖν ἐπισκήψωμαι αὐτῷ, πόθεν τὴν ἀπόδειξιν ποιήσεται τοῦ ἀληθη μαρτυρεῖν; ἐκ τῶν συνθηκῶν; τοῦτο τοίνυν μὴ ἀναβαλλέσθω, ἀλλ΄ 5 ήδη φερέτω ὁ ἔχων τὰς συνθήκας. εἰ δ΄ ἀπολωλέναι φησὶ, πόθεν² λάβω° ἐγω τὸν ἔλεγχον καταψευδομαρτυρηθείς; εἰ μὲν γὰρ παρ ἐμοὶ ἐτέθη τὸ γραμματεῖον, ἐνῆν³ρ αἰτιάσασθαι Ἀπατουρίῳ ως ἐγω διὰ τὴν ἐγγύην ἡφάνικα τὰς συνθήκας εἰ δὲ παρὰ τῷ Ο ᾿Αριστοκλεῖ, διὰ τί, εἰπερ ἄνευ τῆς τούτου γνώμης ἀπολώλασιν αὶ συνθήκαι, τῷ μὲν λαβόντι αὐτὰς καὶ οὐ παρέχοντι οὐ δικάζεται, ἐμοὶ δ΄ ἐγκαλεῖ, μάρτυρα παρεχόμενος κατ΄ ἐμοῦ τὸν ἡφανικότα τὰς συνθήκας, ῷ προσῆκεν αὐτὸν ὀργίζεσθαι, εἰπερ μὴ 5 κοινῆ μετὰ τούτου ἐκακοτέχνει;

Είρηταί μοι τὰ δίκαια, ὅσα ἡδυνάμην. ὑμεῖς οὐν κατὰ τοὺς νόμους γιγνώσκετε τὰ δίκαια.

ΠΡΟΣ ΦΟΡΜΙΩΝΑ ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΦΟΡΜΙΩΝ ἔμπορος δανείζεται παρά Χρυσίππου 90 μνας είκοσι πλέων είς Βόσπορον. ἀφικόμενος δὲ έκεῖσε κατέλαβεν¹ ἀπρασίαν τῶν φορτίων ὧν ἐκόμιζε. διόπερ τοῦ ναυκλήρου Λάμπιδος ἀποπλεῖν βουλομένου Ἀθήναζε, καὶ κελεύοντος αὐτὸν ἐνθέσθαι τῆ 5 νηὶ τὰ ἀγοράσματα τῶν χρημάτων τῶν παρὰ Χρυσίππου, τοῦτο γὰρ ἔφραζεν ἡ συγγραφή, οὕτε φόρτον τινὰ ἐνέθετο οὕτε ἀργύριον, ἀλλ' ἔφη πρὸς τὸν Λάμπιν ἀδυνάτως ἔχειν ἐν τῷ παρόντι ποιῆσαι

[•] ἐγωὶ λάβω, Reiske. P ἐνῆν ἄν αlτίᾶσθαι, Reiske.

ταῦτα, μικρον δ θστερον εφ' ετέρας εκπλευσεῖσθαι νεως άμα τοις χρήμασιν, ή μεν οὖν τοῦ Λάμπιδος ναῦς αναχθείσα διαφθείρεται, και μετ' όλιγων ο Λάμπις έν τῶ λέμβω σώζεται, καὶ ἀφικόμενος Ἀθήναζε 5 μηνύει Χρυσίππω τὸ εὐτύχημα τοῦ Φορμίωνος, ως απελείφθη τε έν τω Βοσπόρω και είς την ναθν ούδεν ενέθετο ο δε Φορμίων καταπλεύσας υστερον καί το άργύριον απαιτούμενος το μέν πρωτον, ώς έφη Χρύσιππος, και οφείλειν ωμολόγει και αποδώσειν 10 ύπισχνείτο, έπειτα ως αποδεδωκώς Λαμπιδι μηδέν οφείλειν έλεγε την γάρ συγγραφήν κελεύειν παθούσης τι κατά θάλατταν της νεως άπηλλάχθαι τοῦ οφλήματος τον Φορμίωνα. έλαχεν οὖν δίκην αὐτῷ ὁ Χρύσιππος. ο δε παρεγράψατο. και Λάμπις έμαρ-15 τύρησε παρά τῷ διαιτητῆ ὡς ἀπειληφώς είη παρά Φορμίωνος εν Βοσπόρω τὰ χρήματα καὶ απολωλεκώς μετά τῶν ἄλλων ἐν τῆ ναυαγία. πρότερον δὲ 906 τάναντία τούτων είρήκει προς Χρύσιππον, ώς ούδεν ο Φορμίων είς την ναθν εντέθεικεν. έλεγχόμενος δέ 20 έπὶ τούτοις ὁ Λάμπις έξεστηκέναι τότε έφησεν, ότε έκεινα πρός του Χρύσιππον έλεγε. τούτων ακούσας ο διαιτητής και μηδέν αποφηνάμενος είς τὸ δικαστήριον τὸ πρᾶγμα πέπομφε. καὶ ὁ άγων ονόματι μέν έστι παραγραφικός, τω δε άληθει την3 25 εὐθεῖαν γίγνεται εὖ γὰρ καὶ ὁ ῥήτωρ κατ ἀρχὰς έπισημαίνεται ως ούκ έστιν όλον παραγραφή τὸ λέγειν πεποιηκέναι πάντα κατά τὰ συγκείμενα, ἀποδιδόναι τα χρήματα Λάμπιδι, κελευούσης τοῦτο τῆς συγγραφης καὶ άφιείσης έπὶ τοιούτω πάθει τὸ 30 όφλημα ταῦτα γάρ έστι την εὐθυδικίαν άγωνιζομένου καὶ τοῖς ἐπιΦερομένοις ἐγκλήμασιν ἀπαντῶντος, άλλ' οὐχὶ ἀναιροῦντος τὸν περὶ αὐτῶν ἀγῶνα * συνεγράψατο, Reiske. b άληθεῖ παρά την, Reiske, Bekker.

d ouk, Reiske.

8--3

c a φεικυίας, Reiske.

καὶ την είσαγωγην της δίκης παραγραφην δέ, φησίν, ο νόμος δίδωσι περί των μη γενομένων όλως

Αθήνησι μηδέ είς Αθήνας συμβολαίων.

Τετήρηται δε εν τῷ λόγφ ταὐτον ὅπερ καὶ περὶ 5 των κατά Νεαίρας, ότι μη υφ ένος είρηται προσώπου, αλλ' εκατέρου διαστολή φανερά ενταθθα δε συγκέχυται. δοκεί δε έμοιγε εντεύθεν ο δεύτερος λέγειν " άκούσας τοίνυν ήμων, ω άνδρες Αθη ναίοι, Θεόδοτος πολλάκις, καὶ νομίσας τὸν Λάμπιν 10 ψευδή μαρτυρείν." δήλον δέ ότι κοινωνοί τινές είσιν οι πρός τον Φορμίωνα άγωνιζόμενοι.

Δίκαια υμών δεησόμεθ, ω άνδρες δικασταί, ακού-90 σαι ήμων μετ' εύνοίας έν τω μέρει λεγόντων, γνόντας, ότι ίδιωται παντελώς έσμεν, και πολύν χρό-15 νου είς το υμέτερου έμποριου είσαφικνούμενοι καί συμβόλαια πολλοίς συμβάλλοντες ουδεμίαν πώποτε δίκην πρός ύμας είσηλθομεν, ουτ' έγκαλουντες ουτ' έγκαλούμενοι υφ' έτέρων. ουδ' αν νυν, ακριβώς ίστε, ω άνδρες Αθηναίοι, εί υπελαμβάνομεν απολωλέναι 20 τὰ χρήματα ἐπὶ τῆς νεώς τῆς διαφθαρείσης, ά έδανείσαμεν Φορμίωνι, ούκ αν ποτ' έλαχομεν την δίκην αὐτῷ οὐχ οὕτως ἡμεῖς ἀναίσχυντοί έσμεν οὐδ άπειροι τοῦ ζημιοῦσθαι. πολλων δ ημας κακιζόντων, και μάλιστα των εμπόρων των επιδημησάντων 25 άμα Φορμίωνι, οίπερ τοῦτον ήδεσαν οὐ συναπολέσαντα τὰ χρήματα έν τη νηὶ, δεινον ήγούμεθ είναι το μη Βοηθήσαι ήμιν αυτοίς άδικουμένοις υπό τούτου.

Περί μεν οὖν της παραγραφης βραχύς έστιν 30 ο λόγος και γάρ ούτοι ου το παράπαν συμβό-

e συμβαλόντες, Reiske.

[🛚] τῶν ἐν Βοσπόρφ ἐπιδημησάντων.

f ὑπὸ, Reiske.

h τα έν, Reiske.

λαιον εξαρνούνται μή γενέσθαι έν τῷ έμπορίω τῷ υμετέρφ, αλλ' ουκέτι είναι φασι προς εαυτούς ούδεν συμβόλαιον πεποιηκέναι γάρ οὐδεν έξω τῶν εν τῆ 900 συγγραφη γεγραμμένων. οι μεν κουν νόμοι, καθ 5 ους υμείς δικασται κάθησθε, ουχ ούτω λέγουσιν, άλλ' ύπερ μεν των μη γενομένων όλως συμβολαίων Άθήνησι μηδ' είς τὸ Άθηναίων έμπόριον παραγρά-Φεσθαι δεδώκασιν, έαν δέ τις γενέσθαι μεν ομολογή, αμφισβητή δε ώς πάντα πεποίηκε τα συγκείμενα, 10 απολογεισθαι κελεύουσιν εύθυδικίαν είσιόντα, ού κατηγορείν τοῦ διώκοντος. οὐ² μὴν ἀλλ' ἔγωγε ἐλπίζω και έξ αυτοῦ τοῦ πράγματος δείξειν είσαγώγιμον την δίκην ουσαν. σκέψασθε δ' ω άνδρες Αθηναίοι τί ομολογείται παρ αυτών τούτων και τι άντιλέ-15 γεται ούτω γάρ αν άριστα έξετάσαιτε. ούκοῦν δανείσασθαι μέν τὰ χρήματα ομολογοῦσι καὶ συνθήκας ποιήσασθαι τοῦ δανείσματος, Φασί δ άποδεδωκέναι το χρυσίον Λάμπιδι τῷ Δίωνος οἰκέτη έν Βοσπόρφ. ημείς τοίνυν ου μόνον τουτο δείξομεν, ώς 20 ούκ αποδέδωκεν, αλλ' ώς ούδ έξην αύτφ αποδούναι. άναγκαῖον δ' έστὶ βραγέα τῶν έξ άρχης διηγήσασθαι ὑμῖν.

Έγω⁸ γὰρ, ὧ ἄνδρες ᾿Αθηναῖοι, ἐδάνεισα Φορμίωνι τούτω εἰκοσι μνᾶς ἀμφοτερόπλουν ⁴ εἰς τὸν 25 Πόντον ἐπὶ⁵ ἐτέρα¹ ὑποθήκη, καὶ συγγραφὴν ἐθέμην παρὰ Κίττω τῷ τραπεζίτη. κελευούσης δὲ τῆς συγγραφῆς ἐνθέσθαι εἰς τὴν ναῦν τετρακισχιλίων φορτία ἄξια, πρᾶγμα ποιεῖ πάντων δεινότατον εὐθὺς γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐπιδανείζεται λάθρα ἡμῶν 30 παρὰ μὲν Θεοδώρου τοῦ Φοίνικος τετρακισχιλίας πεντακοσίας δραχμὰς, παρὰ δὲ τοῦ ναυκλήρου Λάμμιδος χιλίας. δέον δ' αὐτὸν καταγοράσαι φορτία

^{- 1} το συμβόλαιον, Reiske.

k μέντοι νόμοι, Reiske.

¹ ἐτέρα γε, Reiske.

Αθήνηθεν μνών εκατόν δεκαπέντε, ει ήμελλε τοις 909 δανεισταις πασι ποιήσειν τα έν ταις συγγραφαίς γεγραμμένα, ου κατηγόρασεν άλλ ή πεντακισχιλίων και πεντακοσίων δραχμών, σύν τῷ ἐπισιτισμῷ. 5 ὀφείλει δ ἐβδομήκοντα μνὰς καὶ πέντε. ἀρχή μὲν οῦν αὕτη ἐγένετο τοῦ ἀδικήματος, ὧ ἄνδρες Άθηναιοι οὕτε γὰρ τὴν ὑποθήκην παρέσχεν οὕτε τὰ χρήματ ἐνέθετ είς τὴν ναῦν, κελευούσης τῆς συγγραφῆς ἐπάναγκες ἐντίθεσθαι. καί μοι λαβὲ τὴν 10 συγγραφήν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Λαβε δή και την των πεντηκοστολόγων απογραφήν και τας μαρτυρίας.

АПОГРАФН. МАРТҮРІАІ.

Έλθων τοίνυν είς τον Βόσπορον, έχων επιστολας παρ' έμου, ας έδωκ' αυτώ απενεγκείν τώ παιδί τῷ ἐμῶ παραχειμάζοντι ἐκεῖ καὶ κοινωνῷ τινὶ, γράψας έν τη έπιστολη τό τε άργύριον δ έδεδανείκειν καὶ τὴν ὑποθήκην, καὶ προστάξας, ἐπειδαν τάχιστ 20 έξαιρεθη τὰ χρήματα, έξετάζειν καὶ παρακολουθεῖν. τας μεν επιστολας ούκ αποδίδωσιν ούτος, ας έλαβε παρ' έμου, "να μηδέν είδείησαν ων έπραττεν ουτος, καταλαβών δ' έν τῷ Βοσπόρω μοχθηρά τὰ πράγματα δια τον συμβάντα πόλεμον τῷ Παρεισάδη 4 25 προς τον Σκύθην και των φορτίων ών ήγε πολλήν απρασίαν, έν πάση απορία ην και γαρ οι δανεισται είχοντο αύτοῦ οι τὰ ετερόπλοα δανείσαντες. ώστε τοῦ ναυκλήρου κελεύοντος αὐτὸν κατά την συγγραφήν εντίθεσθαι τὰ άγοράσματα τῶν 80 έμων χρημάτων, είπεν ούτος ο νύν φάσκων άποδεδωκέναι το χρυσίον, ότι ούκ αν δύναιτο ενθέσθαι

είς την ναθν τὰ χρήματα ἄπρατον γάρ είναι τὸν 910 ρωπον. κάκεινον το μεν εκέλευεν άνάγεσθαι αυτός δ΄ έπειδαν διαθήται τα φορτία, έφ΄ έτέρας νεως έφη εκπλεύσεσθαι. καί μοι λέγε ταύτην την μαρτυ-5 ρίαν.

MAPTYPIA.

Μετά ταῦτα τοίνυν, ω ανδρες Αθηναίοι, οὐτος μεν εν τῶ Βοσπόρω καταλέλειπτο, ο δε Λάμπις αναχθείς εναυάγησεν ου μακράν από του εμπορίου 10 γεγεμισμένης γάρ ήδη της νεώς, ώς ακούομεν, μάλλον τοῦ δέοντος προσανέλαβεν ἐπὶ το κατάστρωμα χιλίας βύρσας, όθεν και ή διαφθορά τη νηί συνέβη. καὶ αὐτὸς μὲν ἀπεσώθη ἐν τῷ λέμβω μετὰ τῶν άλλων παίδων των Δίωνος, απώλεσε δε πλέον ή 15 τριακόσια σώματα χωρὶς τῶν ἄλλων. πολλοῦ δὲ πένθους έν τῷ Βοσπόρφ όντος, ως ἐπύθοντο την διαφθοράν της νεώς, ευδαιμόνιζον τον Φορμίωνα πάντες τουτονί ότι ούτε συνανήχθη ούτ ενέθετο είς την ναθν ουδέν. συνέβαινε δέ παρά τε των 20 άλλων και⁵ παρά^η τούτου ο αυτός λόγος. καί μοι ανάγνωθι ταύτας τας μαρτυρίας.

MAPTYPIAL

Αυτος 6 μεν τοίνυν ο Λάμπις, φ φησίν αποδεδωκέναι τὸ χρυσίον, τούτω γὰρ προσέχετε τὸν νοῦν, 25 προσελθόντος αυτφ έμου, έπειδή τάχιστα κατέπλευσεν έκ της ναυαγίας Αθήναζε, και έρωτωντος ύπερ τούτων, έλεγεν ότι ούτε χρήματα ένθοιτο είς την ναῦν οὖτος κατὰ την συγγραφην, οὕτε το χρυσίον είληφως είη παρὰ τούτου εν Βοσπόρφ τότε°. 30 καί μοι ανάγνωθι την μαρτυρίαν τῶν παραγενομένων. n παρ αὐτοῦ τούτου, Reiske.

m καὶ ἐκεῖνον, Reiske.

 [[]τότε] Reiske.

MAPTYPIA.

91

Έπειδη τοίνυν, ω άνδρες Αθηναίοι, επεδήμησε Φορμίων ουτοσί σεσωσμένος έφ' ετέρας νεώς, προσήειν αὐτῷ ἀπαιτῶν τὸ δάνειον. καὶ οὖτος κατὰ 5 μεν άρχας ούδε πώποτ', ω άνδρες Αθηναίοι, είπε τον λόγον τοῦτον ον νυνίη λέγει, άλλ' άει ωμολόγει αποδώσειν επειδή δ' ανεκοινώσατο τοις νθν παροθσιν αύτω και συνδικούσιν, έτερος ήδη ήν και ούν ό αὐτός. ως δ' ήσθόμην αὐτὸν διακρουόμενόν με, προσ-0 έρχομαι τω Λάμπιδι, λέγων ότι ουδέν ποιεί των δικαίων Φορμίων ουδ' αποδίδωσι το δάνειον, και αμα ηρόμην αυτον εί είδείη όπου έστιν, ίνα προσκαλεσαίμην αυτόν. ο δ' ακολουθείν μ' έκέλευεν έαυτω, καί καταλαμβάνομεν προς τοις μυροπωλείοις αὐτόν κά-5 γω κλητήρας είνων προσεκαλεσάμην τουτονίτ. ο Λάμπις, ω άνδρες Αθηναίοι, παρών προσκαλουμένω μοι ούδαμοῦ ἐτόλμησεν είπεῖν ώς ἀπείληφε παρά τούτου το χρυσίον, ούδ δ είκος ην είπε "Χρύσιππε. μαίνει τι τοῦτον προσκαλεῖ; έμοὶ γὰρ ἀποδέδωκε 10 το χρυσίον." άλλα μη ότι ο Λάμπις ούκ έφθέγξατο, αλλ΄ ούδ' αυτός ουτοσί ουδέν ήξίωσεν είπειν, παρεστηκότος τοῦ Λάμπιδος, ῷ νῦν Φησίν ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον. καίτοι είκος γ' ην αυτὸν είπειν, ω άνδρες Αθηναίοι, "τί με προσκαλεί, ω άνθρωπε; απο-5 δέδωκα γάρ τούτω τῷ παρεστηκότι τὸ χρυσίου" καὶ άμα όμολογούντα παρέχειν τον Λάμπιν νυνί δ' ούδέτερος αυτών ουδ ότιοῦν είπεν εν τοιούτω καιρώ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν τῶν κλητόρων^t.

P νῦν, Reiske. Φ οὐδέν μοι, Reiske.

r αὐτόν, Reiske. Bekker.

[·] μαίνη, Reiske.

ι κλητήρων, Reiske.

915

MAPTYPIAI.

Λαβε δή μοι καὶ τὸ εγκλημα ὁ ελαχον αὐτῷ πέρυσιν ὁ εστιν οὐδενὸς ελαττον τεκμήριον ὅτι οὐδεὰ πώποτ εφησε Φορμίων ἀποδεδωκέναι τὸ χρυ-5 σίον Λάμπιδι.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

Τοῦτο τὸ ἔγκλημα ἔλαχου τὸς ἀνδρες Αθηναῖοι, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν σκοπῶν ἀλλ ἡ ἐκ τῆς ἀπαγγελίας τῆς Λάμπιδος, δς οὐκ ἔφασκεν οὕτε τὰ 10 χρήματα ἐντεθεῖσθαι τοῦτον οὕτε τὸ χρυσίον ἀπειληφέναι μὴ γὰρ οἱεσθέ με οὕτως ἀπόπληκτον εἶναι καὶ παντελῶς μαινόμενον ὥστε τοιοῦτον ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι γράφειν ἔγκλημα ὁμολογοῦντος τοῦ Λάμπιδος ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον ὑφ' οὖ ἡμελλον ἐξε-15 λεγχθήσεσθαι.

"Ετι² δ' ὧ άνδρες Άθηναῖοι κάκεῖνο σκέψασθε αὐτοὶ γὰρ οὖτοι παραγραφὴν διδόντες πέρυσιν, οὐκ ἐτόλμησαν ἐν τῆ παραγραφῆ γράψαι ὡς ἀποδεδώκασι Λάμπιδι τὸ χρυσίον. καὶ μοι λαβὲ ταύτην τὴν 20 παραγραφήν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.

Άκούετε, ὧ ἄνδρες Άθηναῖοι, ὅτι οὐδαμοῦ γέγραπται ἐν τῆ παραγραφῆ ὡς ἀποδέδωκε τὸ χρυσίον Φορμίων Λάμπιδι, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ διαρρήδην
25 γράψαντος εἰς τὸ ἔγκλημα, ὁ ἡκούσατ' ἀρτίως, ὅτι
οὕτε τὰ χρήματ' ἔνθοιτο εἰς τὴν ναῦν οὕτ' ἀποδέδωκε τὸ χρυσίον. τίνα οὖν ἄλλον χρὴ περιμένειν
ὑμᾶς μάρτυρα, ὅταν τηλικαύτην μαρτυρίαν παρ' αὐτῶν τούτων ἔχητε;

u οὐδέπω τότ', Reiske.

^{*} ἔγραφου, Reiske.

25

Μελλούσης δε της δίκης είσιεναι είς το δικαστήριον έδέοντο ήμων επιτρέψαι τινί και ήμεις έπετρέψαμεν Θεοδότω ισοτελεί κατά συνθήκας. καὶ ο Λάμπις μετα ταῦτα νομίσας αὐτῷ ἀσφαλές ήδη 5 είναι πρός διαιτητή μαρτυρείν δ τι βούλοιτο, με- 913 ρισάμενος τὸ ἐμὸν χρυσίον μετὰ Φορμίωνος τουτουί έμαρτύρει τάναντία οίς πρότερον είρήκει. ου γάρ ομοιόν έστιν, ω άνδρες Αθηναίοι, είς τα υμέτερα πρόσωπα εμβλέποντα τὰ ψευδή μαρτυρείν καὶ πρὸς Ο διαιτητή παρ υμίν μέν γάρ καί όργη μεγάλη και τιμωρία υπόκειται τοις τα ψευδή μαρτυρούσι, προς δε τω διαιτητη άκινδύνως και άναισχύντως μαρτυρούσιν ό τι αν βούλωνται. αγανακτούντος δ έμου και σχετλιάζοντος ω άνδρες Άθηναιοι έπι τη 15 τόλμη του Λάμπιδος, και παρεχομένου πρώς τον διαιτητήν την αύτην μαρτυρίαν ήνπερ και νῦν προς ύμας παρέχομαι, των έξ άρχης προσελθόντων αυτώ μεθ ημών, ότε ούτε το χρυσίον έφη άπειληφέναι παρά τούτου ούτε χρήματ' αύτον έν-20 θέσθαι είς την ναθν, ούτως ο Λάμπις κατά κράτος έξελεγχόμενος τὰ ψευδή μαρτυρών καὶ πονηρός ών ώμολόγει μεν είρηκέναι ταῦτα πρὸς τοῦτον, οὐ⁸ μέντοι γε έντὸς ὧν είπεῖν αὐτοῦ. καί μοι ἀνάγνωθι ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

'Ακούσας⁴ τοίνυν⁵ ήμων ω άνδρες 'Αθηναίοι ό Θεόδοτος πολλάκις, καὶ νομίσας τὸν Λάμπιν τὰ^{*} ψευδη μαρτυρεῖν, οὐκ⁶ ἀπέγνω της δίκης, ἀλλ' ἐφηκεν ήμας εἰς τὸ δικαστήριον καταγνωναι μὲν γὰρ 30 οὐκ ήβουλήθη διὰ τὸ οἰκείως ἔχειν Φορμίωνι τούτω,

x Reiske and Bekker omit και. 7 δέ μου, Reiske.
x κατακράτος, Bekker. Reiske and Bekker omit τὰ.

ως ήμεις ύστερον επυθόμεθα. απογνώναι δε της δίκης ώκνει, ίν' αύτος μη επιορκήσειεν. έξ αύτοῦ δή τοῦ πράγματος λογίσασθε ὧ ἄνδρες δικασταὶ παρ ύμιν αύτοις οπόθεν ήμελλεν ούτος αποδώσειν το 5 χρυσίον. ενθένδε μεν γάρ εξέπλει ούκ ενθέμενος είς την ναθν τὰ χρήματα καὶ ὑποθήκην οὐκ ἔχων, άλλ' 914 έπὶ τοῖς έμοῖς γρήμασιν έπιδανεισάμενος έν Βοσπόρω δ' άπρασίαν των Φορτίων κατέλαβε, καὶ τοὺς τα ετερόπλοα δανείσαντας μόλις απήλλαξεν. καί 10 οὖτος μεν έδάνεισεν αὐτῷ δισχιλίας δραχμάς άμ-Φοτερόπλουν, ώστ' απολαβείν Αθήνησι δισχιλίας έξακοσίας δραχμάς Φορμίων δέ φησιν αποδούναι Λάμπιδι εν Βοσπόρω εκατονδ είκοσι στατήρας² Κυζικηνούς, τούτφ γάρ προσέχετε τον νοῦν, δα-15 νεισάμενος έγγείων τόκων. ήσαν δε έφεκτοι οι έγγειοι τόκοι, ο δε Κυζικηνος ήδύνατο εκεί είκοσι καὶ όκτω δραχμάς Άττικάς. δεί δή μαθείν ύμας όσα Φησί χρήματ αποδεδωκέναι. των μέν γαρ έκατον είκοσι στατήρων γίγνονται τρισχίλιαι τριακόσιαι 20 εξήκοντα, ο δε τόκος ο έγγειος ο έφεκτος των τριάκοντα μνών καὶ τριών καὶ ἐξήκοντα, πεντακύσιαι δραχμαί και έξήκοντα το δε σύμπαν κεφάλαιον γίγνεται τόσον καὶ τόσον. ἔστιν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὖτος ὁ ἄνθρωπος η γενήσεταί ποτε, 25 δς άντὶ δισχιλίων δέξακοσίων δραχμών τριάκοντα μνᾶς καὶ τριακοσίας καὶ έξήκοντα άποτίνειν προείλετ' αν, και τόκον πεντακοσίας δραχμάς και εξήκοντα δανεισάμενος, ά φησιν αποδεδωκέναι Φορμίων Λάμπιδι, τρισχιλίας έννακοσίας είκοσιν; έξον 30 δ' αὐτῷ ἀμφοτερόπλουν Αθήνησεν αποδοῦναι τὸ αργύριον, έν Βοσπόρφ αποδέδωκε, τρισίδ και δέκα

b ἐκατὸν καὶ, here and below. Reiske and Bekker.

[.] c ἐδύνατο, Reiske, Bekker.

e äs. Reiske.

d δισχιλίων καλ, Reinke.

1 'Αθήνησιν, Reinke, Bekker.

μναις πλέον; και τοις μέν τα έτερόπλοα δανείσασι μόλις τάρχαια αποδέδωκας, οι συνέπλευσάν σοι καί προσήδρευον6. τούτω δε τῷ μὴ παρόντι οὐ μόνον τάρχαια και τους τόκους απεδίδους, άλλα και τά 5 έπιτίμια τα έκ της συγγραφης απέτινες, ούδε-91 μιας σοι ανάγκης ούσης; κακείνους μεν ούκ εδεδίεις. οίς αι συγγραφαι έν Βοσπόρφ την πράξιν έδιδοσαν τοῦ δανείου τούτου δὲ Φὴς Φροντίζειν, ον ἐξ άρχῆς, ὡς το φησιν, εὐθὺς ἡδίκεις οὐκ ἐνθέμενος τὰ 10 χρήματ' είς την ναθν κατά την συγγραφην 'Αθήνηθεν; και νυν μέν είς το έμποριον ήκων, ού το συμβόλαιον εγένετο, οὐκ ὀκνεῖς ἀποστερεῖν τὸν δανείσαντα έν Βοσπόρφ δε πλείω των δικαίων Φής ποιείν, ού δίκην ούκ ήμελλες δώσειν; και οι μέν 15 άλλοι πάντες οι τὰ άμφοτερόπλοα δανειζόμενοι, όταν αποστέλλωνται έκ των έμπορίων, πολλούς παρίστανται έπιμαρτυρόμενοι ότι τὰ χρήματα ήδη κινδυνεύεται τω δανείσαντι συ δε σκήπτει μάρτυρι αυτώ τώ συναδικούντι, και ούτε τον παίδα τον 20 ημέτερον παρέλαβες εν Βοσπόρφ όντα ούτε τον κοινωνών, ούδε τας επιστολάς απέδωκας αυτοίς, ας ημείς επεθήκαμεν, εν αίς εγέγραπτο παρακολουθείν⁵ σοι οις αν πράττης ; καίτοι, ω άνδρες Αθηναίοι, τί ούκ αν πράξειεν ο τοιούτος, όστις γράμματα λαβών 25 μη αποδέδωκεν όρθως και δικαίως; ή πως ου Φανερόν έστιν υμίν το τούτου κακούργημα έξ αυτών ων έπραττεν; καίτοι, ω γη και θεοί, προσηκέ γε τοσούτο γρυσίον αποδιδόντα, καὶ πλείον του δανείσματος, περιβόητον ποιείν έν τῷ ἐμπορίῳ καὶ πα-30 ρακαλείν πάντας άνθρώπους, πρώτον δε τον παίδα τον τούτου και τον κοινωνόν ίστε γαρ δήπου

s [ως φασω,] Reiske.

h ἔμελλες, Reiske, Bekker.

¹ φπικινδυνεύεται, Reiske.

πάντες ότι δανείζονται μεν μετ' όλίγων μαρτύρων, όταν δ' αποδιδώσι, πολλούς παρίστανται μάρτυρας, ίν επιεικείς δοκώσιν είναι περί τὰ συμβόλαια. σοί 916 δ άποδιδόντι τό τε δάνειον καὶ τοὺς τόκους άμ-5 φοτέρους, έτεροπλόφ τῷ ἀργυρίφ κεχρημένφ, καὶ προστιθέντι ετέρας τρεισκαίδεκα μνάς, πῶς οὐχὶ πολλούς ην παραληπτέον μάρτυρας; καί² εί τοῦτ' ἔπραξας, ούδ άν είς σοῦ μαλλον τῶν πλεόντων έθαυμάζετο. συ δ' άντι τοῦ πολλούς μάρτυρας τού-10 των ποιείσθαι πάντας άνθρώπους λανθάνειν έπειρῶ, ώσπερ άδικων τι. καὶ εί μεν έμοι τῷ δανείσαντι άπεδίδους, ούδεν έδει μαρτύρων την γάρ συγγρα-Φην ανελόμενος απήλλαξο αν του συμβολαίου νυν δ΄ οὐκ ἐμοὶ, ἀλλ΄ ἐτέρφ ὑπὲρ ἐμοῦ ἀποδιδούς, καὶ 15 ούκ 'Αθήνησιν, άλλ' έν Βοσπόρω, καί της συγγραφης σοι κειμένης Αθήνησι και προς έμε, και ώ το χρυσίον απεδίδους όντος θνητοῦ καὶ πέλαγος τοσοῦτον μέλλοντος πλεῖν, μάρτυρα οὐδέν ἐποιήσω, ούτε δούλον ούτ έλεύθερον; ή γάρ συγγραφή με, 20 Φησί, τῷ ναυκλήρφ ἐκέλευεν ἀποδοῦναι τὸ χρυσίον. μάρτυρας δέ τοι ούκ εκώλυε παρακαλειν, ούδε τάς επιστολάς άποδουναι. και οίδε μέν πρός σε δύο συγγραφάς εποιήσαντο ύπερ τοῦ συμβολαίου, ώς αν οι μάλιστ απιστούντες συ δε μόνος μόνω φής 25 δούναι τῷ ναυκλήρω τὸ χρυσίον, είδως κατὰ σοῦ κειμένην Άθήνησι συγγραφήν πρός τοῦτον.

Λέγει^{5 π} δ΄ ως ή συγγραφή σωθείσης της νεώς αύτον άποδουναι κελεύει τὰ χρήματα. καὶ γὰρ ενθέσθαι τάγοράσματα είς τὴν ναῦν κελεύει σε, εί 30 δὲ μή, πεντακισχιλίας δραχμὰς άποτίνειν. σὺ δὲ τοῦτο μὲν τῆς συγγραφῆς οὐ λαμβάνεις°, παρα-

k δέ γ' οὐκ, Reiske, Bekker. 1 παραλαβεῖν, Reiske.

m σοι, Reiske. n Δέγει δὲ πῶς ή συγγραφή; Reiske.

[·] παραλαμβάνεις, Reiske.

βεβηκώς δ΄ εὐθύς έξ άρχης καὶ τὰ χρήματα οὐκ ένθέμενος άμφισβητείς πρός εν ρημα των έν τη 91 συγγραφή, και τοῦτο ανηρηκώς αὐτός. ὁπότε γάρ εν τῷ Βοσπόρφ φης μη τὰ χρήματ ενθέσθαι είς 5 την ναῦν, άλλα το χρυσίον τῷ ναυκλήρφ ἀποδοῦναι, τί έτι περί της νεώς διαλέγη; ού γάρ μετέσχηκας τοῦ κινδύνου διά τὸ μηδεν ευθέσθαι. καὶ το μέν πρώτον ω άνδρες Αθηναίοι ώρμησεν έπὶ ταύτην την σκηψιν, ώς εντεθειμένος τα χρήματα είς 10 την ναθν. έπειδη δε τοθτο έκ πολλών ημελλεν έξελεγχθήσεσθαι ψευδόμενος, έκ τε της άπογραφης της έν Βοσπόρω παρά τοις ελλιμενισταίς καί υπό των εν τω εμπορίω επιδημούντων κατά τον αύτον χρόνον, τηνικαθτα μεταβαλλόμενος συνίστα-15 ται μετά του Λάμπιδος και φησίν έκείνη το χρυσίον αποδεδωκέναι, έφόδιον μεν λαβών το την συγγραφήν κελεύειν, οὐκ αν ήγούμενος δ ήμας εὐπόρως έξελέγξαι όσα μόνοι προς αυτούς αυτοίρ πράξειαν. και ο Λάμπις όσα μεν είπε προς έμε πρίν 20 ύπο τούτου διαφθαρήναι, ούκ έντος ων αύτου φησίν είπειν επειδή δε το χρυσίον τουμον εμερίσατο, τότε έντὸς είναι φησιν αύτοῦ καὶ πάντ άκριβώς μνημονεύειν.

Εί³ μεν οὖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἐμοῦ μόνου κα25 τεφρόνει Λάμπις, οὐδεν ᾶν ἦν θαυμαστόν νῦν δὲ πολλῷ δεινότερα τούτου πέπρακται αὐτῷ πρὸς πάντας ὑμᾶς. κήρυγμα ^q γὰρ ποιησαμένου Παρεισάδου ἐν Βοσπόρῳ, ἐάν τις βούληται Ἀθήναζε εἰς τὸ ᾿Αττικὸν ἐμπόριον σιτηγεῖν, ἀτελῆ τὸν σῖτον ἐξά¹⁰ γειν, ἐπιδημῶν ἐν τῷ Βοσπόρῳ ὁ Λάμπις ἔλαβε τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου καὶ τὴν ἀτέλειαν ἐπὶ τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι, γεμίσας δὲ ναῦν μεγάλην

η κηρύγματα, Reiske.

σίτου ἐκόμισεν εἰς ᾿Ακανθον κἀκεῖ διέθετο προσκοι-91: νωνήσας τούτω ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων. καὶ ταῦτ ἔπραξεν ὧ ἄνδρες δικασταὶ οἰκῶν μὲν Ἀθήνησιν, οὕσης δ΄ αὐτῷ γυναικὸς ἐνθάδε καὶ παίδων, 5 τῶν¹ δὲ νόμων τὰ ἔσχατα ἐπιτίμια προτεθεικότων, εἴ τις οἰκῶν Ἀθήνησιν ἄλλοθί που σιτηγήσειεν ἢ εἰς τὸ ᾿Αττικὸν ἐμπόριον, ἔτι δ΄ ἐν τοιούτω καιρῷ, ἐν ῷ ὑμῶν οἱ μὲν ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦντες διεμετροῦντο τὰ ἄλφιτα ἐν τῷ ψδείω², οἱ δ΄ ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐν 10 τῷ νεωρίω ἐλάμβανον³τ κατ ὀβολὸν τοὺς ἄρτους καὶ ἐπὶ τῆς⁴ μακρᾶς στοᾶς, τὰ ἄλφιτα⁵ καθ΄ ἡμίεκτον μετρούμενοι καὶ καταπατούμενοι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τήν τε μαρτυρίαν καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ, ΝΟΜΟΣ,

15 Φορμίων τοίνυν τούτφ χρώμενος κοινωνφ καὶ μάρτυρι οἴεται δεῖν ἀποστερῆσαι τὰ χρήμαθ ἡμᾶς, οῖ γε σιτηγοῦντες διατετελέκαμεν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, καὶ τριῶν ἤδη καιρῶν κατειληφότων τὴν πόλιν, ἐν οῖς ὑμεῖς τοὺς χρησίμους τῷ δήμφ ἐξη-20 τάζετε, οὐδενὸς τούτων ἀπολελείμμεθα, ἀλλ΄ ὅτε μὲν εἰς θήβας ᾿Αλέξανδρος παρήει, ἐπεδώκαμεν ὑμῖν τάλαντον ἀργυρίου, ὅτε δ ὁ σῖτος ἐπετιμήθη πρότερον καὶ ἐγένετο ἐκκαίδεκα δραχμῶν, εἰσαγαγόντες πλείους ἡ μυρίους μεδίμνους πυρῶν διεμε-25 τρήσαμεν ὑμῖν τῆς καθεστηκυίας τιμῆς, πέντε ¹ο δραχμῶν τὸν μέδιμνον καὶ ταῦτα πάντες ἴστε ἐν¹ι τῷ πομπείῳ διαμετρούμενοι πέρυσι δ εἰς τὴν σιτωνίαν τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάλαντον ὑμῖν ἐπεδώκαμεν ἐγώ τε καὶ ὁ ἀδελφός. καὶ μοι ἀνάγνωθι 30 τούτων τὰς μαρτυρίας.

r διελάμβανον, Reiske. ε έξετάζετε, Reiske. ε Άλέξανδρος els Θήβας, Reiske, Bekker.

MAPTYPIAI.

Άλλα μην εί γε δεί και τούτοις τεκμαίρεσθαι, οὐκ εἰκὸς ἦν ἐπιδιδόναι μὲν ἡμᾶς τοσαῦτα χρήματα, ἵνα παρ' ὑμῖν εὐδοξῶμεν^x, συκοφαντεῖν δὲ 5 Φορμίωνα, ίνα καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιείκειαν² ἀποβάλωμεν, δικαίως αν ουν βοηθήσαιτε ημίν, ω άνδρες δικασταί. ἐπέδειξα γὰρ ὑμῖν οὕτ' ἐξ ἀρχῆς τα Φορτία ενθέμενον τοῦτον είς την ναῦν απάντων ων έδανείσατο Αθήνηθεν, των τ' έν τω Βοσπόρω 10 πραθέντων τους τὰ έτερόπλοα δανείσαντας μόλις διαλύσαντα, έτι δ' ουτ' εύπορουντα ουθ' ουτως όντ' άβέλτερον ώστ άντι δισχιλίων και έξακοσίων δραγμών τριάκοντα μνας και έννέα αποδούναι, πρός τε τούτοις, ότε αποδοθναί φησι το χρυσίον Λάμπιδι, 15 ούτε τον παίδα παραλαβόντα τον εμόν ούτε τον κοινωνον επιδημούντα εν Βοσπόρω. εμοί δε Λάμπις αύτος μαρτυρών Φαίνεται ως ούκ άπείληφε το γρυσίον, πρὶν ὑπὸ τούτου διαφθαρηναι. καίτοι εί καθ' εν εκαστον ούτως εδείκνυε Φορμίων, ούκ οίδ όπως 20 αν άλλως άμεινον απελογήσατο. ὑπέρ δὲ τοῦ τὴν δίκην είσαγώγιμον είναι ο νόμος αυτός διαμαρτύρεται. κελεύων τας δίκας είναι τας έμπορικάς των συμβολαίων των Αθήνησι και είς το Αθηναίων έμπόριον, καὶ οὐ μόνον τῶν Αθήνησιν, άλλα καὶ ὅσ΄ 25 αν γένηται ένεκα τοῦ πλοῦ τοῦ Αθήνα(ε. λαβέ δή μοι τούς νόμους.

NOMOI.

'Ως μεν τοίνυν γέγονέ μοι το συμβόλαιον προς Φορμίων' Αθήνησιν ουδ' αυτοί έξαρνοί είσι, παρα-30 γράφονται δε ως ουκ είσαγωγιμον την δίκην ου-

[&]quot; τι δεῖ, Reiske.

[×] δόξαν έχωμεν, Reiske.

y ὑμῖν, Bekker. ¹ τὸ τῶν, Reiske.

^{*} την δίκην ώς οὐκ εἰσαγώγιμον οὖσαν, Reiske.

σαν. άλλ' είς ποιον δικαστήριον είσελθωμεν, ώ 020 ανδρες δικασταί, εί μη πρός ύμας, ούπερ το συμβόλαιον εποιησάμεθα; δεινον γαρ αν είη, εί μεν ένεκα τοῦ πλοῦ τοῦ Αθήναζε ήδικούμην^b, είναι μοι 5 παρ' ύμιν το δίκαιον λαβείν παρά Φορμίωνος, έπειδή δε το συμβόλαιον έν τῷ ὑμετέρω έμπορίω γέγονε, μη φάσκειν παρ' υμιν τούτους υφέξειν την δίκην. και ότε μεν Θεοδότω την δίαιταν έπετρέψαμεν, ωμολόγησαν είναι καθ' αυτών έμοι την δίκην 10 είσαγώγιμον νυνὶ δὲ τούναντίον λέγουσιν ὧν πρότερον αυτοί συγκεχωρήκασιν, ως δέον παρά μεν Θεοδότφ τῷ ἰσοτελεῖ ὑποσχεῖν αὐτοὺς δίκην ἄνευ παραγραφής, έπειδή δε είς το Αθηναίων δικαστήριον είσερχόμεθα, μηκέτ' είσαγώγιμον την δίκην 15 είναι. ενθυμοθμαι δ΄ έγωγε τι αν ποτε είς την παραγραφήν έγραψεν, εί ο θεόδοτος άπέγνω της δίκης, όπου νῦν γνόντος τοῦ Θεοδότου ἀπιέναι ήμᾶς είς το δικαστήριον ου φησι την δίκην είναι είσαγώγιμον παρ' υμίν, προς ους έκεινος έγνω απιέναι. 20 πάθοιμι μένταν δεινότατα, εί οι μεν νόμοι των Αθήνησι συμβολαίων κελεύουσι τας δίκας είναι πρός τούς θεσμοθέτας, υμείς δ' άπογνοίητε της δίκης ομωμοκότες κατά τους νόμους ψηφιείσθαι.

Τοῦ² μεν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς τὰ χρήματα αἴ τε 25 συνθῆκαι καὶ αὐτὸς οὖτός έστι μάρτυς: τοῦ δ΄ ἀποδεδωκέναι οὐδείς έστι μάρτυς ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικοῦντος. καὶ οὖτος μὲν εἰς ἐκεῖνον μόνον ἀναφέρει³ τὴν ἀπόδοσιν, ἐγω δ΄ εἴς τε τὸν Λάμπιν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀκούσαντας αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἔφη 30 ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. τούτφ μὲν οὖν τοὺς ἐμοὺς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μή φησιξ τάληθῆ μαρ-921

b ήδικούμην τι, Reiske.

d τάναντία, Reiske.

f Reiske omits &

ο τούτους παρ' ὑμῖν, Reiske.

[·] elvat The dikne, Reiske.

ε φησιν άληθη, Reisko.

τυρείν αυτούς εγώ δ' ουκ έχω τι χρήσωμαι τοίς τούτου μάρτυσιν, οί Φασιν είδεναι τον Λάμπιν μαρτυροῦντα ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. εί μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ή τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ενταῦθ΄, 5 ίσως αν έφασαν ούτοι δίκαιον είναι επισκήπτεσθαί με εκείνω νυν δ ούτε την μαρτυρίαν ταύτην έχω, ούτοσί τε οίεται δείν άθφος είναι ουδεν βέβαιον ένεγυρον καταλιπών ών πείθει ύμας ψηφίσασθαι. πως δ ούκ αν είη άτοπον, εί αυτου Φορμίωνος όμο-10 λογοῦντος δανείσασθαι, φάσκοντος δ' ἀποδεδωκέναι, το μεν ομολογούμενον υπ' αυτού τούτου άκυρον ποιήσετε, το δ' αμφισβητούμενον κύριον ψηφιείσθε; και ο μεν Λάμπις, ῷ οἶτος σκήπτεται μάρτυρι, ἔξαρνος γενόμενος τὸ έξ άρχης ως οὐκ ἀπείληφε τὸ 15 χρυσίον, νῦν τὰ ἐναντία μαρτυρεῖ ὑμεῖς δὲ γνόντες ως ουκ απείληφ έκεινος, ουκ έστε μάρτυρες τοῦ πράγματος; και όσα μεν είπε μετά της άληθείας, μη χρησθε τεκμηρίω, α δ' έψεύσατο το ύστερον, έπειδη διεφθάρη, πιστότερα ταῦθ' ὑπολάβοιτε 20 είναι; και μήν, ω ανδρες Αθηναίοι, πολύ δικαιότερον έστι τοις έξ άρχης ρηθείσι τεκμαίρεσθαι μάλλον ή τοις ύστερον τεκταινομένοις. τὰ μέν γάρ ούκ έκ παρασκευης , άλλ' έκ της άληθείας έλεγε, τα δ ύστερον ψευδόμενος καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῷ. 25 αναμνήσθητε δ', ω άνδρες Αθηναίοι, ότι οὐδ' αὐτὸς ο Λάμπις έξαρνος έγένετο ως ούκ είη είρηκως ότι οὐκ ἀπείληφε τὸ χρυσίον, ἀλλ' εἰπεῖν μεν ωμολόγει, ου μέντοι γ' έντος ων αυτου είπειν. ούκοῦν ἄτοπον, εί της έκείνου μαρτυρίας το μέν 30 πρές τοῦ ἀποστεροῦντος πιστῶς ἀκούσεσθε, τὸ δ' 922 ύπερ των αποστερουμένων απιστον έσται παρ

h χρήσομαι, Reiske.

i Reiske omits οὐκ, and puts a comma only at πράγματος.

[🛌] k ὑπολαμβάνοιτε, Reiske.

¹ παιδεύσεως, Reiske.

ύμιν. μηδαμώς, ω άνδρες δικασταί. ύμεις γάρ έστε οι αυτοί οι τον επιδεδανεισμένον έκ του έμπορίου πολλά χρήματα καὶ τοῖς δανεισταῖς οὐ παρασχόντα τὰς ὑποθήκας θανάτω ζημιώσαντες 5 είσαγγελθέντα εν τω δήμω, και ταθτα πολίτην υμέτερον όντα καὶ πατρὸς έστρατηγηκότος. ἡγεῖσθε γάρ τους τοιούτους ου μόνον τους έντυγχάνοντας άδικειν, άλλά και κοινή βλάπτειν το έμπόριον υμών, εικότως αι 2 γαρ ευπορίαι^m τοις 10 έργαζομένοις ούκ άπὸ τῶν δανειζομένων, άλλ' ἀπὸ των δανειζόντων είσι, και ούτε ναθν ούτε ναύκληρον ουτ' έπιβάτην έστ' αναχθηναι, το των δανειζόντων μέρος αν άφαιρεθη. έν μεν οὖν τοῖς νόμοις πολλαί και καλαί βοήθειαι είσιν αυτοίς υμας δέ 15 δεί συνεπανορθούντας φαίνεσθαι καὶ μή συγχωροῦντας τοῖς πονηροῖς, ἐν ὑμῖν ὡς πλείστη ώφέλεια παρά³ τὸ ἐμπόριον ἢ. ἔσται δ', ἐὰν διαφυλάττητε τούς τὰ ἐαυτῶν προϊεμένους, καὶ μὴ ἐπιτρέπητε αδικεταθαι υπό τοιούτων θηρίων.

20 Έγω μεν οὖν ὄσαπερ οἶός τ΄ ἦν εἴρηκα. καλώ

δε και άλλον τινά των φίλων, εάν κελεύητε.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΚΡΙΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΆΝΔΡΟΚΛΗΣ δανείσας χρήματα Άρτεμωνι Φαση-25 λίτη το γένος, εμπόρφ, τελευτήσαντος εκείνου πρίν άποδοῦναι το άργύριον, είσπράττει τον άδελφον 923 αὐτοῦ Λάκριτον τον σοφιστήν, δύο προβαλλόμενος δίκαια, ὅτι τε παρόντος Λακρίτου καὶ ἀναδεξαμένου ¹

m ἐμπορίαι, Reiske. n τοῖς πουηροῖς συγχωροῦντας, Reiske.

τὸ ἀργύριον ἐδάνεισε τῷ ᾿Αρτέμωνι, καὶ ὅτι κληρονόμος ἐστὶ τῶν ᾿Αρτέμωνος Λάκριτος. ὁ δὲ τῆς μὲν κληρονομίας ἀφίστασθαί φησι, παραγράφεται δὲ τὴν δίκην, λέγων μηδὲν ἐαυτῷ πρὸς ᾿Ανδροκλέα 5 συμβόλαιον εἶναι μηδὲ συγγραφὴν μηδεμίαν. πάντως δὲ καὶ τὸ ἀναδεδέχθαι Ἦξαρνος γίνεται οὐδὲ γὰρ ἄν τοῦτο ὁμολογῶν ἡγνωμόνει πρὸς τὴν ἔκτισιν.

Ούκ όρθως δέ τινες ενόμισαν τον λόγον μη 10 γνήσιον είναι, άμυδροις άπατηθέντες τεκμηρίοις. το μεν γαρ της φράσεως άνειμένον ούκ άπρεπες ίδιωτικοις άγωσι, τον δε Δία τον άνακτα κατα την του 2 προσώπου του ύποκειμένου συνήθειαν δηλός έστιν ώνομακώς, πρός δε την παραγραφην άσθε-15 νέστερον άπήντηκε δια το 3 πράγμα το πονηρόν.

Οὐδὲν⁴ καινὸν διαπράττονται οἱ Φασηλῖται, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἀλλ' ἄπερ εἰώθασιν. οὖτοι γὰρ δεινότατοι μέν εἰσι δανείσασθαι χρήματ' ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἐπειδὰν δὲ λάβωσι καὶ συγγραφὴν συγ-20 γράψωνται ναυτικὴν, εὐθὺς ἐπελάθοντο καὶ τῶν συγγραφῶν καὶ τῶν νόμων καὶ ὅτι δεῖ ἀποδοῦναι αὐτοὺς ὰ ἔλαβον, καὶ οἴονται, ἐὰν ἀποδῶσιν, ὥσπερ 95 τῶν ἰδίων τι τῶν ἐαυτῶν ἀπολωλεκέναι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀποδοῦναι σοφίσματα εὐρίσκουσι καὶ παραγρα-25 φὰς καὶ προφάσεις, καὶ είσὶ πονηρότατοι ἀνθρώπων καὶ ἀδικώτατοι. τεκμήριον δὲ τούτου πολλῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, πλείους δίκαι εἰσὶν ἐκάστοτε αὐτῶν τῶν Φασηλιτῶν ἡ τῶν ἄλλων ἀπάντων. οὖτοι μὲν 30 οὖν τοιοῦτοί εἰσιν. ἐγὼ δ΄, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, χρή-

[·] dvaδέχεσθαι, Reiske.

ματα δανείσας Άρτεμωνι τῷ τούτου άδελφῷ κατὰ τους έμπορικούς νόμους, είς τον Πόντον και πάλιν Άθήναζε, τελευτήσαντος έκείνου πρίν ή αποδοῦναί μοι τα χρήματα, Λακρίτω τούτω είληγα την δίκην 5 ταύτην κατά τους αυτούς νόμους τούτους καθ' ούσπερ το συμβόλαιον εποιησάμην, άδελφω όντι τούτφ εκείνου και έχοντι πάντα τὰ Άρτεμωνος, καὶ ύσ' ένθάδε κατέλιπε και όσα ην αυτώ έν τη Φασήλιδι, και κληρονόμω όντι των έκείνου απάντων, 10 και 2 ούκ άν έχοντος τούτου δείξαι νόμον όστις αυτώ δίδωσιν έξουσίαν έχειν μέν τα τάδελφου καί διωκηκέναι όπως έδόκει αὐτῷ, μη ἀποδοῦναι δὲ τάλλότρια χρήματα, άλλὰ λέγειν νῦν ὅτι οὐκ ἔστι κληρονόμος, άλλ' άφίσταται τῶν ἐκείνου. ἡ μὲν 15 τουτουί Λακρίτου πονηρία τοιαύτη έστίν έγω δ ύμων δέομαι, ω άνδρες δικασταί, εύνοϊκως ακούσαί μου περί τοῦ πράγματος τουτουί καν έξελέγξω αύτον άδικοῦντα ήμας τε τους δανείσαντας και ύμας ούδεν ήττον, βοηθείτε ήμιν τὰ δίκαια.

20 Έγω³ γὰρ, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, αὐτὸς μὲν οὐδ οπωστιοῦν ἐγνώριζον τοὺς ἀνθρώπους τοὐτους Θρα-9² συμήδης δ ὁ Διοφάντου υἰὸς, ἐκείνου τοῦ Σφηττίου, καὶ Μελάνωπος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπιτήδειοί μοί εἰσι, καὶ χρώμεθ' ὶ ἀλλήλοις ὡς οἶόν τε μάλιστα. οὖτοι 25 προσῆλθόν μοι μετὰ Λακρίτου τουτουὶ, ὁπόθεν δήποτε ἐγνωρισμένοι τούτω, οὐ γὰρ οἶδα, καὶ ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματ εἰς τὸν Πόντον ᾿Αρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ καὶ ᾿Απολλοδώρω, ὅπως² ανα ἐνεργοὶ ὧσιν, οὐδὲν εἰδως ὧ ἄνδρες δικασταὶ οὐδ ὁ Θρα-30 συμήδης τὴν τούτων πονηρίαν, ἀλλ οἰόμενος εἶναι ἐπιεικεῖς ἀνθρώπους καὶ οἶοίπερ προσεποιοῦντο καὶ

b [nal], Reiske

c δήποθεν, Reinke.

A Reiske and Bekker omit av.

έφασαν είναι, καὶ ἡγούμενος ποιήσειν αὐτοὺς πάντα όσαπερ ὑπισχνεῖτο καὶ ἀνεδέχετο Λάκριτος οὐτοσί. πλεῖστον δ ἄρ ἡν έψευσμένος, καὶ οὐδὲν ἤδει οἴοις θηρίοις ἐπλησίαζε τοῖς ἀνθρώποις τοὐτοις. κάγω 5 πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ Θρασυμήδους καὶ τοῦ ἀδελφοῦ , αὐτοῦ, καὶ Λακρίτου τουτουὶ ἀναδεχομένου μοι πάντ ἔσεσθαι τὰ δίκαια παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν αὐτοῦ, ἐδάνεισα μετὰ ξένου τινὸς ἡμετέρου Καρυστίου τριάκοντα μνᾶς ἀργυρίου. βούλομαι οὖν, ῷ ἄνδρες 10 δικασταὶ, τῆς συγγραφῆς ἀκοῦσαι ὑμᾶς πρῶτον, καθ ἡν ἐδανείσαμεν τὰ χρήματα, καὶ τῶν μαρτύρων τῶν παραγενομένων τῷ δανείσματι ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ἐπιδείξομεν, οἶα ἐτοιχωρύχησαν οὖτοι περὶ τὸ δάνειον. λέγε τὴν συγγραφὴν, ἔπειτα τὰς 15 μαρτυρίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ'.

Έδάνεισαν 'Ανδροκλης Σφήττιος καὶ Ναυσικράτης Καρύστιος 'Αρτέμωνι καὶ 'Απολλοδώρω Φασηλίταις δραχμὰς ἀργυρίου τρισχιλίας 'Αθήνηθεν εἰς 926
20 Μένδην ἢ Σκιώνην, καὶ ἐντεῦθεν εἰς Βόσπορον, ἐαν
δὲ βούλωνται, τῆς ἐπ' ἀριστερὰ μέχρι Βορυσθένους
καὶ πάλιν 'Αθήναζε, ἐπὶ διακοσίαις εἰκοσιπέντε τὰς
χιλίας, ἐαν δὲ μετ' ' Αρκτοῦρον ἐκπλεύσωσιν ἐκ τοῦ
Πόντου ἐφ' ἱερὸν², ἐπὶ τριακοσίαις τὰς χιλίας, ἐπὶ⁸
25 οἴνου κεραμίοις Μενδαίοις τρισχιλίοις, ὃς πλευσεῖται
ἐκ Μένδης ἢ Σκιώνης ἐν τῆ εἰκοσόρω ἢν ἡ βλήσιος
ναυκληρεῖ. ὑποτιθέασι δὲ ταῦτα, οὐκ ὀφείλοντες
ἐπὶ τούτοις ἄλλω οὐδενὶ οὐδὲν ἀργύριον, οὐδ' ἐπιδανείσονται. καὶ ἀπάξουσι τὰ χρήματα τὰ ἐκ τοῦ
30 Πόντου ἀντιφορτισθέντα πάλιν 'Αθήναζε ἐν τῷ

e ὖπισχνοῦντο, Reiske.

f Reiske and Bekker have no comma after ἀδελφοῦ.

⁸ επειτα καί, Reiske. h άργυρίου δραχμάς, Reiske.

αὐτῷ πλοίῳ ἄπαντα. σωθέντων δὲ τῶν χρημάτων Αθήναζε αποδώσουσιν οι δανεισάμενοι τοις δανείσασι το γιγνόμενον άργύριον κατά την συγγραφήν ήμερων είκοσιν άφ' ής αν έλθωσιν Αθήναζε, έντελες 5 πλην έκβολης 5 ην αν οι σύμπλοι $\sqrt{\eta}$ Φισάμενοι κοινη έκβάλωνται, και άν τι πολεμίοις άποτίσωσιν των δ άλλων απάντων έντελές. και παρέξουσι τοις δανείσασι την υποθήκην ανέπαφον κρατείν, έως αν άποδωσι το γιγνόμενον άργύριον κατά την συγ-10 γραφήν, έαν δε μη άποδωσιν έν τω συγκειμένω χρόνφ, τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν έξέστω ὑποθείναι και άποδόσθαι της ύπαρχούσης τιμης και εάν τι ελλείπη τοῦ άργυρίου, δ δεί γενέσθαι τοῖς δανείσασι κατά την συγγραφην, κατά Άρτεμωνος 15 και Απολλοδώρου έστω ή πράξις τοις δανείσασι καί έκ τῶν τούτων ἀπάντων, καὶ ἐγγείων καὶ ναυτικῶν, πανταχοῦ ὅπου αν ώσι, καθάπερ δίκην ώφληκότων καὶ ὑπερημέρων ὄντων, καὶ ένὶ ἐκατέρω τῶν δανει-927 σάντων καὶ άμφοτέροις. ἐὰν¹ δὲ μὴ είσβάλωσι, 20 μείναντες επι κυνί ήμέρας δέκα έν Ελλησπόντω, έξελόμενοι όπου αν μή συλαι ωσιν Άθηναίοις, καί έντεῦθεν καταπλεύσαντες Άθήναζε τοὺς τόκους ἀποδόντων τους πέρυσι γραφέντας είς την συγγραφήν. έαν δέ τι ή ναθς πάθη ανήκεστον έν ή αν πλέη τα 25 χρήματα, σωτηρία έστω τῶν ὑποκειμένων τὰ δὲ περιγενόμενα κοινά έστω τοις δανείσασιν. κυριώτερον δε περί τούτων άλλο μηδεν είναι της συγγραφής.

Μάρτυρες Φορμίων Πειραιεύς, Κηφισόδοτος Βοιώ-30 τιος, Ἡλιόδωρος Πιτθεύς.

Λέγε δή και τας μαρτυρίας.

i ἐπὶ τὴν ἐπὶ, Reiske.

MAPTYPIAI.

'Αρχενομίδης 'Αρχεδάμαντος 'Αναγυράσιος μαρτυρεί συνθήκας παρ' εαυτῷ καταθέσθαι 'Ανδροκλέα Σφήττιον, Ναυσικράτην Καρύστιον, 'Αρτέμωνα, 5' Απολλόδωρον Φασηλίτας, καὶ είναι παρ' εαυτῷ ετι κειμένην τὴν συγγραφήν.

Λέγε δή και την των παραγενομένων μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Θεόδοτος ίσοτελής, Χαρίνος Έπιχάρους Λευκο10 νοεύς, Φορμίων Κηφισοφώντος Πειραιεύς, Κηφισόδωρος Βοιώτιος, Ἡλιόδωρος Πιτθεύς μαρτυροῦσι παρείναι, ὅτ΄ ἐδάνεισεν ἀνδροκλῆς ἀπολλοδώρω καὶ ἀργυρίου τρισχιλίας δραχμάς, καὶ εἰδέναι τὴν συγγραφὴν καταθεμένους παρὰ ἀρχενομίδη
15 ἀναγυρασίω.

Κατά την συγγραφην ταύτην, ω άνδρες δικασταὶ, εδάνεισα τὰ χρήματα Αρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ, κελεύοντος τούτου καὶ ἀναδεχομένου ἄπαντ΄ εσεσθαὶ μοι τὰ δίκαια κατὰ την συγγραφην καθ΄ ην 928 20 εδάνεισα τούτου αὐτοῦ γράφοντος καὶ συσσημηναμένου, επειδη εγράφη. οἱ μεν γὰρ ἀδελφοὶ οἱ τούτου ετι νεώτεροι ησαν καὶ μειράκια παντάπασιν, οὐτοσὶ δὲ Λάκριτος Φασηλίτης, μέγαὶ πρᾶγμα, Ἰσοκράτους μαθητής οὖτος ην ο πάντα διοικῶν, 25 καὶ ἐαυτῷ με τὸν νοῦν προσέχειν ἐκέλευεν αὐτὸς γὰρ εφη ποιήσειν μοι τὰ δίκαια ἄπαντα καὶ ἐπιδημήσειν Αθήνησι, τὸν δ΄ ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ ᾿Αρτέμωνα πλευσεῖσθαι ἐπὶ τοῖς χρήμασιν. καὶ τότε μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτ΄ ἡβούλετοὶ τὰ χρήματα λαβεῖν

k μειράκια κομιδή, Reiske, omitting καὶ.

[!] έβούλετο, Reiske, Bekker.

παρ΄ ἡμῶν, καὶ ἀδελφὸς ἔφη εῖναι καὶ κοινωνὸς τοῦ ᾿Αρτέμωνος, καὶ λόγους θαυμασίως ὡς π πιθανοὺς ἔλεγεν' ἐπειδη δὲ τάχιστα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τοῦ ἀργυρίου, τοῦτο μὲν διενείμαντο καὶ ἐχρῶντο ὅ τι 5 ἐδόκει τούτοις, κατὰ δὲ τὴν συγγραφὴν τὴν ναυτικὴν, καθ΄ ἣν ἔλαβον τὰ χρήματα, οὕτε μέγα οὕτε μικρὸν ἔπραττον, ὡς αὐτὸ τὸ ἔργον ἐδήλωσεν. οὐτοσὶ δὲ Λάκριτος ἀπάντων ἦν τούτων ὁ ἐξηγητής. καθ΄ ἔκαστον δὲ τῶν γεγραμμένων ἐν τῆ συγγραφῆ 10 ἐπιδείξω τούτους οὐδ' ὁτιοῦν πεποιηκότας ὑγιές.

Πρωτον μέν γάρ γέγραπται ότι έπ' οίνου κεραμίοις τρισχιλίοις έδανείζοντο παρ' ήμων τάς τριάκοντα μνας, ώς ε ύπαρχούσης αυτοίς υποθήκης ετέρων τριάκοντα μνων, ώστ' είς τάλαντον αργυρίου 15 την τιμήν είναι του οίνου καθισταμένην, σύν τοίς άναλώμασιν όσα έδει αναλίσκεσθαι είς την κατασκευήν τήν περί τὸν οίνον τὰ δὲ τρισχίλια ταῦτα 92! κεράμια άγεσθαι είς τον Πόντον εν τη είκοσόρω ην 'Υ $oldsymbol{eta}$ λήσιος έναυκλήρει. $oldsymbol{\gamma}$ έ $oldsymbol{\gamma}$ ένρα $oldsymbol{\pi}$ ταὶ ταῦτα έν τῆ 20 συγγραφή, ω άνδρες δικασταί, ής ύμεις ακηκόατε οὖτοι δ' ἀντὶ τῶν τρισχιλίων κεραμίων οὐδὲ πεντακόσια κεράμια είς τὸ πλοῖον ἐνέθεντο, άλλ' ἀντὶ τοῦ ηγοράσθαι αὐτοῖς τὸν οῖνον, ὅσον προσῆκε, τοῖς χρήμασιν έχρωντο ό τι έδόκει τούτοις, τα δε κε-25 ράμια τὰ τρισχίλια οὐδ' ἐμέλλησαν οὐδὲ διενοήθησαν ένθέσθαι είς τὸ πλοῖον κατά τὴν συγγραφήν. ὅτι δ' άληθη ταῦτα h λέγω, λαβὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν συμπλεόντων εν τῷ αὐτῷ πλοίφ τούτοις.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

30 Ερασικλής μαρτυρεί κυβερνάν την ναῦν ην Υβλήσιος εναυκλήρει, καὶ εἰδέναι Άπολλάδωρου

P Reiske omits ως

ο λέγω ταῦτα, Reiske.

άγόμενον εν τῷ πλοίῳ οἴνου Μενδαίου κεράμια τετρακόσια πεντήκοντα, καὶ οὐ πλείω ἄλλο δὲ μηδὲν άγωγιμον ἄγεσθαι εν τῷ πλοίῳ Απολλόδωρον είς τὸν Πόντον.

Προς τοῖσδ' έξεμαρτύρησεν 'Αρχάδης Μνησωνίδου 'Αχαρνεύς, Σώστρατος Φιλίππου 'Ιστιαιόθεν, Φιλτιάδης Κτησίου Ευπεταιών', Διονύσιος Δημοκρα-

τίδου Χολλίδης.

Περί μεν οῦν τοῦ πλήθους τοῦ οἴνου, όσον έδει αὐτούς ένθέσθαι είς το πλοίον, ταῦτα διεπράξαντο, καὶ ήρξαντο εὐθὺς ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου γεγραμμένου παραβαίνειν καὶ μὴ ποιείν τὰ γεγραμ- 930 μένα. μετά δε ταῦτ' έστιν εν τῆ συγγραφῆ ότι 20 ύποτιθέασι ταῦτ' έλεύθερα καὶ οὐδενὶ οὐδεν οΦείλοντες, καὶ ὅτι οὐδὲ ἐπιδανείσονται ἐπὶ τούτοις παρ ούδενός. ταῦτα διαρρήδην γέγραπται, ω άνδρες δικασταί οὐτοι δε τί εποίησαν; αμελήσαντες τών γεγραμμένων έν τη συγγραφη δανείζονται παρά 15 τινος νεανίσκου, εξαπατήσαντες ως ούδενι ούδεν οφείλοντες καὶ ήμᾶς τε παρεκρούσαντο καὶ έλαθον δανεισάμενοι έπὶ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε τὸν νεανίσκον τον δανείσαντα έξηπάτησαν ώς επ' έλευθέροις τοις χρήμασι δανειζόμενοι τοιαθτα τούτων 10 έστι τὰ κακουργήματα. ταῦτα δὲ πάντ' έστι τὰ

ο έκ Ευπετέων, Reiske. P δή, Reiske.

⁹ εὐθὺς ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου γεγραμμένου παραβαίνειν αρ-Εάμενοι, Reiske.

των τη συγγραφή γεγραμμένων, Reiske. • ούκ, Reiske.

σοφίσματα Λακρίτου τουτουί. ὅτι δ΄ ἀληθη λέγω και έπεδανείσαντο χρήματα παρά την συγγραφήν, μαρτυρίαν άναγνώσεται ύμιν αυτού του έπιδανείσαντος. λέγε την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

5 .

"Αρατος Άλικαρνασσεύς μαρτυρεί δανείσαι Άπολλοδώρω ενδεκα μνας αργυρίου επί τη εμπορία, ην ηγεν έν τη Υβλησίου νηὶ είς τον Πόντον, καὶ τοῖς έκειθεν άνταγορασθείσι, και μη είδεναι αυτόν δε-10 δανεισμένον παρά 'Ανδροκλέους άργύριον' ού γάρ αν δανείσαι αυτός Απολλοδώρω το αργύριον.

Αί μεν πανουργίαι τοιαθται των άνθρώπων τούτων είσίν. γέγραπται δε μετά ταῦτα έν τη συγγραφη, ω άνδρες δικασταί, επειδάν αποδώνται εν τώ 15 Πόντω α ήγου, ανταγοράζειν πάλιν χρήματα καὶ αντιφορτίζεσθαι καὶ ἀπάγειν Αθήναζε τὰ ἀντιφορ-931 τισθέντο, καὶ ἐπειδάν ἀφίκωνται Αθήνα(ε, ἀποδοῦναι είκοσιν ήμερων του άργύριον ήμιν δόκιμον έως δ' ᾶν ἀποδῶσι, κρατεῖν τῶν χρημάτων™ ἡμᾶς, καὶ 20 ανέπαφα ταῦτα παρέχειν τούτους, έως ἄν απολάβωμεν. γέγραπται μέν ταῦτα οὐτωσὶ ἀκριβῶς έν τη συγγραφή ούτοι δ΄ ω άνδρες δικασταί ένταθθα καὶ επεδείξαυτο μάλιστα την υβριν καὶ την αναίδειαν την εαυτών, και ότι ούδε μικρον προσείχον τοίς 25 γράμμασι τοις γεγραμμένοις έν τη συγγραφή, άλλ ήγοῦντο είναι την συγγραφην άλλως ύθλον καὶ φλυαρίαν. ούτε γάρ άντηγόρασαν ούδεν έν τῷ Πόντω ούτε άντεφορτίσαντο ώστε άγειν Αθήναζε, ημείς τε οι δανείσαντες τὰ χρήματα ηκόντων αὐτῶν 30 τούτων έκ τοῦ Πόντου οὐκ είχομεν ὅτου ἐπιλαβοί-

10-3

^t [τα] χρήματα, Reiske.

[&]quot; ήμιν τό άργύριου, Reiske. * χρημάτων ἀπάντων, Reiske. × μάλιστα ἐπεδείξαντο, Reiske.

μεθα ούδ ότου κρατοίμεν, έως [ότου] κομισαίμεθα τὰ ήμέτερα αὐτῶν' οὐδ' ότιοῦν γάρ είσήγαγον είς τὸν λιμένα τον υμέτερον ούτοι. άλλά πεπόνθαμεν καινότατον, ω άνδρες δικασταί εν γάρ τη πόλει τή 5 ημετέρα αὐτῶν, οὐδὲν άδικοῦντες οὐδὲ δίκην οὐδεμίαν ώφληκότες τούτοις, σεσυλήμεθα τὰ ημέτερ αὐτῶν ύπο τούτων Φασηλιτών όντων, ώσπερ δεδομένων σύλων Φασηλίταις κατ Άθηναίων. έπειδαν γάρ μή εθέλωσιν αποδούναι α έλαβον, τί αν τις άλλο όνομ 10 έχοι θέσθαι τοις τοιούτοις ή ότι άφαιρουνται βία τὰ αλλότρια; έγω μὲν ούδ ακήκοα πώποτε πράγμα μιαρώτερον ή δ ούτοι διαπεπραγμένοι είσι περί ήμας, και ταυθ ομολογούντες λαβείν παρ ήμων τὰ χρήματα. ὅσα μὲν γὰρ ἀμφισβητήσιμά 933 15 έστι των συμβολαίων, κρίσεως δείται, ω ανδρες δικασταί τὰ δὲ παρ ἀμφοτέρων ομολογηθέντα τῶν συντιθεμένων, και περί ων συγγραφαί κείνται ναυτικαὶ, τέλος έχειν ἄπαντες νομίζουσι, καὶ χρησθαι1 προσήκει τοις γεγραμμένοις. ότι δέ κατά την συγ-20 γραφήν ουδ ότιοῦν πεποιήκασιν, άλλ' εύθυς άπ άρχης άρξάμενοι έκακοτέχνουν και έπεβούλευον μηδεν υγιες ποιείν, υπό τε των μαρτύρων και αυτοί υφ αυτων έξελέγχονται ουτωσί καταφανώς.

Ο² δὲ πάντων δεινότατον διεπράζατο Λάκριτος 5 οὐτοσὶ, δει ὑμᾶς ἀκοῦσαι οὖτος γὰρ ἢν ὁ πάντα ταῦτα διοικῶν. ἐπειδὴ γὰρ ἀφίκοντο δεῦρο, εἰς μὲν τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐ καταπλέουσιν, εἰς φωρῶν δὲ λιμένα ὁρμίζονται, ὅς ἐστιν ἔξω τῶν σημείων τοῦ ὑμετέρου ἐμπορίου. καὶ ἔστιν ὅμοιον εἰς φωρῶν ὁλιμένα ὀρμίσασθαι ὤσπερ ἀν εἴ τις εἰς Αἴγιναν ἡ εἰς Μέγαρα ὀρμίσαιτο ἔξεστι γὰρ ἀποπλεῖν ἐκ τοῦ

Ι άφληκότει οὐδεμίαν αὐτοῖε, Reiske.
 Αλο τει έχοι δυομα, Reiske.
 μὰν γάρ, Reiske.

λιμένος τούτου όποι αν τις βούληται καὶ όπηνίκ αν δοκη αύτω. και το μέν πλοίον ώρμει ένταῦθα πλείους ή πέντε καὶ είκοσιν ημέρας, οὖτοι δὲ περιεπάτουν έν τῷ δείγματι τῷ ἡμετέρω, καὶ ἡμεῖς 5 προσιόντες διελεγόμεθα, και εκελεύομεν τούτους έπιμελεισθαι όπως αν ως τάχιστ' απολάβοιμεν τα χρήματα. ούτοι δ' ωμολόγουν τε καὶ έλεγον ότι αυτά ταθτα περαίνοιεν. και ήμεις τούτοις προσήμεν. καὶ ἄμ' ἐπεσκοποῦμεν εί τι ἐξαιροῦνταί ποθεν ἐκ 10 πλοίου η πεντηκοστεύονται. επειδή δ' ημέραι τε ησαν συγναί έπιδημοῦσι τούτοις, ημεῖς τ' ούδ' ότιοῦν ευρίσκομεν ούτε έξηρημένον ούτε πεπεντηκοστευμένον έπὶ τῷ ονόματι τῷ τούτων, ἐνταῦθ' ήδη μᾶλλον 933 προσεκείμεθα απαιτούντες. και επειδή ήνωχλούμεν 15 αυτοις, αποκρίνεται Λάκριτος ουτοσί, ο άδελφος ο b Αρτέμωνος, ότι ουκ αν οδοί τ' εξησαν αποδούναι, άλλ' ἀπόλωλεν ἄπαντα τὰ χρήματα καὶ ἔφη Λάκριτος δίκαιόν τι έχειν λέγειν περί τούτων. καί ήμεις, ω άνδρες δικασταί, ήγανακτοθμεν μεν έπι τοις 20 λεγομένοις, πλέον δ' ούδεν ην άγανακτοῦσιν ημίν: τουτοισί γάρ ουδ' ότιοῦν έμελεν. ουδεν δε ήττον ήρωτωμεν αύτους όντινα τρόπον απολωλότ' είη τα χρήματα. Λάκριτος δ' ούτοσὶ ναυαγήσαι έφη τὸ πλοίον παραπλέον έκ Παντικαπαίου είς Θευδοσίαν, 25 ναυαγήσαντος δε τοῦ πλοίου ἀπολωλέναι τὰ χρήματα τοις άδελφοις τοις έαυτου, ά έτυχεν έν τώ πλοίω ενόντα ενείναι δε τάριχός τε και οίνον Κώον καὶ ἄλλ' ἄττα. καὶ ταῦτα ἔφασαν πάντα άντιφορτισθέντα μέλλειν αυτά άγειν Αθήναζε, εί μη άπώ-30 λετο έν τῷ πλοίφ. καὶ ἃ μὲν ἔλεγε, ταῦτ' ἦν άξιον δ' ακούσαι την βδελυρίαν των ανθρώπων τούτων ακαί την ψευδολογίαν. πρός το γάρ το πλοίον

b Reiske omits à.

ε πάντα έφασαν, Reiske.

^d τουτωνί, Reiske.

τὸ ναυαγήσαν οὐδὲν ἢν αὐτοῖς συμβόλαιον, ἀλλ' ἦν ἔτερος ὁ δεδανεικως Ἀθήνηθεν ἐπὶ τῷ ναύλω τῷ εἰς τὸν Πόντον καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ πλοίῳ, Ἀντίπατρος ὅνομα ἢν τῷ δεδανεικότι, Κιτιεὺς τὸ γένος τό τε 5 οἰνάριον τὸ Κῷον ὀγδοήκοντα στάμνοι ἐξεστηκότος οἰνου, καὶ τὸ τάριχος ἀνθρώπῳ τινὶ γεωργῷ παρεκομίζετο ἐν τῷ πλοίῳ ἐκ Παντικαπαίου εἰς Θευδοσίαν, τοῖς ἐργάταις τοῖς περὶ τὴν γεωργίαν χρῆσθαι. τἱ οὖν ταύτας τὰς προφάσεις λέγουσιν; οὐδὲν γὰρ 10 προσήκει. καὶ μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν, πρῶτον μὲν 934 τὴν ᾿Απολλωνίδου ὅτι ᾿Αντίπατρος ἢν ὁ δανείσας ἐπὶ τῷ πλοίῳ, τούτοις δ' οὐδ' ὁτιοῦν προσήκει τῆς ναυαγίας, ἔπειτα τὴν Ἐρασικλέους καὶ τὴν Ἱππίου, ὅτι ὀγδοήκοντα μόνον κεράμια παρήγετο ἐν τῷ 15 πλοίῳ.

MAPTYPIAI.

Απολλωνίδης 'Αλικαρνασσεύς μαρτυρεί είδεναι δανείσαντα 'Αντίπατρον, Κιτιέα το γένος, χρήματα Υβλησίω είς τον Πόντον επί τῆ νηὶ ην Υβλήσιος 20 ενανκλήρει, καὶ τῷ ναύλω τῷ είς τὸν Πόντον κοινωνείν δὲ καὶ αὐτὸν τῆς νεώς 'Υβλησίω, καὶ συμπλείν ε΄ αυτοῦ οἰκέτας ε΄ν τῆ νηὶ, καὶ ὅτε διεφθάρη ἡ ναῦς, παρείναι τοὺς οἰκέτας τοὺς ε΄ αυτοῦ καὶ ἀπαγγέλλειν ε΄ αντῷ, καὶ ὅτι ἡ ναῦς κενὴ διεφθάρη παραπλέουσα 25 εἰς Θευδοσίαν ε΄κ Παντικαπαίου.

Έρασικλής μαρτυρεί συμπλείν Ύβλησίφ κυβερνών την ναῦν εἰς τὸν Πόντον, καὶ ὅτε παρέπλει η ναῦς εἰς Θευδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, εἰδέναι κενην την ναῦν παραπλέουσαν, καὶ ᾿Απολλοδώρου, αὐτοῦ 30 τοῦ φεύγοντος νυνὶ την δίκην, μη εἶναι οἶνον ἐν τῷ πλοίψ, ἀλλὰ παράγεσθαι τῶν ἐκ τῆς Θευδοσίας τινὶ οἴνου Κῷα κεράμια περὶ ὀγδοήκοντα.

e Kιττιεύs, Reiske, here and below. Γκεράμια μόνα, Reiske.

Ίππίας Αθηνίππου Άλικαρνασσεύς μαρτυρεί συμπλείν Ύβλησίω διοπτεύων την ναῦν, καὶ ὅτε παρέπλει ἡ ναῦς εἰς Θευδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, ἐνθέσθαι ᾿Απολλόδωρον εἰς την ναῦν ἐρίων άγγεῖον εἰν ἡ δύο 5 καὶ ταρίχους κεράμια ἔνδεκα ἡ δώδεκα καὶ δέρματὰ αἴγεια, δύο δεσμὰς ἡ τρεῖς, ἄλλο δ' οὐδέν.

Πρός τοῖσδ' ἐξεμαρτύρησεν Εὐφίλητος Δαμοτίμου Άφιδυαῖος, Ἱππίας Τιμοξένου Θυμαιτάδης, Σώστρατος Φιλίππου Ἱστιαιόθεν, Άρχενομίδης Στρά- 935 10 τωνος Θριάσιος, Φιλτιάδης Κτησικλέους Ξυπεταιών.

΄Η Ι μέν αναίδεια τοιαύτη τῶν ανθρώπων τούτων έστίν. ὑμεῖς δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμεῖσθε πρὸς ύμας αυτούς εί τινας πώποτ ίστε ή ήκούσατε οίνου Ε Άθήναζε έκ τοῦ Πόντου κατ' έμπορίαν είσάγοντας, 15 άλλως τε καὶ Κώον. πᾶν γαρ δήπου τούναντίον είς τον Πόντον ο h οίνος είσαγεται έκ των τόπων των περί ήμας, έκ Πεπαρήθου και Κω και Θάσιος και Μενδαίος και έξ άλλων τινών πόλεων παντοδαπός. έκ δὲ τοῦ Πόντου ἕτερά ἐστιν ἃ εἰσάγεται δεῦρο. 20 κατεχόμενοι δ' υφ' ημών και έλεγχόμενοι εί τι περιγένοιτο των χρημάτων εν τω Πόντω, απεκρίνατο Λάκριτος ούτοσί ότι έκατὸν στατήρες Κυζικηνοί περιγένοιντο καί τοῦτο τὸ χρυσίον δεδανεικώς είη άδελφος ι αυτού εν τω Πόντω ναυκλήρω τινί 25 Φασηλίτη, πολίτη και έπιτηδείω έαυτοῦ, και οὐ δύναιτο κομίσασθαι, άλλα σχεδόν τι απολωλός είη καὶ τοῦτο, ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἔλεγε Λάκριτος οὐτοσί, ή δέ συγγραφή οὐ ταῦτα λέγει, ὧ ἄνδρες δικασταί, άλλ' άντιφορτισαμένους άπάγειν κελεύει Άθήνα(ε, 30 ου δανείζειν τούτους ότω αν βούλωνται έν πῶ Πόντω τα ημέτερα άνευ ημών, αλλ Αθήναζε παρέχειν

ε έκ τοῦ Πόντου οίνου Άθήναζε, Reiske.
δ άδελφός, Reiske, Bekker.

Reiske omits δ.
 αὐτοῦ, Reiske.

άνεπαφα ήμιν, εως αν ήμεις άπολάβωμεν τα χρήματα όσ εδαυείσαμεν. καί μοι άναγίγνωσκε την συγγραφήν πάλιν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ[™].

937

Πότερον1, ω άνδρες δικασταί, δανείζειν κελεύει τούτους ή συγγραφή τὰ ἡμέτερα, καὶ ταῦτ' ἀνθρώπφ δν ήμεις ούτε γιγνώσκομεν ούθ' εωράκαμεν πώποτε, η άντιφορτισαμένους κομίσαι Αθήναζε καί Φανερά ποιησαι ημίν και ανέπαφα παρέχειν; ή 10 μεν γαρ συγγραφή ούδεν κυριώτερον έα είναι των εγγεγραμμένων, ούδε προσφέρειν ούτε νόμον ούτε ψήφισμα ουτ άλλ' ουδ' ότιοῦν προς την συγγρα-Φήν τούτοις δ εὐθὺς έξ ἀρχης οὐδὰν ἐμέλησε της συγγραφής ταύτης, άλλα τοῖς χρήμασιν έχρωντο 15 τοις ημετέροις ωσπερ ίδιοις οθσιν αθτων σύτως είσιν ούτοι κακούργοι σοφισταί και άδικοι άνθρωέγω δὲ μὰ τὸν Δία τὸν ἄνακτα καὶ τοὺς θεούς άπαντας ούδενὶ πώποτ εφθόνησα ούδ έπετίμησα, ω ανδρες δικασται η, εί τις βούλεται σοφιστής 20 είναι καὶ Ἰσοκράτει άργύριον άναλίσκειν μαινοίμην γαρ αν, εί τί μοι τούτων έπιμελες είη ου μέντοι μα Δία οιομαί γε δείν ανθρώπους καταφρονούντας καί οιομένους δεινούς είναι έφιεσθαι των άλλοτρίων, ούδ αφαιρείσθαι, τω λόγω πιστεύοντας πονηρού γάρ 25 ταθτ' ρ έστι σοφιστοθ και οίμωξομένου . Λάκριτος 2938 δ΄ ούτοσὶ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οὐ τῷ δικαίφ πιστεύων είσελήλυθε ταύτην την δίκην, άλλ' άκριβως είδως τὰ πεπραγμένα έαυτοῖς περὶ τὸ δάνεισμα τοῦτο, καὶ ηγούμενος ^α δεινός είναι καὶ ραδίως λόγους ποριείσθαι 30 περὶ ἀδίκων πραγμάτων, οίεται παράξειν ὑμᾶς ὅποι

¹ [ήμεῖε] Reiske. ^m Reiske repeats the συγγραφή from p. 925.

n δικασται ούδεν, Reiske.

ο μέντοι γε, Reiske.

P ταῦτά γε, Reiske.

⁹ olóμενος, Reiske.

αν βούληται. ταῦτα γὰρ ἐπαγγέλλεται δεινὸς είναι, καὶ άργύριον αίτεῖ καὶ μαθητάς συλλέγει, περὶ αὐτῶν τούτων ἐπαγγελλόμενος παιδεύειν. καὶ πρῶτον μέν τους άδελφούς τους έαυτοῦ έπαίδευσε την 5 παιδείαν ταύτην, ην ύμεις αίσθάνεσθε πονηράν καί άδικον, ω άνδρες δικασταί, δανείζεσθαι έν τω έμπορίω ναυτικά χρήματα και ταῦτ' άποστερεῖν και μη αποδιδόναι. πως αν γένοιντο πονηρότεροι ανθρωποι ή τοῦ παιδεύοντος τὰ τοιαῦτα ή αὐτῶν ε τῶν 10 παιδευομένων; έπειδή οὖν δεινός έστι καὶ πιστεύει τῷ λέγειν καὶ ταῖς χιλίαις δραχμαῖς ας δέδωκε τῷ διδασκάλω, κελεύσατε αυτον διδάξαι υμας ή ώς τα χρήματ' οὐκ έλαβον παρ' ήμων, ή ώς λαβόντες άποδεδώκασιν, ή ότι τας ναυτικάς συγγραφάς ού δεί 15 κυρίας είναι, η ώς δεί άλλο τι χρήσασθαι τοίς χρημασιν ή έφ' οις έλαβον κατά την συγγραφήν. τούτων ό τι βούλεται, πεισάτω ύμας. καὶ έγωγε καὶ αὐτὸς συγχωρῶ σοφώτατον είναι τοῦτον, ἐάν ύμας πείση τους περί των συμβολαίων των έμπο-20 ρικών δικάζοντας. άλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδὲν αν τούτων οδός τ' είη ούτος ούτε διδάξαι ούτε πείσαι.

Χωρὶς δὲ τούτων, φέρε πρὸς τῶν θεῶν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ τοὐναντίον συμβεβήκει καὶ μὴ ὁ 939
τούτου ἀδελφὸς ὁ τετελευτηκῶς ἐμοὶ ὥφειλε τὰ
25 χρήματα, ἀλλ΄ ἐγὼ τῷ τούτου τάλαντον ἢ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἢ πλέον ἢ ἔλαττον, ἄρ΄ ἄν οἴεσθε
Λάκριτον τουτονὶ ὧ ἄνδρες δικασταὶ τοὺς αὐτοὺς
λόγους λέγειν οἴσπερ νυνὶ κατακέχρηται¹, ἢ φάσκειν ᾶν αὐτὸν οὐκ εἶναι κληρονόμον καὶ ἀφίστασθαι
30 τῶν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ οὐκ ᾶν πάνυ πικρῶς εἰσπράττειν με, ὥσπερ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων εἰσπέπρακται,
εἴ τίς τι ἐκείνω τῷ τετελευτηκότι ὧφειλεν ἢ ἐν

r kai deivde, Reiske.

^{*} αὐτῶν [τούτων], Reiske.

Φασηλίδι ή ἄλλοθί που; καὶ εί τις ήμων φεύγων δίκην ύπο τούτου παραγραφήν ετόλμησε παραγράφεσθαι, μη είσαγωγιμον είναι την δίκην, ευ οίδ ότι ηγανάκτει αν ούτος και έσχετλία (ε προς 5 ύμας, δεινά φάσκων πάσχειν καὶ παρανομείσθαι2, εί μή τις αύτω την δίκην ψηφιείται είσαγώγιμον είναι, έμπορικήν οὖσαν. ἔπειτα, ὧ Λάκριτε, σοὶ μὲν τοῦτο δίκαιον δοκεί είναι, έμοι δε διά τί ουκ έσται; ούγ άπασιν ήμιν οι αυτοί νόμοι γεγραμμένοι είσι καί 10 το αυτό δίκαιον περί των εμπορικών δικών; άλλ ούτω βδελυρός τίς έστι και υπερβάλλων άπαντας ανθρώπους τῷ πονηρὸς είναι ὤστ' ἐπιχειρεί πείθειν ύμας ψηφίσασθαι μή είσαγώγιμον είναι την έμπορικήν δίκην ταυτηνί, δικαζόντων ύμων νυνί τas 15 έμπορικάς δίκας; άλλα τί κελεύεις, ω Λάκριτε; μή ικανον είναι ήμας αποστερείσθαι α έδανείσαμεν χρήματα ύμιν, άλλα και είς το δεσμωτήριον παραδοθηναι νό υμών προσοφλόντας τὰ ἐπιτίμια εὰν μη έκτίνωμεν; και πως ούκ αν δεινον είη και σχέτ-20 λιον καὶ αίσχρον υμίν, ω άνδρες δικασταί, εί οί 940 δανείσαντες εν τῷ έμπορίῳ τῷ ὑμετέρφ χρήματα ναυτικά καὶ άποστερούμενοι ύπο τῶν δανεισαμένων και αποστερούντων απάγοιντο είς το δεσμωτήριον: ταθτ' έστὶν, ὧ Λάκριτε, ἃ τουτουσὶ πείθεις; ἀλλὰ 15 που χρη λαβείνα δίκην, ω άνδρες δικασταί, περί των έμπορικών συμβολαίων; παρά ποία άρχη ή έν τίνι χρόνω; παρά τοις ενδεκα1; άλλά τοιχωρύχους καὶ κλέπτας καὶ τους άλλους κακούργους τους επί θανάτω οὖτοι εἰσάγουσιν. _ άλλα παρα τῷ ἄρχον-10 τι2; οὐκοῦν ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν καὶ τῶν τοκέων τῷ ἄρχοντι προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι. ἀλλά νὰ Δία παρά τω βασιλεί. άλλ' ούκ έσμεν γυμνασί-

u δίκηυ λαβείν, Reiske.

αρχοι, οὐδὲ ἀσεβείας οὐδένα γραφόμεθα. ἀλλ' ὁ πολέμαρχος εἰσάξει. ἀποστασίου γε καὶ ἀπροστασίου. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οὶ στρατηγοίς, ἀλλὰ τοὺς τριηράρχους καθιστασιν οὖτοι εἰσάγον5 τες εἰς τὸ δικαστήριον, ἐμπορικὴν δὲ δίκην οὐδεμίαν εἰσάγονσιν. ἐγω δ' εἰμὶ ἔμπορος, καὶ σὺ ἀδελφὸς καὶ κληρονόμος ἐνὸς τῶν ἐμπόρων καὶ τοῦ λαβόντος παρ' ἡμῶν τὰ ἐμπορικὰ χρήματα. ποῖ οὖν δεῖ ταύτην εἰσελθεῖν τὴν δίκην; δίδαξον, ὧ Λάκριτε, μόνον 10 δίκαιον τι λέγων καὶ κατὰ τοὺς νόμους. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτω δεινὸς ἄνθρωπος οὐδεὶς ὅστις ᾶν περὶ τοιούτων πραγμάτων ἔχοι τι δίκαιον εἰπεῖν.

Οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον ὧ ἄνδρες δικασταὶ δεινὰ έγὼ πάσχω ὑπὸ Λακρίτου τουτουὶ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς 15 τοῦ ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους ἀν κινδύνους ἀφικόμην τὸ τούτου μέρος, εἰ μή μοι ἡ συγγραφὴ ἐβοήθει ἡ πρὸς τούτους, καὶ 941 ἐμαρτύρει ὅτι εἰς τὸν Πόντον ἔδωκα τὰ χρήματα καὶ πάλιν ᾿Αθήναζε. ἵστε γὰρ δήπου ὧ ἄνδρες 20 δικασταὶ τὸν νόμον ὡς χαλεπός ἐστιν, ἐάν τις ᾿Αθηναίων ἄλλοσέ ποι σιτηγήση ἡ ᾿Αθήναζε, ἡ χρήματα δανείση εἰς ἄλλο τι ἐμπόριον ἡ τὸ ᾿Αθηναίων, οἶαι ζημίαι περὶ τούτων εἰσὶν, ὡς μεγάλαι καὶ δειναί. μᾶλλον δ΄ αὐτὸν ἀνάγνωθι αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνὰ 25 ἀκριβέστερον μάθωσιν.

NOMO Σ^1 .

Άργύριον δε μη έξειναι έκδουναι Άθηναίων καὶ τῶν μετοίκων τῶν Άθήνησι μετοικούντων μηδενὶ, μηδε ὧν οὖτοι κύριοί είσιν, είς ναῦν ήτις ᾶν μη 30 μέλλη ἄξειν σιτον Άθήναζε, καὶ² τἄλλα τὰ γεγραμ-

[&]quot; [οὖτοι εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον], Reiske.

^{*} κινδύνους αφικοίμην αν, Reiske. 7 πη, Reiske.

μένα περί εκάστου αυτών. εάν δε τις εκδώ παρά ταῦτ', είναι την Φάσιν και την απογραφήν τοῦ αργυρίου προς τους επιμελητάς, καθά περί της νεώς και τοῦ σίτου είρηται, κατά ταῦτα. 5 αὐτῶ μὴ ἔστω περὶ τοῦ ἀργυρίου, δ ἀν ἐκδῷ ἄλλοσέ ποι ή Αθήνα (ε, μηδε άρχη είσαγέτω περὶ τούτων μηδεμία.

Ο μεν νόμος ω ανδρες δικασταί ούτω χαλεπός έστιν ούτοι δ' οι μιαρώτατοι ανθρώπων απάντων. 10 γεγραμμένον διαρρήδην έν τη συγγραφη Αθήνα(ε πάλιν ήκειν τα χρήματα, είς Χίον επέτρε ψαν καταγθηναι α έδανείσαντο Άθηνηθεν παρ' ήμων. δανειζομένου γάρ έν τῷ Πόντῳ τοῦ ναυκλήρου τοῦ Φασηλίτου έτερα χρήματα παρά τινος Χίου άν-15 θρώπου, ου φάσκοντος δε του Χίου δανείσειν : εαν μη υποθήκην λάβη άπανθ' δσ' ην περί τον ναύκληρον, καὶ ἐπιτρέπωσι ταῦτα οι πρότερον δεδανεικότες, επέτρεψαν ταῦτα ὑποθήκην γενέσθαι τῶ Χίω τὰ ημέτερα καὶ κύριον έκεινον δ γενέσθαι ἀπάν- 942 20 των, καὶ ούτως απέπλεον έκ τοῦ Πόντου μετά τοῦ Φασηλίτου ναυκλήρου καὶ μετά τοῦ Χίου τοῦ δεδανεικότος, και ορμίζονται έν φωρών λιμένι, είς δέ το υμέτερον εμπόριον ούχ ώρμίσαντο. καὶ νυνὶ, ώ άνδρες δικασταί, τὰ Αθήνηθεν δανεισθέντα χρήματα 25 είς τον Πόντον και πάλιν έκ του Πόντου Αθήναζε είς Χίον κατηγμένα έστιν υπό τούτων. όπερ ούν έν άρχη ὑπεθέμην τοῦ λόγου, ὅτι ακαὶ ὑμεῖς άδικεισθε ούδεν ήττον των δόντων ήμων τα χρήματα. σκοπείτε δ', ω άνδρες δικασταί πως ούκ άδικείσθε, 10 επειδάν τις των νόμων των ύμετέρων κρείττων έχχειρή είναι, και τάς συγγραφάς τάς ναυτικάς άκύ-

z δώσειν, Reiske.

b γενέσθαι έκεῖνον, Reiske.

^{4 [}Brs], Reiske.

^{*} πάνθ', Reiske. c ούτωσὶ, Reiske.

ρους ποιή καὶ καταλύη, καὶ τὰ χρήματα τὰ παρ ημῶν εἰς Χίον η δοιαπεσταλκώς ; πῶς οὐκ άδικεὶ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος καὶ ὑμᾶς;

Έμοὶ ² μὲν οὖν ἐστὶν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς 5 τούτους ὁ λόγος τούτοις γὰρ ἔδωκα τὰ χρήματα. τούτοις δ' ἔσται πρὸς τὸν ναύκληρον ἐκεῖνον τὸν Φασηλίτην, τὸν πολίτην τὸν αὐτῶν, ῷ φασὶ δανεῖσαι τὰ χρήματα ἄνευ ἡμῶν παρὰ τὴν συγγραφήν οὐδε γὰρ ἡμεῖς ἴσμεν τίνα ἐστὶ τὰ πεπραγμένα 10 τούτοις προς τὸν ἐαυτῶν πολίτην, ἀλλ' αὐτοὶ οὖτοι ἴσασιν. ταῦτα ἡγούμεθα δίκαια εἶναι, καὶ ὑμῶν δεόμεθα ὧ ἄνδρες δικασταὶ βοηθεῖν ἡμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ κολάζειν τοὺς κακοτεχνοῦντας καὶ σοφιζομένους, ὥσπερ οὖτοι σοφίζονται. καὶ ἐὰν 15 ταῦτα ποιῆτε, ὑμῖν τε αὐτοῖς τὰ συμφέροντα ἔσεσθε ἐψηφισμένοι καὶ περιαιρήσεσθε τῶν πονηρῶν 94 ἀνθρώπων τὰς πανουργίας ἀπάσας, ᾶς ἔνιοι πανουργοῦσι περὶ τὰ συμβόλαια τὰ ναυτικά.

e νη Δία φαίνηται άπεσταλκώς, Reiske.

f ἔστω, Reiske.

ε του πολιτήν του εσυτών, Reiske.

DEMOSTHENES AGAINST APHOBUS.

These Orations were spoken in the year B. C. 364, Olympiad CIV. 1, in August or September. Demosthenes had just completed his eighteenth year. (Clinton Fast. Hell. Appendix c. 20.) This seems the most probable account, but Thirlwall (Philological Museum, Vol. 11. p. 389) thinks that he was at this time three years older, placing his birth in the year B. C. 385. The passages from which these different calculations are made occur mostly in the speeches against Aphobus and Onetor, and the attention of the student will be called to them in their places. These speeches are called the ἐπιτροπικοὶ λόγοι. They are supposed to have been revised by Isæus, at this time the instructor of Demosthenes.

- 12 1 Κλεοβούλην την Γύλωνος. Gylon was an Athenian, who, being accused of betraying the town of Nymphæum into the hands of the enemies of the state, fled from Athens, and was condemned to death in his absence. He took refuge in the Cimmerian Bosporus, and there married a rich heiress. (Thirlwall's Greece, Vol. v. p. 247.)
 - * είσελήλυθεν έπιτροπής. Understand δίκην.
 - ² την δίκην λαχών. Having commenced the action. Because the first step in a suit was to get assigned by lot the judges who were to try it, and the order in which it was to come on.
 - * τρίτος. One of three.
 - ⁵ κατὰ ᾿Αφόβου—ἐπανάμνησιν. There is no doubt that these words belong to the second speech, having got out

of their place by the arguments having been written altogether. The two first words are only the heading, from which the letter β has fallen out. They ought to be expunged here and placed before the second speech, to which they exactly correspond. Thus—

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ Β. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πρός τινας αντιβρήσεις κ. τ. λ.

- 813 ¹ εὶ μέν—διδάσκειν. Aphobus has refused the arbitration of friends, trusting to the advantage he will have over me in court in his influence and experience. As my case requires only a short plain statement, I hope to be equal to it.
 - ² παρασκευάσασθαι. To provide means of defence. "Sibi comparare, conscribere, contrahere agmen amicorum, advocatorum in judiciis, factionem, globum." Reiske. This word is used by Demosthenes in the sense of to corrupt or suborn, (1141. 24. 1302. 9) of which, perhaps, it partakes here.
 - ⁸ καὶ $\pi \alpha \rho$ $\dot{\nu} \mu \hat{\nu}$ —even in your presence. Be careful not to render, from you, which would be $\pi \alpha \rho$ $\dot{\nu} \mu \hat{\omega} \nu$.
 - ⁴ ἀπολειφθῆναι—literally, to be left behind, as in a race, hence, to fall short, here, to fail to comprehend. See p. 1055. 20, where it means to be unable to see (on account of being far off). The opposite word to this would be παρακολουθῆσαι.
- 814 i ως αν δύνωμαι δια βραχυτάτων. In as few words as I possibly can.
 - * ἐντεῦθεν. Beginning at that point.
 - a $\Delta\eta\mu\sigma\sigma\theta\dot{\epsilon}\nu\eta\varsigma$ — $\mu\alpha\rho\tau\nu\rho\dot{\epsilon}\nu$. My father Demosthenes died, leaving a widow and two children, myself seven years old, and a sister five. He appointed as our guardians Aphobus, Demophon, nephews of his own, and Therippides. Aphobus was to marry the widow, and Demophon the daughter, with large portions. The whole property was

nearly fourteen talents, which is proved by the amount of contribution which was paid by these very guardians to the club in which I was enrolled.

- 4 είσενηνεγμένην—who had brought in (as her portion).
- * δοκιμασθείην. The δοκιμασία here mentioned was the enrolment of those Athenians of legal age among the men. There is great uncertainty at what age this took place. Schömann thinks at any time between eighteen and twenty. In adopting Clinton's opinion respecting the birth-year of Demosthenes, we are forced to suppose that he at least was enrolled soon after sixteen. Schömann, p. 240. Philolog. Mus. 11, 402.
 - 6 olkeiotépous. More closely connected.
- 15 ¹ σύμπαντα ταῦτα—παραδεδώκασιν. The house and fourteen slaves are here valued at forty minas. Of this passage, Boeckh says, "But when, in another place, the same orator reckons fourteen sword-cutlers, (although they might have been of advanced age) together with thirty minas, at only seventy minas, he is manifestly guilty of an intentional falsehood." *Œconomy of Athens*, Vol. I. 94. Boeckh forgets that the house is also included, which makes the miscalculation still greater. The value of houses, however, was small. All the prices which are recorded are collected by Boeckh, Vol. I. 90, and range from three minas to a hundred and twenty.
- * εἰς γὰρ την συμμορίαν—εἰσέφερον. The plan by which the εἰσφορά, or property-tax, was regulated, is fully made out by Boeckh, Vol. 11. 285—290. The actual property of every citizen having been ascertained, a taxable proportion was assigned to him, varying according to his wealth. Thus if his property was twelve talents or more, the taxable proportion (τίμημα) was one fifth, if six talents and under twelve, one sixth, and so on; so that the richest were rated highest. When, then, an εἰσφορά was called for, it was collected by taking a certain per centage, ac-

cording to the sum required to be raised, on the $\tau i\mu\eta\mu\alpha$. The exact nature of the $\sigma\nu\mu\mu\rho\rho i\alpha$, or clubs, is far from being clearly known, our knowledge of them being only derived from Ulpian. He says, that the hundred and twenty richest men in each tribe were named and divided into two parts, a richer and a poorer, and that the richer had, in cases of emergency, to advance payment for the poorer, $(\pi\rho\rho\epsilon\iota\sigma\phi\epsilon\rho\epsilon\iota\nu)$ and that each of these bodies of sixty was a $\sigma\nu\mu\mu\rho\rho\dot{\rho}a$. See Boeckh, 11. 295.

- 3 προς την πόλιν. In settling their account with the state.
 So in the latter part of p. 817. προς Θηριππίδην also in p. 818. προς τοῦς συνεπιτρόπους.
 - 4 avayiyvaore. This is addressed to the clerk.
- 5 $\Delta \hat{\eta}$ λον—σκοποῦντες. The property consisted of two workshops, one for cutlery, the other for the manufactory of beds, with the materials of all sorts and slaves employed in them, money lent to different persons at interest, a dwelling-house, furniture, and ready money.
- 816 ¹ ταύτην—εἰσφοράν. This must not be understood that he paid a tax of three talents, but upon three talents, that being the taxable proportion of his property, which was fifteen talents. See note 2 on the last page.
 - ² υτοκειμένους. Which had been given to him in pledge.
 - * ἐπὶ δραχμῆ. At the rate of a drachma for a mina, (one per cent) every month, or twelve per cent. per annum. This was the commonest rate of interest, both at Athens and at Rome, in the latter years of the republic. At Rome, it was also commonly reckoned by the month. This would be centesimæ usuræ.
 - ⁴ τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχιλίαι. Observe, that though Demosthenes has just told us that the slaves were worth worth five or six minas, and some three, he here reckons them, within an inconsiderable fraction, at six each.
 - ένλα κλίνεια—άξια. The εἰν here is remarkable. Schoefer considers it to be used ἐπιβρηματικών, like ad in Latin

t

(in which he is followed by Funkhaenel, Quæstiones Demosthenicæ,) or to be a confusion of the constructions ὀγδοήκοντα μνῶν ἄξια and εἰς ὀγδοήκοντα μνᾶς ἄξια.

- ⁶ κηκίς—gall—the liquid obtained from the oak-apple, used for staining the handles of knives black.
- 7 τρισχιλίων. Understand δραχμῶν, which is constantly omitted. Here the house is valued at thirty minas: it was before reckoned, together with fourteen slaves, at forty minas, which leaves a very low price for the slaves. It is sufficient explanation for this, that, before the orator was mentioning what had been restored to him, here he is enumerating the property left by his father; then it was his object to depreciate, now to exaggerate.
 - 8 χρυσία. Golden ornaments.
- * ναυτικά. Money lent on the security of a ship or merchandize—bottomry.
 - 10 εκδοσιν παρά Ξούθφ. Money lent at interest to Xuthus.
 - 11 τραπέζη. The bank.
- 17 ' κατὰ διακοσίας—διακεχρημένον. Money to the amount of about a talent, lent to different persons in sums of two or three hundred drachmas. διακέχρημένον, from διακίχρημι. The sense of distribution is contained in the δια. διακέκλεπται, a few lines down is exactly analogous.
 - ² καὶ τὸ μέν πληθος—βραχυτάτων. I will first prove what has been appropriated by Aphobus singly, beginning with my mother's portion.
 - 3 $\pi\rho\dot{\alpha}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$ $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\nu}\dot{\alpha}$. The time allowed for speaking in the courts of justice at Athens, was limited, according to the nature of the trial; it was measured by the clepsydra, an hour-glass, in which water was used instead of sand.
 - ⁴ οὖτος γὰρ—ἀνάγνωθι. The fact of his having taken the portion, he both admitted himself, and his fellow-guardians have entered it in their accounts.
 - 5 ἐκπλεῖν—τριήραρχος. There are two expeditions which

may be here meant, one, under Timotheus, in the year 476. See Thirlwall's *Greece*, v. 51. The other in 474. See Vol. v. 63.

- ⁶ ἀπέγραψε. Entered in his account. Reiske reads ἀπεγράψατο, which would mean caused to be entered.
- 118 1 μισθοῦν τὸν οἶκον. To let the property or business. See p. 831, n. 1.
 - ² την μεν τοίνυν—ἀνάγνωθι αὐτοῖς. The income derived from the slaves in the cutlery business was thirty minas a year. Half the number were sold: the remainder ought to produce fifteen minas a year. Aphobus managed this business, but has not accounted for any income, though he has made charges for the expenses of working.
 - 3 την προϊκα ὀφείλειν ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς, that is, at eight-teen per cent. See p. 816, n. 3.
- 19 ¹ γίγνεται δέ—τρία τάλαντα. This would alone show that compound interest was not yet in practice. The amount, calculating by simple interest, is four minas short of three talents.
 - * ἀναισχυντότατ' ἀνθρώπων. In the most shameless way in the world. ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων, was so common a phrase as to be equivalent to one word; thus the adverb cannot be construed by separating the words. The strict meaning is not in the most shameless way known among men, but, in a manner suitable to the most shameless of men.
 - ³ αὐτῶν. The slaves: for though they have not been mentioned before in the paragraph, the words τοῦ ἐργαστη-ρίου, are equivalent to τῶν ἀνδραπόδων.
 - 4 δ επίτροπος. The foreman.
- 120 ¹ ων εναντίον ἀποδέδωκε. In whose presence he has restored them.
 - * τεκμαίρεσθαι πρός τὸν ἄλλον αὐτοῦ τρόπον. Το conjecture, comparing this with his practice in other things.
 - * ταύτας τοίνυν—αναγίγνωσκε. I now come to the embezzlements committed by the three guardians together,

The twenty slaves in the bed-making business, whom my father held as security for a debt of forty minas, and who produced twelve minas a year, have totally disappeared, and the guardians do not account for any earnings of theirs, though they charge for expenses.

- ²¹ τὰς δώδεκα μνᾶς. The twelve minas which I stated them to produce (in the enumeration of the property, p. 816.)
 - ⁸ κεφάλαιον—an item.
 - * ἐράνους λέλοιπε—failed to pay his contributions. ἔρανος was, first, a feast to which each guest contributed, secondly, a society for mutual assistance in sickness, &c.—a friendly society.
 - 4 έξηλθεν. The nominative case to this is $\tau \dot{\alpha}$ ἀνδράποδα.
 - * προς τίνα δίκην ήττηνται. With whom they have had a suit, and lost it.
- 22 ¹ ὅτι τοίννν—κεκομίσθαι. The only pretext set forth is that Mæriades, who gave the slaves in pledge to my father, cheated them, being a man of no substance: but Aphobus himself lent the same Mæriades five hundred drachmas on the security of the same slaves, which was repaid to him. How then could the security which I had, being prior to that which Aphobus had, be a bad one?
 - ² Μοιριάδης. The owner and mortgager of the slaves. οὐδ ἢν τῷ πατρὶ—συμβεβλημένον, and that this loan was no lent on the security of the slaves imprudently.
 - 3 παρά τους κλινοποιούς. Under the head of the slaves in the bed-making business.
 - * καὶ μηὶν,—ἀφανίζουσιν ὅλον. They account for no materials in either trade, and yet my father was in the habit not only of using large quantities, but of selling the raw materials.
- 23 1 προσωνείσθαι—to buy besides.
- 24 1 "Ετι τοίνυν—ἀνάγνωθι. The property which they admit to have received, after deducting what they have repaid, and making every other possible allowance, amounts, with

interest, to seven talents, of which Aphobus is answerable for more than three.

- * παρά τὸν λόγον ον ἀποφέρουσιν. According to their own returns.
- ³ τά τ' ἀναλωμένα—ἀφαίρων—and this I will show besides, estimating the outgoings at a larger sum than that at which they have estimated them, and deducting all that they have refunded of the property.
- ⁴ τούτου τοίνυν—ανδραπόδων. See p. 816. Θηριππίδης μέν οὖν ἔπτα ἔτη ἐπιμεληθεὶς τῶν ἀνδραπόδων ἔνδεκα μνᾶς τοῦ ἐνιαντοῦ ἀπέφηνε.
- ⁵ ὄκτω τάλαντα καὶ χιλίας. There is some error here, as the sum is 8 talents, 43 minas, 60 drachmas.
- 125 1 τούτφ πλείω εἰμὶ τεθεικώς. I have reckoned it more than they have, by this sum. See p. 858. ελάττω μικροῖς, and Aristoph. Equites. 318. μεῖζον δυοῖν δόχμαιν.
 - ² τί οὖν ποτ' ἐστὶ τὸ δεινόν. In what does extreme impudence consist? after τηλικαύτας the ellipse is ώστε εἶναι τὸ δεινόν.
- 126 ¹ Νομίζω—ἀπόκρισιν. My father left a will containing full directions about the disposal of his property. Both Aphobus and Therippides admit the fact of a will having been left, but they do not produce it—of itself a strong proof of their dishonesty.
 - * καὶ τόν οἶκον ὅπως μισθώσοιτο. μισθώσοιτο must here be taken as the future middle in a passive sense, as it is quite impossible that Demosthenes should have used the middle (of which the proper sense is to hire) with the sense of the active, to let. Seventeen words, of which the future middle form is used, as μισθώσοιτο here, in a passive sense, in Greek tragedy, are given by Monk. Hippolytus, 1458. For the use of the future optative see Dawes's fifth canon. Donaldson's Gr. Theatre, p. 500. Translate, And about the property, how it was to be let.
 - 3 Mapropias. The evidence read here, and the next is

that of persons in whose presence questions had been put to the guardians severally respecting the will. Here, apparently was a statement of the answers given by Therippides, in the following place by Aphobus. The ensuing obtos then is Therippides.

- 827 ¹ Οὖτος αὖ—ἀνάγνωθι. The amount of the legacies which my father left to these my guardians, is of itself an argument that the estate which he destined for me was very much greater than what they reckon it at.
 - 2 $\pi\epsilon\rho$ ì de $\tau\hat{\omega}\nu$ $\alpha\hat{\nu}\tau\hat{\omega}$ — $\alpha\hat{\nu}\tau$ os. Aphobus says, that of what was left to him, an account was indeed given in the will, but that he did not accept it.
 - 3 τὸ μισθοῦν τὸν οἶκον. Directions that the property was to be let. See p. 831, n. 2.
- 828 ¹ πως οὖν ἄν τις—ἐπιδείξειεν. Here Demosthenes recapitulates the various embezzlements which he has before proved.
 - ³ ἐτόλμα τοίνυν—ἐπιδείκννοιν. When this cause came on before the arbitrator, Aphobus made all sorts of unsupported assertions, saying that he had paid debts of my father's to his fellow-guardians and others. He also offered to prove that I was actually possessed of ten talents, but when called upon to prove it, did not.
 - ³ διαιτητῆ. The διαιτηταί, or arbitrators, were of two sorts, those chosen by mutual agreement, and those appointed by the state. The διαιτητης here was one of the latter. The whole question of the διαιτηταί is somewhat obscure. At one time every civil action came before them, now it was optional with the plaintiff. The number of the public arbitrators was probably four from each tribe. Their decision might be appealed against. See Kennedy's Demosthenes, note 9. Dictionary of Greek and Roman Antiquities, on the word Διαιτηταί.
- 829 ι οῦτως ἐπιτροπευθείς. If he had had guardians who had so administered his property. You would expect αὐτὸς between these two words.

- ² οὐδ' ως οἱ συνεπίτροποι παρέδοσαν. Nor did he pay over the money as his fellow-guardians did. Observe the difference of the Greek idiom from the English. The English would be, οὐδ' ως οἱ συνεπίτροποι παρέδωκεν. See Bacchæ. 687. Plato Sympos. 179. E.
- 3 οὐ γὰρ ἄν αὐτοῦ κατεδιήτησε. For [if he had proved me to be possessed of the money,] the arbitrator would not have decided against him, [but he did decide against him, therefore he cannot have proved it.] καταδιαιτᾶν, To decide an arbitration against the defendant, and ἀποδιαιτᾶν to decide in favour of the defendant, follow the analogy of καταγιγνώσκειν and ἀπογιγνώσκειν.
- * μαρτυρίαν τοιαύτην. Some evidence of this sort, namely, that he offered to show that my property amounted to ten talents.
- 130 ¹ πολλὰ τοίνυν—χρήσεται. He has actually asserted that my father left me four talents buried, in my mother's charge. What man in his senses would take such a course from distrust of the guardians, and at the same time direct that my mother should marry Aphobus, one of them, which would put her entirely in his power? If Aphobus had known of this sum, would he have refused to marry her?
 - ψιλφ λόγφ. His bare word.
 - * ὑπ' ἐκείνων. There is a difficulty here. Reiske wants to read ἀπ' ἐκείνων, in consequence of those assertions. Schaefer ὑπ' ἐκείνου by the arbitrator. As the text stands, it can only be taken to mean by the persons present at the arbitration, or something like τῶν ἀμφὶ τὸν διαιτητήν.
 - ⁴ μανία γὰρ δεινη κυρίους ἐποίησεν. The argument here is: If my father buried this money, it must have been from distrust of my guardians. If he distrusted them, he would not even have committed to them the rest of my property, much less would he have told them that he had buried any.
- 81 1 πολλα μέν οὖν-δήπουθεν. If my property had been

leased out, it would have been trebled. If there was any reason against that course, let them make good the principal, at least.

* μισθώσαντι τον οἶκου. "The letting here spoken of is unknown in this country. It was a lease, or rather a loan, of the whole property: land, goods, money, business and goodwill, everything (in short) out of which pecuniary profit might be derived. It was a common mode of disposing of a ward's estate, so that it might improve during his minority." Kennedy's Demosthenes.

832 1 πρός τον γρόνον τε και την εκείνου μίσθωσιν. Ιπ ρτοportion to the length of time and the terms of Antidorus's For this use of $\pi\rho\dot{o}s$, compare Thucyd. 111. 113. άπιστον το πλήθος λέγεται απολέσθαι ως προς το μέγεθος τής πόλεως. Supposing that Antidorus's property would have been exactly trebled in ten years, the sum paid him must have been six talents, eighteen minas. But Demosthenes is not very close in his calculations, generally overstating sums in his own favour, or, if ever he understates, taking special credit to himself for so doing; so that I can by no means agree with Thirlwall, who says (Philolog, Mus. 11. 394), "The exact time (of Demosthenes's minority.) was. undoubtedly, well known, and appears never to have been a subject of dispute between the litigants. Demostheres mentions it as the basis of his calculations of the interest of sums due to him. But he avoids the appearance of demanding anything more than is due to him upon the most moderate computation. It seems, therefore, very doubtful whether the pleader would have thought it expedient to name a time longer than that which really elapsed." This is in answer to Clinton, who argues, that Demosthenes's statement of the time (ten years, in one place called δέκατον έτος) is not inconsistent with his calculation, which makes it nine years and nine months. He lays great stress, I think justly, on the inclusive

mode of reckoning so general among the Greeks and Romans.

- ² ο δε καὶ προσοφείλοντα με αὐτῷ ἀπέγραψε. And one even entered me as indebted to him over and above. See p. 825. Δημοφῶν δε καὶ προσοφείλοντας ήμας ενέγραψεν.
- am to be pitied, who, if I had had guardians of moderate honesty, should have come into a good estate, much enlarged under their hands, instead of which, it is very much less than my father left, so that I am actually in danger of destitution if I do not gain this cause.
- * τοῦ τρίτου μέρους—μνᾶς. This is not an uncommon construction in Greek, though very awkward if literally rendered in English. And when my property produced a revenue of fifty minas, (that is to say) a third part of it. See above, p. 817.
- ⁵ ἐῶντας ὅσπερ εἶχε κατὰ χώραν. Leaving the property just as it was, that is, not leased out.
 - ⁶ προσπεριποιείν. Το saye besides.
- 7 την δ' άλλην οὐσίαν ἐνεργὸν ποιήσασιν. I do not think that this is meant to be consistent with the system spoken of in the preceding lines, (ἀπο μὲν τούτων—προσπεριποιεῖν) as it is understood by Wolf and Kennedy, but is opposed to the εἰ μη μισθοῦν τὸν οἶκον ήβούλοντο. Translate, But if they made the rest of the property productive.
- 133 1 οὐ πρόσοδον μέν—φάσκοντες. And of this they do not merely withhold the interest while they openly produce the capital, but they impudently pretend that the very capital itself has been spent.
 - ³ εἰ κατελείφθην—αὐτῶν. Clinton draws the following argument from these words (see p. 822, n. 1): "We affirm that, when the orator calls a period in one place ἔπτ' ἐτῶν (p. 814), and divides it on another occasion into ἐνιαύσιος and ἐξ ἔτη, (which latter portion he terms ἔκτον ἔτος in the same sentence) he cannot mean seven years and

- a half; and that he cannot mean ten years and a half, when he calls another period ἔτει δεκάτφ in one passage, and δέκα ἔτη in all the others." Fast. Hell. Vol. 11. Append. chap. 20.
- 834 ι ὅσπερ—ἀδικηθέντες. As if they had been most deeply injured by my family. By the ημῶν here, Demosthenes means his father, rather than himself, as a few lines below, δωρεὰς παρ' ημῶν προσλαβόντες.
 - 2 $\dot{a}\phi\epsilon i\lambda\epsilon\sigma\theta\epsilon$. Are wont to take. For a collection of examples of this use of the aorist, see Matthiæ, § 502. 3. The imperfect is also used in the same way.
 - ^a ἐπωβελίαν. The fine of one sixth of the sum at which the damages were laid, (an obol for every drachma) which the plaintiff in actions for damages had to pay, unless he obtained the fifth part of the votes. This was to prevent frivolous actions.
 - * τούτω μὲν—ἀτίμητον. For Aphobus, if you decide against him, the damages will have to be assessed, * * * but the loss to me is fixed if I fail: that is, will not have to be assessed.
- 825 ¹ ητιμωμένος. If this fine should be inflicted, Demosthenes would be unable to pay, and therefore would become a state debtor, and would, ipso facto, lose his power of voting and speaking till he paid the fine.

SECOND SPEECH AGAINST APHOBUS.

This speech answers certain arguments of Aphobus, and recapitulates the whole case; the whole of the evidence being read over again.

² πολλα' καὶ μεγάλα—δεδιότες. Aphobus says, that my father forbade the property to be leased out, because his father-in-law, Gylon, is a state debtor; while he produces

evidence that Gylon was once a state debtor. Had I not been taken unprepared, I would have produced evidence of Gylon's debt having been paid: however, that is sufficiently proved by the fact, of my father and Demochares, who married another daughter of Gylon, never having, in any way, concealed their property.

- * εἶπε γαρ ως ὁ πάππος ωφειλε τῷ δημοσίῳ. See p. 812, n. 1. This imputation is repeated by Æschines, in Ctesiph. § 171. It is conjectured, from the expressions just below, where Demosthenes admits οὐχ ως ὀφείλει ἀλλ' ως ωφλεν, either that the sentence had been remitted before Gylon's death, (Thirlwall's Greece, Vol. IV. p. 247, n. 2) or that in the amnesty, after the expulsion of the thirty tyrants, Gylon's sentence was commuted for a fine, which he paid. (Kennedy's Demosthenes, note 14, on state debtors.)
- 336 ' ως ωφλεν. That he incurred the debt.
 - * ἐνεβάλετο. Put into the box. εἰς τὸν ἐχῖνον. All evidence was produced in the form of depositions. The box was kept open by the archon for a certain number of days, during which both parties had access to it. Afterwards, it was sealed till the trial, and neither could use any evidence or document which was not in the box. This use of ἐμβάλλομαι occurs in the speech Πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ προικός, p. 1014. κατὰ Στεφάνου. A. p. 1104. κατὰ Κόννανος, p. 1266.
 - * Εἰ ἐξεγένετο. If I had had an opportunity. See πρὸς Μακάρτατου, p. 1052. πρὸς Εὐβουλίδην, p. 1302.
 - * τέτταρα τάλαντα καὶ τρισχιλίας. This is the sum of the portions of eighty minas with the widow to Aphobus, and of two talents with the daughter to Demophon, and of the seventy minas left to Therippides, till Demosthenes should come of age. See p. 814.
 - * ηγέμονα—εἰσφέρειν. See p. 815, note 2, the ηγέμονες τῶν συμμοριῶν were the wealthiest, who had to advance the contributions of the poorer.

- 37 ¹ πάντων δε—λέγωσιν. If it were true that my father forbade leasing out the property, he ought all the more to have produced the will.
 - ² τας διαθήκας. This includes both the υπομνήματα and την διαθήκην, and is therefore in the plural.
 - ³ τν ην ἐπανελθεῖν. In which case they could have had recourse. See Elmsley and Monk quoted in Gr. Theatre, Miscellaneous Extracts, vi. p. 516, Donaldson.
 - 4 ἕτερα μὲν παρασημήνασθαι ἠξίωσαν—αὐτὴν δὲ τὴν διαθήκην—ταύτην δὲ οὐκ ἐσημήναντο. The repetition of the δέ here is very elegant. See Matthiæ, § 622. 5.
 - ⁶ ἀλλ' ἐγωὶ οὐκ οἶδα—λέγοντες. How inconsistent are your pretences. You say it was necessary to conceal the property, so you conceal it from me, though you openly declared its amount to the state. Where is the property on which you paid taxes for me? It must be distinct from the portions and legacy, for they were not then mine.
 - ⁶ πότερον έμοὶ ἢ τῷ πόλει; The answer to this question is omitted as obvious, but immediately referred to, as if it had been expressed, in the word τοὐναντίον.
- 38 ¹ τὰ δύο τάλαντα καὶ τὰς ὀγδοήκοντα μνάς. The portions paid to Demophon and Aphobus respectively. See p. 836, note 4.
 - 3 $\Lambda a \beta \hat{\epsilon}$ $\delta \hat{\eta}$ $\tau a \hat{s}$ $\mu a \rho \tau \nu \rho i a s$ $-\delta \hat{\epsilon} \kappa a$ $\tau a \hat{\lambda} a \nu \tau a$ $\tilde{\epsilon} \chi \epsilon i$. $\lambda \hat{\epsilon} \gamma \epsilon$ $\tau a \hat{s}$ $\epsilon \phi \epsilon \xi \hat{\eta} s$. Here the evidence which was put in in the former speech, is repeated in exactly the same order as before.
 - ³ μνησθέντες καλ των μεμαρτυρημένων. Recalling to your minds also the evidence which has been before put in.
- 39 ¹ ταῦθ' οὖτοι—δίκας. All this cruelty of my guardians is in spite not only of my father's generosity, but of the most solemn entreaties made on his death-bed. Aphobus was not even yet satisfied, but since the commencement of this action procured the exchange of properties to be offered me, so that, to avoid trouble, and the risk of losing my right to prosecute this suit, I had to undertake the expense of trierarchy.

- 140 ¹ ἐλεεῖσθαι. The defendant usually attempted, and indeed was expected to appeal to the compassion of the jury by entreaties. Here, and in the first speech, and more directly afterwards, Demosthenes denies Aphobus's right to this privilege, (for such it was thought) and claims to put himself in the situation of defendant in this respect. Sometimes the defendant placed his children by his side and represented the ruin which threatened him and them. This was also the custom at Rome.
 - ² ἀντίδοσιν. See note 2 of the following page.
- 341 1 Θρασύλογος. This Thrasylochus was the brother of Meidias, with whom Demosthenes had a personal quarrel, the cause of which does not appear, but probably Meidias was a friend of some of the guardians. Sixteen years after this, Demosthenes brought an action against Meidias, for an assault committed upon him while choragus. In the speech which he wrote for that trial, but never spoke, he thus represents the occurrence here mentioned. ovitos in the following quotation means Meidias, being almost always applied in judicial speeches to the opposite party. "Huka τας δίκας έλαγον των πατρώων τοῖς ἐπιτρόποις, μειρακύλλιον ων κομιδή και τούτον ούδ' εί γέγονεν είδως ούδε γιγνώσκων, ώς μηδε νῦν ἄφελον, τότε μοι μελλουσών εἰσιέναι των δικών εἰς ημέραν ώσπερεί τετάρτην η πέμπτην είσεπήδησαν άδελφος ό τούτου και ούτος είς την οικίαν αντιδιδόντες τριηραργίαν, τούνομα μέν δή παρέσχεν έκεινος και ήν ο αντιδιδούς θρασύλογος τα δ' έργα πάντ' ήν και τα πραττόμενα ύπο τούτου. pp. 539, 540.
 - ³ ἀντέδωκα μὲν ἀπέκλεισα δὲ ως διαδικασίας τευξόμενος. Translators differ about this passage. Schaefer's way of taking it is, "I accepted the exchange but reserved the right of bringing my suit to an end," which I do not think the Greek would bear, even if διαδικασία could be used of any suit, as this present one. Kennedy renders, "I accepted the exchange, but refused to give possession, hoping to obtain a legal decision." The difficulty arises from our imperfect knowledge

of the artidoon. It appears that the person to whom the exchange was offered, was not forced at once either to accept the exchange or take the office, but that he might appeal to a court, held on purpose by the generals, if he had any plea for exemption, (such as a pending action of this sort) to be relieved from the alternative. διαδικασία means a decision of this nature, not a verdict in the suit with the guardians. See Boeckh, vol. 11. 369, 370. Kennedy's Demosthenes, note 15, on Burdensome Offices. Kennedy points out a mistranslation in the english edition of Boeckh in the last sentence of the paragraph to which I have referred, which, as it stands, is directly contradicted by this very passage of Demosthenes. He corrects it thus: "Lastly, the party to whom the offer was made, might, even after the sealing, stop the cause from coming into court, and accent the office, as Demosthenes did."

* την λειτουργίαν. It appears from the speech against Meidias, p. 540, that the sum paid was twenty minas, for which Thrasylochus had contracted to get the office served. Though not so stated in the same passage of the Meidias, it appears from another that it was a half trierarchy. ὅτε σύνδυο ἡμεν οἱ τριήραρχοι, p. 564. For the συντριηραρχία see Boeckh, II. 328. For the usual amount of the expenses of the office, see II. 366. This practice of contracting had long before this destroyed the efficiency of the Athenian navy.

⁴ ³ Aρ' οὐ μεγάλα—ἀποπεφειγέναι δοκŷ. Conclusion. I call upon you to pity myself, my helpless mother, and sister: compare our present wretched state with the prospects to which my father left us. Do not deprive me of the power of continuing to perform public services, for the purpose of increasing the wealth of Aphobus, which increase will be of no service to you, as he will be forced to conceal it.

* ποι δ' αν τραποίμεθα-όφλωμεν. Το what can I betake myself if you come to any different decision about these things?

To the property mortgaged to those who lent me the money? That belongs to the mortgagees. To the residue of that property? That becomes the property of Aphobus, if I incur the fine of the sixth part. See p. 834, note 3.

342 ¹ ουτως ὄναισθε τούτων. This is not an uncommon expression, used either as an entreaty, as here, or in solemn assertions, without any noun after it.

μη νῦν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾳ με δραῖν.

ŒDIPUS R. 644.

οναιο is used in several places in the Greek plays as mayst thou be happy!

143 SPEECH IN DEFENCE OF PHANUS.

- ¹ Πρὸς "Αφοβον. The preposition πρός is here used, not κατά, because, in the present speech, the orator is not suing Aphobus, but defending Phanus against Aphobus, who is in this case the plaintiff. F. A. Wolf thus draws the distinction: Scilicet κατά quasi domicilium habet in accusatione, πρός tantum præsentem in judicio signat, non reum factum. Prolegomena in Leptinem, p. 152.
- * ψενδομαρτυριῶν. Many of the different sorts of trials are described by a plural. (δίκη παρανόμων—δώρων—κακοτεχνιῶν κ.τ.λ.) There was no criminal prosecution for giving false evidence, but this was an action for damages. In some cases, however, if a certain proportion of the witnesses, sometimes even one, were convicted of false evidence, there might be a new trial, besides which, the person in whose favour the evidence had been given, (as Demosthenes in this case) was liable to an action for subornation, κακοτεχνιῶν. See Kennedy's Demosthenes, note 16, on Witnesses, p. 244. Also an article, by the same

writer, in the Dict. of Greek and Roman Antiquities, under Μαρτυρία.

- 14 ΓΕΙ μή πρότερον—πονηρός. My former success gives me confidence again to come before you with a plain statement, relying on the justice of my cause.
 - ² Θαυμαστῶς ως. This phrase is considered by Passow to be stronger than θαυμαστῶς by itself. He compares it with a German expression, to which we have nothing analogous in English. I think it is either a confusion between θαυμαστῶς and θαυμαστὸν ως, or the latter expression with the termination altered by a species of attraction.
 - * πῆ παρακρούεται—αὐτῶν. How he is deceiving you respecting each of them. (τῶν αἰδικημάτων.) The αὐτῶν has been suspected, and numerous alterations proposed. As it stands, I prefer taking it to mean the injuries, to understanding it generally as if it were equivalent to τῶν πραγμάτων. This use of the word παρακρούομαι, common in Demosthenes, is differently explained. One of the earliest senses of the word is, to strike a harp out of tune. Harpocration explains it, as coming from shaking a measure or scale, so as to give unfair measure or weight, and quotes the following line, which he attributes to Sophocles:

ώς μήτε κρούσης μήθ' ύπο χειρα βαλής.

- F. A. Wolf, adopting this, supposes that in the passage of the Leptines, where it is used, (p. 479, where it is applied to the artifices of Themistocles in rebuilding the walls of Athens) it has a very contemptuous sense, as being derived from petty gains. Stallbaum (referring to the Etym. Magnum) says that it is the term for a trick in wrestling, $\pi \alpha \rho \alpha \kappa \rho \omega \omega v \hat{\eta} \pi o \delta v \hat{\eta} \chi \omega \rho \hat{\iota}$. See his note on Crito, p. 47, A. where the word is used in the active voice, in the sense of disturbing one's equanimity.
 - * σὺν θεοῖς εἰπεῖν. This idiom is well rendered by Ken-

nedy, "With the help of the Gods be it spoken." Heindorf, on Theætetus, p. 151, A., says: σύν θεφ εῖπεῖν. Crebra modestiæ formula quam bene explicat Steph. "quod ita dico, ut in eo opem divinam agnoscam." Protag. p. 317. B. De Legg, IX. p. 858. B. Aristoph. Plutus. 114.

Οίμαι γαρ, οίμαι, ξύν θεφ δ' εἰρήσεται, ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας.

- ⁵ κοινοί. *Impartial*. Thucyd. 111. 53. In Thucyd. 111. 68, it is used, speaking of a city, in the sense of neutral.
- * οἶδα μὲν οὖν—καταγνοίητε. Aphobus expects to meet with pity, as a man ruined by the heavy verdict, but how is this consistent with fact? Since the decision, though I was willing to agree to any fair compromise, he has put every difficulty in my way, having made over all his property to different persons, and gone himself to live at Megara.
 - ⁷ δίκην εἴληχε. See p. 812, note 3.
- * τιμηματος. See p. 834, note 4. In a τιμητος δίκη, after the plaintiff had got a verdict, came the τίμησις, in which the defendant proposed some amount of damages, and the question was between the assessment of the plaintiff and that of the defendant. The second part of the Apology of Socrates turns upon this. Here Aphobus proposed a talent. See below, p. 873.
- 345 1 εὶ επεπράγμην τοῦτον. If I had exacted from Aphobus.
 - ² ' $A\phi \delta \beta \varphi$. Who this Aphobus was does not appear. H. Wolf, with great probability, conjectures $Ai\sigma i\varphi$. See p. 849, note 3.
 - * Περὶ μὲν οὖν—διδάξαιμι. Phanus is now sued for having deposed to having heard Aphobus admit, that Milyas, whom he demanded afterwards to be examined by torture, was a free man. I hope to prove to you that Phanus's evidence was perfectly true.
 - 1 των μεμαρτυρημένων. The evidence given by Phanus now in question.

- 46 ¹ ἐκ βασάνου—ἐλέγχους. It appears from this, and many other passages, that the evidence of slaves under torture was more depended on than any other. See *Dict. of Greek and Roman Antiquities*, under βάσανος, and the passages there referred to.
 - $^*\dot{\epsilon}\gamma\dot{\omega}\gamma\dot{\alpha}\rho$ — $\dot{\alpha}\kappa o\dot{\omega}\sigma a\nu\tau\epsilon\epsilon$. The evidence, on which I gained my cause against Aphobus, was that of persons who spoke to the amount of property left by my father, none of which he has impugned; but sues Phanus, whose evidence related to a merely collateral point. He well knows that if he were to dispute any of the main facts, a more minute discussion would but the more firmly establish them.
 - * καταψευδομαρτυρήσαμενος. The sense of the middle voice is here to be observed. Having procured false evidence against him. Compare κατεπιορκήσομενος, in the speech against Conon, p. 1269.
 - 4 μαρτυριῶν—καταμαρτυρουσῶν. The nominative to ἔδοσαν (οἱ μάρτυρες) has to be supplied from the obvious sense.
- 347 ¹ αλλ' η. Except. Schaefer considers this expression to have been, originally, αλλο η, and to have been afterwards used in the sense of except, even where it could not be resolved into αλλο η. Apparat. Crit. note to p. 181. 13. I do not see why it should have lost its accent. I consider it, originally, a confusion between "he did nothing else, but (αλλα) he did this," and "he did nothing else than (η) this."
 - ² τῶν ἐπιγεγραμμένων. The sum specified; in the ἔγκλημα. See below, p. 853,—in libello accusatorio. Reiske. "The bill of plaint." Kennedy.
 - * τοῦ παντὸς ὕδατος. See p. 817, note 3.
 - ⁴ αποκρίσει. The evidence of his own answer.
 - * έγω γάρ—μάρτυρας. I offered to deliver, to be examined by torture, a slave who was present when he made

the answer deposed to by Phanus, and who took it down in writing, but Aphobus refused—a clear proof that he was conscious of having spoken the words.

- ⁶ τῷ γραμματείφ. "A tablet hung up in court, containing a statement of the cause and issue to be tried." Kennedy.
- 348 ¹ dπλως—γράψαι. Understand παρην, not κελευσθείς. He was present, simply for the purpose of writing.
 - ² οῦτω τοῦνυν—οῦ σαφής. So inconsistent is he, that he pretends that he demanded to examine my slave on certain other points, though he refused to examine him about the very question at issue.
- 849 ' Ετι τοίνυν-δεῦρ' αὐτούς. Evidence to the very same effect as that of Phanus was given by Æsius the brother of Aphobus, though he now denies his own evidence after having admitted it at the trial—the proper time for denying it, if false.—The falsehood of it (if it had been false) might moreover have been proved by the evidence of the slave.
 - ² 'Αφόβφ χρώμενον. Intimate with Aphobus. χρῆσθαι φίλφ is a common expression in this sense in Demosthenes, but χρῆσθαι alone is rare. Reiske quotes from the second Olynthiac, οὐδεὶς ἔστιν ὅντιν' οὐ πεφενακικεν τῶν αὐτῷ χρησαμένων, p. 20. Where however the word means rather, those who have had any dealings with him. Valckenaer Hippolytus, 997, quoted by Passow, cites a passage of Isocrates (Evagoras), p. 197, πολλὰ μὲν τῶν χρωμένων ἡττώμενος, ἄπαντα δὲ τῶν ἐχθρῶν περιγενόμενος, which is Valckenaer's own reading for πολλὰ μὲν τῶν ὁμιλούντων ἐταίρων χρωμένων κ.τ.λ. of which ὁμιλούντων ἐταίρων he considers to be a gloss. Hi. Wolf expunges the words ὁμιλούντων and χρωμένων. The student will find an instance of χρῆσθαι in this sense below in the speech against Apaturius, p. 894, and also in the speech against Lacritus, p. 925.
 - ³ ἐμαυτοῦ ὅντα ἀντίδικον. This can only be understood as meaning, that there was actually a suit between Demosthenes

and Æsius, because otherwise the words would be synonymous with $\sigma \nu \nu \epsilon \rho \sigma \bar{\nu} \tau' \dot{\rho} \tau' \dot{\rho} \nu \delta i \kappa \eta \nu$, and in that case the words $\dot{\epsilon} \tau \iota \delta \dot{\epsilon}$ would be much too strong. It is very probable that an action was on foot at the time when this was spoken, particularly if we adopt the conjecture of H. Wolf, p. 845, note 2, of $Al\sigma i \phi$ for $A\phi \dot{\rho} \phi$ (which conjecture I think much strengthened by this passage, though Wolf has omitted to quote it), but it could not have been even contemplated at the time when the action against Aphobus was begun. I have no difficulty in believing Demosthenes guilty of an intentional anachronism.

* οὐ γὰρ ἔχει λόγον—μάρτυρα. There is a slight confusion here. The sentence begins with the general assertion, that unless the evidence ascribed to him were true, it would be absurd for any one to call as a witness one who was at variance with him, and then turns to the particular case, and the brother of Aphobus. This sort of careless construction is very common in Thucydides, but not so in Demosthenes. One MS. omits the words καὶ τούτου ἀδελφόν.

- ⁵ ήνικα—ώφέλει. See p. 829, note 3.
- ⁶ δίκην βλάβης. "βλάβη in a legal sense, comprehends a great variety of wrongful acts or torts, whether committed with force, or leading only to consequential damage; and also breaches of contract. The word therefore is untranslateable. Trespass (in its ancient and more enlarged sense) would come the nearest; but then our action of trespass is restricted to wrongs committed with force and violence, which makes it inapplicable." Kennedy.
 - ⁷ ίνα . . έδόκουν. See p. 837, note 3.
- ⁸ ἀλλ' ὁμοίως—βασάνους. But both brothers alike are found to avoid the proof of torture about this fact also, namely, the fact of Æsius having given the evidence. Reiske understands, the fact of my having offered my slave to be tortured, and their having refused. This is improbable, as it would imply that Demosthenes offered to prove by torture the fact of his

having made the offer of giving up the young slave to be tortured, an offer which probably was not denied to have been made, and which at any rate would not have required such proof. See p. 848, $a\lambda\lambda\hat{a} \mu\eta\nu$ ov χ $\epsilon is -\pi\alpha\rho\acute{o}\nu\tau\omega\nu$.

- 350 ¹ δ τοίνυν—μαρτυρίαν. I actually have the evidence of Aphobus himself to the truth of that statement for which he sues Phanus, for in an action against his uncle Demon, I called upon Aphobus as one of my witnesses, and reduced him to the alternative of deposing to having confessed Milyas to be free, or of denying it on oath, of which he chose the former.
 - ² προςκαλοῦμαι—ψευδομαρτυριῶν. The course which Demosthenes took was as follows:—In the action which he brought against Demon he summoned Aphobus as one of his witnesses; the evidence which he wrote down, and called upon Aphobus to depose to, was exactly the same as that of Phanus, now called in question. This evidence Aphobus, rather than subject himself to the danger of denying on oath what could be proved true, deposed to.

 ² τί μαθῶν ἐμαρτύρησεν. What could he be thinking about to depose?
 - ⁴ καὶ περὶ τούτων. This is the third point on which Demosthenes offered his slave; namely, that Aphobus before the arbitrator had himself deposed to the fact of his having admitted that Milyas was free.
- 151 των μαρτύρων. Phanus, and, probably, others who had given the same evidence with him, and who, if Aphobus had succeeded in this action, would have immediately been subjected to actions. The argument is this: I offered my slave to prove under torture that Aphobus before the arbitrator had deposed that he had confessed that Milyas was free. Aphobus's rejection of this offer sufficiently proves the truth of the evidence which the slave would have given, and therefore I have not called witnesses who were present, fearing that I might get them into trouble. You must not

allow the absence of such witnesses to influence you against Phanus and the rest, who are the first defendants who ever had the direct evidence of the plaintiff (namely, that given before the arbitrator,) to prove their own case.

- * διὰ τοῦτο. On account of my not producing witnesses to prove Aphobus having given this evidence before the arbitrator, but contented myself with proving the offer.
 - * τούτων, subaudi. α έμαρτύρησεν. Reiske.
- * πρόσκλησιν. This is an alteration of Reiske's for the MS. reading πρόκλησιν, in which he has been followed by Bekker and Dindorf. Kennedy adopts the old reading, showing that the summons of Aphobus proved nothing. Reiske gives no reason for his alteration. It may be said that the two former challenges not having been made in writing, but only verbally before witnesses, and deposed to by them, there is no reason why this should have been differently made.
- ⁵ τηλικαῦτα τοίνυν—οὐκ οἶδα. I wish you to observe that my principal witnesses are at least as much inclined to favour Aphobus as me. They are all men of property and of high character.
 - 6 κέρδεσι έπαιρομένους. Thucyd. 111. 38.
- 352 ¹ ταῦτα τοίνυν—μάρτυρας. Aphobus now says, not only that he never admitted Milyas to be free, but that he is a slave. My mother offered to swear in the most solemn way that my father freed him on his death-bed, which Aphobus declined.
 - * κατ' ἐμοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς—παραστησάμενη. Placing by her side my sister and me, and devoting us to destruction if she swore falsely. This was the most solemn oath of all, as a parent's curse has been considered very effectual in all ages. See Kennedy, Demosth. note 17. The expression, to swear κατά τινος, is only used in this sense in the older writers; for in swearing by victims, (καθ' ἱερῶν) the death of the victim represented the destruction which the person

swearing invoked on himself if he swore falsely. In late Greek $\kappa a \tau a$ is used indiscrimately, see Hebrews, vi. 13, 16.

- ³ τοσαῦτα τοίνυν—ἔχοντ' ἐστίν. Aphobus evades the direct question by bringing forward again the questions decided in the former suit. Even here, though unprepared, I will endeavour to meet him.
- 353 ¹ Τιμοκράτην. This man occurs in many places in Demosthenes. He is spoken of as a friend and assistant of Meidias, (see p. 841, n. l.) p. 560. He was at this time archon, and was the first husband of Onetor's sister, afterwards married to Aphobus, and will be often mentioned in the next speech, pp. 868, 869, 873. There is a speech against Timocrates, probably the same, for proposing an illegal law, written, but not spoken by Demosthenes, the genuineness of which has, however, been questioned.
 - * τῶν ἐγκεκλημένων. The words of the action; namely, the action which I brought against Aphobus.
 - ^a ἐγω γαρ τύρησεν. And yet it would take some ingenuity to show that the evidence of Phanus had anything to do with making up the amount of the verdict which I claimed and obtained, for that was made up wholly by calculating the amount of each item. How will he make a hardship of having been ordered to refund a property which he has enjoyed ten years, and endeavour to raise a prejudice thereby against a witness who had nothing to do in procuring the verdict?
 - 4 τάδ' ἐγκαλεῖ—τοῦ πατρός. Here we have a specimen of an ἔγκλημα.
- 54 ¹ καὶ τί λέγων—δόξειεν. Pray what could he say? (in order to prove, from the fact of Aphobus having confessed Milyas to be free, that Aphobus had the portion,) "Aphobus confessed Milyas to be free?" How does this prove him any the more to have the portion? It is obvious that nothing would be proved by this.

- * κατεμαρτύρησε δοῦναι. Bore witness against him that he (Therippides) had paid the money to him (Aphobus).
- * περὶ τοίνυν—ῖν' εἰδητε. With respect to all the main parts of my action he might have examined, and still may, any of my slaves. If he says these slaves know nothing of the case, he ought the more to accept my offer, for their ignorance would clear him. But he knew well that their evidence would be conclusive against him, so he demanded Milyas, whom he knew that I could not give, in order to be able to complain of my refusal.
 - 4 της ἐκδόσεως—ἐλέφαντος, see pp. 816, 817.
- ⁵ καθυφεῖκεν, has connived at. καθυφιέναι δίκην, was said of a prosecutor who from collusion with the accused did not really try to obtain a verdict.
- 55 ¹ τί τῷ νόμῷ καὶ τῆ βασάνᾳ; What has this law to do with torturing Milyas? This construction is explained by Reiske, by understanding κοινόν.
 - ² Δήμων, see p. 850.
 - ³ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς δανείζων, see p. 822.
 - * τί σοι ποιήσωσιν οἱ μάρτυρες; What good can the mitnesses do you? For this use of ποιεῖν, Schaefar quotes p. 880, ἐθέλοντα ποιεῖν ὑμῖν, where he translates morigerari, to accommodate, also p. 1045, καὶ οὐδὲν πώποτε τουτοιοί πεποίηκας. Reiske. Index, p. 409, understands κακόν, and translates quid tibi officient?
 - ⁵ πολύ δη μάλλον—προσήκον. It will be much more clearly proved that he ought to have accepted my offer.
- 56 ' οὐ τοίνυν—συκοφαντεῖς. Why the most that Milyas could say for you would be that, as far as he knew, you had not embezzled my property, which would be worthless in the face of the direct evidence which I produced, the truth of which is sufficiently confirmed by your not suing any of the witnesses.
 - * και δή λέγει. Well, suppose that he does say so; a com-

mon expression, but well worthy of attention, p. 996. καὶ δη καλεῖ. Medea, 217. καὶ δη τέθνασιν.

- * ψευδομαρτυριών. This word commonly used in the plural, like παρανόμων, &c., always means, in Demosthenes, an action for false evidence, not the evidence itself. See p. 843, n. 2.
- 857 ¹ πολλαχόθεν—εἶχε λέγειν. The one circumstance which at once proves the dishonesty of my guardians, is the disappearance of the will. The only parts of it which they remember are those which leaves property to them, the amount of which, itself, shows how great must have been the sum which was left for me.
 - * ταύτην μέν ούκ άπέδωκε. See p. 826.
 - * ἐξάρνφ γενέσθαι. The dative here is attracted by the αὐτῷ understood, which is governed by the οἶον τε.
 - 🔰 τὸ μισθοῦν τὸν οἶκον, See p. 827, n. 3.
 - οστις γὰρ—καρποῦσθαι δοῦναι. These words are taken, with a few alterations, from the first speech against Aphobus, 827.
- 358 τουδ' ελάττω μικροῖς. Nor (did he produce property) only a little short of this.
 - * τὰ δὲ τὸν δεῖν' ἔχειν. And that such a one had some part.
 - * τὰ δὲ—εἰχε λέγειν. And about the rest he had all sorts of things to say, rather than where he paid it to me.
 - * περὶ δὲ τοῦ μη—τοῖε λόγοιε. Aphobus hinted that I had left me a large sum buried in the house. If so it must have been done from distrust of the guardians, and then my father would never have told them of it. Moreover, it was said to be in my mother's charge, whom he put into the power of Aphobus, by directing that he should marry her; which you may be sure Aphobus would have done had he known such a sum to be in her charge, instead of which he has now married another lady.
 - ⁵ καθεῖκεν. Insinuated.
 - ⁶ ινα εξ εἰκότος—ὅντα παρ' ήμιν. In order, that, by a

specious argument, he might show that I had no right to get from him what I had at home.

- 7 εὶ μὲν τοίνυν. From this to the end of the paragraph (χρῆται τοῖε λόγοιε) is repeated, with a few alterations, from pp. 830, 831.
- 59 ¹ Πολλὰ μὲν οἶν—μάρτυρα. Aphobus first demanded Milyas, on account of thirty minas: he now says that he demanded him on account of the whole amount. I made this offer: to take the evidence of the slave who had the copy of his demand as to the amount for which he demanded him; and then, if Aphobus would swear that he had never admitted Milyas to be free, to remit the amount in respect of which it appeared that he had demanded him.
 - 2 $\tau \hat{\varphi}$ $\mu \dot{\alpha} \rho \tau \nu \rho \iota$ — $\ddot{o} \nu \tau \sigma s$. While the witness (Phanus) is in danger of losing his privileges. A citizen who had had a verdict against him three times for false evidence, became, at once, $\ddot{\alpha} \tau \mu \rho s$. The jury also had the power of inflicting this penalty the first time.
 - * τὰ ἀντίγραφα ώς σύ με προυκαλέσω. The copy of the terms of your challenge to me. Seager.
- 60 ¹ ἀν ἀπομόσης τὰναντία τούτων. This is a redundant expression, its full force being, If you will deny this upon oath, swearing to the contrary.
 - * κατὰ τῆς θυγατρός. For this sort of oath, see p. 852, note 2. Reiske justly concludes from this, that Aphobus had no son, therefore the Aphobus mentioned p. 845 could not have been his son.
 - * οὐ τοίννν—μαρτυρίαν. Phanus, and those who gave evidence to the same effect, also offered to swear solemnly to the truth of their depositions, all which Aphobus declined.
 - * Πῶς οὖν ἄν τις—ἐτίμησαν. Recapitulation. Every thing that has passed is a strong presumption of my having had justice on my side. At Aphobus's request, I agreed to refer the case to three friends. Aphobus, hearing that

they were likely to decide against him, revoked their power. Then the case went before the public arbitrator, who decided against him, which sentence was confirmed on his appealing to the court, and the court afterwards, on fixing the damages, gave the amount at which I laid them.

- 861 ¹ Δημῶνος. Demon was the father of Demophon, but not actually a guardian himself.
 - * πίστιν ἐπιθεῖναι—οἰηθέντα δεῖν. Not having thought fit to give the security of an oath, the witnesses and myself having previously sworn, when, by his so doing, that sum might have been remitted to him, in respect of which he demanded Milyas.
 - * καὶ εἰ μὲν μη—λόγους. The μή here belongs to προεγνωσμένος, not ἐποιεῖτο.
 - * νῦν δ' ἐπιτρέψαι με πείσας. Demosthenes said before, (p. 813) that Aphobus refused τοῖς οἰκείοις ἐπιτρέπειν. Here it appears that there was a reference made, but that Aphobus revoked the powers of the arbitrators. This must have been owing to their having been improperly appointed, as arbitrators mutually agreed on could not be appealed from. See p. 828, note 3.
 - ^δ ἀφῆκεν. Rejected.
- 862 1 τον κληρωτον διαιτητήν. The arbitrator appointed by lot out of the public διαιτηταί, opposed to αίρετόν, or the private arbitrator chosen by consent.
 - ² ἐφῆκεν. The proper term for, to appeal. So an appeal is ἔφεσις.
 - ⁸ πρός μέν την συμμορίαν—εἰσφέρειν. See p. 815.
 - * τὸ καθ' αὐτόν. For his share.
 - 5 μισθοῦσι τοὺς οἴκους. (People) commonly let property.

33 FIRST SPEECH AGAINST ONETOR.

THE speeches against Onetor are given by Clinton in the same year with those against Aphobus, B. c. 364, but see p. 873, note 4.

- 1 ἀπόλειψιν. The term for a divorce, when it originated with the wife. In the other case, the husband was said ἀποπέμπειν την γυναϊκα.
 - * τὰ χωρία. The farm.
- * ¿ξούλης. An action for expulsion. This is a specimes of a δίκη ἐξούλης, in its first sense. It is more commonly used for an action to enforce the giving up of any property, in pursuance of the decision of a jury. If the plaintiff obtained a verdict, the defendant incurred a fine, and thus, if he did not pay, became a state-debtor. Harpocration derives the word from ἐξείλλω, or ἐξέλλω; the author of this argument evidently from ἐξελαύνω, for the last sentence of the argument, $\tau \grave{o}$ δὲ $\tau \hat{\eta} \varsigma$ —βίq, must be, I think, by another hand.
- 64 ¹ Περὶ πολλοῦ—διδάσκειν. Every attempt that I have made to obtain some composition for the amount of the verdict which I obtained against Aphobus, has been rejected, both by him and Onetor, his brother-in-law. I have the strongest proofs that the pretexts on which Onetor refuses me possession of the farm now in question, are without foundation.
 - * κηδεστήν. Brother-in-law.
 - 3 $\tau \partial \nu \ \mu \dot{\epsilon} \nu$. Aphobus. See the opening of the first speech against Aphobus.
 - ⁴ παρασκευαίς. See p. 813, note 2.
 - * τοσοῦτον διοίσειν. That I shall have such an advantage.
- 165 ¹ ἀποτετιμῆσθαι. May be here taken either passive or middle. The husband was required to give some security

(ἐνέχυρόν τι) to his wife's relations, to the value of her portion, as a house or a farm. Then he who gave the security was said in the active ἀποτιμᾶν, and he who received it, ἀποτιμᾶσθαι.

- * $\phi \epsilon i \gamma \epsilon i$. Must be rendered here and in the next page, not defends, but is sued: for the justice and propriety apply not to the defence, but to the bringing the action.
- * ἐγω γαρ—μαρτυρίας. Every one in Athens knew how shamefully my guardians treated me, and that I should sue them as soon as I came of age. Aphobus was become so rich with my spoil, that Onetor thought him a good match for his sister, but, at the same time, the risk of my getting a verdict against him was so great, that he would not trust his sister's portion in Aphobus's hands, but left it with Timocrates, her former husband, who paid interest for it to Aphobus. After I obtained the verdict, Onetor pretends that he holds this farm as security for his sister's portion, which had been afterwards paid to Aphobus, and which Aphobus, though divorced, had not repaid.
- * τοσαῦται—τῶν ἐμῶν. "Any one might bring a public prosecution against guardians during their ward's minority, for misconduct, an effect of which, if successful, would be to remove the guardians." Kennedy. This must have been meditated in the present case.
 - ^δ Τιμοκράτης. See p. 853, note 1.
- 6 ¹ ὅσπερ ἀποτίμημα. That is to say, that a verdict in an action of a ward against a guardian, might enable the former to come upon the property of the latter; so that such property was, virtually, security for the faithful discharge of his duty.
 - * διαλύειν μέν—ἐτόλμησεν. Onetor made no attempt to reconcile Aphobus and me; but though he never gave up the portion to Aphobus, but has it at his own disposal, yet as if his sister had separated from Aphobus, and he had parted

with her portion, but could not get it back, pretending that he had taken the land as security for it, he dared to eject me from it. The expression, διαλύειν αὐτὸν πρὸς έμέ, occurs in the Meidias, p. 554.

*έξ ἀρχῆς—ἐπίστευσαν. It is certain that the portion was not paid to Aphobus at first, for which no reason can be given, except their not thinking that it would be safe in his hands, for both Timocrates and Onetor are rich, and in command of ready money; and, in common cases, such a debt as this would be the last to be left unpaid.

867 ¹ ταύτην την αιτίαν. Namely, that Aphobus's property was considered precarious because of my action impending.

* ἐγω τοίνν—μαρτυρίαν. Immediately after the marriage I commenced proceedings against Aphobus. How unlikely it is, that the portion not having been paid at first, it should have been paid while such an action was pending, even if it had been originally kept back with any other view.

* $\epsilon i \mu \eta - \epsilon i \chi \sigma v$. Even if they (Timocrates and Onetor) did not keep back the money from this motive (namely to prevent it being endangered together with the other property of Aphobus), but with the intention of paying it soon.

868 ¹ ἐγήματο μὲν γαρ—μηνός. Demosthenes was born in the first month, Hecatombæon, of the archon Evander, about July B. C. 382. Olymp. xcix. 3. Polyzelus entered on his office at Midsummer B. C. 367, so that the marriage of Aphobus took place about June 366. The action against Aphobus was brought in the first part of the archonship of Timocrates, (who entered office at Midsummer 364) in August or September, Demosthenes being just turned eighteen. The divorce was alleged to have taken place in December of the same year. This is the account of Clinton, who proves, I think unanswerably, that, at the time of his δοκιμασία, Demosthenes could not have been seventeen. The authorities whom he follows are, Gellius,

Libanius, Plutarch, and Dionysius of Halicarnassus. "Lives of the Orators" (an imitation of Plutarch sometimes attributed to him) makes him born three years earlier. (en \(\delta\) \(\delta\) \(\epsilon\) Now Polyzelus is the eighteenth after Dexitheus, and as Scirophorion is the last month of the archonship, and as Demosthenes's δοκιμασία was not till after the marriage which took place in that month, however late in the archonship of Dexitheus he had been born, we may conclude that he would have been full eighteen This calculation, it is true, would agree at the time. with the age commonly given for the δοκιμασία, but this was doubtful even in the time of Harpocration, who quotes Didymus, to the effect that it might be at sixteen. Kennedy takes a middle calculation, that the δοκιμασία was at seventeen, and that the suit against Aphobus was begun at nineteen. See p. 832, note 1.

- ² ἐνεκάλουν. Complained privately.
- ³ ο δη χρόνος—πίστιν. The circumstances of this period make it likely that they owed the portion according to agreement, but altogether incredible that they paid it.
- 4 δηλον μὲν τοίνυν—ἀνάγνωθι. The story told by Onetor and Timocrates is incredible. They say that they paid over the portion, a talent, to Aphobus in small sums as he wanted it, without witnesses, which in truth, having of course no proof of the payment which was never made, is the only story they could tell. And yet neither Onetor nor Timocrates is at all the sort of person to pay a large sum of money in such a way as actually to leave Aphobus a claim upon them, if he chooses to deny the payment.
- 69 ι κομίζοιτο—παρ' αὐτών. But that Aphobus had received it, taking from them as much as he wanted at a time.
 - ² γάμους. Marriage feasts.
 - αδελφών—έγχειρίζομεν. We are delivering into the hands
 of others the fortune of our sisters and daughters.
 - · διαλύσασθαι προς "Αφοβον. That he settled his account with

Aphobus, a slightly different meaning from that noticed above, p. 866, note 2.

- 370 ¹ ἀπηλλάττετο. You would expect ἄν here, but the imperfect is often so used in the apodosis. Matthiæ considers it to suppose the thing to have actually happened, and to be a more forcible expression than the hypothesis followed by the imperfect with ἄν, § 508. obs. 2. To give then the full force of this, we ought to translate, Suppose him to have acted in this may—He at once gets clear of the whole affair.
 - * μόνος μόνω—ὑπελείπετο. According to Onetor, though he had confessed to owing the portion to Aphobus before witnesses, yet he repaid it with none. By this course, as Demosthenes observes, he left evidence against himself as a debtor, with nothing to answer it.
 - * ἔτι δ' ἀθρόαν—ἐξαιτήσομεν. All payments were made in silver, so the bulk of this sum would make it necessary to employ a slave to carry it. The sum in question (a talent, see p. 876) would weigh just fifty-seven pounds avoirdupois. Dict. of Greek and Roman Antiq. talentum.
 - 4 aπλοι τινές. Simple sort of people.
 - ^b aπλως—πράξαντες. Though they would not transact even a small matter concerning their own interests in a simple manner, but as carefully as possible.
 - 6 aurois. To the jury.
 - ⁷ φέρε δη—ἀνάγνωθι. I offered a slave of mine who had been Aphobus's to Onetor, to prove that Aphobus lived with his wife after the pretended divorce, which was declined. Besides, Aphobus stripped the farm in question of every moveable, which you may be sure Onetor would not bear so quietly, if it had really devolved to him as security for his sister's portion.
 - 8 διαπιστήσειν. Will entirely disbelieve. Passow
- 71 ¹ σαφῶς ἥδειν—πράγματος. I well knew that this was all talk and trickery. This use of λόγος is similar to the Latin verba dare.

- ² κατὰ την ὑπερημερίαν. In consequence of his not paying the amount of the verdict by the appointed day. Reiske derives the word from there being a day of grace allowed, but it is better to understand it simply as those who were beyond the day.
- 372 ¹ ἐγγείων. The things which could not be moved, as trees, &c.—here also including the casks, πιθάκναι. The latter word is considered by Schaefer and Passow as a diminutive of πίθος, a sense very inappropriate here.
 - ² ἐμοὶ τοίνυν—μαρτυρίαν. If the divorce were genuine, Onetor never could have remained on good terms with Aphobus, much less would he have pleaded for him against me, and even after the verdict entreated the jury to assess the damages at a talent, for which he offered to be security.
 - 3 ἐποιήσατο. Procured to be made.
- 373 1 ταλάντου τιμήσαι. See p. 844, note 7.
 - ² ἐγίγνετο. Offered to be.
 - * ἔτι τοίννν—μαρτυρίαν. Neither is it probable that Aphobus's wife, who after her divorce from Timocrates could not bear one day's widowhood, but came straight from one husband's house to the other's, should have now been three years unmarried. Listen to the evidence of a physician who, being called to attend her in illness, found Aphobus with her.
 - * ἐν τρίσιν ἔτεσιν. This surely fixes the date of this speech to two or three years later than the date given by Clinton (see p. 863, note), that is, to B.C. 362, or 361.
 - 5 ταύτην έχουσα την ήλικίαν. Being so young.
 - ε έπι τούτου του άρχοντος. In this very year.
 - ⁷ ἐγωὶ τοίνυν εἰδως—ἀνάγνωθι. I thought fit to demand the examination of some slaves of Onetor's, who could have proved all these facts, which he refused with contempt.
- 174 ¹ υμεῖς τοίνυν—νομίζω. Onetor must think you very simple if he expects you to believe on the evidence of Timocra-

tes and Aphobus such an improbable story as his, while he refuses to have recourse to the infallible test of torture.

- 3 β á σ avov. The whole of this passage is curious, as showing the idea of evidence held by the Athenians. See p. 846, note 1.
- 375 ' καὶ ἐκ τοῦ τον ταργύριον. The words ἀμφισβητουμένης ηδη τῆς οὐσίας give the reason for the χρόνον μη ἐγχωρεῖν ἀποδοῦναι ταργύριον. Translate, and because the date of the confession makes it impossible that they have paid the money, AS the property of Aphobus was at that time already in dispute. Kennedy translates, "from the dates, which make it impossible for them to have paid after the title to the property was in dispute," which does not seem to me so simple.

SECOND SPEECH AGAINST ONETOR.

- 376 ¹ °O παρέλιπον—εὐρεθηναι. I forgot to mention before one circumstance which seems to me a very strong proof of the dishonesty of this transaction. Onetor first put up notices on both the house and the land, pretending that the whole of his sister's portion was eighty minas, for twenty of which the house was security, and the land for a talent. Afterwards, after my action with Aphobus, thinking he had gone too far, he took down the notices from the house, saying that the portion was a talent only.
 - ² öpous. Notices. This was meant for a caution to others against lending money on the security of the property so marked, supposing it unencumbered.
 - * έννους γίγνεται. He takes to reflection.
 - * εἰ μηδ' ὁτιοῦν—γενήσομαι. You would expect γενησοίμην. For a similar alteration of the mood Schaefer quotes below, p. 884, λέγων ως—Μασσαλιῶται.
 - ⁵ ἐν φ̂. For which. This is suspected, not without reason. Schaefer proposes οὖ (which is the right construction see

below, 877. το χωρίον ἀποτετιμῆσθαι ταλάντου) thinking that the εν is a repetition of the last letters of φησίν,

- 877 ¹ σκέψασθε—ὑπηρεσίαν. You now say that the land is worth two talents over and above the encumbrance, and the house one. Why then did you not make the land security for the whole eighty minas if it was worth so much more? All this prevarication is sure proof of your dishonesty.
 - * ως οὐκ αποστερεί με—ταλάντου. That he leaves me all that the property is worth over and above a talent.
 - * τοῦ χωρίου τὸ περιόν. The remainder of the farm; scilicet post direptionem, de qua p. 871, Schaefer. I understand rather, over and above the talent.
- 378 ¹ τὰ γὰρ ἀληθη—τοιαῦτ' ἐστιν. For those matters which are done faithfully and not dishonestly, remain simply in the same state in which they are first transacted.
 - * ἄξιον τοίνον—ἐπίορκον. You may be sure that he would not have hesitated to swear to the portion having been eighty minas if required, which he now shows not to have been the case. What then is the value of his oath?
 - * ὅς γὰρ ὀγδοήκοντα—τοιαῦτ' ἀξιῶν. For when he said that the portion was eighty minas, if any one had offered that he should get the amount on swearing that he spoke-truth in this, what would he have done? It is plain that he would have sworn. For what can he say to deny that he would have sworn then, who now makes such a claim as this? The word ή in this sentence cannot be rendered without altering the construction. Would he have done anything else? or is it not manifest that he would have sworn? Kennedy remarks on this argument; "Every liar may thus be proved to be perjured; a strange argument!"
 - ⁴ ἀλλὰ νη Δία—πράττειν. Recapitulation of the arguments in both speeches. The whole truth of the matter is, that you were associated with Aphobus in all his frauds

upon me, and now wished to save for him what you could, and to defeat my legal claim.

- ⁵ τιμώμενος. Valuing the damages at; namely, after Demosthenes had obtained his general verdict against Aphobus. See p. 844, n. 7.
- 179 ' καὶ τοῦ τῆς δίκης ὀφλήματος προσεγγυήσασθαι. To offer himself as surety for the amount of the damages besides.
 - ² ἀντὶ δὲ πολλῶν—ἀπετιμᾶτο. But he accepted this from friendship to Aphobus, as security, for the sake of getting much property of mine.
 - ² ου πρότερον γε η παρα σοί. At any rate not before a verdict had been given against him by you; not before you had shown yourself convinced of his dishonesty.
- 180 1 σύχ υμεῖτ ἐπεὶ τάμὰ ἔδοτε; this is unintelligible. Reiske conjectures ἐπεὶ εἰτ τάμὰ. Were you not yourselves to blame, as you gave it on the security of what was mine? Schaefer, ἐπεὶ ἐπὶ τάμά. Το get what was mine.

SPEECH AGAINST ZENOTHEMIS.

This speech was written after Demosthenes took part in public affairs; the proof of which will be found in the conclusion of the speech, p. 890; therefore after the speeches against Androtion and Leptines in 355, and therefore at least six years after the last speech.

- 80 ² Παραγραφή. There is no English word exactly corresponding to this. The Dictionary of Greek and Roman Antiquities defines it as an objection raised by the defendant to the admissibility of the plaintiff's action. If it succeeded, the action was at an end; if not, it went on.
- 81 ' έδανείσατο χρήματα—βεβουλευμένοι. The fraud here described is analogous to one not unknown now. A ship is insured to a large amount, the valuable cargo being fied-

tious. It is then purposely wrecked, and the amount of insurance claimed from the underwriters.

- ² τὸ ἔδαφος. The bottom.
- 3 τους έπιβάτας. The passengers.
- ⁴ εὐθυδικίας. The main question; opposed to παραγραφή. 882 ¹ ἐκ περιουσίας. Over and above.
 - ² ἄνδρες δικασταὶ—οιομαι δέ. My plain objection to the action of Zenothemis is, that he has sued me in a court appropriated to trials on shipping contracts, whereas no contract ever existed between us. However, I will not lose the opportunity of pointing out the rascality of his whole proceedings.
- 1 ἄνπερ ἐγω—πολλάκις εἰπεῖν δυνήθω. If by chance I can tell you. This is the only instance I am aware of of this use of πολλάκις in Demosthenes, but it is often found in Plato. Republic, IV. 424, C. IX, 584, B. Critias, 113, A. Phædo, 60, E.
 - $^{\circ}$ $Z_{\eta\nu}\delta\theta\epsilon\mu\kappa$ — $\pi\rho\delta\epsilon$ $\epsilon\tilde{i}\lambda\eta\chi\epsilon\nu$. Hegestratus and Zenothemis borrowed money at Syracuse on the security of the ship and cargo commanded by Hegestratus, each telling the other's creditors that the cargo belonged to the other. The money was never put on board the ship, but they determined to sink the ship, in which case the contracts would not have obliged them to refund. When they were at sea, Hegestratus cut a hole in the ship's bottom, but being detected in the act, was drowned in attempting to escape by the boat. The ship was by great exertions got safe to Cefalonia, and from thence to Athens, Zenothemis failing in two attempts, one to persuade the crew to desert the ship, the other to get a decision from the magistrates at Cefalonia for the ship to sail to Marseilles instead of Athens.
 - ⁸ οὖτος κἀκεῖνος. Zenothemis and Hegestratus, who are respectively called by these pronouns throughout this passage.
 - ⁴ αὐτόν. Hegestratus. Thus each represented to the other's creditors that the cargo belonged to the other.

- * ων δὲ ο μὲν—ἔλεγον. As there was no reason to suspect any collusion between a master and a passenger.
- 384 1 Παρά τάδικήματα. In pursuance of their fraud.
 - * $\tau o \hat{v}$ $\pi a \rho'$ $\dot{\eta} \mu \hat{\omega} v$; nostrate quodam. An Athenian. H. Wolf, who would prefer to read $\tau o v$, enclitic. I rather understand an agent of Demon and Protus. The safety of Demon's loan to Protus depended on the cargo coming safe. so he sent a man to watch his interests. The article would imply that this was a common practice.
 - * ἐσκευωρημένον. Having cheated.
 - 4 πρός. Besides.
 - * τί οὖν —ἐαυτῶν. Thus Zenothemis, disappointed of his design of cheating his Syracusan creditors, makes a plot to claim the cargo of the ship, in which they join him in hopes to get something out of us, and in which he is aided by Aristophon, whom we sent to Cefalonia as our agent, but who has betrayed our interests. So then Zenothemis alleged that he had lent money to Hegestratus on the security of the corn, of which the cargo consisted, which he laid claim to accordingly.
 - ⁶ αχθόμενος μέν. Unwillingly indeed.
- 185 ι έκ τούτων ενα—συμμίξαι. One of these men, when Zenothemis was trying to prevent the ship from completing her voyage hither, we chose, after a consultation, as our representative, a man known to us in some degree, but we did not know what he really was; whereby we suffered, so to say, no less a misfortune than we suffered in having anything to do with dishonest persons at the beginning.
 - * ηργολάβηκεν αὐτὸς καὶ κατεπήγγελται τουτωί. He came forward and sold himself to Zenothemis, and offered him his service. ηργολάβηκεν means, he undertook the work (of betraying us) for hire. αὐτός has nearly the sense of αὐτεπάγγελτος.
 - ³ oi τος here, contrary to the usual practice, means Aristophon, not Zenothemis.

- ⁴ ον ο παρ' ήμων επιπλέων ἐπρίατο. See p. 854, n. 2. This would make it seem that Protus himself is meant, or some one acting for him.
- ⁵ οἱ δανεισταί. The Syracusan creditors mentioned in the argument, also in the first part of p. 883.
- 186 ¹ ἐπειδη τοίννν—τὰς μαρτυρίας. Just before the attempt to sink the ship, Hegestratus and Zenothemis put into the hands of one of the passengers the contract on which now Zenothemis founds his claim. The time at which this was done is at least very suspicious Protus, the owner of the cargo, and I, offered to him to go and try the cause at Syracuse, where the custom-house entries would at once decide the question. This, however, he would not do, and refused to give up the cargo unless I would join Protus in ejecting him.
 - ² ἐπειδή τοίνυν—αὐτὸ. So when the vessel arrived at Athens, the Cefalonians having decided, notwithstanding the opposition of Zenothemis, that the vessel should return to the port whence it had sailed.
 - ⁸ οἱ ἐπὶ τῆ νηὶ δεδανεικότες ἐνθένδε. These creditors are only mentioned in this place. They are totally distinct from the Syracusan creditors, from Protus, the buyer of the corn, and from Demon, the plaintiff, the creditor of Protus.
 - * o' $\Pi\rho\hat{\omega}\tau$ os. Protus was now in league with Zenothemis, so that it is exceedingly artful in Demosthenes to repeat this conversation in which he took part, being then of a different way of thinking. The admission which Protus now made of the justice of the claim of Zenothemis was calculated to raise a strong prejudice against Demon.
 - ⁵ δανείσηται. The second plural, δανείσησθε, which is the reading of one MS. and adopted by Wolf and Reiske, is undoubtedly better sense, as the object of the fraud here spoken of, was to enable both Hegestratus and Zenothemis to borrow.
 - ε καὶ σοὶ πολλάκις λέγοντα. The construction here is im-

perfect, as λέγοντα has nothing to agree with. One MS. reads λέγοντος, which Schaefer wishes to adopt. The general sense is clear; Reiske's reading is a conjecture of his own, and rightly rejected by Schaefer.

- ⁷ προήκω. Second pers. sing. first aor. mid. from προίημι.
- * ἔφη. He said yes.
- $^{\circ}$ βιβλίον συγγράφην. The two substantives put in this way are rather odd. One MS. omits the βιβλίον, which Schaefer approves.
- 10 εἰ μὲν εἰς πίστιν ἔδωκας—ἐν τῆ γῆ. If you had lent Hegestratus the money, placing confidence in him, why should you have taken measures to make yourself safe just before his rascally attempt? if you distrusted him, why did you not do like other people, get a legal acknowledgment before sailing?

 87 ¹ ἐξῆγεν. Tried to turn him out of possession of the corn.
- The same word was used for Onetor turning Demosthenes off the farm, p. 865.
 - 2 ekeîvos. Protus.
 - * τὰ τέλη κείμενα ἐκείνου. The entries of the export duties standing in the name of Protus.
 - τὰς τιμάς. The price of the corn.
 - * τὰ διάφορα απολαβεῖν. That he should receive compensation for the loss that he would suffer in point of time and expense. Reiske. Wolf takes it the corn in dispute, which is simpler, but then these words would be synonymous with καὶ τοῦ σίτου ἀφιστάμεθα.
 - ⁶ η απολωλεκέναι—αὐτῶν. Or to lose our own property, after it had come safe and was then present.
- ⁷ διεμαρτύρετο—Σικελίαν. All these infinitives are very confused. He declared that he would eject Zenothemis—that he would give security that he was willing to sail back to Sicily. H. Wolf. He declared that he was willing to sail back to Sicily, in order to carry through the ejecting Zenothemis. Hermann. He protested that he would carry through the ejecting the man from the ship—that he would make the

38

voyage to Sicily. Funkhaenel. Schaefer's conjecture makes matters much easier, $\beta \epsilon \beta \alpha \imath \hat{\omega} \nu$. He entreated me to eject Zenothemis, (see at the beginning of this page οὐδ' ἀν ἔφη—ἐξάξω) declaring that he was willing to sail back to Sicily. For this sense of διαμαρτύρομαι see Passow, also the speech De Corona, pp. 232, 240. For the sense here given to $\beta \epsilon \beta \alpha \imath \hat{\omega} \nu$ Schaefer quotes the speech $\Pi \epsilon \rho i$ 'Αλουνήσου, p. 79.

- ⁸ εἰ δὲ ταῦτ' ἐθέλοντος—μέλειν. But if after his (Protus's) making this offer (to go to Sicily) we (Demon and his friends) let Zenothemis have the corn (by not joining in ejecting him) he did not care.
- ⁹ ἐπειδη παραγέγραμμαι. Accordingly I joined in the ejectment, never dreaming that you would give up this property to one who had done all in his power, firstly to destroy it, secondly to prevent its coming here, especially after his refusing to adopt the most certain way of ascertaining who was its real owner, by going to Syracuse.
- 10 ήμων των κοινωνών. Of our firm, of my partners or myself.
 88 ¹ οὐδὲ τοῦτ' ήμελλον ὑμων καταγνώσεσθαι. Neither were they likely to impute this to you, that is, to expect this from you.
 - ² ὅτι μὲν τοίνυν—κλητεύεις. Unluckily however the price of corn fell, so that Protus's speculation was a bad one, so that he was inclined to let Zenothemis have the corn if he could avoid paying back the money which he had borrowed from me, so, the conspiracy being all arranged by Aristophon, he suffers judgment to go by default against himself, and puts himself out of the way to avoid giving evidence in my favour in this action which Zenothemis brings against me, not being able to take possession of the corn till he has disposed of my claim.
 - * ἐπικηρυκεύουται. They negotiate. Elegans phrasis ducta a re bellicâ. Schaefer.
- B9 ¹ ἐπανῆκεν ὁ σῖτος. The price of corn fell. Laxata annona est.—Wolf. Compare Thucyd. 111. 89, where ἐπα•

νελθοῦσα (the probable reading for the common ἐπελθοῦσα) applied to the sea, means having retreated.

* προσεκρούομεν αὐτφ. We quarrelled with him.

* καὶ συκοφάντην—κεκομικέναι. And complaining that he had handed over to us, instead of our money, this fraudulent plaintiff, Zenothemis.

⁴ τν ἐἀν μέν—ἀντιλαχῆ. After εἰμολογήκασι, Demosthenes omits the apodosis, which is evident from the sense, namely, that he would leave the decision unquestioned. It appears, that in the event of a judgment going by default, the defendant could obtain a fresh trial. (ἀντιλαχεῖν.) He was, however, probably, forced to allege some excuse for not having appeared before, but this excuse would be accepted as a matter of course.

890 ¹ έχεις δίκην. You have already got satisfaction. Meaning the verdict which Protus had suffered Zenothemis to obtain by default.

² ου περιεργαζόμεθα. A man is said περιεργάζεσθαι who takes upon him what is no business of his. We do not put ourselves out of our way, or We do not care.

⁸ ἀλλ' ἐκποδών ἐστιν ἄνθρωπος. "But" (you will say,—at enim) "the man, Protus, is not forthcoming." "No, and it is your doing, to prevent him appearing to confirm his evidence in my favour, and to enable you to say what you please about him."

* ἄμα ἀν αὐτὸν—πολέμαρχον. You should at once have summoned him before the polemarch, and required bail for his not absenting himself. See Dict. of Greek and Roman Antiquities, under ἐγγύη.

⁶ καὶ εἰ μὲν—ῆει. And if he had found bail, you would have forced him to stay, or else you would have had persons at hand from whom you could get satisfaction: if he had not found bail, he must have gone to prison.

⁶ την γεγουυῖαν ἔκδειαν. The loss which he had suffered. Namely, by the fall in the price of corn at Athens.

- ⁷ κλητεύσω. Το summon. The first step in an action. It required witnesses κλητηρες, whether one or more is uncertain, to prove the serving of the πρόσκλησις, or summons.
- ⁶ ἔτι τοίνυν—ἐξέστηκα. Perhaps he will try to raise a prejudice against me, by insinuating that I have been helped by Demosthenes, the orator, my kinsman. I assure you that he positively declined taking any part in the case, having entirely given up the conduct of private suits.
- * πιθανήν έχειν την αιτίαν. That my imputations against Zenothemis are put in a persuasive form.
 - 10 καὶ γὰρ αν δεινον είη. Else it were unbecoming.
- This sentence is not complete, 91 αλλα και-έξέστηκα. and therefore we can only guess at its tenour. But even in my public conduct I have left off conducting such matters. What the τὰ τοιαῦτα is, is far from clear. Perhaps he had given up for a time judicial speeches, even in public trials, and confined himself to speaking in the assembly. There is, according to Clinton, an interval of nine years between the speeches against Aristocrates in 352, and De Falsa Legatione in 343, during which are several δημηγορίαι, but no δημόσιος λόγος, except the Meldias, which was never spoken. Doubtless, if we had the rest of this speech, (not much more I think) we should see that Demosthenes is about to put into Demon's mouth a most solemn denial of his having had anything to do with this speech, though its genuineness is unquestioned. This shows how strictly secret the authorship of these private orations was kept.

SPEECH AGAINST APATURIUS.

This is rather a complicated case, so the utmost attention must be paid to the argument, and to the names. The general statement is this. Parmenon and Apaturius, both Byzantians, and formerly friends, go to law, each bringing an action against the other. Apaturius says that the whole case was referred to an arbitrator, Aristocles, who decided in his favour: accordingly, he comes upon the present defendant, who, he says, was bail for Parmenon standing to the decision of the arbitrator. The defence is, that Aristocles was but one of three, that the defendant was not bail, that the contract on which the arbitration had rested had been destroyed by Apaturius, so that the whole thing was revoked. The date of the speech is unknown.

The name of the person for whom it was written does not appear. I shall call him, throughout, the defendant, as being the defendant in the main action (εὐθυδικία) to the admissibility of which he now demurs. παραγράφεται).

- 891 * προσκρούσας. Having quarrelled. See p. 889, note 2. * βλάβης. See p. 849, note 6.
- 892 ιοῦκετ ὅντα διαιτητήν. Because he had ceased to be arbitrator, in consequence of the destruction of the contract.
 - ² τοῖς μὲν ἐμπόροις—τουτουσί. The legal ground on which I object to Apaturius's action, is, that it is brought before the thesmothetæ, whose business is to try causes arising from contracts made on voyages to and from Athens. The only contract that ever existed between Apaturius and me has been cancelled.
- 893 1 avrois. Alone. Reiske.
 - ² ο μεν οὖν—ἐπιβεβουλευκώς. He who has plotted against me (Aristocles) together with Apaturius.

- ³ ως τοίννν—μαρτυριών. The business which I had with Apaturius, was, that he being on the point of having a ship seized for a debt, and Parmenon having undertaken to lend him ten minas, I obtained for him thirty more, for which I became surety, and afterwards took Parmenon's debt off his hands, on a quarrel arising between him and Apaturius. For these two sums I took as security the ship and the crew.
- * ἐπὶ τῆς ἐργασίας—ἐκινδύνευον. Being engaged in that business which is carried on by sea, (or foreign trade) for some time I used to undergo the dangers of navigation myself.
- * τούτοις—έργάζεσθαι. This I endeavour to employ lending it in bottomry. Literally: With this I endeavour to trade, lent in bottomry.
- ⁶ διὰ τὸ εἶναι—ἐμπόριον. Because I frequent the market for foreign trade.
- ⁷ τούτοις τοῖς ἐκ Βυζαντίου. Reiske conjectures τούτοις, totum genus Byzantiorum intelligitur. Schaefer. I would rather render, with these Byzantian merchants. The pronoun is used, because the persons of whom he was speaking, Parmenon and Apaturius, were of that class.
- 94 ¹ τρίτον ἔτος. Three years ago. Wolf. See the beginning of p. 900.
 - ² ἐνεβάτευον—ὑπερημερία. Were on the point of taking possession of the ship, taking it in default of payment, the stipulated time having elapsed.
 - 3 συνευπορήσαι. Το join in accommodating him with.
 - * χρώμενος—τραπεζίτη. Being intimate with Heracleides the banker. See p. 849, n. 2.
 - ⁵ ηναγκάζετο. He was afraid that he must.
 - * καὶ τὰς τρεῖς—τριάκοντα. And having received an acknowledgement from Apaturius of the three minas which he had already received from Parmenon, I buy the ship and the slaves till he should repay the ten minas which he had received

through my hands, and the thirty, &c. The case was this: Parmenon had lent three minas out of ten when his quared with Apaturius began. He did not wish to have anything to do with Apaturius, but if he broke off, the three would be lost; so he got the defendant to let the loan pass through his hands; he paid the other seven minas to him, (receiving no doubt security for ten,) the defendant then took a receipt for the three minas from Apaturius, and afterwards paid over to him the other seven.

- 895 ¹ τον μεν τρόπου—των μαρτυριών. Afterwards Apaturius tries to get the ship away secretly, but is prevented by Parmenon; on which I hand over to the creditors for the thirty minas the ship, desiring them to reserve tea minas for Parmenon's debt; and I also detain the crew, in case the ship should not be enough. The ship was sold, and exactly satisfied the two debts; so my business with Apaturius was at an end, leaving us however on no good terms with each other.
 - * ἀνασκευασθείσης—κεκρυμμένου. When the bank broke, and Heraclides at first disappeared; ανασκευάζομαι is the proper word for this, see pp. 1204. 1205.
 - ^a ο ξένος. Parmenon.
 - * τοῖε ἐγγυηταῖε τῆε τραπέζηε. Those who had given their bond for the bank. They were liable for the amount of Heracleides's failure, and therefore interested in letting none of his debtors evade payment.
 - ⁵ τὸ ἐνέγυρον; namely, the ship.
 - 6 ὅτι δέκα μναῖ—νηί. That Parmenon had a claim of ten minas on the ship.
 - ⁷ κατηγγύησα. I took possession of for the debt.
 - ⁸ αὐτῷ ἀπολυθῆναι της ἐγγύης. To be myself relieved from my bond.
- 896 ' n θέσις. The sum lent on it.
 - ² μετα ταῦτα—μαρτυρίαν. After this Parmenon went to law with Apaturius about different things, and Apaturius

entered into a bond to take an oath on some point demanded by Parmenon.

- * δίδωσιν—τούτφ. Parmenon offers to Apaturius that he (Apaturius) shall make oath.
- 4 επιδιαθέμενος. Having undertaken to pay. Harpocration says that in an επιδιαθήκη, the money was deposited in the hands of some third person.
- ⁵ δεξάμενος τοίννν—μαρτυριών. However he durst not swear the oath, so he brought a cross action against Parmenon, the whole of which matters they agree to refer to three arbitrators, and they chose Phocritus, a Byzantian, Aristocles above-mentioned, and me; Aristocles being also surety for Apaturius, and one Archippus for Parmenon.
- 97 ¹ ὅτι μὲν ἐτέθησαν—μαρτυριῶν. Aristocles, with whom the agreement was deposited, destroyed it, pretending that it had been lost, on which Apaturius pretended that Aristocles had been the sole arbitrator.
 - ² καὶ ἢλθεν Αριστοκλῆς. And he began to contend that the arbitrator, so far as he was concerned, was Aristocles.
 - 3 συνδιαλῦσαι. To help to reconcile them.
- 98 ' οὐ πόρρω—γράμματα. Saying that he had not far to go for proof, if any tricks had been played with the papers.
 - ε έσκή ψατο απολωλεκέναι. Asserted that he had lost them.
 - ⁸ ἐντεῦθεν—μαρτυρίας. On this of course the arbitration was at an end, and they could not agree in renewing it. Aristocles, however, proceeded to make his decision under protest from Parmenon.
 - * ἀντιλεγομένων. Being disputed.
 - 5 αποφανείσθαι. That he would decide.
 - ⁶ Μετα ταῦτα—οιδείς. At this time Parmenon was called away from Athens by the loss of his wife and children, who were killed by an earthquake near the Hellespont, and Aristocles decided against him in his absence.
- 199 1 'Οφρυνία. A town on the Asiatic shore of the Hellespont, according to Harpocration and Strabo.

- ² ο σεισμότ. I am not aware of any other mention of this earthquake. The way in which it is spoken of shows that it was well known at the time.
 - * μη εἶναι αὐτῶ. See p. 897, at the end.
- ' ἀπόφασω. Reiske's reading ἀπόφανσω is only confirmed in this place by one MS., but he quotes p. 903, where all read ἀπόφανσω, which is there also adopted by Bekke. Schaefer would read ἀπόφασω both here and there, saying that ἀπόφανσω can only be used with some word like σωτώ an inventory (pp. 1039. 1043), but that in the sense of sentence or declaration, it should be written ἀπόφασω. Passow gives the sense of inventory to ἀπόφασω, but not to ἀπόφανσω. In other respects he makes the words synonymous
- ⁶ A μὲν οὖν—μαρτυρίαν. On the strength of this decision Apaturius, alleging that I was surety for Parmenon, sues me, not however till two years after, during which time he never even applied to me for payment.
 - ⁶ ωσπερ προσήκει. In the way in which it is fitting.
- 100 1 ai δε λήξεις—μουνυχίωνα. These suits were carried on during the six winter months, and could not last more than a month; both these circumstances being for the convenience of merchants. Boeckh.
 - * ἐπράττετο πην ἐγγύην. Sued me for my bond.
 - 3 αὐτὸς γὰρ-Παρμένοντας. For he had himself had Parmenon's ten minas exacted from him in no friendly way.
 - ' $d\lambda\lambda a' \nu\eta' \Delta ia$. These words introduce another supposed reason of Apaturius for not bringing the action sooner.
 - ⁵ ἀσχόλως—ων. He had no time, being occupied in voyages.
 - ⁶ ἐν τῷ ἐξελθύντι ἐνιαυτῷ. In the year which is over; that is, last year, the same as πέρυσιν. So τοῦ ἐξελθόντος μηνός, p. 978, means last month. So also ἐξηλθε ὁ χρόνος τῆς τριηραρχίας, p. 1209.
- 01 ¹ ὅτε αὶ δίκαι ἢσαν. Namely, between Boëdromion and Munychion, September and April.

- ² Λαβὲ δή μοι—γεγραμμένφ. My responsibility, even if I had been bail for Parmenon, would have expired with the year; not that I claim exemption on this ground, but surely, if Apaturius had had any real ground of action, he would not have allowed the legal time to pass.
- * ἢγγνησάμην. I became bail for. There is considerable difference as to the orthography of this word, many MSS. reading ἐνεγνησάμην, οτ ἐνεγγνησάμην. The latter cannot be right unless we suppose such a word as ἐνεγγνάω, and the augment omitted in the first aorist middle. If Dindorf's reading is right, it is worth notice that the same word here receives the augment in the beginning, and below, in the word ἐγγεγνήμην, in the middle. If in that place ἐγγεγνήμην is correct, (for there too the MSS. differ, though none reads ἢγγνήμην) the augment is omitted, as is sometimes done in Attic Greek in the pluperfect. See Matthiæ, § 165. Obs. 2.
- ⁴ Γενέσθω—πείσεσθαι. If I had been bail for Parmenon, you may be sure that I should have taken care that he performed what I had engaged for him, as I could not calculate on any forbearance from Apaturius.
- ³ ἄξιον—ἦλθον. If I had been bail for Parmenon I should have had a still stronger case by admitting it, and resting my whole defence on the decision not having been made by the three arbitrators.
- ⁶ δπότε δὲ—ἐγγύην. But no decision having been pronounced by the three, what could have been my object in denying the bond?
- 12 1 αλλα μην—συνθήκας. After the disappearance of the former contract, if it was still in force, why attempt to make a new one?
 - ² ἀλλὰ μὴν—συμβόλαιόν ἐστι. Even if the sentence was indisputable in all other respects, and Parmenon were himself here to defend himself, yet it would be reversed, as having been made in defiance of his protest, his absence having been caused by such a calamity.

- 8 παρά την απόβρησιν. In spite of the protest.
- * τὰς εἴκοσι μνάς. The amount of Aristocles's sentence, here for the first time mentioned.
- 903 1 τοῦτο μέν. Firstly.
 - ² ὅτι μὲν οὖν—τὰ δίκαια. Whatever he can say will be answered in one word, by asking, Where is the contract? If I had lost the contract he would have some show of reason, but he has put it out of the way himself, evidently for the sole object of being able to misrepresent its contents.
 - * το δε κεφάλαιον. And what is most important. It would be better if there were a comma at κεφάλαιον. Schaefer.
- 904 ι ἐἀν οὖν ἐπισκήψωμαι αὐτῷ. If I sue him for false evidence. The word ἐπισκήπτομαι occurs repeatedly in the third speech against Aphobus.
 - ² πόθεν καταψευδομαρτυρηθείς. Wolfius unde ego, mendacio circumventus, argumenta petam? Atqui sermo est de difficultate probandi, qua actor circumveniatur, non qua reus. Verte igitur: quo me argumento falsus testis convincet? λαμβάνειν τὸν ἔλεγχον, passive intelligendum. Thucydides, VI. 60. Χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας. Interpres: tunc sævus erat et suspiciosus in eos, qui de mysteriis insimulati fuerant. Schæfer. The same note refers to the speech against Eubulides, p. 1306, where ὑποψίαν ἔχειν means, to be suspected.
 - ³ ἐνῆν. It would have been in his power.

SPEECH AGAINST PHORMION.

CLINTON assigns B. C. 332 as the earliest year in which this can have been spoken. His proof lies in the mention of Pareisades (see p. 909, note 5.) and of Alexander's coming to Thebes (see p. 918, note 7). The two former speeches have been of the sort called παραγραφή. In this case Phormion had brought in a παραγραφή, to which this is the answer.

-)05 1 κατέλαβε απρασίαν. Found no market.
 - * aναχθείσα. After getting under weigh; that is, at sea.
- 306 1 Efectykévai. He did not know what he was about.
 - * μηδὲν ἀποφηνάμενος. Demosthenes here would have written οὐδέν. This confusion is exceedingly common in the Greek Testament.
 - * την εύθεῖαν γίγνεται. It is about the main question. Understand δίκην.
 - * παραγραφήν—συμβολαίων. The speech against Zenothemis is a παραγραφή of this nature.
 - 5 τετήρηται. It has been observed.
- 307 Δίκαια—ὑπὸ τούτου. Though we have been in business many years, this is the first lawsuit in which we have been engaged; but we are so convinced that Phormion is now trying to cheat us that we are obliged to depart from our usual custom.
 - * πολλῶν δ'—Φορμίωνι. And when many blamed us, and especially those merchants who were staying in Bosporus at the same time with Phormion.
 - * $\pi\epsilon\rho$ ì $\mu\dot{\epsilon}\nu$ $o\bar{\nu}\nu$ — $\dot{\nu}\mu\bar{\nu}\nu$. It is absurd for Phormion to object to the admissibility of our action, for, when we sue him for the non-performance of a contract, which he pleads that he has performed, then his case, however true, and however strong a defence to the action itself, would still be no argument for not admitting it.

- 908 1 οἱ μὲν οὖν νόμοι—δεδώκασι. So in the speech against Zenothemis, p. 882. οἱ νόμοι κελεύουσιν τὰς δίκας εἶναι τοὰ ναυκλήροις καὶ τοῖς ἐμπόροις τῶν Αθήναζε καὶ τῶν Αθήνηθεν συμβολαίων καὶ περὶ ὧν ἄν ὧσι συγγραφαί.
 - 1 οὐ μην ἀλλά. Not that I do not.
 - ² ἐγω γὰρ—συγγραφήν. The original contract bound Phormion to place on board double the value of my loan. He borrowed considerable sums in addition, but only put on board goods to a far less value than that to which the different contracts bound him.
 - * ἀμφοτερόπλουν. On the two voyages. Namely, the outward and the homeward.
 - ⁵ ἐπὶ ἐτέρα ἐποθήκη. Schaefer considers this corrupt. condemning three attempts which have been made to explain it. 1. Reiske, first, took it on security to double the amount, as if it were έτέρα τοσαύτη, the latter of which words, Schaefer contends, cannot be omitted or understood. 2. Reiske, secondly, took it on some security or other, quoting a passage in the speech against Callippus, p. 1236, έφ' έτέρα αποδημών έμπορία, where, however, it means, on another voyage. 3. Seager takes it, on the one security, that is, having for security only the one cargo, namely, the exported one: because, from Bosporus Phormion was to send the money home by Lampis. But, if this were the meaning, it would be θάτέρα. To this it may be added, that this interpretation is inconsistent with the words immediately preceding, εδάνεισα είκοσι μνᾶς αμφυτερόπλουν, and also with a passage in the next page, where Chrysippus is opposed to those τὰ ἐτερόπλοα δανείσαντας. Schaefer himself suggests έκατέρα to mean, on security of both cargoes. I do not think the objection to Reiske's first way of taking it insuperable, which makes by far the best sense. Compare in the next speech, at the end of p. 928, έδανείζοντο παρ' ήμων τας τριάκοντα μνας, ώς ύπαργούσης αὐτοῖς ὑποθήκης ἐτέρων τριάκοντα μνῶν ὥστ' εἰς τάλαντον

αργυρίου την τιμην είναι τοῦ οἴνου καθισταμένην. There is still a fourth way in which it may be understood, on a renewed security.

- ⁶ μνῶν ἐκατὸν δεκάπεντε. This amount must be derived from the particular agreements, as the sum which Phormion is said to have been bound to invest, seventy five minas, exclusive of forty on Chrysippus's account, does not bear a sufficiently simple relation to the sum borrowed, fifty-five minas, also exclusive of what Chrysippus had lent.
- 109 1 οὐ κατηγόρασεν ἀλλ' η. He bought no more than. See p. 847, note 1.
 - * πεντηκοστολόγων. The collectors of duties: from this passage it appears that the duty of two per cent was paid on all exports, (as well as imports) without exception; otherwise it could not be referred to as proof of the value of the cargo. Boeckh, 11. p. 25.
 - ⁸ ἐλθων τοίννν—μαρτυρίαν. Phormion when he came to Bosporus found no sale for his goods; so he let the ship sail without putting any cargo on board, which he was bound to do, and said that he would send it by some other ship instead.
 - * Παρεισάδη. This is probably the same with Berisades mentioned in the speech against Aristocrates, as one of three who succeeded Cotys king of Thrace in the year B.C. 358. See pp. 623 and following; also Thirlwall's Greece, Vol. v. p. 221 and following pp. Diodorus (quoted by Reiske) says that Berisades or Parisades succeeded his brother Spartacus in the kingdom of Pontus, in the fourth year of the 107th Olympiad. B.C. 349. Wesseling denies the Parisades mentioned by Diodorus to be the same with this. Clinton thinks that they are the same.
- 910 ¹ ἄπρατον γαρ είναι τὸν ρῶπον. For his mares mere not saleable. ρῶπος is generally used in the sense of trinkets, worthless things, but I scarcely think that it bears any but a general sense here.

- ² Μετὰ ταῦτα—μαρτυρίας. Accordingly Lampis, the master of the ship, sailed without Phormion's goods. Soon after leaving port the ship foundered with all its cargo, but Lampis and the crew escaped in the boat. Every one thought how fortunate Phormion was not to have lost his goods.
- * ἀπώλεσε δὲ πλέον ἢ τριακόσια σώματα. It is difficult to account for so large a number, unless we suppose these to have been slaves, of which a large supply came from Thrace. It must not be supposed that a ship large enough to carry three hundred slaves, at a time when there was no motive for stowing them as close as at present, would feel the weight of a thousand hides. The loss of the ship is rather to be accounted for by the top-hamper which a thousand hides being stowed on deck in addition to the cargo, would occasion,—for even now vessels are frequently placed in jeopardy, and many have been lost, from what is termed the deck-load. In this case the hamper would not arise so much from the weight as the bulk of the hides, which would hold much wind, as well as alter the trim.*
 - * χωρίς τῶν ἄλλων. Besides the merchandize.
- ⁵ καὶ παρὰ τούτου. From Phormion also, that is, he congratulated himself.
- ⁶ αὐτὸς μὲν τοίνυν—παραγενομένων. Soon after Lampis came to Athens, and told me distinctly that Phormion had had nothing on board his ship which had been lost.
- 911 ¹ ἐπειδη τοίνυν—ἐξελεγχθήσεσθαι. When Phormion returned to Athens I summoned him for the debt. Lampis was with me at the time, but never said a word about its having been paid to him, nor did Phormion then allege his present excuse.

[•] For this note, as well as for the first note in p. 926, I am indebted to the kindness of Captain W. H. Smyth, R.N.—a name as well known to scholars as to every other class of scientific men.

- ² ἀεὶ ωμολόγει. He still admitted. ἀεὶ is here used in the sense of δεῦρ' ἀεὶ, up to this time, Orestes, 1663. Medea, 670.
- ⁸ κλητῆρας. Witnesses to the serving of the summons. According to the readings adopted by Bekker and Dindorf here, and at the last word of the paragraph, the forms κλητῆρ and κλήτωρ were indifferently used.
- 12 ι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν σκοπών. Judging from nothing else.
 - ² ἔτι δ' ὧ ἄνδρες—ἔχητε. Last year Phormion issued an objection to the admissibility of my action, different from this, in which he said not a word about the money having been paid to Lampis.
 - ⁸ Μελλούσης—μαρτυρίαν. After this the case was submitted to arbitration, and then Lampis entirely changed his story, saying that Phormion had put the money on board. However he could not deny that he had previously given a different account, so he said that when he had stated that Phormion put no property in his ship, he had not known what he was saying.
 - * ἰσοτελεῖ. The ισοτελεῖs were the most highly privileged class of foreigners next to the πρόξενοι. Their chief advantage was that implied in the name, of not paying any taxes or customs more than a citizen; which must have been of the highest importance to merchants. Their privileges will be found exactly defined and limited in Boeckh. Econ. of Athens, Vol. 11. p. 316, and following pp.
- 113 1 Την αυτήν μαρτυρίαν. That, namely, in p. 911.
 - ² ὅτε οὅτε—ἔφη. The Greek idiom must be attended to here. When he denied.
 - s οὐ μέντοι γε ἐντὸς ὧν αὐτοῦ. This is the same with what the writer of the hypothesis calls ἐξεστηκέναι. See p. 906, note 1.
 - * ἀκούσας. Here, according to Libanius, or whoever is the author of the hypothesis, (of which see the last paragraph p. 908) a second speaker, a partner of Chrysippus, begins. Schaefer thinks that the first speaker went on to

τι' αὐτὸς μὴ ἐπιορκήσειεν, as it is not probable that he would break off in the middle of the account of what passed before the arbitrator. Thus the first speaker took the direct proofs, τὰ μαρτυρούμενα, and the second the indirect, τὰ τεκμήρια καὶ τὰ ἐικότα.

3 ἀκούσας τούνυ—πρὸς τοῦτον. Observe the improbabilities in the story they tell. Firstly, the sum which Phormion is said to have paid Lampis at Bosporus, is more than he need have paid to me at Athens, after having the use of the money for so much longer a time. Secondly, how unlikely it is that such a sum should have been paid without any witnesses. A slave of Chrysippus was then at Bosporus, and also a partner, whom any one else would have taken to witness the payment, but to whom Phormion did not even deliver letters with which I had entrusted him.

⁶ ουκ απέγνω της δίκης. Did not dismiss the suit, that is, Did not decide against us, we being the plaintiffs.

)14 ι οὐτος μεν. Chrysippus, who is now standing by, while his partner is speaking.

² στατῆρας κυζικηνούς. The gold coins called staters of Cyzicus were in very extensive circulation in Greece. They are said to be in weight two drachmas and in value twenty. Thus the value here assigned to them is much above the regular ratio, which must be accounted for by supposing the price of gold at this time in Bosporus to have been unusually high: however, as it is here the speaker's object to exaggerate the value, we cannot trust his statement. See Dict. of Greek and Roman Antiquities. Boeckh, r. 36. Boeckh is at some pains to prove that the Cyzicene was an actual coin, and not a weight. The writer in the Dictionary says that several Cyzicene staters exist, but does not specify where.

³ ἦσαν δὲ ἐφεκτοὶ οἱ ἔγγειοι τόκοι. And the rate of interest on land securities (opposed to bottomry ναυτικοί) was one in six, sixteen and two thirds per cent.

* γίγνεται τόσον καὶ τύσον. Comes to so much, namely,

thirty-nine minas twenty drachmas, which he does not here specify, because it is mentioned immediately after.

- ⁵ τρισί καὶ δέκα μναῖς πλέον. The sum which he alleged to have paid Lampis was thirteen minas sixty drachmas more than the original loan. Of this, six minas would be due as interest on his return to Athens, but was not due then. Those thirteen minas are spoken of below (p. 916, beginning) as exclusive of the interest, which is not true. Neither Reiske nor Schaefer notice this inconsistency, though the former is much puzzled by the other calculations, which come exactly right.
 - 6 προσήδρευον. Stuck close to you.
- 915 τα ἐπιτίμια—ἀπέτινες. The penalty named in the agreement for not fulfilling the articles exactly; in this case incurred, probably, by Phormion for not taking in a sufficiently valuable cargo from Athens, see pp. 908, 909.
 - ² καὶ νῦν μὲν—δώσειν. Observe how the speaker begs the question in the first part of this antithesis. A parallel to this occurs in the first speech against Aphobus, p. 831, ἢ την μὲν φανερὰν οὐσίαν...οὕτως αἰσχρῶς διήρπασεν, ὧν δ' οὐκ ἢμέλλεθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, ἀπέσχετ' ἄν; where it is noticed by Kennedy.
 - 3 όταν αποστέλλωνται έκ των έμπορίων. When they set sail from the harbours.
 - ' οὔτε τὸν παῖδα—κοινωνόν. See p. 909, παῖδα τὸν ἡμέτερον, our slave. The speaker afterwards calls him τὸν παῖδα τὸν τούτου. Chrysippus's slave. See p. 914, note 1.
 - 5 παρακολουθείν. Το watch. Το stick to him. See in the Meidias, p. 537, έμολ—έπηρεάζων παρηκολούθησεν.
 - ⁶ ἴστε γὰρ—συμβόλαια. Theophrastes mentions it as a characteristic of stupidity (ἀναισθησία) ἀπολαμβάνων ἀργύριον ὀφειλόμενον μάρτυρας παραλαβεῖν.
- 916 ι ἐτεροπλόφ τῷ ἀργυρίφ κεχρημένφ. After making use of the money for one voyage only—when it was lent ἀμφοτερόπλουν, and therefore might have been again invested without Phormion having to pay more interest.

- * rai ei rour'—ibavua'(ero. And if you had done this, (namely paid this money before numerous witnesses) no ow of the whole number of merchants would have been more highly spoken of than you.
- ² καὶ τῆς συγγραφῆς—καὶ πρὸς ἐμέ. And though the agreement was existing against you at Athens, and was with me (not with Lampis).
- * οΐδε ἐποιήσαντο. These partners (Chrysippus and the rest) had two agreements made with you. According to Schaefer the one mentioned above (τῆς συγγραφῆς σοι κειμένης ᾿Αθήνησι) and the one below (είδως καταὶ σοῦ κειμένης ᾿Αθήνησι συγγραφῆν πρὸς τοῦτον) being different. I think they are the same, and that the expression here only means that there were two copies made.
- ' Λέγει δ ως—μνημονεύειν. It is absurd for Phormion to insist on the exact words of the contract, as if the fact of his being thereby ordered to put the property on board were of itself evidence of his having done so, when he broke the contract in the very beginning. Besides, the contract ordered him to put goods on board, which he did once pretend to have done, only knowing that he was sure to be detected, he changed his story and pretended that he paid the amount to Lampis in gold.
- 17 ¹ τοῖς ἐλλιμενισταῖς. The collectors of the customs, similar to the πεντηκιστόλογοι mentioned above, but, of course, a more general word.
 - ² ἐφόδιον. Properly money for a journey, viaticum. Here H. Wolf says it means ἀφορμή or πρόφασις. Reiske translates it, adminiculum (a prop), or prætextus. Passow gives, Any means for the acquiring of an object.
 - 3 εἰ μὲν οὖν—καὶ τον νόμον. To show you what sort of a partner Phormion took in his fraud upon us, I will mention a fraud committed by Lampis against the state. King Parisades gave the Athenians the privilege that corn might be exported from Bosporus to Athens duty-free. Lampis shipped a large cargo of corn under this exemption and sold

it at Acanthus, and this at a time of great scarcity at Athens, and though the selling corn elsewhere than at Athens is of itself illegal for an Athenian.

- 118 ¹ τῶν δὲ νόμων—ἐμπόριον. The law itself will be found in the next speech, page 941. The violating a law calculated to lower the price of corn at Athens, would of course create a very strong prejudice in an Athenian jury.
 - ² φδείφ. The Odeum was a smaller theatre just at the south west of the Acropolis, and at the extreme east of the agora. It was expressly, as the name denotes, used for musical contests.
 - ³ ἐλάμβανον κατ' ὅβολον τοὺς ἄρτους. These words do not indicate dearness but scarcity. Translate, Could buy loaves only one at a time, and those at the value of an obolus. Reiske.
 - ⁴ τῆς μακρᾶς στοᾶς. This portice was either the same with, or a continuation of, the στοα βασίλειος, called from the ἄρχων βασιλεύς who took cognizance of religious suits there. It was just to the north of the Pnyx and at the extreme west of the agora, exactly opposite the Odeum.
 - sures of a gallon at a time, and treading one another under foot in their eagerness to get even that. The ἡμίεκτον was within a very small fraction of a gallon.
 - ⁶ Φορμίων—μαρτυρίας. Such is Lampis the associate of Phormion. We, on the other hand, have made large voluntary contributions to the service of the state, besides selling corn at the common rate in times of scarcity.
 - ⁷ ὅτε μἐν—παρήει. Alexander's expedition against Thebes took place B.C. 335, three years before the date assigned by Clinton to this speech. See Thirlwall's Greece, vi. p. 117.
 - * ἐπεδωκαμεν. Made a voluntary contribution. All the instances of the ἐπίδοσις on record are collected by Boeckh, Vol. 11. p. 352—376. Theophrastus gives it as a characteristic of the illiberal man (ἀνελεύθερος) ἐπιδόσεων γενομένων ἐκ τοῦ δήμου αναστὰς σιωπῷν ἥ ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν, 22. On

which Casaubon quotes the following story from Athenau Lib. iv. speaking of Phocon the son of Phocion, ἐπιδύσεων δέ ποτε γενομένων παρελθών καὶ αὐτὸς εἰς τῆν ἐκκλησίαν ἔφη Ἐπιδίδωμι καγώ· καὶ οἰ ᾿Αθηναῖοι ὀμοθυμαδὸν ἀνεβοήσαν. Εκ ἀκολασίαν, playing upon the double meaning of the word ἐπιδίδωμι.

- ° διεμετρήσαμεν. We retailed it at the average price, τής καθεστηκυίας τιμής.
- 10 πέντε δραχμών τὸν μέδιμινον. The medimnus was within less than a pint of a bushel and a half. The price here spoken of would be about twenty-one shillings a quarter. Five drachmas appears to have been rather a high price than otherwise. See Boeckh, Vol. 1. p. 128.
- ¹¹ ἐν τῷ πομπείφ. The Pompeium was used as a depository for the objects employed in the sacred processions, namely, in the Panathenaic procession, and in that to Eleusis Wordsworth's Athens and Attica, chap. 22. In the place here referred to, Wordsworth with great probability makes out the position of the Pompeium to have been close to the Dipylum gate which led to Colonus and Eleusis, a little to the North-west of the $\Sigma \tau o \alpha \beta a \sigma i \lambda \epsilon_{10} c$ at the extreme west of the agora.
- 19 ¹ ἀλλὰ μὴν—τους νόμους. It is not likely that such as we should risk our character by falsely suing Phormion, any more than that Phormion should pay us more than was due, as he pretends to have done. Nay, if his case were ever so strong, even then he would have no ground for objecting to the admissibility of my action.
 - ² ἐπιείκειαν. Character.
 - ³ καίτοι—ἀπελογήσατο. And yet, if Phormion had proved every point of his case, as I have, his defence would have been perfect. To understand the full force of this, the emphasis must be laid on ἀπελογήσατο, meaning a defence to the main action, while the next sentence shows that even that would have been no ground for a παραγραφή.

- ' Ως μὲν τοίννν—ψηφιεῖσθαι. The admissibility of the action was virtually admitted by Phormion, when he agreed to refer the case to arbitration.
- 120 ' ἐνθυμοῦμαι—ἀπέγνω τῆς δίκης. If Theodotus had dismissed the suit (that is, decided against me), I think within myself what in the world Phormion would have put into his παραγραφή then. If his pretexts are so insolent and imperious now, what would they have been then?
 - * τοῦ μὲν οὖν—ἐἀν κελεύητε. Phormion has not even put in the direct evidence of Lampis, but that of some who heard him say that he had received the money; so that we cannot sue him for false evidence. Surely his first statement, which he does not even deny to have made, is more credible than his second. Do not lend yourselves to the villainy of a man, whom I have proved to be no friend of yours.
- * ἀναφέρει τὴν ἀπόδοσιν. Rests the proof of the repayment.
 321 ¹ ἀθφος. Because if Lampis's evidence had been produced, and he had been afterwards sued, and fined for false evidence, Phormion would have been liable to an action for subornation (κακοτεχνιών). Kennedy, see Dictionary of Greek and Roman Antiq. under μαρτυρία.
 - * οὐκ ἔστε μάρτυρες τοῦ πράγματος. Will you not be witnesses of the fact? namely, by deciding in my favour.
 - ³ ὖπολάβοιτε. This use of the optative can hardly be tolerated, and the change of mood in the next clause is extremely harsh. Some MSS. read ὑπολαμβάνοιτε, and Schaefer observes malim ὑπολαμβάνετε.
- 122 ¹ εἰσαγγελθέντα ἐν τῷ δήμφ. The εἰσαγγελία was considered to be provided for those crimes which fell under no particular statute. It might be either to the senate or the people. See Thirlwall's Greece, Vol. vi. p. 25. Schoemann. Book ii. ch. 3.
 - ² ai γαρ εὐπορίαι τοῖς ἐργαζομένοις. The means or facilities of men in business.
 - * παρά το έμπόριον. In your commerce.

SPEECH AGAINST LACRITUS.

This speech is of uncertain date. It is of the same description as the last speech, being in answer to a mapaypage of Lacritus. It is valuable as being one of a few speeches in which the depositions and other evidence are given entire.

- 123 ' ἀναδεξαμένου. Having undertaken to be answerable for.—
 It clearly means only a verbal promise, and is thereby distinguished from ἐγγυᾶσθαι.
 - ² τοῦ προσώπου τοῦ ὑποκειμένου. Namely, Androcles: Libanius supposes that to swear Μὰ τὸν Δία τὸν ἄνακτα was a common expression of his.
 - 3 το πράγμα το πονηρον. The badness of the cause. Demosthenes totally fails to make out the responsibility of Lacritus for his brother's debts.
 - * οὐδὲν καινὸν—δίκαια. Artemon, brother of Lacritus, of Phaselis, the inhabitants of which are well known for their dishonesty, borrowed money from me on a voyage from Athens to the Euxine and back. Artemon died before repaying me, and Lacritus his brother, though his heir, refuses payment. I hope to prove that he is committing an injustice both against the commonwealth and myself.
- 24 ¹ αὐτῶν τῶν Φασηλιτῶν. Of the inhabitants of Phaselis alone. We must make considerable allowance for exaggeration here.
 - ² καὶ οὐκ ἀν ἔχοντος τούτου. The continuation of the sentence by this awkward genitive absolute, instead of beginning another, is one example of what Libanius remarks as τὸ τῆς φράσεως ἀνείμενου.
 - $i \epsilon \gamma \omega \gamma \alpha \rho \mu \alpha \rho \tau \nu \rho i \alpha s$. The sum which I lent was thirty minas, with the assistance of another. Artemon, Lacritus,

and a third brother, Apollodorus, were introduced to me by Thrasymedes, with whom I am intimately connected in business; who was ignorant of his character. First, I will put in the agreement.

25 1 χρώμεθ. See p. 849, note 2.

- ² ὅπως αν ἔνεργοι ωσιν. In order that they (Artemon and Apollodorus) might be employed..
- 3 τλεῖστου—τούτοις. But he (Thrasymedes) had been very greatly deceived, and had no notion what monsters he was bringing me into contact with in these men.
- ⁴ ΣΥΓΓΡΑΦΗ. Boeckh beautifully explains the whole of this agreement. Vol. 1. p. 183, and following pp.
- 1 μετ' 'Αρκτοῦρον. After the rising of the star Arcturus. which in Hesiod's time took place sixty days after the solstice (Opera et Dies. 566.) According to Ptolemy it was on the second of Sept. The discrepancy is thus explained by Captain Smyth: "The difference in the rising of Arcturus is the effect of the precession of the equinoxes-541" annually, and from Hesiod's mention of when it took place in his time, the important chronological point of his age is gained. The star however, though fine, was reckoned ungenial in its influences; and the change between the summer and autumnal Etesian winds being precursed by eight or ten days of squally weather, the prodromi of old-was ascribed to the direct power of Arcturus, instead of the alternation consequent upon the Solar March. The times of the periodical changes of the Etesiæ are still objects of concern." Gibbon, Vol. 1. c. x. says, referring to Voyages de Chardin, Tom. 1. p. 45, "To navigate the Euxine before the month of May, or after that of September, is esteemed by the modern Turks the most unquestionable instance of rashness and folly."

The same caution seems to have prevailed in the Eastern part of the Mediterranean. Compare Acts xxvii. 9, where, the vessel being on the coast of Crete, it is said, said

ουτος εδη επισφαλούς του πλοός, δια το καὶ την νηστείαν ήδη παρεληλυθέναι, that is the day of Atonement, on the tenth day of the Jewish month Tisri, which fell in that year, according to Burton, on the 19th Sept.

- ¹ 'Ιεράν. The headland towards the Euxine on the Asiatic side of the Bosporus, called from the famous temple of Jupiter Urius.
- 3 έπι οἴνου—τρισχιλίοις. Hence it appears that a κεραμίοι of Mendæan wine was worth two drachmas, for the security on which the loan was effected was to be worth double the amount of the loan. See p. 928 at the end. Schaefer. The κεραμίον was two thirds of the ἀμφορεύς, and held very nearly six gallons.
- * εἰκοσορφ. It must have been a large vessel to hold three thousand κεραμία of wine, and if twenty oars, or even forty, (if the word is understood to mean a ship with twenty benches) were at all its usual mode of propulsion, it must have been contented to creep along very leisurely. That the oars were more than supplementary is clear from the ship being designated from them. Probably, like many coasters in the Mediterranean now, it would never attempt to go to windward under canvas.
- 5 εκβολης. The throwing overboard of any part of the cargo to lighten the ship. See Acts xxvii. 18.
- 27 1 έαν δέ μη είσβάλωσι. Scilicet είς τον Πόντον. Reiske.
 - ² μείναντες— Ἑλλησπόντφ. If they stay ten days after the rising of the dog-star in the Hellespont. According to Ptolemy, quoted by Wolf, the dog-star rises July 28, according to modern observations July 3. Bad weather seems to have been generally expected in the dog-days.
 - $\sigma \hat{\omega} \lambda \alpha i$. "When a Greek state, or any of its members, had received an injury or insult from some other state, or some of its members, and the former was unwilling, or not in a condition to declare open war, it was not unusual to give a commission, or grant public authority to individuals

to make reprisals. This was called σύλας or σύλα διδόναι. Polybius calls it λάφυρου or ρύσια καταγγέλλειν. Thus when the Lacedemonians thought the Athenians had broken the treaty with them by making incursions from Pylus, they issued a proclamation that any of their subjects might commit depredations on the Athenians (ληίζεσθαι τοὺς Αθηναίους. Thucyd. v. 115)." Dictionary of Greek and Roman Antiqui-The words σῦλαι τοσιν 'Αθηναίοις do not mean. Where reprisals were granted upon Athenian property by the law of the land, but Where the Athenians had the right of reprisals by Athenian law, because there of course the people would retaliate. Besides, if any question arose, it would be more easily determined by taking the Athenian law as the standard. Rapina is used by Ausonius in the same sense. Epigr. xiv. At lepus: In me omnis terræ pelagique rapina est.

⁴ πέρυσι. Because by the time this condition would come into force it would be another year; the year beginning with Hecatombæon, about Midsummer. Boeckh.

s σωτηρία—δανείσασιν. Wolf and Schaefer give this up as unintelligible as it stands. Reiske makes nonsense of it. Schaefer wishes to adopt the reading of one MS. σωτηρία δ' ἔσται τῶν ὑποκειμένων, τὰ περιγενόμενα κοινὰ ἔστω τοις δανείσασι. Then the condition would be, If the ship is lost, but the cargo saved, the creditors shall have their share of what is left. If the present reading is kept, the following seems to be the best solution; If the ship is wrecked, let the cargo be preserved, (if possible) and let the creditors take their proportion.

⁶ κατα την συγγραφην—υγιές. Though the agreement is made in the names of Artemon and Apollodorus, yet Lacritus, who is a man of some consequence, was the real manager of the whole affair. The agreement was violated in every way.

1 μέγα πράγμα. Α man of consequence. ην μέγιστον

πρήγμα Δημοκήδης τῷ βασιλέϊ. Her. iii. 132.

- ² πρώτου μέν—τούτοις. First, instead of putting on board three thousand jars of wine, according to the agreement, they only put four hundred and fifty.
 - ³ ως υπαρχούσης-καθισταμένην. See p. 908, n. 5.
- 29 ¹ διοπτεύων τῆν ναῦν. Schaefer calls this man supercarge. Reiske, who is to some extent supported by Harpocration, assigns to him much more extensive duties, supposing that he had to look after all the stores and provisions besides the cargo.
 - ² ἐξεμαρτύρησε. Bore witness by affidavit. When a man was unavoidably absent, it was allowed to take his deposition by means of regularly appointed witnesses.
 - 3 $\pi\epsilon\rho$ $\hat{\mu}$ $\hat{\nu}$ $\hat{\nu}$ $\hat{\nu}$ μ $\hat{\nu}$ $\hat{\nu}$
- 30 ¹ ἐπιδανείσονται. This word is used for borrowing a second loan on property already mortgaged.
 - ² σοφίσματα. I think this word is meant to allude to Lacritus's sophistical pursuits. See p. 937.
 - ³ ai μèν πανονργία—καταφανώς. They were bound to take in another cargo in the Pontus, and import it to Athens, and pay the loan within twenty days of their arrival. Both these stipulations were violated.
- 31 ¹ ἄλλως ὕθλον. Mere nonsense. γραῶν ὕθλος is a proverb. See Plato's Theæt. p. 176. B. Stallbaums' note on Plato's Republic 350. E. This sense of ἄλλως is common in the tragedians. Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν. Eurip. Troades 476.
- 132 1 χρησθαι. Το act upon.
 - ³ ο δὲ πάντων δεινότατον—ἐν τῷ πλοίῳ. After the ship came back to Athens no goods were landed, so after the stipulated twenty days I applied for payment, which was at first promised, but afterwards Lacritus alleged that the ship had been nearly wrecked and the cargo started, where-

ç

as, when that happened, not any property of Lacritus and his brothers was on board, and the cargo was of the most trifling value.

- ³ φωρών λιμένα. Thieves' harbour, a place much used for smuggling. Boeckh, ii. 54. Its situation seems to be unknown.
- * δείγματι. The place where merchants exhibited samples of their wares—the exchange. Boeckh, i. 81. Δείγμα τόπος ἐστὶν ἐν Πειραιεῖ ἔνθα πολλοὶ ξυνήγοντο ξένοι καὶ πολίται καὶ ἐλογοποίουν. Theophr. 26.
 - ⁵ πεντηκοστευόνται. See p. 909, n. 3.
- 33 ι έκ Παντικαπαίου εἰς Θευδοσίαν. These are both places in the Tauric Chersonese. The latter is mentioned in the speech against Leptines as a place from which Leucon had granted free trade in corn to the Athenians, p. 467.
 - ² τάριχος. Salt meat,—commonly, and probably here, salt fish. It was the cheapest sort of food. See Boeckh, i. 139.
 - * προς τε γὰρ—συμβόλαιου. For they had no agreement respecting the vessel that was wrecked. Not that this was a different vessel from the εἰκόσορος of Hyblesius, but Artemon and Apollodorus had now no merchandise on board. The vessel must be supposed to have been repaired, and afterwards sailed to Athens; but these transactions are obscurely related. This is the view of Schaefer. Reiske and Seager suppose that there were two vessels.
 - * ναύλφ. The loan in this case was upon the freightage of goods and upon the money received from passengers. See Dictionary of Greek and Roman Antiquities, under "Interest of money."
 - Kirievis. From Citium, a port in the south of Cyprus.
 - 6 στάμνοι. Jars, the same as κεραμία.
 - 1 ¿Featykótos olvou. Of spoiled wine.
- 34 ¹ παρεῖναι—ἐαυτφ̂. Observe, that though a slave's evidence could not be received, unless when given under

torture, by mutual consent of both parties, yet the evidence of Apollonides is here put in as to a point which he knew on the information of his slaves.

- 1'H μὲν ἀναίδεια—πάλω. These allegations were absurd in themselves, for the cargo which he describes as having been lost is not such a one as is in any way likely to be brought from the Euxine here. Afterwards indeed Lacritus changed his story, and said that his brothers had lent the money to a countryman of their own. If so, surely they must take the responsibility, not I.
 - ² καὶ ἐχόμενοι—Λάκριτος οὐτοσί. The plural participles followed by the singular noun is another of those carelessnesses which, we learn from Libanius, made the oration to be considered of doubtful genuineness.
- 137 ¹ πότερον οὖτε πεῖσαι. Lacritus trusts to his connection with the sophists and his ingenuity, having himself been a pupil of Isocrates, and now a teacher of others in all sorts of trickery. I blame no man for such pursuits, so long as he does not turn them to the injury of others. When he does so, he becomes a public nuisance.
- 38 ιοιμωξομένου. One that deserves punishment. A curious extension of the common use of the imperative of οιμώζω in the sense of a sort of threat or malediction. This is the only future form of the verb used in Attic Greek. Passow.
 - ² Λάκριτος δ' οὐτοσί κ.τ.λ. The character given to Lacritus here is something like that ascribed to Socrates by Aristophanes in the *Clouds*.
 - 3 χωρὶς δὲ τούτων—εἰπεῖν. Suppose the case reversed. If I had owed Artemon money, would Lacritus then have renounced the succession to his brother's property? As for the admissibility of my suit, not only is this court instituted solely for causes of this nature, but there is no other court to which it would be suitable.
- 39 .1 κατακέχρηται. Makes use of till we are sick of them.

Susque deque jactat; creberrime ad ravim, cum fastidio et odio ingerit. Reiske, *Index*.

- ² παρανομεῖσθαι. The word παρανομέω, originally a neuter and followed by εῖς τινα, has here a transitive construction. So in the speech against Leochares: οἴομαι μηδένας ἄλλους παρανενομῆσθαι τοίαυτα οἶυ ήμᾶς. p. 1090.
- ³ τὰ ἐπιτίμια. I do not understand what penalty this can refer to, unless it means the penalty for investing money elsewhere than in Athens, which, as it is said in the next paragraph, Androcles was in some danger of coming under.
- 40 ¹ τοῖς ἔνδεκα. We must not suppose from this that the eleven had any judicial authority. "The principal duty of the eleven was the care and management of the public prison, which was entirely under their jurisdiction. * * * When a person was condemned to death, he was immediately given into the custody of the eleven who were then bound to carry the sentence into execution, according to the laws."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities, under Eleven.
 - 2 $\pi \alpha \rho \alpha' \tau \hat{\varphi} \ \tilde{\alpha} \rho \chi o \nu \tau i$. The archon Eponymus. His duties are enumerated at great length in the *Dictionary of Antiquities*, of which I will extract a few of the most important. He was protector of orphans and heiresses, but only of those of citizens. He did not, in general, himself preside at the trials which arose from these matters, but only brought the case into court. He superintended at the greater Dionysia and the Thargelia, the latter being in honour of Apollo and Artemis. The present passage might well have been quoted as a summary of the archon's duties.
 - * παρὰ τῷ βασιλεῖ. "The functions of the ἄρχων βασιλεῖν were almost all connected with religion. * * * Thus he presided at the Lenæan or older Dionysia: superintended the mysteries and the games called λαμπαδηφορίαι, and had to offer up sacrifices and prayers in the Eleusinium, both at Athens and Eleusis. Moreover, indictments for implets,

' ο πολέμαρχος. Long before this the duties of the polemarch had ceased to be of a military nature. His chief duties now consisted in the protection and regulation of the resident aliens, so that he resembled in many respects the prætor peregrinus at Rome. Aristotle says that he stood in the same relation to foreigners as the archon to citizens. He also had to sacrifice the yearly offering in commemoration of the polemarch Callimachus at Marathon (see Herod. vi. chap. cxi.), and to arrange the funeral games in honour of those who fell in war.—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

ither personally or with the assistance of the taxiarchs. They were entrusted with the collection, and management of the eiσφοραί, or property taxes raised for the purposes of war; and also presided over, or officiated as Είσαγωγεῖ in the courts of justice, in which any disputes connected with this subject or the trierarchy were decided. They also nominated from year to year persons to serve as trierarchs, and took cognizance of the cases of ἀντίδοσις arising out of the trierarchy and property taxes. They also presided at courts martial, and at the trials in cases of accusation for non-performance of military and naval duties."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

où τοίννν—καὶ νμας. The money which was borrowed from me was, contrary to the contract, invested in a voyage

to Chios, a course which is very injurious to the state, and forbidden by law, and which might besides have involved me in heavy penalties, but that the words of the contract cleared me.

⁷ το τούτου μέρος. So far as Lacritus was concerned. μέρος is often used in this sense, particularly in the tragedians, commonly with ἐμόν οτ σόν. Soph. Œd. Tyr. 1509. Trach. 1215. Eurip. Rhes. 405. Heracl. 678.

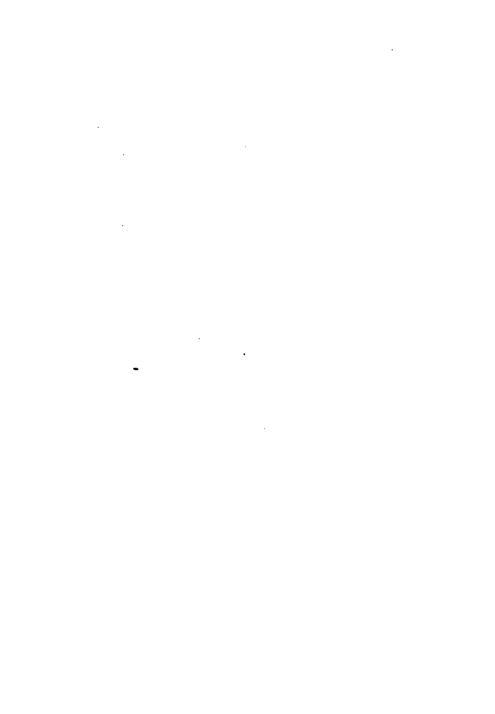
41 ¹ νόμος. See above p. 918, n. 1.

- ² καὶ τἄλλα—αὐτῶν. These words are not part of the law itself, but are substituted by the orator, for the sake of brevity, for a long list of different sorts of merchandise, which were specified in the law. Reiske. Schaefer says that this cannot be, for Reiske forgets that this was not spoken by the party, but read by the clerk. But in this Schaefer forgets that what the clerk read was not from any authenticated copy, but from extracts which had been taken and put into the echinus by the party; and so if Androcles or Demosthenes had copied the law in this compendious form, the clerk would of course read it accordingly. The only check upon copying unfairly seems to have been the knowledge of the laws which every Athenian had, so that any alteration would have been detected by the jury.
- ³ είναι την φάσιν—ἐπιμελητάς. That there should be an information, and an entry of the amount lent, before the overseers of the market. There were many sorts of ἐπιμεληταί. Those here meant are the ἐπιμεληταί τοῦ ἐμπορίου.
- 4 φάσιν. "The charge, (in cases of φάσις), as in the $\gamma\rho\alpha\phi\eta$ was made in writing (ἐν $\gamma\rho\alpha\mu\mu\alpha\tau\epsilon i\varphi$), with the name of the prosecutor and the proposed penalty ($\tau i\mu\eta\mu\alpha$) affixed, and also the names of the $\kappa\lambda\eta\tau\eta\rho\epsilon\epsilon$. * * In cases where corn had been carried to a foreign port, or money lent on a ship which did not bring a return cargo to Athens, and probably in all cases of offence against the export and import laws, the information was laid before the ἐπιμεληντών.

τοῦ ἐμπορίου (Demosth. c. Theocrinem 1323)."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

- - ² 'Εμοὶ μὲν οὖν—ναυτικά. As for the Phaselitan to whom they say that they lent the money, they have their action against him, but I look to them. I beg that you will do justice to me, and yourselves, and at the same time set an example to such men as these for the future.

THE END.

SELECT MODERN SCHOOL BOOKS,

PRINCIPALLY USED IN

KING'S COLLEGE, LONDON, AND OTHER PUBLIC SCHOOLS.

ELEMENTS of ENGLISH GRAMMAR, as prepared for the use of the Chester Diocesan Schools. 3d.

*ENGLISH GRAMMAR. By the Rev. Dr. RUSSELL. 1s. 6d. EASY GRAMMAR for CHILDREN. By a Lady. 9d.

* THE BIBLE WORD BOOK; or, the Rudiments of English Grammar taught by the Words of the Old and New Testament. 1s.

* BIBLE SPELLING BOOK, with many Cuts. Two Parts, 4d. each. BIBLE LESSON BOOK, with many Cuts. Two Parts, 4d. each.

 THE CLASS READING BOOK; designed to furnish Youth with Information on a variety of subjects. By GEORGE LUDLOW.
 3s. bound.

OUTLINES OF GEOGRAPHY. With Maps and Cuts. 10d.

 OUTLINES of the HISTORY OF ENGLAND. By GEORGE HOGARTH. With Engravings of Costumes, Antiquities, &c. 1s. 3d.

* OUTLINES of ROMAN HISTORY. With Cuts, &c. 10d.

OUTLINES of GRECIAN HISTORY. By the Rev. BARTON BOUCHIER, M.A. With Maps and Views. 1s.

 OUTLINES of SACRED HISTORY; from the Creation of the World to the Destruction of Jerusalem. With Engravings. Sixth Edition. 3s. 6d.

A MANUAL of ANCIENT GEOGRAPHY; with the Ancient and Modern Names marked with their proper Quantities. By the Rev. W. HILD-YARD, M.A. 2s. 6d.

 OUTLINES of ASTRONOMY By the Rev. T. G. HALL, M.A, Professor of Mathematics, King's College, London. With Cuts. 10d.

THE INSTRUCTOR; or, Progressive Lessons in General Knowledge. With Questions for Examination upon each Lesson. In Seven Volumes, each being complete in itself, and illustrated by Numerous Wood-Cuts. Price 28. Vol. I. EXERCISES and CONVERSATIONS, with easy Lessons from History.—Vol. II. LESSONS on HOUSES, FURNITURE, FOOD, and CLOTHING.—Vol. III. LESSONS on the UNIVERSE.—Vol. IV. The BOOK of the CALENDAR, the MONTHS, and the SEASONS.—Vol. V. DESCRIPTIVE GEOGRAPHY.—Vol. VI. ELEMENTS of ANCIENT HISTORY.—Vol. VII. ELEMENTS of MODERN HISTORY.

A PRACTICAL INTRODUCTION TO ENGLISH COMPOSITION. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., King's College. Second Edition. 21. 6d.

EASY POETRY for CHILDREN; selected by a Lady. 1s. 6d.

POPULAR POEMS for YOUNG PERSONS. Selected by ELIZABETH PARKER. 32. 6d.

READINGS IN POETRY; a Selection from the Works of the best English Poets; with Specimens of the American Poets; Literary Notices of the Writers; and Notes. Fourth Edition, with Additions. 4s. 6d.

READINGS IN ENGLISH PROSE LITERATURE; choice Specimens of the best English Writers; with Essays on English Literature. 4s. 6d.

- READINGS IN BIOGRAPHY; a Selection of the Lives of the most Eminent Men of all Nations. Second Edition, enlarged. 44. 6d.
- BIOGRAPHICAL SKETCHES, selected from the Saturday Magazine. 1s. 4d.
- READINGS IN NATURAL THEOLOGY; or, the Testimony of Nature to the Being, Perfections, and Government of God. 4s.
- BIBLE BIOGRAPHY; or, Histories of the Lives and Conduct of the Principal Characters of the Old and New Testaments. 44, 6d.
- BIBLE NARRATIVE chronologically arranged; with an Historical Account of the Jewish Nation; and forming a Consecutive History from the Creation to the Termination of the Jewish Polity. By MISS ZORNLIN. With a set of Maps. 7s.
- SCRIPTURE HISTORY for the Instruction of Children. From the BOOKS of the OLD TESTAMENT: arranged in Questions and Answers. 22.64
- A GUIDE to the STUDY of the HOLY SCRIPTURES, in the Form of a Catechism. By Mrs. G. ARBUTHNOT. 3s. 6d.
- BIBLE MAPS FOR SCHOOLS. A Series of New and Correct Maps, accompanied by Memoirs, illustrative of the Geography and History of the Holy Scriptures. Sewed, 3s.
- * A SCHOOL HISTORY OF ENGLAND; with a copious Chronology, Tables of Contemporary Sovereigns, and Questions for Examination.

 Abridged from Gleig's Family History of England. 6s.
- THE CHURCH SCHOLAR'S READING BOOK; consisting of Readings in various branches of knowledge, selected from the Saturdy Magazine, and enlarged and illustrated by a copious explanatory Index appended to each Volume. Three Volumes, price 3s. each.
- THE STUDENT'S MANUAL OF ANCIENT HISTORY; Accounts of the Political Condition, Geographical Situation, and Social State of the principal Nations of Antiquity. By W. C. TAYLOR, LL.D. 10s. 64.
- THE STUDENT'S MANUAL OF MODERN HISTORY; embracing the principal European Nations, their Political History, and the Changes in their Social Condition. By the same Author. 10s. 6d.
- HISTORY OF THE CHRISTIAN CHURCH, from the Ascension of Jesus Christ to the Conversion of Constantine. By Dr. BURTON 66.66.
- THE EARLY CHRISTIANS; their Manners and Customs, Trials and Supperings. By the Rev. W. PRIDDEN, M.A. Fourth Edition. 46.
- * ARITHMETIC TAUGHT BY QUESTIONS. 1s. 6d.
- * HINTS on TEACHING VULGAR and DECIMAL FRACTIONS.
 By the Right Rev. T. V. SHORT, D.D., Lord Bishop of Sodor and Man. &d.
- IMPROVED ARITHMETICAL TABLES, Fractionally and Decimally arranged, with Short Rules for Mental Calculation. 9d.
- THE THEORY AND PRACTICE OF ARITHMETIC. By W. H. CRANK, Mathematical Master, St. Mark's College, Chelsea. 4s. bound
- * A FIRST BOOK IN GEOMETRY; including Plane and Solid Geometry, and an Introduction to Trigonometry. 1s. 6d.
- * A FIRST BOOK IN ALGEBRA, for the Young Student. 1s. 6d.

- THE ELEMENTS of ALGEBRA, for Schools, and the Junior Classes in Colleges. By the Rev. Professor HALL, M.A., King's College. 6s. 6d.
- AN ELEMENTARY TREATISE on the DIFFERENTIAL and INTEGRAL CALCULUS. By the Same. Third Edition, Revised. 12s. 6d.
- EASY LESSONS IN MECHANICS: with Familiar Illustrations
 of the Practical Application of Mechanical Principles. 3s.
- A COMPANION to EUCLID; a Help to the Understanding and Remembering of the First Four Books; with a set of Improved Figures. 4s.
- THE FIGURES OF EUCLID; with Questions, and a Praxis of Geometrical Exercises. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., of King's Coll. 3s.
- LECTURES on ASTRONOMY, delivered at KING'S COLLEGE, London, by the Rev. Professor MOSELEY, M.A. With Illustrations. 5s. 6d.
- * MECHANICS APPLIED to the ARTS. By the same. 6s. 6d.
- * READINGS in SCIENCE; being familiar Explanations of interesting Appearances and Principles in Natural Philosophy. With Engravings. 5s.
- LE TELLIER'S FRENCH GRAMMAR, translated and practically adapted for English Teaching. By J. F. WATTEZ, French Master, King's College, London. 4s. And by the same,
- COLLOQUIAL EXERCISES on the most FAMILIAR IDIOMS of the FRENCH LANGUAGE. 2s. 6d.
- VENTOUILLAC'S RUDIMENTS of the FRENCH LANGUAGE; or FIRST FRENCH READING-BOOK. Revised by the same. 3s. 6d.
- LIVRE DE CLASSE; with ENGLISH NOTES. By the late Professor L. T. VENTOUILLAC. New Edition, Revised. 54.
- VENTOUILLAC'S FRENCH POETRY; with English Notes. 2s. PRACTICAL EXERCISES on FRENCH PHRASEOLOGY; with a LEXICON of DIOMATIC VERBS. By ISIDORE BRASSEUR, French Professor in King's College and the Charter-House. 3s. 6d.
- THE FRENCH SCHOOL CLASSICS. Careful Abridgments of Popular French Works, for the Use of Young Persons of both Sexes.
 - 1. TELEMAQUE. 2s. 6d.
- 4. Pierre le Grand. 2s.
- 2. Voyages de Cyrus. 2s.
- 5. CHARLES XII. 2s.
- 3. BELISAIRE. 1s. 6d.
- 6. GIL BLAS. 48.
- BERNAYS' (Professor, King's College, London) GERMAN GRAM-MAR. Fourth Edition, revised. 56.
- BERNAYS' GERMAN EXERCISES, adapted to the Grammar. Sixth Edition. 5s. 6d.
- BERNAYS' GERMAN EXAMPLES, illustrating the Author's Grammar, and forming a KEY to the Exercises. Third Edition. 3s.
- BERNAYS' GERMAN READER, a Selection from the most Popular Writers, with Translations and Notes. Third Edition. 5s.
- BERNAYS' GERMAN POETRY FOR BEGINNERS. 48.
- BERNAYS' GERMAN HISTORICAL ANTHOLOGY. 78.
- BERNAYS' GERMAN POETICAL ANTHOLOGY. 78.

LATIN.

- MAJOR'S LATIN EXERCISES for the JUNIOR CLASSES OF KING'S COLLEGE SCHOOL, LONDON. Third Edition 24.6d.
- LATIN EXERCISES for MIDDLE FORMS in SCHOOLS. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., Second Master of King's College School, and Classical Examiner to Christ's Hospital. 4s. And by the same.
- I. PROGRESSIVE EXERCISES in LATIN LYRICS. 3s.
- 1L PROGRESSIVE EXERCISES in LATIN ELEGIACS and HEROICS. 3s.
- III. The CATILINE of SALLUST; with Anthon's Notes. 2s. 6d. IV. The JUGURTHA of SALLUST; with Anthon's Notes. 2s. 6d.
- V. SELECT EPISTLES of CICERO and PLINY; with English
 Notes. 4.
- SELECT ORATIONS of CICERO; with English Notes. 2s. 6d.

 LATIN SELECTIONS: CORNELIUS NEPOS, PHÆDRUS, and OVID'S METAMORPHOSES; with a Vocabulary, &c. By THOMAS S. CARR, one of the Classical Masters, King's College. 3s. 6d.
- RULES AND EXERCISES in the USE of the LATIN SUB-JUNCTIVE MODE. By the Rev. JAMES CROCKER, M.A. 41.
- The Key, for the Use of Teachers. 2s. 6d.
- THE AULULARIA AND THE MENCECHMEI OF PLAUTUS, With Glossaries and Notes by JAMES HILDYARD, M.A., Fellow of Corpus Christi College, Camb. 7s. 6d. each.

GREEK.

- THE FIRST GREEK READER, from the German of JACOBS, with ENGLISH NOTES, strictly Elementary. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., Second Master of King's College School. Second Edition. 5s. 6d.
- EXCERPTA EX HERODOTO: with ENGLISH NOTES, by the Rev. J. R. MAJOR, D.D., Head Master of King's College School. 4s. 6d.
- EXCERPTA EX XENOPHONTIS CYROPÆDIA, with vocabulary, and English Notes. By the same. 3s. 6d.
- XENOPHON'S ANABASIS of CYRUS. Books I. and II. with English Notes, &c. By D. B. HICKIE, LL.D.; Head Master of the Grammar School, Hawkshead. 3s. 6d.
- A SCHOOL GREEK TESTAMENT. 3s. 6d. bound.
- THE CAMBRIDGE GREEK and ENGLISH TESTAMENT.

 The Greek, and the English, in Parallel Columns on the same page. 8s. 6d.
- THE GREEK TEXT of the ACTS of the APOSTLES; with Notes, Original and Selected. By H. ROBINSON, D.D. 8s.
- *** The Works marked by a Star, in the whole of the Publisher's Lists, are produced under the Direction of the Committee of General Literature and Education appointed by the Society for Promoting Christian Knowledge.

LONDON: JOHN W. PARKER, Publisher, West Strand.

3

•

-

